

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr.....
Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim
z dnia

**STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY LEWIN BRZESKI**

LEWIN BRZESKI 2022

Autorzy opracowania

Iwona Zięba
Bartłomiej Zięba

SPIS TREŚCI

CZEŚĆ A.....	9
UWARUNKOWANIA.....	9
1. WSTĘP.....	10
1.1. PODSTAWY PRAWNE.....	10
1.2. PRZEDMIOT OPRACOWANIA.....	10
1.3. MATERIAŁY WYJŚCIOWE I LITERATURA.....	11
2. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU.....	12
3. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY.....	13
4. STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚĆ I JAKOŚĆ ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.....	13
4.1. RZEŻBA TERENU I BUDOWA GEOLOGICZNA.....	14
4.2. SUROWCE MINERALNE I WODY TERMALNE.....	18
4.3. WIELKOŚĆ I JAKOŚĆ ZASOBÓW WODNYCH.....	19
4.3.1. Wody powierzchniowe.....	19
4.3.2. Wody podziemne.....	21
4.3.3. Retencja wodna.....	22
4.4. WARUNKI KLIMATYCZNE.....	22
4.5. STAN ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.....	22
4.5.1. Warunki naturalne.....	22
4.5.2. Gleby.....	23
4.5.3. Struktura agrarna i liczba gospodarstw.....	25
4.5.4. Produkcja roślinna.....	28
4.5.5. Produkcja zwierzęca.....	29
4.6. STAN LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.....	30
4.7. STAN ŚRODOWISKA.....	30
4.7.1. Jakość powietrza.....	30
4.7.2. Promieniowanie elektromagnetyczne.....	32
4.7.3. Hałas.....	32
4.7.4. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.....	33
4.7.5. Zagrożenie poważnymi awariami.....	34
4.8. STAN PRZYRODY.....	34
4.8.1. Obszary i obiekty środowiska przyrodniczego.....	34

5. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	47
5.1. STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE.	47
5.2. OBIEKTY ZABYTKOWE WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW.....	53
5.3. OBIEKTY UJĘTE W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW.	56
5.4. STAN DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	66
5.5. UKŁAD URBANISTYCZNY - LEWIN BRZESKI	66
5.6. UKŁADY RURALISTYCZNE WSI	67
6. REKOMANDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIE PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZOW PRIORYTETOWYCH.	69
7. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONA ICH ZDROWIA.	69
7.1. ZALUDNIENIE.	69
7.2. LUDNOŚĆ	70
7.3. AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA.....	72
7.4. BEZROBOCIE.....	75
7.5. WARUNKI MIESZKANIOWE	76
7.6. EDUKACJA.	78
7.6.1. Placówki szkolne.....	78
7.6.2. Placówki przedszkolne.....	80
7.7. KULTURA.	82
7.8. SPORT, REKREACJA I WYPOCZYNEK.....	84
7.9. OCHRONA ZDROWIA.....	88
7.10. POMOC SPOŁECZNA.	88
7.11. ZAGROŻENIE BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA.	90
8. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY.	92
8.1. ZAŁOŻENIA WSTĘPNE.....	92
8.2. ANALIZA EKONOMICZNA, ŚRODOWISKOWA I SPOŁECZNA - DIAGNOZA... ..	92
9. STAN PRAWNY GRUNTÓW.	95
10. WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH.	96
11. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH.....	96
12. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA.	96

13. WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH.....	97
14. STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI.....	97
14.1. STAN SYSTEMU KOMUNIKACJI.....	97
14.1.1. KOMUNIKACJA DROGOWA.....	97
14.1.2. KOMUNIKACJA KOLEJOWA.....	101
14.1.3. KOMUNIKACJA ROWEROWA I PIESZA.....	101
14.1.4. KOMUNIKACJA WODNA.....	101
14.2. STAN SYSTEMU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.....	101
14.2.1. SYSTEM GOSPODARKI WODNEJ.....	101
14.2.2. SYSTEM GOSPODARKI ŚCIEKOWEJ.....	102
14.2.3. SYSTEM INFRASTRUKTURY GAZOWEJ.....	102
14.2.4. SYSTEM ENERGETYCZNY.....	103
14.2.5. SYSTEM TELEKOMUNIKACYJNY.....	104
14.2.6. SYSTEM GOSPODARKI CIEPLNEJ.....	104
14.2.7. GOSPODARKA ODPADAMI.....	105
14.2.8. INFRASTRUKTURA PRZECIWPOWODZIOWA.....	106
15. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH.....	107
16. WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ.....	107
17. WPŁYW UWARUNKOWAŃ NA OKREŚLENIE KIERUNKÓW I ZASAD ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY.....	108
17.1. UZBROJENIE I KOMUNIKACJA.....	109
17.2. ŁAD PRZESTRZENNY.....	109
17.3. OCHRONA ŚRODOWISKA I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.....	110
17.4. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA ORAZ POTRZEBY ROZWOJOWE GMINY. 111	
17.5. BEZPIECZEŃSTWO.....	112
17.6. STAN PRAWNY GRUNTÓW.....	113
CZĘŚĆ B.....	114
KIERUNKI.....	114
1. OGÓLNE ZAŁOŻENIA KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY LEWIN BRZESKI NA TLE KONCEPCJI ZAGOSPODAROWANIA KRAJU, STRATEGII I PLANU ZAGOSPODAROWANIA WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO I STRATEGII ROZWOJU GMINY.....	115

2.	KIERUNKI ROZWOJU PRZESTRZENNEGO ZGODNIE Z WYMOGAMI USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM.	118
3.	KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO.	119
4.	KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY.	120
5.	OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.	128
5.1.	OBSZARY I OBIEKTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO PROPONOWANE DO OBJĘCIA OCHRONĄ PRAWNĄ.	129
6.	OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ.	130
7.	KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.	135
7.1.	KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI.	135
7.1.1.	KOMUNIKACJA DROGOWA.	135
7.1.2.	KOMUNIKACJA KOLEJOWA.	136
7.1.3.	KOMUNIKACJA ROWEROWA.	136
7.1.4.	KOMUNIKACJA WODNA.	137
7.2.	KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.	137
7.2.1.	ZAOPATRZENIE W WODĘ.	138
7.2.2.	OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW.	138
7.2.3.	ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ.	138
7.2.4.	ZAOPATRZENIE W GAZ.	139
7.2.5.	CIEPŁOWNICTWO.	140
7.2.6.	TELEKOMUNIKACJA.	140
7.2.7.	GOSPODARKA ODPADAMI.	141
8.	OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM.	142
9.	OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA I USTALENIAMI PROGRAMÓW ZAWIERAJĄCYCH ZADANIA RZĄDOWE.	142
10.	OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE	

OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 m ² ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ.	142
11. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE.....	143
12. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.....	144
13. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH.....	144
14. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY.....	146
15. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ.....	146
16. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENÍ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI.	146
17. OBSZARY ZDEGRADOWANE.	146
18. GRANICE TERENU ZAMKNIĘTEGO I JEGO STREFY OCHRONNEJ, W TYM STREF OCHRONNYCH WYNIKAJĄCYCH Z DECYZJI LOKALIZACYJNYCH WYDANYCH PRZEZ KOMISJĘ PLANOWANIA PRZY RADZIE MINISTRÓW W ZWIĄZKU Z REALIZACJĄ INWESTYCJI W ZAKRESIE OBRONNOŚCI I BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWA.	147
19. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM, W ZALEŻNOŚCI OD UWARUNKOWAŃ I POTRZEB ZAGOSPODAROWANIA WYSTĘPUJĄCYCH W GMINIE.	147
CZĘŚĆ C.....	150
UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM	150
CZĘŚĆ D.....	154
ANALIZA EKONOMICZNA ŚRODOWISKOWA I SPOŁECZNA, PROGNOZA DEMOGRAFICZNA ORAZ MOŻLIWOŚCI FINANSOWE GMINY, MAKSYMALNE W SKALI GMINY ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ, WYRAŻONE W ILOŚCI POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ ZABUDOWY, W PODZIALE NA FUNKCJE ZABUDOWY.....	154
WYKAZ TABEL.....	176
WYKAZ RYSUNKÓW.....	178

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

CZEŚĆ A
UWARUNKOWANIA

1. WSTĘP.

1.1. PODSTAWY PRAWNE.

- 1) Uchwała Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 29 listopada 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lewin Brzeski,
- 2) ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 20212 r. poz. 503),
- 3) rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie zakresu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy z dnia 28 kwietnia 2004 roku (Dz. U. z 2004 r. nr 118, poz. 1232),
- 4) ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 627, z późn. zm.),
- 5) ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1161 z późn. zm.),
- 6) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r., poz. 1973, z późn. zm.),
- 7) ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 274),
- 8) ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2021 r., poz. 710),
- 9) ustawa z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (Dz. U. z 2021 r., poz. 779 z późn. zm.)
- 10)ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków z dnia 7 czerwca 2001 roku (Dz. U. z 2020 r., poz.2028),
- 11)ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r., poz. 1098),
- 12)ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2020 r., poz. 1064 z późn. zm.),
- 13)rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie z dnia 2 marca 1999 roku (Dz. U. z 2016 r., poz. 124).

1.2. PRZEDMIOT OPRACOWANIA.

Burmistrz sporządza studium zawierające część tekstową i graficzną, uwzględniając zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa, ramowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego oraz strategii rozwoju gminy, o ile gmina dysponuje takim opracowaniem. Studium obejmuje gminę Lewin Brzeski w jej granicach administracyjnych.

Studium nie uwzględnia zmian w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadzoną ustawą z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw, gdyż zgodnie z art. 30 ust. 2 tejże ustawy 2. Do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

gminy, o których mowa w art. 9 ustawy zmienianej w art. 8, co, do których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rozpoczęto proces opiniowania lub uzgadniania, stosuje się przepisy dotychczasowe, zmian dokonanych ustawą o dostępności gdyż prace nad studium rozpoczęto przed upływem 6 miesięcy od dnia w życie ustawy (15-03-2020) oraz zmian dokonanych w ustawie o odnawialnych źródłach energii gdyż studium zostało zaopiniowane przed wejściem w życie ustawy.

Zadaniem opracowania jest określenie istniejących uwarunkowań rozwoju oraz zasadniczych celów rozwoju, które w zakresie kierunków i zasad realizacji wynikają z przyjętej polityki przestrzennej wynikającej z dokumentów strategicznych oraz możliwości rozwoju Gminy. Studium nie jest aktem prawa miejscowego, lecz aktem kierownictwa wewnętrznego będącego podstawą do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

1.3. MATERIAŁY WYJŚCIOWE I LITERATURA.

- 1) Zmiana suikzpu Gminy Lewin Brzeski opracowana przez Radosława Jończaka przyjęta uchwałą Nr XXI/155/2012 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 27.03.2012 r.;
- 2) Ocena aktualności planów i studium przyjęta uchwałą Nr XXV/252/2016r.,
- 3) Opolskie w Internecie - system informacji przestrzennej i portal informacyjno-promocyjny Województwa Opolskiego,
- 4) „Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030” (KPZK), przyjęta Uchwałą Rady Ministrów Nr 239 z dnia 13 grudnia 2011 r.,
- 5) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego uchwalony przez Sejmik Województwa 28 września 2010 uchwałą Nr XLVIII/505/10 zmieniony uchwałą nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r.,
- 6) Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 przyjęta uchwałą Sejmiku Woj. Opolskiego Nr XXXIV/355/2021 z 4 października 2021 roku,
- 7) Strategia Rozwoju Gminy Lewin Brzeski na lata 2015-2025 przyjęta uchwałą Nr XIX/87/15 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim dnia 26 listopada 2015 r.,
- 8) Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla gminy Lewin Brzeski na lata 2020-2023,
- 9) Program Ochrony Środowiska dla Gminy Lewin Brzeski na lata 2016 – 2019, z perspektywą do roku 2023,
- 10) Lokalny Program Rewitalizacji Lewin Brzeski na lata 2016-2023,
- 11) Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza gminy Lewin Brzeski - Opole, listopad 2001 r.
- 12) Opracowanie ekofizjograficzne miasta Lewin Brzeski, opracowane pod kierunkiem dr Krzysztofa Badory, Opole 2007 r.,
- 13) Opracowanie ekofizjograficzne gminy Lewin Brzeski z wyłączeniem miasta w granicach administracyjnych, opracowane w 2009 r. przez mgr Agnieszkę Trelę oraz mgr Radosława Wróbla,
- 14) Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski,
- 15) Rejestry decyzji o wzizt 2008-2020.,
- 16) Program ochrony środowiska dla powiatu brzeskiego na lata 2016-2020 r.,

2. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU.

Gmina Lewin Brzeski leży w zachodniej części Województwa Opolskiego. Zajmuje wschodnią część powiatu brzeskiego i usytuowana jest w odległości ok. 20 km na zachód od miasta wojewódzkiego Opola. Od północy graniczy z gminą Skarbimierz i gminą Popielów, od południa z gminą Niemodlin, od zachodu z gminą Olszanka, natomiast od wschodu z gminą Dąbrowa.

Wzdłuż południowej granicy gminy przebiega autostrada A-4 bez możliwości zjazdu. Przez gminę przebiega również droga krajowa nr 94, łącząca Wrocław z Opolem oraz droga wojewódzka Obórki - Opole.

W pobliżu gminy znajdują się 2 duże miasta: Opole i Wrocław oraz znaczące ośrodki regionalne, takie jak: Brzeg i Nysa.

W miejscowościach Lewin Brzeski, Przecza, Łosiów znajdują się stacje kolejowe magistrali kolejowej nr 132 Wrocław - Bytom. Łączna długość linii kolejowych w gminie wynosi 17,54 km.

W północnej-wschodniej części gminy przepływa rzeka Odra, a przez centralną część - rzeka Nysa Kłodzka (lewy dopływ rzeki Odry).

□ Obszar gminy zajmuje 159,7 km² (15970 ha), co stanowi 1,7 % obszaru całego województwa;

1. Liczba mieszkańców 12 723 osób (dane z 31.12.2017 r.);
2. Średnia gęstość zaludnienia: 83 mieszkańców/km²;
3. Osadnictwo - 19 sołectw:
 - 1) Borkowice,
 - 2) Błazejowice (przysiółek Borkowic),
 - 3) Buszyce,
 - 4) Chróścina,
 - 5) Golczowice,
 - 6) Jasiona,
 - 7) Kantorowice,
 - 8) Lewin Brzeski (miasto),
 - 9) Leśniczówka (przysiółek Buszyc),
 - 10) Łosiów,
 - 11) Mikolin,
 - 12) Niwa (przysiółek Borkowic),
 - 13) Nowa Wieś Mała,
 - 14) Oldrzychowice,
 - 15) Piaski (przysiółek Mikolina),
 - 16) Przecza,
 - 17) Ptakowice,
 - 18) Różyna,
 - 19) Raski (przysiółek Przeczy),
 - 20) Sarny Małe,
 - 21) Skorogoszcz,
 - 22) Stroszowice,

- 23) Strzelniki,
- 24) Wronów.

Głównym ośrodkiem jest miasto Lewin Brzeski, położone w środkowej części gminy. Wzdłuż drogi krajowej nr 94 rozlokowane są największe wsie, Łosiów i Skorogoszcz, które razem z miastem tworzą najbardziej zaludnioną oraz zainwestowaną centralną część gminy. Istnieje duża dysproporcja w gęstości zaludnienia części centralnej i pozostałych miejscowości gminy. Wieś Skorogoszcz liczy 1080 mieszkańców, a Łosiów 1436 mieszkańców (dane własne z 31.12.2017 r.).

Obszar gminy charakteryzuje się głównie monotonną, płasko równinną rzeźbą terenu.

W krajobrazie wyróżniają się obniżenia rzek Odry, Nysy Kłodzkiej i Ścinawy Niemodlińskiej. Zasoby leśne obejmują poniżej 10 % powierzchni gminy, a obszary użytkowane rolniczo – 77,4 %. Dane te wskazują na rolniczy charakter użytkowania gminy. Czyste środowisko i bogactwo zbiorników wodnych stanowią bazę dla rozwoju turystyki i wypoczynku. W południowej części gminy położone są 4 stawy, będące częścią kompleksu Stawów Niemodlińskich.

3. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY.

Zgodnie z obowiązującą ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ład przestrzenny jest to „takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno – estetyczne”.

Aktualnie pomiędzy poszczególnymi funkcjami oraz kierunkami aktywności gospodarczej w gminie występują dysproporcje i konflikty. Przede wszystkim dotyczą one funkcji związanych z działalnością człowieka oraz wymogami środowiska przyrodniczego i kulturowego, dlatego niezbędna jest ochrona środowiska, poprzez działania takie, jak np. uzupełnienie sieci kanalizacji na terenie całej gminy, uporządkowanie gospodarki odpadami, wprowadzenie systemu zadrzewień śródpolnych i zieleni wysokiej przy drogach łączących miejscowości wprowadzenie programu rewaloryzacji zabytkowych obiektów i zespołów na terenie gminy.

Ochrona ładu przestrzennego dotyczy szczególnie zachowania tożsamości kulturowej, zarówno w aspekcie urbanistycznym, jak i architektury historycznych obiektów, charakterystycznych dla gminy Lewin Brzeski.

Istnieje także potrzeba prowadzenia działań zmierzających do uporządkowania polityki przestrzennej w gminie, w aspekcie kompozycji i estetyki. Uporządkowanie struktury przestrzennej oraz wprowadzenie jasnych zasad zabudowy terenów wiejskich oraz miejskich w Lewinie Brzeskim powinno poprawić estetykę i wizerunek poszczególnych miejscowości.

Szczególne znaczenie przypadnie polityce społeczno – gospodarczej gminy. Aktualnie ważną funkcją jest w gminie rolnictwo, co wynika z uwarunkowań przyrodniczych i glebowych. Obecnie preferowane są gospodarstwa duże, dlatego część małych gospodarstw zmieni funkcję z zagrodowej na mieszkalną. Wiąże się to również z ograniczeniem miejsc pracy w rolnictwie.

4. STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚĆ I JAKOŚĆ ZASOBÓW WODNYCH ORAZ

WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.

4.1. RZEŻBA TERENU I BUDOWA GEOLOGICZNA.

Obszar Gminy Lewin Brzeski charakteryzuje się znaczącym zróżnicowaniem geomorfologii terenu. Do czynników morfogenetycznych, które miały wpływ na dzisiejsze jej zróżnicowanie należą: zjawiska tektoniczne i neotektoniczne związane ze strefą uskoku środkowej Odry, co najmniej dwukrotne nasunięcie się i recesja lodowców, procesy denudacyjne odbywające się najpierw w warunkach peryglacialnych, a następnie w cieplejszym klimacie holocenu, zjawiska erozji i akumulacji fluwialnej, a także gminy występują 2 rodzaje wielkopowierzchniowych struktur:

1. Struktury dolinne - obejmują wycięte w obszarach polodowcowych rynny dolin rzecznych Odry, Nysy Kłodzkiej i Ścinawy Niemodlińskiej oraz innych, mniejszych cieków. Formy rzeźby związane z dolinami to:
 - - płaskie holocenijskie terasy zalewowe – zlokalizowane w dennej i najczęściej przy korytowej części dolin wymienionych rzek,
 - - płaskie holocenijskie terasy nad zalewowe – zlokalizowane w dnach dolin, najczęściej w dalszych oddaleniach od koryta,
 - - płaskie terasy plejstocenijskie antropogeniczna działalność człowieka. Pod względem genetycznym form rzeźby w geomorfologii nadzalewowe – zlokalizowane na skrzydłach dolin,
 - - krawędzie poszczególnych teras – w różnym stopniu zachowane w dolinie Nysy Kłodzkiej i Odry,
 - - pola piasków eolicznych z niewielkimi wzniesieniami wydym na terasach plejstocenijskich – zlokalizowane na terasach w okolicach Golczowic i na południowy wschód od Skorogoszczy,
 - - krawędzie denudacyjne dolin rzek – najlepiej wykształcone na zachodnim skrzydle doliny Nysy Kłodzkiej,
 - - systemy starorzeczy – zlokalizowane w dolinie Odry i Nysy Kłodzkiej,
 - - koryta rzek – zlokalizowane w dolinach, w najbardziej naturalnej postaci wykształcone w dolinie Nysy Kłodzkiej,

- torfowiska – wykształcone na niewielkich obszarach w dnach dolin.
2. Struktury polodowcowe - obejmują obszary wyniesień i zrównań polodowcowych akumulacji szczelinowej oraz moreny dennej i powierzchniowej stadiału maksymalnego zlodowacenia środkowopolskiego. Lokalnie pokryte są również utworami lessopodobnymi. Licznie występują tu także ostańcowe odsłonięcia utworów starszych, głównie pliocenijskich i mioceńskich. Formy rzeźby związane z terenami polodowcowymi to:
 - - wały form akumulacji szczelinowej – zlokalizowane koło Łosiowa, Strzelnik, Jasionej i na zachód od Buszyc. Pagórkowate, rozległe wyniesienia wałów częściowo pokryte są pokrywami lessowymi i lessopodobnymi, zakumulowanymi w warunkach peryglacialnych,
 - - wysoczyzny morenowe – obejmujące tereny położone na obrzeżu dolin Odry i Nysy Kłodzkiej. Największe z nich występują u podstaw wału Łosiowa,
 - - faliste równiny wodnolodowcowe – występują powyżej krawędzi dolin rzecznych Odry i Nysy Kłodzkiej na linii Różyna – Nowa Wieś Mała –

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski

Ptakowice na zachodzie, a także w okolicach Skorogoszczy, Przeczy i Oldrzychowic na wschodzie,

- - ostańce denudacyjne – występują w największych obszarach koło Skorogoszczy i na wschód od Przeczy. Obejmują wzniesienia zbudowane z utworów plioceńskich i mioceńskich, które nie zostały pokryte formacjami lodowcowymi, lub które zostały po recesji lądolodu odsłonięte podczas procesów denudacji,
- - torfowiska – występują w lokalnych zamkniętych obniżeniach bezodpływowych pomiędzy wyniesieniami, najpełniej wykształcone i największe w okolicach Buszyc.

Wyszczególnione powyżej formy geomorfologiczne gminy stanowią jej dziedzictwo przyrodnicze i powinny w procesach zagospodarowania przestrzennego podlegać ochronie krajobrazowej.

Ze względu na typologię krajobrazu naturalnego Polski na terenie Gminy Lewin Brzeski występują następujące typy i gatunki krajobrazu:

Klasa: Krajobrazy nizin.

Rodzaj: peryglacjalne.

Gatunek: równinne i faliste.

Występują na obrzeżach dolin Odry i Nysy Kłodzkiej.

Klasa: Krajobrazy nizin.

Rodzaj: peryglacjalne.

Gatunek: pagórkowate.

Występują na wale Łosiowa oraz koło Jasiony i Buszyc.

Klasa: Krajobrazy nizin.

Rodzaj: eoliczne.

Gatunek: pagórkowate.

Występują na południe od drogi Mikolin – Golczowice.

Klasa: Krajobrazy dolin i obniżeń.

Rodzaj: zalewowych den dolin – akumulacyjne.

Gatunek: równin zalewowych w terenach nizinnych.

Występują w dennej części dolin Odry i Nysy Kłodzkiej.

Klasa: Krajobrazy dolin i obniżeń.

Rodzaj: tarasów nadzalewowych – akumulacyjne.

Gatunek: równin tarasowych na terenach nizinnych.

Występują w wyższych częściach dolin Odry i Nysy Kłodzkiej.

Rzeźba terenu gminy Lewin Brzeski jest wynikiem zachodzących tu niegdyś procesów tektonicznych, wulkanicznych, glacialnych, peryglacjalnych, eolicznych i akumulacji rzecznej, a także działalności człowieka. Występujące tak licznie i z silnym natężeniem procesy geomorfologiczne doprowadziły do powstania bardzo zróżnicowanego rysu geomorfologicznego obszaru gminy, który jest jej dużym walorem przyrodniczym. Rzutuje to na silne zróżnicowanie walorów florystycznych i faunistycznych, a także na predyspozycje różnych terenów do organizacji poszczególnych funkcji rozwoju.

Na obszarze gminy Lewin Brzeski wyróżnić można tereny o różnym typie morfologicznym rzeźby:

- Pradolina Wrocławska – obejmuje północną część gminy. Mezoregion związany jest z doliną Odry. Obejmuje szeroką na ok. 10-12 km pradolinę

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski

rzeki wypełnioną Osadami piaszczysto-żwirowymi teras plejstocenijskich oraz wysłanych madami, teras holocenijskich,

- Dolina Nysy Kłodzkiej – położona w centralnej części gminy. Mezoregion obejmuje szeroką na 6-7 km dolinę Nysy Kłodzkiej, z charakterystycznymi dobrze rozwiniętymi, terasami holocenijskimi i plejstocenijskimi,
- Równina Grodkowska – położona w zachodniej części gminy, obejmuje wylesione, rolnicze, wyniesione ponad doliny Nysy Kłodzkiej i Odry obszary zalegania utworów lodowcowych, na których wykształciły się gleby o wysokiej żyzności,
- Równina Niemodlińska – położona we wschodniej części gminy. Mezoregion obejmuje tereny zdenudowanej równiny wodnolodowcowej z ostańcowymi odsłonięciami starszych utworów geologicznych, o słabych piaszczystych glebach, o wysokiej lesistości.

Dwa pierwsze mezoregiony charakteryzuje znaczne podobieństwo uwarunkowań fizyczno-geograficznych związane z występowaniem systemów teras rzecznych - piaszczysto-żwirowych plejstocenijskich i pokrytych madami holocenijskich. Pozostałe 2 mezoregiony związane są z występowaniem zdenudowanych obszarów polodowcowych z licznymi ostańcami trzeciorzędowymi.

Pod względem administracyjnym obszar gminy należy do województwa opolskiego i powiatu brzeskiego. Granicznymi gminami są Skarbimierz, Olszanka, Popielów oraz Niemodlin.

Rysunek 1 Zarys struktury rzeźby gminy Lewin Brzeski i terenów przyległych

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski

Obszar gminy cechuje się płasko równinnym ukształtowaniem terenu o deniwelacjach nieprzekraczających 3 m – 5 m i spadkach terenu 0 – 3% oraz falistą rzeźbą terenu o deniwelacjach 5 – 10 m i spadkach terenu 3 – 5%. Krajobraz urozmaicają płaskodenne obniżenia dolin cieków wodnych (Odry, Nysy Kłodzkiej, Ścinawy Niemodlińskiej, Borkowickiego Potoku), wypełnione systemami tras zalewowych i nadzalewowych.

Gmina położona jest na terenie o małym zróżnicowaniu hipsometrycznym (wysokości bezwzględne wahają się od ok. 140 m n.p.m. w dolinie Nysy Kłodzkiej i Odry do ok. 180 m n.p.m. w okolicy Łosiowa), a deniwelacje terenu gminy dochodzą tylko do 40 m.

Charakterystyczną cechą rozmieszczenia głównych typów rzeźby w gminie Lewin Brzeski jest ich południkowe ułożenie – podobne do tego, które występowało w rozmieszczeniu głównych obszarów morfologicznych.

Pod względem struktury rzeźby terenu można tu wyróżnić:

- wysoczyznę moreny dennej oraz denudowaną równinę akumulacji wodnolodowcowej, stanowiącą płaską równinę pokrytą w dużej części warstwą utworów lessowych i lessopodobnych (Równina Grodkowska – obszar na zachód od Nysy Kłodzkiej),
- równinę trasy akumulacyjnej i erozyjnej – denudacyjnej o rzeźbie równinnej lub falistej (obszar na wschód i południe od Skorogoszczy),
- równinę trasy niskiej, miejscami w pradolinie plejstoceniowej o rzeźbie płaskiej lub lekko falistej (obszar na północ i północny wschód od Skorogoszczy),
- holoceniowe dna dolin rzecznych, występujące wzdłuż rzek, które od czasu ostatniego zlodowacenia posiadają potencjał akumulacyjny i erozyjny zdolny do wykształcenia własnej doliny. Na terenie gminy są to przede wszystkim: Odra, Nysa Kłodzka, Ścinawa Niemodlińska. Geomorfologia holoceniowa dolin charakteryzuje się niewielkim zróżnicowaniem wysokościowym. Najsilniej zaznaczającymi się elementami rzeźby są obiekty antropogeniczne – wały przeciwpowodziowe. Niewielkimi naturalnymi elementami różniącymi doliny są starorzecza, szczególnie liczne w dolinie Odry i Nysy.

Gmina Lewin Brzeski charakteryzuje się znacznym zróżnicowaniem budowy geologicznej. W powierzchniowych utworach geologicznych terenu gminy występują zarówno formacje kenozoiczne jak i mezozoiczne. Mezozoik reprezentowany jest przez skały węglanowe górnej kredy, natomiast na kenozoik składają się iły, żwiry i piaski mioceńskie i plioceńskie, oraz liczna grupa utworów glacialnych, fluwioglacialnych, eolicznych i fluwialnych czwartorzędu. Pod względem najistotniejszego z przyrodniczego punktu widzenia zasięgu rozprzestrzenienia powierzchniowych warstw geologicznych zdecydowanie dominuje czwartorzęd, w mniejszym stopniu trzeciorzęd i w znikomym stopniu utwory starsze.

Głębiej zalegające utwory geologiczne na terenie Gminy Lewin Brzeski związane są z dwiema dużymi jednostkami strukturalnymi budowy geologicznej Śląska Opolskiego: z Monokliną Sudecką i położoną na niej Depresją Śląsko-Opolską. Stanowiącą bezpośrednio podłoże geologiczne. Depresję budują osady węglanowe morza, które transgredowało na ten teren w górnej kredzie. Dolnymi warstwami Depresji są formacje cenomanu, na nich zalegają warstwy turonu, warstwę najwyższą tworzą utwory koniak. Na podstawie zawartości CaO w utworach Depresji Śląsko-Opolskiej wydziela się następujące ogniwa litostratygraficzne: 1. piaski i piaskowce, 2. margle ilaste dolne, 3. margle dolne, 4. wapienie margliste, 5. margle górne, 6. margle ilaste górne, 7. iły margliste. Miąższość cenomanu wynosi od kilku do 40 m, turonu 60-100 m, koniak przekracza 100 m. Na analizowanym terenie łączna miąższość

górną kredy należy do najwyższych w całej Depresji. W położonym ok. 10 km na południe od granic gminy otworze Sady wynosi np. 331 m.

Na terenie Gminy utwory depresji zostały poza jedną wychodnią przykryte trzeciorzędem i czwartorzędem. Wychodnia ta zlokalizowana jest na niewielkim obszarze w Leśniczówce i obejmuje iłowce, mułowce i margle ilaste koniaku (górną kredę).

Utwory trzeciorzędowe na obszarze gminy stanowią ciągłą pokrywę o znacznej miąższości. Pokrywa jest w większości zasypana utworami lodowcowymi, niemniej lokalnie odsłania się w okolicach Leśniczówki, Ptakowic, Skorogoszczy i Przeczy. Największy udział w niej mają stropowe ily miocenijskie serii poznańskiej związane z południowymi krańcami basenu wód śródlądowych centralnej Polski. Na znacznych powierzchniach pokryte są plioceńskimi piaskami i żwirami serii Gozdnicy.

Dominującymi powierzchniowymi utworami geologicznymi Gminy Lewin Brzeski są formacje czwartorzędowe, plejstocenijskie, związane ze stadiem maksymalnym zlodowacenia środkowopolskiego oraz działalnością rzek. Są to głównie piaski i żwiry akumulacji szczelinowej, gliny zwałowe oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe. Utwory te charakteryzują się zróżnicowanym litologicznie składem. Łączna miąższość warstwy utworów plejstocenijskich zlodowaceń dochodzi miejscami do 50 m. Okres plejstocenu to również okres tworzenia się wyższych teras piaszczystych i żwirowych dolin rzecznych. Terasy powstawały w wyniku akumulacji w dolinach nanosów rzecznych w okresach nasunięć lodowca i intensywnej erozji w okresach interglacjalnych. Plejstocenijskie utwory akumulacyjne wyścielają w zwartych zasięgach powierzchniowych większość dolin, zwłaszcza Odry, Nysy Kłodzkiej i Ścinawy Niemodlińskiej.

W okresie przejściowym pomiędzy holocenem i plejstocenem zaznaczyły się na badanym obszarze silniej procesy eoliczne, których pozostałości w postaci pól piasków eolicznych z wydmy zlokalizowane są na niektórych terasach plejstocenijskich. Najlepiej wykształcone wydmy położone są na terasach Odry na południe od drogi Mikolin – Golczowice. Na pokrywach form akumulacji szczelinowej oraz glinach zwałowych następowała również akumulacja lessów, której świadectwo najlepiej zostało zachowane w okolicach Łosiowa i Jasiony.

Wśród utworów holocenijskich największe znaczenie mają mułki i piaski rzeczne oraz mady rzeczne. Występują one w obrębie den dolin rzecznych. Miąższość aluwii rzecznych zazwyczaj nie przekracza 5 m. Do najmłodszych utworów geologicznych terenu badań zalicza się namuły i torfy, których miąższość wynosi zazwyczaj 1-2 m. Największe torfowisko położone jest na południe od Buszyc.

4.2. SUROWCE MINERALNE I WODY TERMALNE

Zróżnicowana budowa geologiczna Gminy Lewin Brzeski, oprócz dużego znaczenia przyrodniczego dla powstawania różnorodnych siedlisk, ma duże znaczenie gospodarcze. Na badanym terenie występują złoża kruszywa naturalnego:

- 1) „Lewin Brzeski” KN 1530, pow. 13,1 ha - eksploatacja zaniechana (złoża możliwe do wydobycia zostały całkowicie wyeksploatowane), oznaczone na rysunku symbolem 1,
- 2) „Stroszowice 6,80 ha, KN 12330 - nieeksploatowane, oznaczone na rysunku symbolem 2,
- 3) „Sarny” pow. 360,31 ha, KN 5482- eksploatacja zaniechana, oznaczone na rysunku symbolem 5,

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski

- 4) „Sarny Pole IIa - 2”, KN 11164, pow. ok. 100,16 ha – złoża nieeksploatowane oznaczone na rysunku symbolem 7,
- 5) „Sarny - Pole IIa - 1” KN 11405, pow. ok. 127 ha – częściowo eksploatowane, oznaczone na rysunku symbolem 8,
- 6) „Kantorowice”, KN 1518, pow. 42,44 ha- eksploatacja zaniechana, oznaczone na rysunku symbolem 6,
- 7) „Oldrzychowice”, KN 16847, pow. 27,02 ha – złoża nieeksploatowane, oznaczone na rysunku symbolem 4,
- 8) „Oldrzychowice I”, KN 16848, pow. 13,96 ha – złoża nieeksploatowane, oznaczone na rysunku symbolem 3.

Wszystkie złoża są pochodną procesów akumulacji piasków i żwirów w dolinie Nysy Kłodzkiej.

Gospodarcze wykorzystanie udokumentowanych złóż surowców naturalnych powoduje naruszenie równowagi związanej z ochroną środowiska naturalnego. Naruszenie, a raczej konflikt jest rozpatrywany w dwóch płaszczyznach:

- kolizyjność wynikająca z samego położenia złoża w stosunku do innych elementów chronionych lub wymagających ochrony,
- wpływ wydobywania kopaliny na środowisko i skutki prowadzenia określonej działalności gospodarczej,
- kompleksy gleb o wysokich klasach bonitacyjnych.

Oprócz złóż udokumentowanych na terenie gminy stwierdzono występowanie węgla brunatnego o miąższości 3 m w okolicach Łosiowa, Skorogoszczy i Lewina Brzeskiego, a także ilów trzeciorzędowych ceramiki budowlanej w okolicach Leśniczówki. Złoża nie mają większego znaczenia przemysłowego.

Na terenie Gminy Lewin Brzeski nie występują ujęcia wód termalnych.

4.3. WIELKOŚĆ I JAKOŚĆ ZASOBÓW WODNYCH.

4.3.1. Wody powierzchniowe.

Gmina Lewin Brzeski charakteryzuje się bogatym systemem wód powierzchniowych. Składają się na niego dwie największe w regionie rzeki Odra i Nysa Kłodzka, Ścinawa Niemodlińska oraz liczne mniejsze rzeki i potoki, zgrupowania dużych w skali regionu stawów, wyrobiska poeksploatacyjne, torfowiska, starorzecza, niewielkie oczka wodne, namuliska, niecki bezodpływowe, tereny zalewowe oraz rozbudowana sieć kanałów i rowów melioracyjnych.

Charakterystyczną cechą sieci hydrograficznej gminy jest w większości południkowy przebieg rzek i potoków. Odprowadzają one wody z południa na północ. Przebieg ten jest typowy dla południowej części Opolszczyzny. Dostyc częstym zjawiskiem, które utrudnia rozdział poszczególnych dorzeczy jest bifurkacja. Zjawisku sprzyjają niewielkie zróżnicowanie wysokości względnych oraz gęsta sieć rowów i kanałów melioracyjnych dolin Nysy Kłodzkiej, Ścinawy Niemodlińskiej, Ptakowickiego i Borkowickiego Potoku oraz Odry. Najpewniejsze wododziały zlokalizowane są na zachodzie pomiędzy zlewniami Nysy Kłodzkiej i niewielkich dopływów Odry wpadających do tej rzeki w okolicach Brzegu. Przebiega tu wyniesiony wał Łosiowa, który wyraźnie rozgranicza poszczególne cieki. Na południe i zachód od Lewina Brzeskiego położone są poźwirowe zbiorniki wodne.

System zbiorników uzupełniają torfowiska, które w wyniku melioracji ulegają degradacji.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski

Obszar gminy Lewin Brzeski położony jest w dorzeczu Odry. W jego strukturze wyróżnić można przede wszystkim zlewnie Nysy Kłodzkiej, Ścinawy Niemodlińskiej oraz bezpośrednio przyrzecze Odry. Istniejąca sieć rzeczna jest stosunkowo bogata. Uzupełnia ją sieć melioracyjna, stawy, wodne zbiorniki poeksploatacyjne (Kantorowice, Lewin Brzeski) oraz liczne starorzecza, tereny zalewowe i inne obszary okresowo podmokłe. Najslabiej wykształcona sieć rzeczna występuje w zachodniej części gminy, w okolicach Łosiowa.

Obszar gminy odwadniany jest przez: Odrę, Nysę Kłodzką, Ścinawę Niemodlińską, Borkowicki i Ptakowicki Potok oraz szereg bezimiennych dopływów. W ciągu ostatnich kilkunastu lat, podobnie jak i wcześniej. Na terenie gminy występują także liczne stawy. Największe z nich to Stawy Niemodlińskie (Książęcy, Kamaszka, Wołowski i Czarny) znajdujące się w południowej części gminy.

W dolinie Odry, Nysy Kłodzkiej i Ścinawy Niemodlińskiej wykształciły się również liczne starorzecza. Znajdują się one w różnych stadiach ewolucji geomorfologicznej oraz na różnym etapie sukcesji ekologicznej i stanowią jedno z najbardziej wartościowych przyrodniczych ekosystemów w gminie.

Wylewy rzeki mają duże znaczenie dla kształtowania się naturalnych procesów geomorfologiczno – geologicznych w dolinach, utrzymania i rozwoju lasów i zadrzewień łągowych i cisowych, a także odnawiania starorzeczy.

- Odra jest największym ciekim wodnym gminy i województwa. Ma ona duży wpływ na kształtowanie się warunków wodnych i klimatycznych dużego obszaru gminy, pomimo, że należy do najsilniej skanalizowanego odcinka Odrzańskiej Drogi Wodnej. Wyznacza ona północną granicę gminy od okolic wsi Golczowice do wysokości wsi Wronów. Wody Odry są pozaklasowej czystości, charakteryzują się długotrwałym, nadmiernym zanieczyszczeniem. Docelowo stan czystości rzeki Odry powinien osiągnąć II klasę czystości.
- Nysa Kłodzka – jest rzeką o charakterze górskim, ze śnieżno – deszczowym reżimem zasilania, z regulowanym poprzez zbiorniki retencyjne przepływami. Zapewnia to w miarę równomierne obciążenie przepływem koryta rzecznoego oraz unikanie możliwych zalewów wiosennych. Jej wody są pozaklasowej czystości. Docelowo stan czystości rzeki powinien osiągnąć I klasę.
- Ścinawa Niemodlińska – prawostronny dopływ Nysy Kłodzkiej. Na terenie gminy znajduje się tylko jej niewielki odcinek (ok. 3 km), w południowej części gminy. Z Nysą Kłodzką łączy się w okolicy miasta Lewina Brzeskiego. Jej wody są pozaklasowej czystości, głównie pod względem bakteriologicznym. Docelowo stan czystości rzeki powinien osiągnąć I klasę.
- Ptakowicki Potok – lewostronny dopływ Nysy Kłodzkiej, łączy się z nią na terenie miasta.
- Borkowicki Potok – prawostronny dopływ Nysy Kłodzkiej, łączy się z nią w Skorogoszczy, jego wody są pozaklasowej czystości, głównie pod względem bakteriologicznym, docelowo stan czystości Potoku powinien osiągnąć I klasę.

Na terenie gminy występują także liczne stawy. Największe z nich to stawy należące do kompleksu Stawów Niemodlińskich znajdujących się w południowej części gminy – Książęcy- 36 ha, Kamaszka- 45 ha, Wołowski- 45 ha i Czarny- 9 ha. W dolinie Odry, Nysy Kłodzkiej i Ścinawy Niemodlińskiej wykształciły się również liczne starorzecza. Największe występują w rejonie Mikolina i Wronowa, w dolinie Odry i Nysy Kłodzkiej. Znajdują się one

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

w różnych stadiach ewolucji geomorfologicznej oraz na różnym etapie sukcesji ekologicznej. Należą do jednych z najbardziej wartościowych przyrodniczych ekosystemów w gminie.

Tabela 1 Stan wód powierzchniowych.¹

Nazwa	Kod	Aktualny stan
□ Ścinawa Niemodlińska od Mesznej do Nysy Kłodzkiej	RW60001912899	dobry
Borkowicki Rów	RW60001712929	zły
Cięcina	RW60001713129	zły
Jasień	RW60001712914	zły
Krzemionka	RW60001712894	dobry
Krzywula	RW60001711989	zły
Nysa Kłodzka od zb. Nysa do ujścia	RW6000191299	dobry
Odra od Małej Panwi do granic Wrocławia	RW60002113337	zły
Ptakowicki Potok	RW60001712796	zły
Radoszówka	RW60001712889	zły
Wilczy Rów	RW6000171296	zły
Wyтока	RW600017128769	dobry

4.3.2. Wody podziemne.

Obszar gminy znajduje się w strefie hydrogeologicznej z poziomami wodonośnymi w czwartorzędzie, górnej kredzie i środkowym triasie. Poziom czwartorzędowy związany jest z doliną Odry i dolinami innych mniejszych rzek. Zalega na głębokości do 10 m i posiada wydajność 10-40 m³/h. Poziom górnokredowy związany jest ze szczelinowo-porowymi strukturami margli i wapieni marglistych. Zalega na zróżnicowanej głębokości od 20 do kilkudziesięciu metrów i charakteryzuje się wydajnością w zakresie 10-30 m³/h. Triasowy, szczelinowy poziom wodonośny zlokalizowany jest w utworach wapienia muszlowego. Leży na dużej głębokości 100-200 m i posiada bardzo dużą wydajność, wahającą się od 100 do 200 m³/h. Tereny gminy charakteryzują się zróżnicowaną głębokością poziomu zalegania wód gruntowych. W dolinach rzek poziom położony jest bardzo płytko, nierzadko kilkadziesiąt cm pod powierzchnią terenu, na obszarach starych teras akumulacyjnych Odry oraz Nysy Kłodzkiej, utworów wodnolodowcowych poziom waha się od 2 m do 5 m.

Powszechnym zjawiskiem jest występowanie lejów depresyjnych zaburzających naturalny poziom zalegania wód podziemnych. Przyczyną ich występowanie jest odwadnianie powierzchniowych warstw litologicznych przez liczne, często głębokie wyrobiska.

Przez teren Gminy przebiega w większej części Główny Zbiornik Wód Podziemnych GZWP nr 335 Zbiornik Krapkowice – Strzelce Opolskie. Jest to zbiornik triasu dolnego o powierzchni A = 2050 km², posiada zasoby dyspozycyjne w wysokości 50 tys. m³/d przy module zasobowym 0,28 l/s/km², drenaż zbiornika odbywa się w dolinie Odry. Poziom wodonośny znajduje się na znacznej głębokości 200 – 750 m p.p.t.

Wodociągi zaopatrujące gminę w wodę bazują na podziemnych wodach czwartorzędowych czerpanych z głębokości 13-15 m. Zasoby ujęcia zatwierdzone zostały w kat. B na 103 m³/h przy depresji 3 m, co pokrywa potrzeby całej gminy. Ujęcie zlokalizowane jest ok 100 m na zachód od SUW gdzie zlokalizowane są 3 studnie (kopana nr 7, wiercona nr 4, i 1A).

Gmina Lewin Brzeski znajduje się w regionie środkowej Odry o kodach:

- PLGW 6000109 - stan chemiczny ilościowy i chemiczny – dobry,

¹https://dane.gov.pl/pl/dataset/599/resource/672,wektorowe-warstwy-tematyczne-apgw/table?fbclid=IwAR3kP4_VamJckb6qoCou-7vQDtJVV8YyDvohaX_VFJ_n08ZgLeK04xRoeCg

- PLGW 6000127 - stan chemiczny ilościowy i chemiczny – dobry.

4.3.3. Retencja wodna.

Na obszarze gminy nie występują zbiorniki retencyjne.

4.4. WARUNKI KLIMATYCZNE.

Pod względem klimatycznym gmina Lewin Brzeski zaliczona została do XIV wrocławskiej dzielnicy klimatycznej. Charakteryzuje się ciepłym i umiarkowanym klimatem.

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi powyżej 8,5°C, przy maksimum letnim – lipiec 18,1°C i minimum zimowym – styczeń - 1,9°C. Średnia temperatura w okresie wegetacyjnym wynosi 14,5 °C.

Okres wegetacyjny trwa od 230 do 240 dni, średnia długość okresu bezprzymrozkowego z temperaturami przekraczającymi 0°C wynosi ok. 280 – 290 dni. Liczba dni przymrozkowych dochodzi do ok. 70, dni z mrozem ($t < 0$) średnio ok. 30.

Układ temperatur jest korzystny dla vegetacji roślin. Roczny przebieg wilgotności cechuje się słabym zróżnicowaniem. Maksymalne wartości notuje się jesienią i zimą, minimum wiosną. Z wilgotnością wiąże się występowanie mgieł, szczególnie częstych w okresach późnojesiennych i zimowych, dochodząc do ok. 45 – 48 dni. W obszarach narażonych na intensywną kondensację pary wodnej obserwuje się je średnio przez 60 do 70 dni.

Suma opadów atmosferycznych wynosi ok. 780 mm w latach mokrych a do ok. 440 mm w okresach suchych. Średnia roczna z wielolecia 1961 – 1996 utrzymuje się na poziomie 610 mm, przy czym w półroczu zimowym osiąga do 200 mm, w okresie półrocza lekkiego do 410 mm. Największe zachmurzenie występuje w okresie późnej jesieni i zimy, dochodząc do 75% pokrycia nieba w miesiącu lutym. Najmniej chmurny miesiąc to czerwiec oraz wrzesień, gdzie poziom zachmurzenia dochodzi do 55%. Dni pogodnych o średnim dobowym zachmurzeniu poniżej 20% jest średnio w roku ok. 44, najwięcej w kwietniu, wrześniu i październiku.

W okresie od listopada do marca ponad połowę miesiąca stanowią dni pochmurne o średnim zachmurzeniu, powyżej 80%, czyli około 146 dni w roku. Pod względem anemometrycznym w okresie letnim Dominują wiatry z kierunków zachodnich o prędkości od 1,9 do 2,0 m/s, w okresie zimowym przeważają wiatry z kierunków północno – zachodnich o prędkościach 2,4 – 2,7 m/s. Liczba cisz atmosferycznych stanowi ok. 21,5% czasu w skali roku.

4.5. STAN ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.

4.5.1. Warunki naturalne.

Gmina Lewin Brzeski leży w większości do grodkowskiego regionu glebowo – rolniczego.

Charakteryzuje się on Dominacją gleb średnio ciężkich. Stwarzają one korzystne warunki dla produkcji rolnej – można na nich uzyskać wysokie plony wszystkich roślin uprawnych. Oprócz regionu grodkowskiego, niewielkie fragmenty w zachodniej części gminy należą do regionu niemodlińskiego, gdzie sieć wodna jest bardziej rozwinięta a obszar równinny jest bardziej zalesiony, doliny rzeczne są płytsze, szersze i często lekko podmokłe.

Klimat gminy charakteryzuje się niskimi amplitudami temperatur, niezbyt dużą liczbą opadów, długim sezonem wegetacyjnym, dlatego zalicza się do jednych z najłagodniejszych w Polsce. Użytki rolne w gminie zajmują ok. 79% powierzchni gminy.

4.5.2. Gleby.

Na terenie gminy wytworzyły się następujące typy gleb:

- Pseudo biellicowe – gleby kwaśne w całym profilu, o jasnoszarym zabarwieniu, o małej miąższości poziomie próchnicznym, gdzie przeciętna zawartość próchnicy wynosi ok. 1,6 % (występują na znacznych powierzchniach w okolicy Łosiowa, Buszyc, Zawadna oraz na północ od Ptakowic i Przeczy)
- Brunatne właściwe – o odczynie zbliżonym do zasadowego, wykształcone z utworów lessowych (występują na znacznych powierzchniach, głównie w zachodniej części gminy – w okolicy Strzelnik, Łosiowa, Buszyc, Jasiony oraz koło Skorogoszczy),
- Brunatne kwaśne i wylugowane – różnią się od gleb brunatnych właściwych niektórymi fizycznymi i chemicznymi, wykazują odczyn kwaśny lub lekko kwaśny, powstają najczęściej ze skał macierzystych ubogich w węglany (występuje głównie na zachód od Nysy Kłodzkiej – na Równinie Niemodlińskiej, głównie w okolicy Skorogoszczy, Borkowic, Niwy, Oldrzychowic i Saren Małych),
- Czarne ziemie – posiadają głębokie i dobrze wykształcone poziomy próchnice, powstają w miejscach niżej położonych przy udziale wysokiego poziomu wód gruntowych oraz roślinności trawiasto – łąkowej (większe fragmenty występują wyspowo po zachodniej stronie Nysy Kłodzkiej w okolicach Strzelnik, Różyny, Buszyc, Nowej Wsi Małej, a mniejsze płyty po zachodniej stronie koło Oldrzychowic, Skorogoszczy i Golczowic),
- Mady – wytworzone z osadów aluwialnych, wyścielających współczesne doliny rzeczne, o charakterystycznej warstwowej budowie, wysokim poziomie wód gruntowych i znacznej zawartości substancji organicznej w całym profilu (zajmuje duże powierzchnie wzdłuż Nysy Kłodzkiej i Odry, szczególnie w okolicy Ptakowic, Lewina Brzeskiego, Skorogoszczy, Wronowa i Mikolina), większość to mady ciężkie i bardzo ciężkie, hydrogeniczne; mułowo – torfowe – okresowo podmokłe gleby torfowisk niskich (małe fragmenty w okolicy Buszyc).

Największy udział w strukturze gleb użytków rolnych mają gleby brunatne (ok. 38%) oraz pseudo biellicowe (ok. 26%) i mady (ok. 25%). Na znacznej powierzchni występują czarne ziemie (ok. 11%) . Najmniejszą powierzchnię zajmują gleby hydrogeniczne (ok. 0,3%) i czarnoziemy zdegradowane (ok. 0,3%) . Większość użytków rolnych wykazuje odczyn kwaśny (ok. 44%) lub lekko kwaśny (ok. 35%) . Znaczne powierzchnie zajmują gleby o odczynie zasadowym (ok. 21%) . Przeważają gleby średnie (ok. 43%) oraz ciężkie (ok. 31%) . Znaczne powierzchnie zajmują także gleby lekkie (ok. 18%), a najmniejszą bardzo lekkie (ok. 6%).

Według wskaźnika waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej, gmina posiada dobre możliwości produkcji rolnej (81,8%). Wskaźnik ten lokuje ją w środkowej części listy wojewódzkiej (średnia dla Województwa Opolskiego -82,8%).

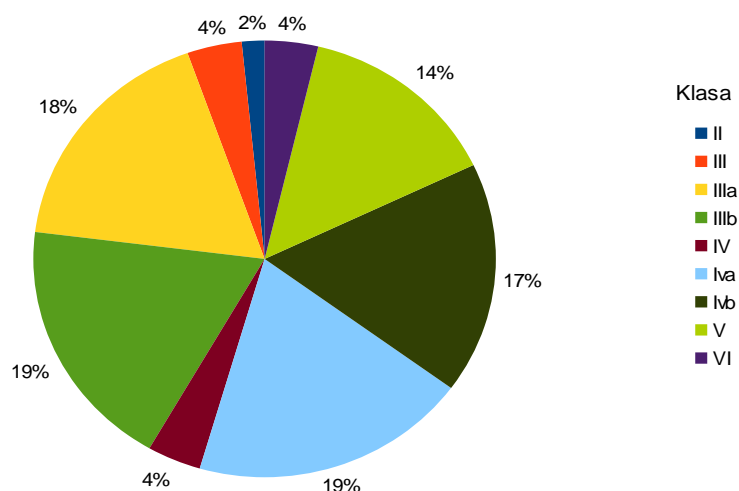
Wśród trwałych użytków zielonych sytuacja przedstawia się następująco:

- użytki zielone bardzo dobre i dobre – 6,5 ha,
- użytki zielone średnie – 1558,4 ha,
- użytki zielone słabe i bardzo słabe – 436,1 ha.

Dominują zdecydowanie użytki średnie.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski

Rysunek 2 Procentowy udział gleb poszczególnych klas gruntów rolnych na terenie gminy Lewin Brzeski.²

Na terenie gminy zdecydowanie Dominują klasy IIIa, IVa i V. Najmniej jest gruntów ornych klas II i III. Gleby I kasy nie występują.

Tabela 2 Powierzchnia użytków rolnych na terenie gminy Lewin Brzeski z podziałem na obręby.

KLASA [ha]	II	III	IIIa	IIIb	IV	IVa	IVb	V	VI
Golczowice	0.3	33.6	0.0	12.6	48.2	58.2	39.3	199.0*	51.4
Nowa Wieś Mała	0.5	9.2	200.0	184.6	6.7	123.0	68.9	6.0	0.3
Strzelniki	87.9	8.2	367.2	161.6	0.3	64.3	39.4	8.0	0.0
Skorogoszcz	3.5	48.6	66.3	114.6	34.1	188.1	266.8	159.1	20.5
Stroszowice	0.0	10.6	6.9	63.6	18.6	130.4	130.1	66.8	25.0
Chróstcina	6.7	21.4	97.0	107.3	15.6	58.0	113.6	85.7	18.0
Kantorowice	0.9	37.6	36.5	100.4	17.7	141.6	43.5	17.7	10.3
Wronów	2.6	27.5	132.3	82.2	35.2	115.5	159.5	141.1	45.7
Różyna	40.7	28.0	74.2	156.7	10.6	218.7	170.1	101.9	8.9
Borkowice	1.4	97.9	2.7	94.2	101.7	102.3	167.1	246.1	105.4
Przecha	0.0	69.8	31.2	125.9	45.0	157.9	243.5	212.4	28.5
Łosiów	73.7	31.4	834.4	396.8	6.1	236.8	86.8	18.2	0.0
Oldrzychowice	0.0	27.7	3.6	134.0	45.3	114.6	310.9	144.3	70.7
Buszyce	0.2	24.4	153.9	259.8	19.0	344.0	267.6	52.7	5.1
Mikolin	0.0	21.0	81.2	105.9	101.2	96.4	84.3	367.2	79.2
Lewin Brzeski	5.0	15.4	116.1	162.5	19.4	226.3	153.9	70.1	12.4

² Opracowanie własne na podstawie OWI

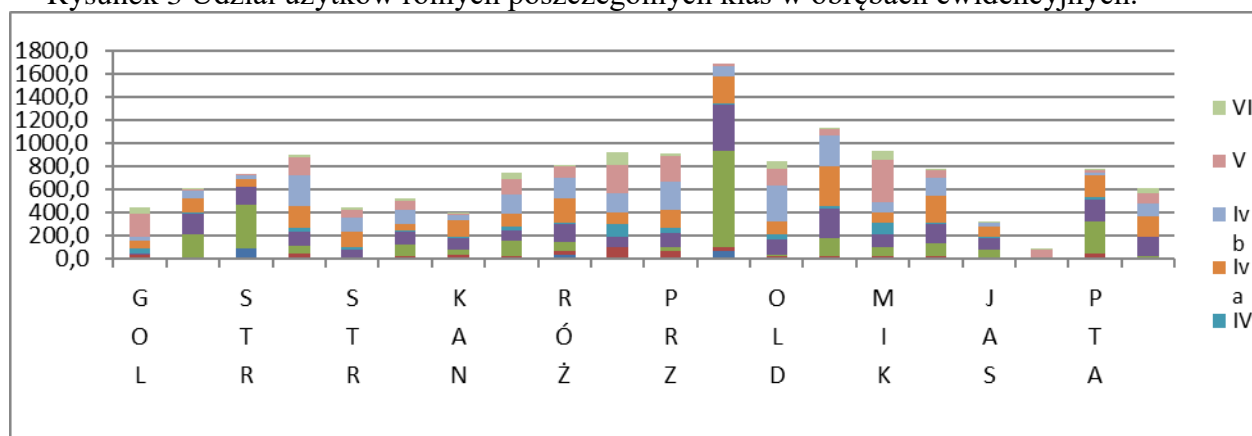
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski

Jasiona	0.4	2.4	78.2	104.4	1.4	97.9	27.3	2.8	0.1
Ptakowice	7.2	41.1	272.9	195.9	21.2	191.0	20.1	15.6	1.2
Sarny Małe	1.0	3.3	19.8	163.7	3.9	177.3	106.2	88.9	46.4

*kolorem żółtym oznaczono grunty, których udział jest największy w obrębie.

Łącznie gleby najlepsze (chronione klas I-III) zajmują 43% powierzchni wszystkich gruntów ornych i zajmują 79 i 59% powierzchni ogólnej gruntów ornych sołectw Łosiów i Jasiona. Te sołectwa charakteryzują się najkorzystniejszą strukturą gleb dla produkcji rolnej, co pociąga za sobą konieczność przywiązywania szczególnej uwagi do rozwoju zabudowy, która potencjalnie odbywałaby się kosztem gruntów rolnych. Biorąc pod uwagę powierzchnię gleb w poszczególnych sołectwach istotne znaczenie funkcja rolnicza ma również w Buszycach, mimo że ich gleby charakteryzują się mniej korzystnym udziałem wyższych klas.

Rysunek 3 Udział użytków rolnych poszczególnych klas w obrębach ewidencyjnych.³

W przypadku trwałych użytków zielonych sytuacja przedstawia się podobnie. Najlepsze użytki klas II i III występują głównie w dolinie Nysy Kłodzkiej i częściowo Ścinawy Niemodlińskiej.

Duże zróżnicowanie genetyczne typów i podtypów gleb gminy stwarza bardzo korzystne warunki do rozwoju różnych form ekologicznych roślinności i zespołów faunistycznych. Odpowiada również za występowanie znaczących różnic w uwarunkowaniach rozwoju funkcji rolniczej dla poszczególnych wsi.

4.5.3. Struktura agrarna i liczba gospodarstw.

Według dostępnych danych na dzień 01-01-2018 r. wielkość użytków rolnych, lasów i pozostałych gruntów przedstawiała się następująco:

Tabela 3 Użytki rolne w gminie Lewin Brzeski.⁴

Rodzaj użytku	Powierzchnia (ha)
R	13249.76
Ps	229.45

³ Opracowanie własne na podstawie OWI

⁴ Opracowanie własne na podstawie OWI

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

Ł	1078.57
S	41.91
Razem	14598

W strukturze użytkowania w gminie przeważają grunty orne, co przekłada się na profil produkcji rolniczej. Niewielki odsetek ok. 9% stanowią łąki i pastwiska, a sady stanowią szczytkowe użytki.

Według danych z Powszechnego Spisu Rolnego na rok 2010 łączna liczba gospodarstw rolnych wynosiła 445 i stanowiła łącznie powierzchnię 9734,96 ha, natomiast gospodarstw indywidualnych – 437 i stanowiła powierzchnię 6138,06 ha co daje średnią indywidualnego gospodarstwa rolnego 14 ha.

Tabela 4 Struktura indywidualnych gospodarstw rolnych według powierzchni gospodarstwa.⁵

Ogółem	Udział (%)	Powierzchnia (ha)
Powyżej 1 ha razem	100	9734,96
1 - 5 ha	9,43	431,01
1 - 10 ha	20,33	1085,28
1 - 15 ha	28,92	1563,32
5 - 10 ha	10,90	654,27
5 - 15 ha	19,53	1132,31
10 -15 ha	8,66	478,04
5 ha i więcej	90,24	9303,95
10 ha i więcej	79,38	8649,68
15 ha i więcej	70,96	8171,64

Najwięcej indywidualnych gospodarstw rolnych ma powierzchnię od 5 ha do 15 ha i więcej. Pozostałe gospodarstwa rolne są gospodarstwami wielohektarowymi i zajmują łącznie 8171.64 ha. Tak, więc w strukturze gospodarstw rolnych ponad 55% stanowią gospodarstwa wielohektarowe w tym:

- Gospodarstwo Rolne w Ptakowicach, Eryk Scholz,
- Gospodarstwo Rolne AGRO-FARM Spółka z o.o. we Wronowie,
- Gospodarstwo Rolne przy Cukrowni „Wróblin” w Lewinie Brzeskim,
- Gospodarstwo Rolne „LESROL” w Leśniczówce,
- Gospodarstwo Rolne w Mikolinie,

⁵ GUS Bank Danych Lokalnych

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

- Gospodarstwo Rolne w Przeczy,
- Gospodarstwo Rolne „AGROPOL” Spółka jawna w Łosiowie,
- Gospodarstwo Rolne „AGROGAL” Spółka z o.o. w Błazejowicach

4.5.4. Produkcja roślinna.

Tabela 5 Struktura użytkowania gruntów rolnych według rodzaju użytku w gospodarstwach ogółem.⁶

	Powierzchnia (ha)	Liczba gospodarstw
Grunty ogółem	9,769.23	445
Użytki rolne ogółem	9,321.37	445
Użytki rolne w dobrej kulturze	9,261.71	402
Pod zasiewami	8,418.57	390
Grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi	583.10	101
Uprawy trwałe	16.95	67
Sady ogółem	13.10	65
Ogrody przyDomowe	13.99	82
Łąki trwałe	217.43	105
Pastwiska trwałe	11.67	14
Pozostałe użytki rolne	59.66	70
Lasy i grunty leśne	98.39	56
Pozostałe grunty	349.47	354

Tabela 6 Struktura użytkowania gruntów rolnych według rodzaju użytku w indywidualnych gospodarstwach rolnych.⁷

	Powierzchnia (ha)	Liczba gospodarstw
Grunty ogółem	6,138.06	437
Użytki rolne ogółem	5,945.26	402
Użytki rolne w dobrej kulturze	5,885.60	394
Pod zasiewami	5,213.45	382
Grunty ugorowane łącznie z nawozami Zielonymi	15.95	99
Uprawy trwałe	13.10	66
Sady ogółem	13.99	65
Ogrody przyDomowe	101.68	82
Łąki trwałe	6.67	102
Pastwiska trwałe	18,47	13
Pozostałe użytki rolne	59.66	70
Lasy i grunty leśne	36.66	49
Pozostałe grunty	156.14	347

⁶ GUS Bank Danych Lokalnych

^{7 7} GUS Bank Danych Lokalnych

⁷ GUS Bank Danych Lokalnych

Niemal 100% gospodarstw rolnych zarówno indywidualnych jak i wielohektarowych użytkuje grunty rolne w dobrej kulturze. Przeważają grunty pod zasiewami, a łąki i pastwiska stanowią niecały 9% wszystkich gruntów. Większość gruntów ugorowanych znajdują się we władaniu rolników indywidualnych i stanowią powierzchnię 15,95 ha, co stanowi niewielki odsetek wszystkich gruntów rolnych. Powyższe dane świadczą o wysokiej kulturze gospodarstw rolnych w Gminie oraz racjonalnym wykorzystaniu zasobów rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Wśród produkcji roślinnej 95% stanowią gospodarstwa uprawiające zboża, w dalszej kolejności są ziemniaki i uprawy przemysłowe.

4.5.5. Produkcja zwierzęca

Tabela 7 Liczba zwierząt gospodarskich w gospodarstwach rolnych.⁸

Rodzaj	Ilość (szt.)
Bydło razem	633
Bydło krowy	100
Trzoda chlewna razem	2793
Trzoda chlewna lochy	573
Konie	34
Drób ogółem razem	8665
Drób ogółem drób kurzy	5966
Razem	18764

W produkcji zwierzęcej Dominuje drób. Drób stanowi 46% zwierząt gospodarskich w rolnictwie ogółem. Na terenie Gminy Dominuje przemysłowa produkcja kur niosek i drobiu rzeźnego. Gospodarstwa te w większości nie są własnością niewielkich indywidualnych gospodarstw rolnych i wchodzi w skład gospodarstw wielkotowarowych lub innych osób prawnych. W dalszej kolejności występuje hodowla bydła oraz trzody chlewnej. Największy wpływ na przestrzeń mają wielkotowarowe fermy hodowlane zlokalizowane w Przeczy, Borkowicach, Wronowie i Ptakowicach.

Rolnictwo na terenie gminy Lewin Brzeski oparte jest na gospodarstwach po PGR-ach, które przejęte zostały przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (zagospodarowane w formie dzierżaw wieloletnich), gospodarstwach indywidualnych i gruntach RSP.

Na bazie likwidowanych PGR-ów na terenie Gminy Lewin Brzeski powstały:

- Gospodarstwo Rolne w Ptakowicach, Eryk Scholz,
 - Gospodarstwo Rolne AGRO-FARM Spółka z o.o. we Wronowie,
 - Gospodarstwo Rolne w Lewinie Brzeskim,
 - Gospodarstwo Rolne „LESROL” w Leśniczówce,
 - Gospodarstwo Rolne w Mikolinie,
 - Gospodarstwo Rolne w Przeczy,
 - Gospodarstwo Rolne „AGROPOL” Spółka jawna w Łosiowie,
 - Gospodarstwo Rolne „AGROGAL” Spółka z o.o. w Błazejowicach

4.6. STAN LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.

W gminie Lewin Brzeski lasy zajmują powierzchnię 1654 ha tj. ok. 10% powierzchni gminy, z czego 1601 ha stanowi własność Skarbu Państwa. Wskaźnik lesistości gminy jest trzykrotnie niższy od przeciętnej lesistości województwa (25,5%) i kraju (27,5%). Tak niski udział lasów w strukturze użytkowania gruntów jest wynikiem dużej presji na ich rolnicze wykorzystanie w związku z dobrą jakością gleb występujących w gminie. Najbardziej zalesiona jest zachodnia część gminy. Tereny o większej lesistości znajdują się na wschód od Nysy Kłodzkiej, w części północno – wschodniej i południowo – wschodniej gminy.

Zbiorowiska leśne, tworzące tu większe lub mniejsze kompleksy, występują w północnej części gminy – w dolinie Odry, w części południowo – wschodniej oraz w centralnej części gminy, w dolinie Nysy Kłodzkiej. W dolinach Odry i Nysy Kłodzkiej miejscami Dominują lasy liściaste, natomiast na pozostałym terenie występują lasy iglaste, które są nasadzonymi monokulturami sosnowymi. Mają one najczęściej niewielką wartość przyrodniczą, gdyż są to przeważnie zbiorowiska wtórne, ze sztucznie nasadzoną sosną na siedliskach łągu, grądu lub dąbrowy. W bardzo ubogim pod względem florystycznym runie tych lasów Dominują różne gatunki jeżyn *Rubus* sp. Div. oraz trzcinnik piaskowy *Calamagrostis epigejos*, szczególnie bujnie rozwijające się w partiach nadmiernie prześwietlonych.

Lasy liściaste występują na mniejszych powierzchniach, należą do nich:

- łąg jesionowo – wiązowy (*Ficario – Ulmetum campestris*) kategoria R, zajmuje obecnie niewielkie powierzchnie w dolinie Odry koło PGR Zawadno i tworzą najczęściej razem z grądami niskimi drobnopowierzchniowy kompleks mozaikowy,
- grąd śródeuropejski (*Galio syhatici – Carpinetum* – występuje w okolicach Zawadna, Wronowa oraz Oldrzychowic. W większości przypadków są to zbiorowiska powstałe w skutek sukcesji łągów wywołanej zmianami stosunków wodnych w następstwie prac melioracyjnych i regulacji dolin rzecznych. Stopniowe odwadnianie tych terenów powoduje, że występuje tu szereg stadiów przejściowych od łągu jesionowe – wiązowego do typowego grądu
- łąg jesionowo – olszowy (*Circaeo – Alnetum*) – niewielkie płaty tego zbiorowiska występują w dolinie Nysy Kłodzkiej koło Lewina Brzeskiego oraz w południowej części gminy w masywie leśnym koło Oldrzychowic. Kompleksy leśne leżące we wschodniej części gminy, wspólnie z lasami sąsiadującymi znajdującymi się na terenie gminy Dąbrowa, stanowią korytarz ekologiczny łączący dolinę Odry z lasami Puszczy Niemodlińskiej (Bory Niemodlińskie).

Większość lasów w gminie jest własnością Skarbu Państwa, pod zarządem Lasów Państwowych. Wchodzą one w skład 2 nadleśnictw:

- Nadleśnictwa Opole (część obrębu Dąbrowa Opolska),
- Nadleśnictwa Brzeg (część obrębu Karłowice).

4.7. STAN ŚRODOWISKA.

4.7.1. Jakość powietrza.

Zgodnie z corocznymi badaniami powietrza na terenie województwa opolskiego Gmina Lewin Brzeski znajduje się w strefie opolskiej gdzie stan powietrza ocenia się, jako dobry. Gmina Lewin Brzeski zaliczona jest do strefy opolskiej.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski

Występują przekroczenia pyłu PM10 i PM 2,5. Na terenie Gminy brak jest istotnych lokalnych źródeł zanieczyszczeń. Największe zagrożenie spowodowane jest niską emisją z lokalnych kotłów opalanych węglem oraz zanieczyszczeniami komunikacyjnymi w szczególności drogi krajowej nr 94.

Tabela 8 Klasy stref zanieczyszczeń powietrza.⁹

Tabela 5.26. Zestawienie wyników oceny dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie pięcioletniej pod kątem ochrony zdrowia ludzi

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM10	Pb(PM10)	As(PM10)	Cd(PM10)	Ni(PM10)	BaP(PM10)	PM2,5
PL1601	miasto Opole	1	1	1	1	3a	3b	1	1	1	1	3b	3a
PL1602	strefa opolska	1	1	2	1	3a	3b	1	1	1	1	3b	3b

Tabela 2.3. Klasy stref w ocenie pięcioletniej i wymagane metody ocen rocznych (prowadzonych w oparciu o kryteria dotyczące ochrony zdrowia) w strefach, w zależności od poziomów stężeń określonych w wyniku oceny pięcioletniej dla SO₂, NO₂, CO, benzenu, PM10, PM2,5 i Pb

Najwyższe stężenia zanieczyszczenia w strefie	Klasa strefy uzyskana w ocenie pięcioletniej	Wymagania i zalecenia dotyczące metod ocen rocznych - ochrona zdrowia
Powyżej górnego progu oszacowania i równocześnie powyżej poziomu dopuszczalnego ¹⁾	3b	Wymagane pomiary intensywne na stałych stanowiskach. Wyniki tych pomiarów mogą być uzupełniane informacjami z innych źródeł, takich jak: modelowanie matematyczne, pomiary wskaźnikowe, obiektywne szacowanie. Obowiązek lub priorytet prowadzenia pomiarów intensywnych na obszarach przekroczeń poziomów dopuszczalnych w strefie.
Powyżej górnego progu oszacowania, lecz nie przekraczające poziomu dopuszczalnego	3a	Wymagane pomiary intensywne na stałych stanowiskach. Wyniki tych pomiarów mogą być uzupełniane informacjami z innych źródeł, takich jak: modelowanie matematyczne, pomiary wskaźnikowe, obiektywne szacowanie.
Pomiędzy górnym i dolnym progiem oszacowania	2	Wymagane pomiary intensywne na stałych stanowiskach, liczba stanowisk mniejsza niż w przypadku klasy 3b i 3a. Wyniki pomiarów intensywnych są łączone z informacjami z innych źródeł, takich jak: modelowanie matematyczne, pomiary wskaźnikowe, obiektywne szacowanie.
Poniżej dolnego progu oszacowania	1	Wystarczające dla oceny mogą być: modelowanie matematyczne, pomiary wskaźnikowe, obiektywne szacowanie. W odniesieniu do SO ₂ i NO ₂ na terenie aglomeracji o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy oraz pyłu PM _{2,5} na terenie aglomeracji o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy i miast o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys. istnieje obowiązek prowadzenia ciągłych pomiarów stężeń na stałych stanowiskach. <i>Dodatkowo na terenie stref-aglomeracji oraz miast o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys. zaleca się prowadzenie pomiarów intensywnych na przynajmniej jednym stanowisku, w połączeniu z modelowaniem matematycznym, obiektywnymi metodami szacowania.</i>

1) Klasę 3b przypisuje się strefie, w której na danym obszarze przekroczony został górny próg oszacowania i przynajmniej w jednym roku przekroczony został poziom dopuszczalny substancji

Na terenie Gminy nie są zlokalizowane żadne źródła emisji o szczególnych oddziaływaniach na środowisko. Zanieczyszczenia trafiają do powietrza z pięciu podstawowych źródeł:

⁹ WIOŚ – raport o stanie środowiska

powierzchniowych, punktowych, liniowych, z rolnictwa i emisja niezorganizowana. Zjawisko emisji powierzchniowej ma miejsce głównie na terenach zabudowanych, gdzie zabudowa mieszkaniowa wyposażona jest w indywidualne systemy grzewcze, szczególnie piece o niskiej sprawności, opalane paliwem stałym.

Emisja liniowa skoncentrowana jest wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych i charakteryzuje się dużą nierównomiernością w ciągu doby.

Gmina ma opracowany Programu Gospodarki Niskoemisyjnej, w którym określone zostały działania zmierzające do poprawy klimatu i powietrza na terenie gminy¹⁰.

4.7.2. Promieniowanie elektromagnetyczne.

Źródłem promieniowania elektromagnetycznego są linie elektroenergetyczne wysokich napięć oraz anteny komórkowe. Przez teren Gminy przebiegają sieci wysokich napięć 110 kV, oraz 400 kV. Sieci te nie kolidują z istniejącym zagospodarowaniem, a w szczególności w strefach ochronnych wyznaczonych dla tychże sieci nie znajdują się budynki na pobyt ludzi. Stacje bazowe telefonii komórkowej zlokalizowane są w Lewinie Brzeskim, Skorogoszczu, Łosiowie, oraz w Sarnach Małych. Przeprowadzone analizy w zakresie wpływu na zdrowie ludzi nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych stężeń dla budynków mieszkalnych zlokalizowanych w sąsiedztwie stacji.

Oddziaływanie ze stacji Trafo elektroenergetycznych średnich napięć należy uznać za niezagrażające.

Na terenie gminy brak jest lokalizacji elektrowni wiatrowych oraz innych OZE o charakterze przemysłowym.

4.7.3. Hałas.

Źródłem hałasu w gminie jest przede wszystkim hałas komunikacyjny z dróg publicznych.

Droga krajowa:

Nr 94 relacji Krzywa – Chojnów – Legnica – Prochowice – Wrocław – Brzeg – Opole – Strzelce Opolskie – Toszek – Pyskowice – Bytom Będzin – Sosnowiec – Dąbrowa Górnicza – Olkusz – Kraków Balice

Drogi wojewódzkie w mieście Lewinie Brzeskim:

Nr 458 relacji Obórki- Lewin Brzeski – Skorogoszcz

/ przebieg drogi ulicami: od drogi nr 94 ul. Powstańców Śl.

Ul. Sikorskiego, ul. Mickiewicza, Aleja Wojska Polskiego,

Drogi wojewódzkie na terenie gminy Lewin Brzeski:

Nr 458 relacji Obórki – Czeska Wieś – Lewin Brzeski – Skorogoszcz – Popielów

Nr 459 relacji Opole – Skorogoszcz

Nr 462 relacji Stobrawa – Kopanie – Łosiów – Pogorzela - Krzyżowice

Drogi powiatowe w mieście Lewinie Brzeskim:

Nr 1508 O - Lewin Brzeski – Niemodlin

/ przebieg drogi: Lewin Brzeski- ul. Kościuszki w kier. Niemodlina /

Nr 2151 O - ul. Moniuszki,

Nr 2152 O - ul. Powstańców Śląskich (na odcinku: ul. Kościuszki – ul. Sikorskiego),

Nr 2153 O - ul. Świerczewskiego,

Nr 2154 O - ul. Aleja Wojska Polskiego (na odcinku: Rynek – ul. Mickiewicza),

Drogi powiatowe na terenie gminy Lewin Brzeski:

¹⁰ 9) Program Ochrony Środowiska dla Gminy Lewin Brzeski na lata 2016 – 2019

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski

- Nr 1159 O relacji Mikolin - Golczowice
- Nr 1160 O przez wieś Golczowice
- Nr 1161 O relacji Wronów – DK 94
- Nr 1162 O relacji Różyna – Lewin Brzeski
- Nr 1165 O relacji Prędocie – Strzelniki
- Nr 1166 O relacji Zwanowice – Strzelniki
- Nr 1182 O relacji Nowa Wieś Mała – Jasiona – Łosiów
- Nr 1184 O relacji Stroszowice – Sarny Małe – Gracze – Góra – Rogi
- Nr 1185 O relacji Skorogoszcz – Oldrzychowice
- Nr 1186 O relacji Borkowice – Przecza
- Nr 1508 O relacji Niemodlin – Lewin Brzeski
- Nr 1719 O relacji Ciepiewice – Przecza.

Największym zagrożeniem jest hałas z drogi wojewódzkiej przebiegającej przez centrum miasta Lewin Brzeski, oraz krajowej przez wsie Łosiów, Buszyce, Skorogoszcz, Borkowice. Z wykonanej mapy akustycznej dla dróg krajowych na terenie województwa opolskiego wynikają lokalne przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu na terenach zabudowanych budynkami mieszkalnymi.

Badaniami klimatu akustycznego zajmuje się Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu prowadził w 2015 r. pomiary poziomu hałasu komunikacyjnego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 458 w punkcie pomiarowym przy ul. Mickiewicza w Lewinie Brzeskim. Uzyskane wyniki pomiarów w dzień i w nocy nie wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku. Ponadto nie stwierdzono naruszeń dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach gminy Lewin Brzeski wzdłuż autostrady A4. W obrębie gminy Lewin Brzeski powadzone były również pomiary hałasu kolejowego. Z badań wynika, że wzdłuż linii kolejowej występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku. Na terenie Gminy Lewin Brzeski nie występuje negatywne oddziaływanie w zakresie emisji hałasu z zakładów produkcyjnych¹¹.

4.7.4. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Obecnie na terenie gminy funkcjonuje system odpłatnego odbioru odpadów z terenu każdej posesji. Od 1 lipca 2013 roku zorganizowanym systemem objęci zostali wszyscy mieszkańcy gminy. Odbiór odpadów od mieszkańców odbywa się zgodnie z przyjętym harmonogramem odbioru odpadów komunalnych zmieszanych i segregowanych. Funkcjonuje również punkt zbierania odpadów komunalnych tzw. PSZOK, czyli punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Gmina posiada opracowany w 2014 r. „Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Lewin Brzeski”. Podstawowym celem Programu jest oczyszczenie terenu gminy z azbestu zgodnie z przyjętym w dokumencie harmonogramem oraz wyeliminowanie negatywnego wpływu azbestu na zdrowie mieszkańców oraz na stan środowiska¹².

¹¹ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Lewin Brzeski na lata 2016 – 2019,

¹² Program Ochrony Środowiska dla Gminy Lewin Brzeski na lata 2016 – 2019,

4.7.5. Zagrożenie poważnymi awariami

W roku 2014 na terenie Gminy Lewin Brzeski odnotowano jedno zdarzenie o znamionach poważnej awarii tj. pożar opon na terenie Zakładu COTON PPHU w Buszycach. Na terenie gminy Lewin Brzeski nie znajdują się zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii i zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii¹³.

4.8. STAN PRZYRODY.

4.8.1. Obszary i obiekty środowiska przyrodniczego

Na podstawie informacji zawartych na stronie www.gdos.gov.pl oraz w aneksie do opracowania ekofizjograficznego na terenie Gminy Lewin Brzeski występują obiekty i obszary objęte ochroną prawą¹⁴:

- 1) Obszar Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie”,
- 2) Obszar Natura 2000 Opolska Dolina Nysy Kłodzkiej,
- 3) Obszar Natura 2000 Grądy Odrzańskie,
- 4) Obszar Natura 2000 Bory Niemodlińskie,
- 5) Użytek ekologiczny „Rdestnica” ,
- 6) Użytek ekologiczny "Staw pod pomnikiem" ,
- 7) Użytek ekologiczny „Ptakowice” ,
- 8) Użytek ekologiczny "Riparia",
- 9) Użytek ekologiczny „Leśniczówka” ,
- 10) Użytek ekologiczny "Nad Nysą” ,
- 11) Użytek ekologiczny "Stawki Nad Nysą” ,
- 12) Użytek ekologiczny "Torfowisko",
- 13) Zespół Przyrodniczo Krajobrazowy „Lewin Brzeski” ,
- 14) Zespół Przyrodniczo Krajobrazowy „Dolina Nysy” ,
- 15) Zespół Przyrodniczo Krajobrazowy „Grądy Odrzańskie” ,
- 16) Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy „Stawy Niemodlińskie” ,
- 17) Stobrawski Park Krajobrazowy,
- 18) Stanowisko dokumentacyjne przyrody nieożywionej „Koniak” ,
- 19) Stanowisko dokumentacyjne przyrody nieożywionej „Piaski” ,
- 20) 76 pomników przyrody w tym 2 pomniki przyrody nieożywionej,
- 21) Chronione gatunki roślin i zwierząt.

Oprócz utworzonych prawnie form ochrony przyrody na terenie Gminy chroni się 6 zabytkowych parków, które oprócz wartości kulturowych mają duże znaczenie przyrodnicze. Są to parki w Lewinie Brzeskim, Ptakowicach, Oldrzychowicach, Wronowie, Mikolinie, Skorogoszczy.

- 1) **Obszar Chronionego Krajobrazu Bory Niemodlińskie** utworzony został Uchwałą nr WRN w Opolu Nr XXIV/193/88. Przedmiot ochrony Obszaru Chronionego Krajobrazu Bory Niemodlińskie, zakazy i odstępstwa od nich określa aktualnie Uchwała Nr XX/228/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Op. poz. 2017). OChK Bory Niemodlińskie jest

¹³ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Lewin Brzeski na lata 2016 – 2019,

¹⁴ <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

drugim pod względem wielkości spośród siedmiu obszarów chronionych tą formą ochrony przyrody w województwie opolskim. Jego powierzchnia wynosi 48189 ha. Celem utworzenia obszaru było zachowanie zwartej kompleksu leśnego dawnej Puszczy Śląskiej z licznymi stawami (Nowak red. 1997, Parki...1984). Jest to największy nizinny kompleks leśny w lewostronnej części dorzecza górnej Odry w Polsce. Zachowały się tu fragmenty naturalnych lasów liściastych i mieszanych typowych dla niżu południowej Polski. Są one chronione w kilku rezerwach przyrody. Analizowany teren położony jest w centralnej i południowej części województwa opolskiego. Obszar Chronionego Krajobrazu Bory Niemodlińskie obejmuje położony na Równinie Niemodlińskiej kompleks leśny z licznymi stawami, będący ostańcem dawnej Puszczy Niemodlińskiej. Przeważająca część Borów należy do zlewni Ścinawy Niemodlińskiej - prawobrzeżnego dopływu Nysy Kłodzkiej. Tylko północna część odwadniana jest przez Prószkowski Potok wpadający bezpośrednio do Odry. Znaczną powierzchnię zajmuje kompleks leśny Borów Niemodlińskich, w którym utworzono kilka rezerwatów przyrodniczych. Drzewostany Borów Niemodlińskich to przeważnie bory i bory mieszane, a więc zbiorowiska sprzyjające intensywnej penetracji ludzkiej. Bliskie sąsiedztwo ośrodków miejskich (Opole, Krapkowice, Prószków, Lewin Brzeski, Gogolin, Korfantów) stwarza warunki dla rozwoju form turystyki rekreacyjno-wypoczynkowej. Oczywiście wiąże się to z pewnymi negatywnymi skutkami, jakimi są chociażby zwiększenie zagrożenia pożarowego, czy też szybsza i silniejsza ekspansja roślin towarzyszących człowiekowi. Dlatego też jak najszybciej należy ukierunkować i skanalizować ruch turystyczny, wyznaczając i zagospodarowując szlaki turystyczne i ścieżki przyrodnicze. Do rzadkości florystycznych Borów Niemodlińskich należy kotewka orzech wodny *Trapa natans* - roślina zaliczona do kategorii skrajnie zagrożonych wyginięciem w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin, a także salwinia pływająca *Salvinia natans*, grzybienie białe *Nyphaea alba* i grązel żółty *Nuphar luteum* - rośliny prawnie chronione, występujące m.in. w Stawie Nowokuźnickim. W zbiorowiskach leśnych spotykamy m.in. kruszczyka szerokolistnego *Epipactis helloborine*, barwinka pospolitego *Vinca minor*, konwalię majową *Convallaria majalis*, śnieżyczkę przebiśnieg *Galanthus nivalis* i inne. Najlepiej poznana gromadą kręgowców Borów Niemodlińskich są ptaki. W okolicach stawu „Sangów” zarejestrowano m.in. łęgi bąka *Botaurus stellaris*, łabędzia niemego *Cygnus olor*, gęsi gęgawy *Anser anser*, mewy śmieszki *Larus ridibundus*, krzyżówki *Anas platyrhynchos*, głowienki *Aythya ferina* i łyski *Fulica atra*. Okoliczne lasy są ostoją bociana czarnego *Ciconia nigra*, coraz mniej licznego cietrzewia *Tetrao tetrix*, kani czarnej *Milvus migrans* i rdzawej *Milvus milvus*, trzmielojada *Pernis apivorus* i dzięcioła zielonosiwego *Picus canus*. Z gatunków borealno-górskich występują tu orzechówki *Nucifraga carvocatases*, czyże *Carvelis spinus*, pokrzywnice *Prunella modularis* i gile *Pyrrhula pyrrhula*. Gdyby udało się potwierdzić występowanie na terenie Borów Niemodlińskich sowy włochatej *Aegolius funereus* i puchacza *Bubo bubo* (podawane z lat 60-tych i 70-tych), to ranga obiektu wzrosłaby jeszcze bardziej. Herpetofauna reprezentowana jest przez zaskrońca *Natrix natrix*, żmiję zygzakowatą *Vipera berus*, ropuchę paskówkę *Bufo calamita*, ropuchę zieloną *Bufo viridis*, grzebiuszkę ziemną *Pelobates fuscus*, padalca *Angvis fragilis*, jaszczurkę zwinkę *Lacerta agilis* i jaszczurkę żyworodną *Lacerta vivipara*. W rzekach omawianego obszaru żyją przedstawiciele krainy brzany – kiełb *Gobio gobio*, śliz *Barbatula barbatula* i koza *Cobitis caenia* - gatunki objęte ochroną prawną. Niestety na obszarze Borów Niemodlińskich wiele gatunków już wymarło. Do największych strat zaliczyć należy żółwia błotnego *Emys orbicularis*, rybitwę czarną *Chlidonias niger* i zwyczajną *Sterna hirundo*, sokoła wędrownego *Falco peregrinus* i orlika krzykliwego *Aquila pomarina*. Autostrada A-4, przecinająca leśne

kompleksy przysporzy dodatkowych problemów samej przyrodzie i ludziom ją chroniącym. Wiele, więc wysiłków i starań potrzeba, aby wymarłe tu gatunki powróciły na stałe do swych eks-ostoi i wzbogaciły bioróżnorodność niemodlińskich lasów. Na terenie OChK Bory Niemodlińskie funkcjonują obecnie następujące zakazy: realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko; budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od: linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodno- prawnym, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej; zakaz ten nie dotyczy m.in. sztucznych zbiorników wodnych; likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych; wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów; dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka; likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno - błotnych.

2)Obszar Natura 2000 Opolska Dolina Nysy Kłodzkiej Obszar rozciąga się wzdłuż Nysy Kłodzkiej od okolic Michałowa do Ptakowic. Główną część stanowią obszary leśne położone na zachód od koryta rzeki. Obszar obejmuje płaską dolinę zalewową Nysy Kłodzkiej oraz fragmenty teras nadzalewowych. Dolinę wyścielają mady rzeczne podścielone piaskami i żwirami aluwialnymi i wodnolodowcowymi. W spągu występują łąki miocieńskie. Rzeźba terenu jest płaska, lokalnie zaznaczają się starorzecza i niewielkie obniżenia terenowe. Koryto rzeki jest silnie wcięte w bazę erozyjną. Koryto Nysy Kłodzkiej zachowuje naturalny charakter. Ze względu na zwarty charakter siedlisk przyrodniczych występujących głównie w lasach i jednocześnie izolację przestrzenną kompleksów zaproponowano ostoję w trzech fragmentach. Główny obejmuje kompleksy przyległe do koryta rzeczego wraz z krótkim odcinkiem łącznika między nimi wzdłuż koryta rzeki. Pozostałe dwa są izolowane i nie występują na terenie Gminy Lewin Brzeski (kompleks leśny koło Żelaznej i koło Ptakowic). Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 16 października 2015 r. ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Opolska Dolina Nysy Kłodzkiej PLH160014. Przedmiotem ochrony są: starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion, Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum), Kwaśne dąbrowy (Quercion roboripetraeae), Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albofragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae) i olsy źródliskowe, Łęgowe lasy dębowo-wiązowojesionowe (Ficario-Ulmetum).

3)Obszar Natura 2000 Grądy Odrzańskie - obszar obejmuje 70-cio kilometrowy odcinek doliny Odry między Narokiem a Wrocławiem. Dolina pokryta jest lasami, łąkami, pastwiskami i polami uprawnymi. Lasy składają się przede wszystkim z Drzewostanów dębowo-grabowych, jednakże zachowały się małe płaty zadrzewień olszowo-wiązowych i wierzbowo-topolowych. Znajdują się tu liczne ciek wodne, stare koryta rzeczne, pozostałości rozlewisk i stawów. Teren jest silnie zmeliorowany. Ostoja ptasia o randze europejskiej E 57.

Występują, co najmniej 22 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 5 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla, co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: dzięcioł zielonosiwy, kania czarna (PCK), muchołówka białoszysza, czapla siwa; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występują: bocian biały, bocian czarny, kania ruda (PCK), trzmielojad, bielik (PCK), sieweczka rzeczna, srokosz i dzięcioł średni (C7),

4) **Obszar Natura 2000 Bory Niemodlińskie** OZW Natura 2000 Bory Niemodlińskie został zatwierdzony jak OZW w styczniu 2011 r. Ma powierzchnię 4541,3 ha. Zlokalizowany jest na terenie Równiny Niemodlińskiej. Obszar Borów Niemodlińskich jest rozległym kompleksem leśnym rozciągającym się na falistej i równinnej wysoczyźnie polodowcowej porozcinanej dolinkami rzecznyymi, między dolinami Nysy Kłodzkiej i Odry. Równiny wodnolodowcowe oraz ostańce denudacyjne zbudowane z osadów plioceńskiej sieci rzecznej i ilów mioceńskich, urozmaicają zespoły wydm dochodzących do 15 m wysokości, a także bezodpływowe zagłębienia, w których zlokalizowane są bory bagienne i torfowiska. Większa część ostoi jest zalesiona, głównie lasami o charakterze gospodarczym, wśród których zachowały się liczne fragmenty lasów o charakterze rodzimym. Wśród lasów występują duże kompleksy stawów z charakterystycznymi dla tych ekosystemów zespołami roślinności i fauny wodno-błotnej. Większe kompleksy zbiorowisk łąkowych występują w dolinach rzecznych, w tym Ścinawy Niemodlińskiej i Wytoki oraz ich dopływów. Obszar stanowi część dużego zwartego kompleksu leśnego, którego część zachodnia, proponowana do ochrony, jako ostoja siedliskowa, charakteryzuje się bardzo dużą różnorodnością siedliskową, od siedlisk suchych na wydmach do skrajnie wilgotnych torfowisk i stawów. Mozaikowaty charakter siedlisk oraz silne związki funkcjonalno-przestrzenne między nimi uzasadniają objęcie ochroną większego obszaru niż zespołu chronioną dyrektywą UE siedlisk przyrodniczych. Jednocześnie charakter zagospodarowania oraz liczne strefy nieciągłości występujących siedlisk decydują o konieczności delimitacji ostoi w pięciu podobszarach, niepołączonych ze sobą przestrzennie. Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 16 stycznia 2017 r. ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bory Niemodlińskie PLH160005 ustanowiono plan zadań ochronnych. Przedmiotem ochrony są:

- zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion),
- niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris), torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe),
- torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji, Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzeria-Caricetea),
- obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku Rhynchosporion,
- kwaśne buczyny (Luzulo-Fagetum), Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum), kwaśne dąbrowy (Quercion robur-petraeae), Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum) i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne, łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albofragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae) i olsy źródłiskowe, łągowe lasy dębowo - wiązowo-jesionowe (-),
- traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*,
- kumak nizinny *Bombina bombina*,
- mopek *Barbastella barbastellus*,

- nocek duży *Myotis myotis*, Wydra *Lutra lutra*.
- 5) **Użytek ekologiczny „Rdestnica”** - pod względem warunków abiotycznych jest to niewielkie starorzecze Nysy Kłodzkiej położone na krawędzi holocenijskiej terasy zalewowej, zachowujące otwarte lustro wody,
- 6) **Użytek ekologiczny "Staw pod pomnikiem"** - obszar obejmuje położone w międzywałach oczka wodne powstałe w miejscu wydobywania piasku. Teren charakteryzuje się zróżnicowaną rzeźbą; zbiorniki wodne posiadają bardzo dobrze wykształconą roślinność szuwarową oraz wyraźnie zaznaczoną linię brzegową,
- 7) **Użytek ekologiczny "Riparia"** - stan terenu zbliżony do naturalnego przebiegu rzeki, tworzącej w wielu miejscach meandry. W skarpię tej ma swoją kolonię rzadka na Opolszczyźnie jaskółka brzegówka (*Riparia riparia*),
- 8) **Użytek ekologiczny „Ptakowice”** - obszar obejmuje zachowany w stanie naturalnym, izolowany kompleks łągów i grądów o pow. 7,5 ha . Występujące tu biocenozy należą do ginących w skali kraju ekosystemów wodno-błotnych,
- 9) **Użytek ekologiczny "Torfowisko"** - pod względem warunków abiotycznych teren obejmuje największe w gminie i najlepiej wykształcone torfowisko niskie związane z dużym zagłębieniem pomiędzy wyniesionymi obszarami pagórków akumulacji szczelinowej zlodowacenia Odry.
- 10) **Użytek ekologiczny "Nad Nysą"** - wydłużone, zachowane w stanie naturalnym starorzecze Nysy Kłodzkiej, położone równolegle do koryta rzeki wśród zwartego kompleksu leśnego.
- 11) **Użytek ekologiczny "Stawki Nad Nysą"** - obejmuje ona stawki z bardzo silnie rozwiniętą roślinnością szuwarową i pływającą, pokrywającą całe lustro wody. Nad brzegami oczek wodnych rosną łągi wierzbowe (wiklinowiska nadrzeczne), które wykazują się również ekspansją w kierunku lustra wody.
- 12) **Użytek ekologiczny „Leśniczówka"** - obszar obejmuje zagłębienie terenu pochodzenia antropogenicznego, wypełnione namułami i częściowo torfami, z licznymi pozostałościami ekosystemów wodnych. Podłoże geologiczne stanowią gliny zwałowe zlodowacenia Odry,
- 13) **Zespół Przyrodniczo Krajobrazowy „Lewin Brzeski”** - teren obejmuje najniższą terasę zalewową doliny Nysy Kłodzkiej z licznymi pozostałościami jej starych koryt oraz ok. 3 km współczesnego koryta rzeki. Na obszarze tym w obrębie międzywału wykształciły się liczne ekosystemy wodno-błotne o bardzo wysokich walorach przyrodniczych. Należą do nich lasy na siedliskach lasów łągowych, ekosystemy łąkowe oraz ekosystemy wodne w starorzeczach i korycie Nysy. Tereny te pełnią ponadto funkcję zasilającą dla zdegradowanego ekosystemu zurbanizowanych obszarów miasta.
- 14) **Zespół Przyrodniczo Krajobrazowy „Grądy Odrzańskie”** - trzy położone blisko siebie kompleksy lasów łągowych, stosunkowo duże powierzchnie podmokłych łąk, zadrzewienia o charakterze łągowym, kilka dużych i kilkadziesiąt małych starorzeczy i oczek wodnych oraz niewielkie enklawy roślinności szuwarowej. Największymi walorami przyrodniczymi tego terenu są pozostałości nielicznych na Opolszczyźnie zwartych i stosunkowo dużych kompleksów nadrzecznych grądów z typową dla nich roślinnością i fauną,
- 15) **Zespół Przyrodniczo Krajobrazowy „Dolina Nysy”** - teren obejmuje najniższą terasę zalewową doliny Nysy Kłodzkiej z licznymi pozostałościami jej starych koryt oraz ok. 2,8 km współczesnego koryta rzeki zlokalizowaną w większości w leśnym otoczeniu i tworzącego rzadko występujące ekotony woda-las. Obszar położony jest w międzywałach, co sprawia, że podlega częstym zalaniom i podtopieniom. Dominują zróżnicowane ekosystemy leśne.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

Obszar charakteryzuje się bardzo wysoką bioróżnorodnością i wysokimi walorami fizjonomicznymi krajobrazu

- 16) **Zespół Przyrodniczo Krajobrazowy „Stawy Niemodlińskie”**, różnorodność gatunków roślin i zwierząt, często z czerwonej listy zagrożonych wyginięciem,
- 17) **Stobrawski Park Krajobrazowy** – składa się głównie z kompleksów leśnych, na jego terenie występuje 50 gatunków roślin chronionych i 140 gatunków roślin rzadkich. Do najciekawszych należą: długosz królewski, rosiczka okrągłolistna, wawrzynek wilczełyko, lilia złotogłów, mysiurek maleńki, lindernia mułowa, 7 gatunków z rodziny storczykowatych (m. in. kukułka Fuchsa i kruszczyk siny) oraz rośliny wodne. Ponadto znajduje się w nim 220 gatunków chronionych zwierząt. Należą do nich kania czarna i ruda, orlik krzykliwy, dzięcioł średni, muchołówka białoszyja i mała oraz koszatka,
- 18) **Stanowisko dokumentacyjne przyrody nieożywionej „Koniak”** - wychodnia utworów górnej kredy - odsłonięcie Depresji Śląsko - Opolskiej - występują tu utwory mezozoiczne,
- 19) **Stanowisko dokumentacyjne przyrody nieożywionej „Piaski”** - równoleżnikowy wał wydm śródlądowych, występują tu rzadkie formy geomorfologiczno - geologiczne, związane z działalnością wiatru,
- 20) **Pomniki przyrody.**

Tabela 9 Pomniki przyrody ożywionej (w formie pojedynczych drzew i grup drzew) i nieożywionej¹⁵.

Lp.	kodinspire	Obiekt	Nazwa
1.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.13	Głaz narzutowy	
2.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.14	Głaz narzutowy	
3.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.11	Drzewo	
4.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.15	Drzewo	
5.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.16	Drzewo	
6.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.18	Drzewo	
7.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.19	Drzewo	
8.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.20	Drzewo	
9.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.21	Drzewo	
10.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.22	Drzewo	
11.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.23	Drzewo	
12.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.24	Drzewo	
13.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.387	Drzewo	
14.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.388	Drzewo	
15.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.390	Drzewo	
16.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.391	Drzewo	
17.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.392	Drzewo	
18.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.394	Drzewo	
19.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.395	Drzewo	
20.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.396	Drzewo	
21.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.397	Drzewo	
22.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.398	Drzewo	

¹⁵ Dane RDOŚ 2018

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

23.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
24.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.401	Drzewo	
25.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.402	Drzewo	
26.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.403	Drzewo	
27.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
28.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
29.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
30.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
31.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
32.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
33.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
34.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
35.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
36.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
37.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
38.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
39.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
40.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
41.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
42.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
43.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
44.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
45.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
46.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
47.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
48.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
49.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
50.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
51.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

			Dudkowej
52.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
53.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
54.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
55.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
56.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
57.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
58.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
59.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
60.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
61.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
62.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
63.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
64.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.400	Drzewo	
65.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.400	Drzewo	
66.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.400	Drzewo	
67.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.400	Drzewo	
68.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.406	Drzewo	
69.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.407	Drzewo	
70.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.408	Drzewo	
71.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.409	Drzewo	
72.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.410	Drzewo	
73.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.411	Drzewo	
74.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.412	Drzewo	
75.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.413	Drzewo	
76.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.414	Drzewo	
77.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.415	Drzewo	
78.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.417	Drzewo	
79.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.418	Drzewo	
80.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.419	Drzewo	
81.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.420	Drzewo	
82.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.421	Drzewo	
83.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.422	Drzewo	
84.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.424	Drzewo	
85.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.425	Drzewo	
86.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.426	Drzewo	

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

87.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.427	Drzewo	
88.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.428	Drzewo	
89.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.429	Drzewo	
90.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.409	Drzewo	
91.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.409	Drzewo	
92.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.409	Drzewo	
93.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.409	Drzewo	
94.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.409	Drzewo	
95.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.409	Drzewo	
96.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.409	Drzewo	
97.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.409	Drzewo	
98.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.409	Drzewo	
99.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.410	Drzewo	
100.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.410	Drzewo	
101.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.410	Drzewo	
102.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.410	Drzewo	
103.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.410	Drzewo	
104.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.410	Drzewo	
105.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.410	Drzewo	
106.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.410	Drzewo	
107.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.410	Drzewo	
108.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.410	Drzewo	
109.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.410	Drzewo	
110.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.410	Drzewo	
111.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.410	Drzewo	
112.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.415	Drzewo	
113.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.415	Drzewo	
114.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.415	Drzewo	
115.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.415	Drzewo	
116.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.415	Drzewo	
117.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.415	Drzewo	
118.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.415	Drzewo	
119.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.415	Drzewo	
120.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.415	Drzewo	
121.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.415	Drzewo	
122.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.415	Drzewo	
123.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.416	Drzewo	
124.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.416	Drzewo	
125.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.416	Drzewo	
126.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.416	Drzewo	
127.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.416	Drzewo	
128.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.416	Drzewo	
129.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.416	Drzewo	

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

130.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.430	Drzewo	
131.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.431	Drzewo	
132.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.432	Drzewo	
133.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.433	Drzewo	
134.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.434	Drzewo	
135.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.435	Drzewo	
136.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.436	Drzewo	
137.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.437	Drzewo	
138.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.438	Drzewo	
139.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.439	Drzewo	
140.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.440	Drzewo	Baumani
141.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.441	Drzewo	
142.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.445	Drzewo	
143.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.443	Drzewo	
144.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.444	Drzewo	
145.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.446	Drzewo	
146.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.447	Drzewo	
147.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.9	Drzewo	
148.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.9	Drzewo	
149.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.9	Drzewo	
150.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.9	Drzewo	
151.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.442	Drzewo	
152.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.442	Drzewo	
153.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.442	Drzewo	
154.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.442	Drzewo	
155.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.442	Drzewo	
156.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.9	Drzewo	
157.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.10	Drzewo	
158.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.17	Drzewo	
159.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.393	Drzewo	
160.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.404	Drzewo	
161.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.405	Drzewo	
162.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.423	Drzewo	
163.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.663	Drzewo	
164.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
165.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.399	Drzewo	Ireny Zajączkiewicz Dudkowej
166.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.410	Drzewo	
167.	PL.ZIPOP.1393.PP.1601043.416	Drzewo	

21) Parki zabytkowe¹⁶.

¹⁶ Zmiana suikzpp Gminy Lewin Brzeski opracowana przez Radosława Jończaka

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

Oprócz utworzonych prawnie form ochrony przyrody na terenie Gminy chroni się 6 zabytkowych parków, które oprócz wartości kulturowych mają duże znaczenie przyrodnicze.

Tabela 10 Wykaz parków zabytkowych.

Lp.	Miejscowość	Gmina	Charakterystyka
1.	Oldrzychowice	Lewin Brzeski	Park o pow. 2,37 ha powstały w XVIII w. Park ma charakter ogrodu ozdobnego. Występują tu: zachowana fragmentarycznie aleja grabowa, dąb szypułkowy, lipa drobnolistna oraz drzewa owocowe.
2.	Ptakowice	Lewin Brzeski	Park powstały w drugiej połowie XIX w. W drzewostanie występują: lipa drobnolistna, jesion wyniosły, grab zwyczajny, sosna wejmutka, robinia akacjowa, kasztanowiec zwyczajny, cis pospolity.
3.	Wronów	Lewin Brzeski	Park o pow. 5,5 ha powstały w XIX w. Ma charakter parku krajobrazowego. Występują tu m.in. jesion wyniosły, lipa drobnolistna, klon jawor, robinia akacjowa, buk zwyczajny, sosna czarna, świerk kłujący, jodła jednobarwna, cyprysik groszkowy.
4.	Mikolin	Lewin Brzeski	Rozległy park krajobrazowy, z dwoma stawami.
5.	Lewin Brzeski	Lewin Brzeski	Liczy sobie ponad 300 lat i zajmuje obszar 7764 m ² . Podczas odbudowy pałacu w 1722 roku zamieniono ogród przypałacowy na park w stylu angielskim. Z zagranicy sprowadzono egzotyczne drzewa i krzewy w tym azalię pontyjską, dąb piramidalny i grójecznik japoński.
6.	Skorogoszcz	Lewin Brzeski	Park w centrum wsi z cennymi gatunkami drzew, z dużą liczbą pomników przyrody takich gatunków jak: platan klonolistny, klon srebrzysty, klon pospolity, sosna wejmutka, wiąz.

22) Chronione gatunki roślin i ich siedliska.

W planach zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bory Niemodlińskie i Dolina Nysy Kłodzkiej wyróżniono:

- Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe o kodzie 91E0
- Pomorski kwaśny las brzoźowo - dębowy o kodzie 9190
- Łęgowe lasy dębowo – wierzbowe o kodzie 91F0

23) Gatunki roślin występujące w zespołach wodnych:

- pałka wąskolistna, rdestnica przeszyta, rdestnica stępiąca, rdestnica nawodna, jaskier krążkolistny, grzybienie białe, rutewka wąskolistna, grąźel żółty,.

24) Ponadto teren studium zlokalizowany jest w obrębie korytarzy ekologicznych:

- “Dolina Odry” – o randze międzynarodowej,
- “Dolina Nysy Kłodzkiej” – o randze krajowej,
- “Dolina Ścinawy Niemodlińskiej” – o randze lokalnej, wyznaczonych w planie Zagospodarowania Woj. Opolskiego na podstawie Koncepcji Zagospodarowania Kraju

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

- “GKPdC- 6 Opole – Katowice” wyznaczonego w 2005 roku przez Polską Akademię Nauk – Zakład Badania Ssaków w Białowieży, na zlecenie Ministerstwa Środowiska,
 - “KPd-18A Dolina Nysy Kłodzkiej”, “KPdC-19A Dolina Środkowej Odry”, “KPd – 19 Dolina Górn Odry”, “KPd – 17A Bory Niemodlińskie – Dolina Górnej Odry” wyznaczonych w 2011 roku przez Zakład Badania Ssaków w Białowieży przy współpracy z Pracownią na rzecz Wszystkich Istot.
- 25) **Wykaz gatunków roślin, grzybów i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych i typów krajobrazu naturalnego oraz form przyrody nieożywionej.**

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

Tabela 11 Wykaz gatunków roślin i zwierząt.

Ryby i ich siedliska	
Gobio albipinnatus	Kiełb białopłetwy
Barbatula barbatula	Śliz
Misgurnus fossilis	Piskorz
Plazy i ich siedliska	
Bombina bombina	Kumak nizinny
Ssaki i ich siedliska	
Lutra lutra	Wydra
Rośliny	
Trapa natans	
Salvinia natans	
Platanthera chlorantha	
Platanthera bifolia	
Nymphaea alba	
Epipactis helleborine	
Nymphaea candida	
Galanthus nivalis	
Allium ursinum	
Allium angulosum	
Colchicum autumnale	
Centaurium erythraea	
Batrachium circinatum	
Allium ursinum	
Allium angulosum	
Galanthus nivalis	
Butomus umbellatus	
Ptaki	
Picus canus	Dzięcioł zielonosiwy
Dendrocopos medius	Dzięcioł średni
Ficedula albicollis	Muchołówka białoszyja

5. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

5.1. STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE.

Tabela 12 Udokumentowane stanowiska archeologiczne.

Lp	Miejscowość	Nr stanowiska	Typ stanowiska	Chronologia	Nr rejestru zabytków	Lokalizacja
1.	Skorogoszcz	1	Ślad osadnictwa	neolit	-	-
2.	Skorogoszcz	2	Ślad osadnictwa	neolit	-	-
3.	Skorogoszcz	3	Obozowisko	mezolit	-	dz. 8/3
4.	Skorogoszcz	4	Osada	XIV-XV w.	-	dz. 252
5.	Skorogoszcz	5	Ślad osadnictwa	-	-	dz.256
6.	Strzelniki	1	Osada Ślad osadn.	Neolit, średniowiecze. (faza mł.)	-	-
7.	Strzelniki	2	Ślad osadnictwa	neolit	-	-
8.	Strzelniki	3	Osada Ślad osadnictwa	neolit, średniowiecze	-	-
9.	Strzelniki	4	Osada	faza D	A-801/88	15/1
10.	Strzelniki	5	Ślad osadnictwa Osada Osada	neolit wczesne średniowiecze	-	dz. 3/1 dz. 5
11.	Strzelniki	6	Ślad osadn. Ślad sadn.	neolit średniowiecze	-	dz. 92/2
12.	Strzelniki	7	Osada Ślad osadnictwa	średniowiecze.	-	dz. 92/1
13.	Strzelniki	8	Osada Osada	neolit, wczesne średniowiecze	-	dz. 92/2
14.	Strzelniki	9	Osada	neolit	-	dz. 387
15.	Strzelniki	10	Ślad osadn.	epoka brązu	-	na południe od wsi
16.	Strzelniki	11	Grodzisko	wczesne średniowiecze	-	-
17.	Ptakowice	1	Ślad osadnictwa	neolit	-	-
18.	Ptakowice	1a	Cmentarzysko ciałopalne	-	-	-
19.	Ptakowice	4	Osada	neolit	-	dz. 2
20.	Ptakowice	5	Osada Osada	neolit -	A-782/88	dz. 9
21.	Stroszowice	1	Osada Osada Osada Osada	neolit póź. okr. rzym. VIII-XII w. XIV-XV w.	A-288/70	dz. 61, 62, 64/1, 64/2, 201, 203, 204
22.	Stroszowice	2	skarb monet	-	-	-
23.	Stroszowice	3	Osada	XII-XIII w.	-	-
24.	Stroszowice	4	Osada	XI-XII w.	-	-
25.	Stroszowice	5	Osada Ślad osadn. Osada	neolit okr.późnorzym XIV w.	-	dz. 93,94

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

26.	Stroszowice	6	Ślad osadn. Osada Osada	neolit faza D XIII-XIV w.	A-350/72	dz. 97, 99, 100, 101, 102,103, 104,110, 111,139
27.	Stroszowice	7	Ślad osadn.	mezolit	-	ok. 100m na W od wsi
28.	Stroszowice	8	Ślad osadn. Osada	XI-XIII w. XIV-XV w.	-	dz. 118
29.	Stroszowice	9	Ślad osadn. Osada Osada	neolit XI-XIII w. XIV-XV w.	-	dz. 112/2 dz. 138 dz. 138/1 dz. 138/2
30.	Stroszowice	10	Ślad osadn. Osada Osada	III okr.ep. braz. XI-XIII w. XIV-XV w.	-	dz. 154 dz. 156
31.	Stroszowice	11	Osada Osada Osada	okr. rzymski X-XII w. XIV-XV w.	A-818/88	dz. 76,77,78, 192/1,192/2 , 193
32.	Stroszowice	12	Osada Osada	VIII-X w. XIV-XV w.	A-819/88	dz. 209,210
33.	Stroszowice	13	Osada	XIV –XV w.	-	dz. 213
34.	Stroszowice	14	Osada Osada	VIII-IX w. X-XI w.	A-796/88	dz. 216/1
35.	Stroszowice	15	Osada Osada	VIII-X w. XIV-XV w.	A-810/88	dz.218/1
36.	Stroszowice	16	Osada Osada	VIII-X w. XIV-XV w.	A-809/88	dz. 225,227
37.	Stroszowice	17	Osada	VIII-X w.	A-807/88	dz. 227
38.	Stroszowice	18	Ślad osadn. Ślad osadn.	X-XIII w. XIV-XV w.		dz. 232
39.	Stroszowice	19	Osada	VIII-X w.	A-820/88	dz. 202
40.	Stroszowice	20	Osada	XIV-XV w.	-	dz. 27
41.	Kantorowice	1	Osada cmentarzyska Osada	neolit IV okr. ep. br. XIV-XV w.	A-815/88	dz. 167/1,167/2 ,167/3, 167/4,182
42.	Kantorowice	2	Cmentarzysko	-	-	-
43.	Kantorowice	3	Osada Osada	faza D wczesne śred.	A-558/80	dz. 128, 127/3, 64/8, 64/5, 63/2
44.	Kantorowice	4	Osada hutnicza	IV-V w.	772/87	dz. 111, 116, 117, 122
45.	Kantorowice	5	Osada	IV-V okr. epoki brązu	A-821/88	dz. 182,184,18 7
46.	Kantorowice	6	Osada	okres halsztacki D	A-808/88	dz. 150,151
47.	Kantorowice	7	Ślad osadn. Ślad osadn.	późn.ok.rzym. XIV-XV w.	-	dz. 200, 203/1
48.	Kantorowice	8	Ślad osadn.	neolit	-	dz. 197

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

			Osada	XIV-XV w.		
49.	Kantorowice	9	Osada	XIV-XV w.	-	dz. 180,196
50.	Kantorowice	10	młyn wodny	średniowiecze XIII-XIV w., poł.-XV w.	-	-
51.	Borkowice	1	Ślad osadn.	neolit	-	-
52.	Borkowice	2	Ślad osadn.	neolit	-	-
53.	Borkowice	3	punkt osadn. Cmentarzysko szkieletowe	epoka kamien. średniowiecze	-	-
54.	Borkowice	4	Punkt osadniczy	okres rzymski	-	-
55.	Borkowice	5	Punkt osadniczy	XIII-XIV w.	-	-
56.	Borkowice	6	Ślad osadnictwa Osada produkcyjna Ślad osadnictwa	epoka kam. póź. ok. rzym. XIV-XV w.	-	-
57.	Borkowice	7	Ślad osadnictwa	neolit	-	-
58.	Jasiona	1	Piec dymarski	-	-	-
59.	Wronów	1	Grodzisko	XIV-XV w.	A-354/72	dz. 585
60.	Wronów	2	Osada Osada Osada Osada	neolit III w. n.e. średn.	-	dz. 21
61.	Wronów	3	Osada Osada	neolit	A-769/87	dz.1
62.	Wronów	4	Osada Osada	wcz. średn.	-	dz. 12
63.	Wronów	5	Osada Ślad osadn. Ślad osadn.	neolit wcz. średni.	-	dz. 12
64.	Wronów	6	Osada	średniow.	-	dz. 179/1
65.	Wronów	7	Osada	średniow.	-	-
66.	Wronów	8	Osada produkcyjna	okres rzymski	-	-
67.	Wronów	9	punkt osadniczy	-	-	-
68.	Wronów	10	Ślad osadn. Osada	XV-XVIII w.	-	dz. 27
69.	Wronów	11	Ślad osadnictwa	średniow.	-	dz. 273/5
70.	Wronów	12	Osada Ślad osadn.	wcz. średn.	A-791/88	dz.12
71.	Wronów	13	Ślad osadn. Osada	neolit wcz. średniow.	-	dz. 1
72.	Sarny Małe	1	Ślad osadn. Osada Osada Osada Ślad osadn.	mezolit neolit wcz. średn. średniow.	-	-
73.	Sarny Małe	2	Ślad osadn. Osada	wczesne śred. (VI-X w.)	-	-
74.	Sarny Małe	3	Ślad osadn.	epoka brązu	-	-
75.	Sarny Małe	4	Ślad osadn.	okres lateński	-	-
76.	Sarny Małe	5	Ślad osadn.	epoka kamien.	-	-
77.	Sarny Małe	6	Punkt osadniczy Osada Ślad osadn.	neolit okres rzymski wcz. średn.	-	-
78.	Sarny Małe	7	Ślad osadn.	pradzieje	-	dz. 363/1

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

79.	Sarny Małe	8	Ślad osadn.	faza D	-	dz. 363/1
80.	Sarny Małe	9	Osada	średniow.	-	dz. 185, 186/1
81.	Sarny Małe	10	Ślad osadn. Ślad osadn. Osada	epoka kamien. ok. późnorzym średniow.	-	dz. 206/3
82.	Sarny Małe	11	Ślad osadn.	pradzieje	-	dz. 244
83.	Sarny Małe	12	Ślad osadn.	pradzieje	-	dz. 255/1
84.	Różyna	1	Ślad osadn. Cmentarzysko	neolit	-	dz. 23/2
85.	Różyna	2	Ślad osadn.	neolit	-	-
86.	Różyna	3	Grodzisko	średniow.	A-393/75	dz. 48
87.	Różyna	4	Ślad osadn.	neolit	-	-
88.	Różyna	5	Osada Osada	wczesne śred. średn.	-	-
89.	Różyna	6	Ślad osadn. Ślad osadn. Osada Ślad osadn. Osada	neolit neolit ok. rzymski średniow.	-	dz. 35/1, 35/2 38
90.	Różyna	7	Osada Osada	neolit	-	-
91.	Różyna	8	Osada	-	-	-
92.	Różyna	9	Osada Osada Osada	neolit ok. rzymski średniow.	-	dz. 71 dz. 72/1
93.	Różyna	10	Ślad osadn.	neolit	-	-
94.	Różyna	11	Osada Ślad osadn.	średnio	-	dz. 17/2
95.	Różyna	12	Punkt osadniczy	późn. średn.	-	dz. 327
96.	Przecza	1	Osada Osada hutn.	neolit	-	dz. 197,198
97.	Przecza	2	Ślad osadn.	XIV-XV w.	-	-
98.	Przecza	3	Ślad osadn. Ślad osadn.	wczes. śred. XIV-XV w.	-	dz. 198
99.	Oldrzychowice	1	Osada	ok. rzymski	-	-
100.	Oldrzychowice	2	Osada Osada	pradzieje wcz. średniow.	-	dz. 48, 50, 51
101.	Oldrzychowice	3	Ślad osadn.	ep. brązu okr. halszt.	-	-
102.	Oldrzychowice	4	Osada Osada	okr. rzymski XIII-XIV w.	A-817/88	dz. 27,28,30
103.	Oldrzychowice	5	Ślad osadn. Osada Ślad osadn.	ok. rzymski wcz. śred. XIV-XV w.	A-811/88	dz. 54/1 dz.54/2
104.	Oldrzychowice	6	Osada Osada Osada	faza C XI-XII w. XIV-XV w.	A-816/88	dz. 55
105.	Oldrzychowice	7	Ślad osadn. Ślad osadn. Osada	neolit ok. późnorzym VIII-X w.	-	dz.50
106.	Oldrzychowice	8	Osada Osada	pradzieje XIV-XV w.	-	dz. 86
107.	Oldrzychowice	9	Osada	XIV-XV w.	-	dz. 269
108.	Nowa Wieś	1	Osada	XIII-XV w.	-	-

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

	Mała					
109.	Nowa Wieś Mała	2	Ślad osadnictwa Osada hutnicza punkt osadniczy	epoka kamien. faza D wcz. średn.	A-551/80	dz. 41
110.	Nowa Wieś Mała	3	Osada punkt osadniczy	Faza D średniow.	A-548/80	dz. 43
111.	Nowa Wieś Mała	4	Osada punkt osadniczy	faza D	A- 552/80	dz. 31, 32, 33
112.	Nowa Wieś Mała	5	Ślad osadn. punkt osadn. punkt osadn. stanow. hutnicze	wcz. średniow. średniow.	-	dz. 132
113.	Nowa Wieś Mała	6	punkt osadniczy	okres rzymski	-	-
114.	Nowa Wieś Mała	7	punkt osadn. Ślad osadn.	X w. średniow.	-	-
115.	Nowa Wieś Mała	8	Ślad osadnictwa	epoka kamienia	-	dz. 56
116.	Nowa Wieś Mała	9	Ślad osadn. Osada	neolit ok. późnorzym.	-	dz. 141
117.	Nowa Wieś Mała	10	Ślad osadn.	epoka kamien.	-	dz. 249
118.	Nowa Wieś Mała	11	Punkt osadn. Ślad osadn.	średniow. starożytn.	-	dz. 264
119.	Nowa Wieś Mała	12	Ślad osadn. Ślad osadn.	ok. późnorzym. średniow.	-	dz. 272
120.	Nowa Wieś Mała	13	Punkt osadn.	późn średn.	-	dz. 241
121.	Mikolin	1	Cmentarzysko	ok. epoki brązu	-	-
122.	Mikolin	2	Ślad osadn.	epok. kamienia	-	-
123.	Mikolin	3	Ślad osadn.	neolit	-	-
124.	Mikolin	4	Ślad osadn. Punkt osadn. Osada	ep. kamienia wczesnośred.	-	dz. 255/9
125.	Mikolin	5	Ślad osadn.	neolit	A-82/2010	na południe od folwarku Piaski
126.	Mikolin	6	Osada Ślad osadn. Ślad osadn.	neolit póź. ok. rzym. wcz. średn.	-	-
127.	Mikolin	7	Ślad osadn.	wcz. śred.	-	obok mostu oraz w pobliżu pomnika żołnierzy radzieckich
128.	Mikolin	8	Ślad osadnictwa	wcz. średniow.	-	-
129.	Łosiów	1	Grodzisko	-	-	-
130.	Łosiów	2	Osada hutnicza	wcz. średnio	-	-
131.	Łosiów	3	Ślad osadnictwa	neolit	-	-
132.	Łosiów	4	Ślad osadnictwa	epoka brązu	-	-
133.	Łosiów	5	Osada Osada Osada	neolit faza D wcz. średn.	A-585/80	dz. 101
134.	Łosiów	6	Ślad osadn.	średniow.	-	dz. 464

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

135.	Łosiów	7	Ślad osadn. Ślad osadn. Ślad osadn.	ok. późnorzym. wcz. średn. średniow.	-	dz. 148, 152
136.	Golczowice	1	Osada produkc. Ślad osadn.	ok. rzymski XIV-XV w.	-	-
137.	Chróścina	1	Ślad osadnictwa	neolit	-	-
138.	Chróścina	5	Ślad osadnictwa Grób szkieletowy	neolit wcz. średniow.	-	-
139.	Buszyce	1	Cmentarzysko szkieletowe	neolit	-	-
140.	Buszyce	2	Ślad osadn.	neolit	-	-
141.	Buszyce	3	Ślad osadn.	neolit	-	-
142.	Buszyce	4	Ślad osadn. Ślad osadn.	neolit wcz. średn.	-	dz. 55
143.	Buszyce	5	Ślad osadn. Ślad osadn. Ślad osadn.	ep. brązu średniow.	-	-
144.	Buszyce	6	Ślad osadn.	-	-	-
145.	Buszyce	7	Ślad osadn.	neolit	-	-
146.	Buszyce	8	Ślad osadn. punkt osadn.	epoka kam. wcz. średn.	-	-
147.	Buszyce	9	pracownia hutn.	IV-V w.	A-876/90	dz. 55
148.	Buszyce	10	Obozowisko Obozowisko Obozowisko Osada	późn. paleolit mezolit neolit IV-V w.	A-550/80	dz. 50/3
149.	Buszyce	11	Punkt osadniczy	ok. późnorzym	-	-
150.	Buszyce	12	Osada hutnicza punkt osadniczy punkt osadniczy	IV-V w. starożytn. XV w.	A- 581/80	dz. 2/1
151.	Buszyce	13	punkt osadniczy	XIV w.	-	dz. 137/1
152.	Buszyce	14	Ślad osadnictwa	epoka kamienia	-	dz. 195/3
153.	Buszyce	15	Ślad osadn. punkt osadn.	epoka kam. średniow.	-	dz. 194
154.	Buszyce	16	Ślad osadn.			
155.			Ślad osadn.	epoka kam. średniow.	-	dz. 157
156.	Buszyce	17	Ślad osadn.	IV-V w.	-	dz. 50/3
157.	Lewin Brzeski	1	stare miasto	średniow. i czasy nowoż.	-	centrum miasta
158.	Lewin Brzeski	2	Nieokreślona	III w.	-	-
159.	Lewin Brzeski	3	Nieokreślona	neolit	-	-
160.	Lewin Brzeski	4	Cmentarzysko	ep. brązu okr. halszt.	-	-
161.	Lewin Brzeski	5	Ślad osadn.	III okr. epoki brązu	-	-
162.	Lewin Brzeski	6	Ślad osadn.	I okr. epoki brązu	-	-
163.	Lewin Brzeski	7	Grodzisko	średniow.	-	-
164.	Lewin Brzeski	8	Osada Osada	średniow. nowożytna	-	dz. 65, 69
165.	Lewin Brzeski	9	Osada	średniow.	-	dz. 58/1

5.2. OBIEKTY ZABYTKOWE WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW.

Tabela 13 Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków województwa opolskiego.¹⁷

Lp	Miejscowość	Obiekt	Adres dawny	Nr ewidencyjny w działki	Data powstania	Nr decyzji o wpisie do rejestru
1.	Borkowice przys. Błażejowice 13	dwór			2332/94 z 7.07.1994	Borkowice przysiółek. Błażejowice 13
2.	Buszyce	kościół filialny pw. św. Trójcy	Kościół filialny	XVI	715/64 z 05.03.1964	Buszyce
3.	Kantorowice	pałac	Dawny zameczek myśliwski	1600, XIX	697/64 z 10.01.1964	Kantorowice
4.	Kantorowice	spichlerz		XVIII	769/64 z 7.04.1964	Kantorowice
5.	Kantorowice	Stodoła I	Stodoła	XIX	979/65 z 10.03.1965	Kantorowice
6.	Kantorowice	Stodoła II	Stodoła	XIX	978/65 z 10.03.1965	Kantorowice
7.	Lewin Brzeski	Układ urbanistyczny	Miasto w granicach średniowiecznego założenia		147/54 z 29.12.1954	Lewin Brzeski
8.	Lewin Brzeski	kościół ewangelicki pw. św. Piotra i Pawła		XIV-XVI, 1660	602/59 z 22.10.1959	Lewin Brzeski
9.	Lewin Brzeski	dwie mogiły żołnierskie W.P. na cmentarzu rzymsko - katolickim			226/89 z 14.12.1989	Lewin Brzeski
10.	Lewin Brzeski	ratusz		XIX	1098/66 z 14.01.1966	Lewin Brzeski
11.	Lewin Brzeski	zespół pałacowy: pałac, otoczenie z bramami, park			772/64 z 08.04.1964	Lewin Brzeski
12.	Lewin Brzeski	park			63/81 z 15.07.1981	Lewin Brzeski
13.	Lewin Brzeski	Dom, ul. Kilińskiego 11	Dom, ul. Kilińskiego 3	1 poł. XIX	1243/66 z 1.04.1966	Lewin Brzeski
14.	Lewin Brzeski	Dom, ul. Kościuszki 3			1244/66 z 1.04.1966	Lewin Brzeski
15.	Lewin Brzeski	Dom, ul. Kościuszki 5			1245/66 z 1.04.1966	Lewin Brzeski
16.	Lewin Brzeski	Dom, ul. Kościuszki 9			1246/66 z 1.04.1966	Lewin Brzeski
17.	Lewin Brzeski	Dom, ul. Kościuszki 19			1247/66 z 1.04.1966	Lewin Brzeski
18.	Lewin Brzeski	Dom, ul. Matejki 5		1 poł. XIX	1248/66 z 1.04.1966	Lewin Brzeski

¹⁷ <https://www.wuozopole.pl/ochrona/rejestr-zabytkow>

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

19.	Lewin Brzeski	Dom, ul. Matejki 6		XIX	1249/66 z 1.04.1966	Lewin Brzeski
20.	Lewin Brzeski	Dom, ul. Matejki 8		1 poł. XIX	1250/66 z 1.04.1966	Lewin Brzeski
21.	Lewin Brzeski	Dom, ul. Matejki 9		1 poł. XIX	1251/66 z 1.04.1966	Lewin Brzeski
22.	Lewin Brzeski	Dom, ul. Matejki 11		1 poł. XIX	1252/66 z 2.04.1966	Lewin Brzeski
23.	Lewin Brzeski	Dom, ul. Matejki 10, 10a	Dom, ul. Matejki 12	1 poł. XIX	1253/66 z 2.04.1966	Lewin Brzeski
24.	Lewin Brzeski	Dom, ul. Matejki 12	Dom, ul. Matejki 14	1 poł. XIX	1254/66 z 2.04.1966	Lewin Brzeski
25.	Lewin Brzeski	Dom, ul. Pocztowa 3		XIX	1258/66 z 2.04.1966	Lewin Brzeski
26.	Lewin Brzeski	Dom, ul. Pocztowa 5		XIX	1259/66 z 2.04.1966	Lewin Brzeski
27.	Lewin Brzeski	Dom, Rynek 2	Dom, Rynek 3 Dom, Rynek 31		1210/66 z 16.03.1966 1288/66 z 9.04.1966	Lewin Brzeski
28.	Lewin Brzeski	Dom, Rynek 3	Dom, Rynek 4 Dom, Rynek 5	1 poł. XIX	1211/66 z 16.03.1966 1212/66 z 16.03.1966	Lewin Brzeski
29.	Lewin Brzeski	Dom, Rynek 4	Dom, Rynek 6 Dom, Rynek 7	1 poł. XIX	1213/66 z 16.03.1966 1214/66 z 16.03.1966	Lewin Brzeski
30.	Lewin Brzeski	Dom, Rynek 5	Dom, Rynek 8 Dom, Rynek 9	1 poł. XIX	1215/66 z 16.03.1966 1216/66 z 16.03.1966	Lewin Brzeski
31.	Lewin Brzeski	Dom, Rynek 6	Dom, Rynek 10 Dom, Rynek 11	1 poł. XIX	1217/66 z 21.03.1966 1218/66 z 21.03.1966	Lewin Brzeski
32.	Lewin Brzeski	Dom, Rynek 7	Dom, Rynek 12 Dom, Rynek 13	1 poł. XIX	1219/66 z 22.03.1966 1220/66 z 22.03.1966	Lewin Brzeski
33.	Lewin Brzeski	Dom, Rynek 8	Dom, Rynek 14 Dom mieszkalny, Rynek 15	1 poł. XIX	1221/66 z 22.03.1966 1961/72 z 14.09.1972	Lewin Brzeski
34.	Lewin Brzeski	Dom, Rynek 12	Dom, Rynek 20 Dom, Rynek 21	1 poł. XIX	1222/66 z 22.03.1966 1223/66 z 22.03.1966	Lewin Brzeski
35.	Lewin Brzeski	Dom, Rynek 13	Dom, Rynek 22	1 poł. XIX	1224/66 z 22.03.1966	Lewin Brzeski
36.	Lewin Brzeski	Dom, Rynek 14	Dom, Rynek 23	1 poł. XIX	1225/66 z 22.03.1966	Lewin Brzeski
37.	Lewin Brzeski	Dom, Rynek 15	Dom, Rynek 24 Dom, Rynek 25	1 poł. XIX	1226/66 z 22.03.1966	Lewin Brzeski

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

					1227/66 z 22.03.1966	
38.	Lewin Brzeski	Dom, Rynek 17	Dom, Rynek 29 Dom, Rynek 30	XIX	1228/66 z 26.03.1966 1241/66 z 31.03.1966	Lewin Brzeski
39.	Lewin Brzeski	Dom, Rynek 18	Dom, Rynek 32 Dom, Rynek 33	1 poł. XIX	1229/66 z 26.03.1966 1230/66 z 26.03.1966	Lewin Brzeski
40.	Lewin Brzeski	Dom, Rynek 21	Dom, Rynek 38 Dom, Rynek 39	1 poł. XIX	1231/66 z 26.03.1966 1232/66 z 26.03.1966	Lewin Brzeski
41.	Lewin Brzeski	Dom, Rynek 22	Dom, Rynek 40	1 poł. XIX	1233/66 z 28.03.1966	Lewin Brzeski
42.	Lewin Brzeski	Dom, Rynek 22a	Dom, Rynek 41	XIX	1234/66 z 28.03.1966	Lewin Brzeski
43.	Lewin Brzeski	Dom, Rynek 23	Dom, Rynek 42	1 poł. XIX	1235/66 z 28.03.1966	Lewin Brzeski
44.	Lewin Brzeski	Dom, Rynek 24	Dom, Rynek 43	1 poł. XIX	1236/66 z 30.03.1966	Lewin Brzeski
45.	Lewin Brzeski	Dom, Rynek 27/28	Dom, Rynek 44	1 poł. XIX	1237/66 z 30.03.1966	Lewin Brzeski
46.	Lewin Brzeski	Dom, Rynek 26	Dom, Rynek 45	poł. XIX	1238/66 z 30.03.1966	Lewin Brzeski
47.	Lewin Brzeski	Dom, Rynek 27	Dom, Rynek 46	1 poł. XIX	1239/66 z 31.03.1966	Lewin Brzeski
48.	Lewin Brzeski	spichlerz		1756	1990/73 z 20.01.1973	Lewin Brzeski
49.	Łosiów	Kościół parafialny pw. św. Jana Chrzcziciela	Kościół parafialny	1703, 1728- 31	773/64 z 8.04.1964	Łosiów
50.	Łosiów	Pałac		poł. XIX, pocz. XX	227/2014 z 20.10.2014	Łosiów
51.	Łosiów	Park krajobrazowy			62/81 z 15.07.1981	Łosiów
52.	Mikolin (Nikolin)	Dwór	Były pałac	2 poł. XVIII, XIX/XX	178/55 z 15.10.1955	Mikolin (Nikolin)
53.	Mikolin (Nikolin)	Oficyna	Dom mieszkalny		179/55 z 15.10.1955	Mikolin (Nikolin)
54.	Mikolin (Nikolin)	Kaplica cmentarna			847/64 z 8.05.1964	Mikolin (Nikolin)
55.	Mikolin (Nikolin)	Budynki gospodarcze w zespole dworskim (m.in. Stodoła, komin)			846/64 z 8.05.1964	Mikolin (Nikolin)
56.	Mikolin (Nikolin)	Park		2 ćw. XIX	126/85 z 4.06.1985	Mikolin (Nikolin)
57.	Mikolin (Nikolin)	Kaplica przy pałacu			180/55 z 15.10.1955	Mikolin (Nikolin)
58.	Nowa Wieś	Szkoła		XIX	1505/66 z	Nowa Wieś Mała

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

	Mała				9.08.1966	
59.	Nowa Wieś Mała	Dawny zajazd, Dom nr 18			1506/66 z 9.08.1966	Nowa Wieś Mała

5.3. OBIEKTY UJĘTE W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW.

Tabela 14 Wykaz innych obiektów nieruchomości ujętych w gminnej ewidencji zabytków.¹⁸

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Adres
1.	Borkowice (Niwa)	kapliczka	53
2.	Borkowice	Dom	1
3.	Borkowice	Dom	2
4.	Borkowice	Dom	15
5.	Borkowice	Dom	17
6.	Borkowice	Dom	21
7.	Borkowice	Dom	33
8.	Borkowice	Dom	39
9.	Borkowice	Dom	49
10.	Borkowice	Dom	51
11.	Borkowice	Dom	53
12.	Borkowice (Niwa)	Dom	56
13.	Borkowice	Dom	57
14.	Borkowice (Niwa)	Gorzelnia	64
15.	Borkowice (Niwa)	Stodoła	64
16.	Borkowice (Niwa)	Dom	87
17.	Borkowice (Niwa)	Trafostacja	53
18.	Błężewice	Dom	13
19.	Błężewice	Dom	14
20.	Błężewice	Dom	15
21.	Buszyce	Ogrodzenie cmentarza	
22.	Buszyce	Ogrodzenie z bramkami kościółki filialnego	
23.	Buszyce (Leśniczówka)	Stajnia ob. obora w zespole dworskim	1
24.	Buszyce (Leśniczówka)	Spichlerz	1
25.	Buszyce (Leśniczówka)	Stodoła	1
26.	Buszyce (Leśniczówka)	Dom	5

¹⁸ Gminny program opieki nad zabytkami dla gminy Lewin Brzeski

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

27.	Buszyce	Dom	5
28.	Buszyce	Stodoła	5
29.	Buszyce	Dom	6
30.	Buszyce	Dom	9
31.	Buszyce	Stodoła w zagrodzie	11a
32.	Buszyce	Dom	14
33.	Buszyce	Dom	15a
34.	Buszyce	Dom	16
35.	Buszyce	Dom	20
36.	Buszyce	Dom	23
37.	Buszyce	Dom	26
38.	Buszyce	Dom	31
39.	Buszyce	Dom	35a
40.	Buszyce	Dom	42
41.	Buszyce	Dom	44
42.	Buszyce	Dom	46
43.	Buszyce	Dom	48a
44.	Buszyce	Dom	49
45.	Buszyce (Leśniczówka)	Trafostacja	1
46.	Chróścina	Dom	9
47.	Chróścina	Dom d. kuźnia	9
48.	Chróścina	Dom	13
49.	Chróścina	Dom	16
50.	Chróścina	Dom	18
51.	Chróścina	Dom	23
52.	Chróścina	Dom	25
53.	Chróścina	Dom	28
54.	Chróścina	Dom	37a
55.	Chróścina	Dom	40
56.	Chróścina	Dom	45
57.	Chróścina	Dom	48
58.	Chróścina	Dom	49
59.	Chróścina	Dom	59
60.	Chróścina	Dom	69
61.	Chróścina	Dom	72
62.	Chróścina	Dom	80
63.	Chróścina	Dom	90
64.	Jasiona	Szkoła ob. Dom	31
65.	Jasiona	Dom	1
66.	Jasiona	Dom	4
67.	Jasiona	Dom	8
68.	Jasiona	Dom	10
69.	Jasiona	Zabudowa gospodarcza	10
70.	Jasiona	Dom	12
71.	Jasiona	Dom	20
72.	Jasiona	Dom	26
73.	Jasiona	Dom	28
74.	Jasiona	Stajnia	28

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

75.	Jasiona	obora	28
76.	Jasiona	Dom	30
77.	Jasiona	Dom	32
78.	Jasiona	Dom	40
79.	Jasiona	Dom	43
80.	Kantorowice	Park krajobrazowy dworski	
81.	Kantorowice	Dom	9
82.	Kantorowice	Dom	11
83.	Kantorowice	Świetlica	11
84.	Kantorowice	Dom	11a
85.	Kantorowice	Dom	12
86.	Kantorowice	Dom	14
87.	Kantorowice	Dom	20
88.	Kantorowice	Dom	22
89.	Kantorowice	Dom	31
90.	Kantorowice	Dom	33
91.	Kantorowice	Dom	37
92.	Kantorowice	Dom	38
93.	Kantorowice	Dom	43
94.	Kantorowice	Dom	44
95.	Kantorowice	Dom	45
96.	Kantorowice	Dom	47
97.	Kantorowice	Dom	51
98.	Kantorowice	Młyn ob. Budynek gospodarczy	51
99.	Lewin Brzeski	Kościół parafialny	ul. Wojska Polskiego
100.	Lewin Brzeski	Budynek mieszkalno - usługowy	ul. Sikorskiego 1
101.	Lewin Brzeski	Przedszkole	ul. Wojska Polskiego 11
102.	Lewin Brzeski	Plebania	ul. Wojska Polskiego 5
103.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Wojska Polskiego 15
104.	Lewin Brzeski	Warsztat samochodowy (d. kuźnia)	ul. Wojska Polskiego 22
105.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Zamkowa 1
106.	Lewin Brzeski	Czworak w zespole pałacowym	ul. Zamkowa 7
107.	Lewin Brzeski	Garaże w zespole pałacowym	ul. Zamkowa 5
108.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kilińskiego 2
109.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kilińskiego 19
110.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kilińskiego 20
111.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Rolna 4
112.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Rolna 1/3
113.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Rolna 5/7
114.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Rolna 9/11
115.	Lewin Brzeski	Oficyna – ob. biura w zespole dworskim	ul. Rolna 4
116.	Lewin Brzeski	Chlewnia w zespole dworskim – ob. magazyn	ul. Rolna 4
117.	Lewin Brzeski	Obora w zespole dworskim	ul. Rolna 4

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski

118.	Lewin Brzeski	Stodoła w zespole dworskim	ul. Rolna 4
119.	Lewin Brzeski	Wozownia w zespole dworskim	ul. Rolna 4
120.	Lewin Brzeski	Mur z bramą w zespole dworskim	ul. Rolna 4
121.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Buczka 2/4
122.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Buczka 6/8
123.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Konopnickiej 2
124.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Konopnickiej 4
125.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Konopnickiej 8
126.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kopernika 4
127.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kopernika 8
128.	Lewin Brzeski	Przychodnia	ul. Kościuszki 52
129.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 31
130.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 35
131.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 38
132.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 39
133.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 41
134.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 43/45
135.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 44
136.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 48
137.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 50
138.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 51
139.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 53
140.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 54
141.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 55
142.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 57/59
143.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 58
144.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 60
145.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 62
146.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 64
147.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 66
148.	Lewin Brzeski	Warsztat	ul. Kościuszki 67
149.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 68
150.	Lewin Brzeski	Budynek mieszkalno - usługowy	ul. Kościuszki 71
151.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 72
152.	Lewin Brzeski	Warsztat i wieża ciśnień (tzw. wieża wodna)	ul. Kościuszki 73
153.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 77
154.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 78
155.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 82
156.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 90
157.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 100
158.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 102/104
159.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 106/108
160.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 110/112
161.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 116/118
162.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 120/122

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski

163.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 124/126
164.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kościuszki 128/130
165.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kwiatowa 2/3
166.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kwiatowa 4/5
167.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kwiatowa 8/9
168.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Kwiatowa 10/11
169.	Lewin Brzeski	Budynek mieszkalno - usługowy	ul. Matejki 1
170.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Matejki 2-4
171.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Matejki 3-5
172.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Matejki 7-11
173.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Mickiewicza 4
174.	Lewin Brzeski	Budynek gazowni	ul. Mickiewicza 6
175.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Moniuszki 11
176.	Lewin Brzeski	Budynek usługowy AMiRR	ul. Moniuszki 14
177.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Moniuszki 25
178.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Moniuszki 27
179.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Moniuszki 49
180.	Lewin Brzeski	przedszkole	ul. Narutowicza 2
181.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Narutowicza 4
182.	Lewin Brzeski	salon meblowy	ul. Nysańska 3
183.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Nysańska 5
184.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Pocztowa 1
185.	Lewin Brzeski	poczta	ul. Pocztowa 8
186.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Pocztowa 13
187.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Powstańców Śląskich 5/7
188.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Powstańców Śląskich 9/11
189.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Powstańców Śląskich 13/15
190.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Powstańców Śląskich 17/19
191.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Powstańców Śląskich 21/23
192.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Powstańców Śląskich 25/27
193.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Powstańców Śląskich 29/31
194.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Powstańców Śląskich 12
195.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Powstańców Śląskich 16
196.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Powstańców Śląskich 20
197.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Powstańców Śląskich 47
198.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Rynek 9
199.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Rynek 10
200.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Rynek 11
201.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Rynek 16
202.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Rynek 19
203.	Lewin Brzeski	Dom	ul. Rynek 20
204.	Lewin Brzeski	trafostacja	ul. Moniuszki 21
205.	Łosiów	Układ ruralistyczny wsi	
206.	Łosiów	plebania	3
207.	Łosiów	Mur okalający kościół parafialny	ul. Główna 3
208.	Łosiów	Pałac	
209.	Łosiów	Oficyna mieszkalna w zespole	ul. Główna 1

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

		pałacowym	
210.	Łosiów	Dom	ul. Główna 18
211.	Łosiów	Dom	ul. Główna 23
212.	Łosiów	Dom	ul. Główna 26
213.	Łosiów	Dom	ul. Główna 33
214.	Łosiów	Dom	ul. Główna 37
215.	Łosiów	Poczta	ul. Główna 39
216.	Łosiów	Dom	ul. Główna 43
217.	Łosiów	Dom	ul. Główna 45
218.	Łosiów	Dom	ul. Główna 48
219.	Łosiów	Dom	ul. Główna 52
220.	Łosiów	Dom	ul. Główna 57
221.	Łosiów	Dom	ul. Główna 63
222.	Łosiów	Dom	ul. Główna 64
223.	Łosiów	Dom	ul. Główna 99
224.	Łosiów	Dom	ul. Główna 100
225.	Łosiów	Dom	ul. Główna 118
226.	Łosiów	Dom	ul. Główna 119
227.	Łosiów	Dom	ul. Główna 132
228.	Łosiów	Dom	ul. Kolejowa 3
229.	Łosiów	Zespół Domów	ul. Kolejowa 4 - 22
230.	Łosiów	Dom	ul. Kolejowa 7
231.	Łosiów	Dworzec PKP	ul. Kolejowa 28
232.	Łosiów	Dom	ul. Nowowiejska 1
233.	Łosiów	Dom	ul. Nowowiejska 3
234.	Łosiów	Dom	ul. Nowowiejska 6
235.	Łosiów	Dom	ul. Nowowiejska 7
236.	Łosiów	Dom	ul. Nowowiejska 8
237.	Łosiów	Dom	ul. Nowowiejska 9
238.	Łosiów	Dom	ul. Nowowiejska 11
239.	Łosiów	Budynek gimnazjum	ul. Słowackiego 7
240.	Łosiów	Dom	ul. Stawowa 7
241.	Łosiów	Dom	ul. Stawowa 21
242.	Łosiów	Wiatrak holenderski	
243.	Łosiów	trafostacja	
244.	Mikolin	Ogrodzenie i bramy zespołu dworskiego	
245.	Mikolin	Budynek mieszkalno – gospodarczy	ul. Odrzańska 10
246.	Mikolin	Dom	12
247.	Mikolin	Budynek mieszkalno – gospodarczy	18 d. 60
248.	Mikolin	Dom	19
249.	Mikolin	Budynek mieszkalno – gospodarczy	ul. Zielona 6
250.	Mikolin	Budynek mieszkalno – gospodarczy	ul. Zielona 10
251.	Mikolin	Dom	52
252.	Mikolin	Dom	58

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

253.	Mikolin	Dom	59
254.	Mikolin	Dom	49
255.	Mikolin	Dom	52
256.	Mikolin	Dom	64
257.	Mikolin	Dom	68
258.	Nowa Wieś Mała	Dom	8
259.	Nowa Wieś Mała	Dom	10
260.	Nowa Wieś Mała	Dom	15
261.	Nowa Wieś Mała	Dom	20
262.	Nowa Wieś Mała	Dom	24
263.	Nowa Wieś Mała	Dom	25
264.	Nowa Wieś Mała	Dom	28
265.	Nowa Wieś Mała	Dom	30
266.	Nowa Wieś Mała	Dom	33
267.	Nowa Wieś Mała	Dom	35
268.	Nowa Wieś Mała	Dom	40
269.	Nowa Wieś Mała	Dom	42
270.	Nowa Wieś Mała	Dom	44
271.	Nowa Wieś Mała	Dom	49
272.	Nowa Wieś Mała	Dom	52
273.	Nowa Wieś Mała	Dom	64
274.	Nowa Wieś Mała	Dom	68
275.	Oldrzychowice	Układ ruralistyczny wsi	
276.	Oldrzychowice	Dom	1
277.	Oldrzychowice	Dom	15
278.	Oldrzychowice	Dom	16
279.	Oldrzychowice	Dom	19
280.	Oldrzychowice	Dom	23
281.	Oldrzychowice	Dom	25
282.	Oldrzychowice	Dom	31
283.	Oldrzychowice	Dom	34
284.	Oldrzychowice	Dom	36
285.	Oldrzychowice	Dom	47
286.	Oldrzychowice	Dom	55
287.	Oldrzychowice	Dom	56
288.	Oldrzychowice	Dom	57
289.	Oldrzychowice	Budynek usługowy	61
290.	Oldrzychowice	Stodoła	61
291.	Oldrzychowice	Młyn	63
292.	Oldrzychowice	Dom	80
293.	Oldrzychowice	Dom	102
294.	Przecza	Przedszkole	
295.	Przecza	Dom	5
296.	Przecza	Dom	7
297.	Przecza	Dom	28
298.	Przecza	Dom	29a
299.	Przecza	Dom	35
300.	Przecza	Dom	45
301.	Przecza	Dom	47

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

302.	Przecza	Dom	48
303.	Przecza	Dom	56
304.	Przecza	Dom	75
305.	Przecza	Dom	81
306.	Przecza	Stodoła	81
307.	Przecza	Trafostacja	81
308.	Ptakowice	Zespół folwarczny	
309.	Ptakowice	Obora w zespole podworskim	
310.	Ptakowice	Park krajobrazowy	
311.	Ptakowice	Dom	4
312.	Ptakowice	Dom	8
313.	Ptakowice	Dom	9
314.	Ptakowice	Dom	16
315.	Ptakowice	Stodoła	16
316.	Ptakowice	Dom	18
317.	Ptakowice	Dom	21
318.	Ptakowice	Dom	22
319.	Ptakowice	Dom	28
320.	Różyna	Układ ruralistyczny wsi	
321.	Różyna	Ogrodzenie kościoła filialnego	
322.	Różyna	Dom	3a
323.	Różyna	Dom	5
324.	Różyna	Dom	6
325.	Różyna	Dom	7
326.	Różyna	Dom	13
327.	Różyna	Dom	14
328.	Różyna	Dom	15
329.	Różyna	Dom	18a
330.	Różyna	Dom	19
331.	Różyna	Dom	23
332.	Różyna	Dom	24
333.	Różyna	Dom	25
334.	Różyna	Dom	30
335.	Różyna	Dom	33
336.	Różyna	Dom	34
337.	Różyna	Dom	40a
338.	Różyna	Dom	40
339.	Różyna	Dom	41
340.	Różyna	Dom	47
341.	Różyna	Dom	49
342.	Różyna	Dom	52
343.	Różyna	Dom	54
344.	Różyna	Stodoła	54
345.	Różyna	Stodoła szachulcowa	przy budynku 62
346.	Różyna	Dom	65
347.	Różyna	Dom	71
348.	Różyna	Dom	75
349.	Różyna	Dom	77
350.	Różyna	Dom	80

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

351.	Różyna	młyn	1
352.	Sarny Małe	Układ ruralistyczny wsi	
353.	Sarny Małe	Dom dawna szkoła	35
354.	Sarny Małe	Dom	22
355.	Sarny Małe	Dom	23
356.	Sarny Małe	Dom	30
357.	Sarny Małe	Dom	40
358.	Sarny Małe	Dom	41
359.	Sarny Małe	Dom	46
360.	Sarny Małe	Dom szkoła ewangelicka	53
361.	Sarny Małe	Dom	73
362.	Sarny Małe	Dom	77
363.	Sarny Małe	trafostacja	70
364.	Skorogoszcz	Mauzoleum na cmentarzu	
365.	Skorogoszcz	Szkoła podstawowa dawna oficyna pałacowa	ul. Zamkowa 6
366.	Skorogoszcz	Gimnazjum dawna oficyna pałacowa	ul. Okrzei 12
367.	Skorogoszcz	Obora w zespole pałacowym	ul. Zamkowa 24
368.	Skorogoszcz	Dom dziecka	ul. Zamkowa 23
369.	Skorogoszcz	Dom d. szpital	ul. Słowackiego 1
370.	Skorogoszcz	Dom	ul. Kolonia 17
371.	Skorogoszcz	Dom	ul. Kolonia 19
372.	Skorogoszcz	Dom	Plac Wolności 10
373.	Skorogoszcz	Dom	Plac Wolności 11
374.	Skorogoszcz	Dom	Plac Wolności 13
375.	Skorogoszcz	Dom	ul. Opolska 6a
376.	Skorogoszcz	Dom	ul. Opolska 7
377.	Skorogoszcz	Dom	ul. Opolska 9
378.	Skorogoszcz	Dom	ul. Opolska 16
379.	Skorogoszcz	Dom	ul. Opolska 20
380.	Skorogoszcz	Dom	ul. Opolska 21
381.	Skorogoszcz	Dom	ul. Opolska 27
382.	Skorogoszcz	Dom	ul. Opolska 29
383.	Skorogoszcz	Dom	ul. Opolska 35
384.	Skorogoszcz	Dom	ul. Cmentarna 4
385.	Skorogoszcz	Dom	ul. Zamkowa 1
386.	Skorogoszcz	Dom	ul. Zamkowa 7
387.	Skorogoszcz	Dom	ul. Zamkowa 9
388.	Skorogoszcz	Dom	ul. Zamkowa 13
389.	Skorogoszcz	Dom	ul. Zamkowa 14
390.	Skorogoszcz	Dom	ul. Zamkowa 20
391.	Skorogoszcz	Dom	ul. Zamkowa 24
392.	Skorogoszcz	Plebania	ul. Popiełuszki 3
393.	Skorogoszcz	Dom	ul. Popiełuszki 8
394.	Skorogoszcz	Trafostacja	ul. Opolska
395.	Stroszowice	Dom	3
396.	Stroszowice	Dom	32
397.	Stroszowice	Stodoła	33

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

398.	Stroszowice	Wozownia	33
399.	Stroszowice	Obora	33
400.	Stroszowice	Dom	44
401.	Stroszowice	Dom	44a
402.	Stroszowice	Wieża pożarnicza	
403.	Strzelniki	Układ ruralistyczny wsi	
404.	Strzelniki	Ogrodzenia kościoła filialnego	
405.	Strzelniki	Dom	2
406.	Strzelniki	Dom	3
407.	Strzelniki	Dom	7
408.	Strzelniki	Dom	9
409.	Strzelniki	Dom	14
410.	Strzelniki	Stodoła	14
411.	Strzelniki	Dom	19
412.	Strzelniki	Dom	23
413.	Strzelniki	Dom	24
414.	Strzelniki	Dom	32
415.	Strzelniki	Dom	36a
416.	Strzelniki	Dom	42
417.	Strzelniki	Dom	48
418.	Strzelniki	Zabudowania gospodarcze	48
419.	Strzelniki	Dom	57
420.	Strzelniki	Dom	59
421.	Strzelniki	Dom	61
422.	Strzelniki	Dom ob. świetlica	61a
423.	Strzelniki	Dom	72
424.	Strzelniki	Dom	74
425.	Strzelniki	Dom	75
426.	Strzelniki	Dom	78
427.	Wronów	Spichlerz dworski w zespole dworskim	26
428.	Wronów	Stodoła w zespole dworskim	26
429.	Wronów	Stodoła w zespole dworskim, ob. magazyn	26
430.	Wronów	Dom	2
431.	Wronów	Dom	4
432.	Wronów	Dom	8
433.	Wronów	Stodoła	10
434.	Wronów	Dom	11
435.	Wronów	Dom	15
436.	Wronów	Dom	18
437.	Wronów	Stodoła	18
438.	Wronów	Dom	19
439.	Wronów	Dom	20
440.	Wronów	Dom	21
441.	Wronów	Dom	33
442.	Wronów	Dom	34
443.	Wronów	Dom	34a
444.	Wronów	Dom	36

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

445.	Wronów	trafostacja	
446.	Golczowice	kościół filialny pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa	26
447.	Golczowice	Kapliczka dz.. 359/1	ul. Opolska, na rozdrożu z ul. Leśną
448.	Golczowice	Kapliczka z figurą św. Jana Nepomucena	Obok budynku nr 56
449.	Golczowice		
450.	Golczowice	Czworak	2
451.	Golczowice	Dom	8
452.	Golczowice	Dom	19
453.	Golczowice	Dom	25
454.	Golczowice	Dom	44
455.	Golczowice	Dom	53
456.	Golczowice	Dom	54
457.	Golczowice	trafostacja	47

5.4. STAN DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Przez dobra kultury współczesnej rozumie się zarówno obiekty, jak i ich otoczenie wraz z Układem urbanistycznym, zrealizowanym po drugiej wojnie światowej, tj. po roku 1945.

W gminie Lewin Brzeski, podobnie jak w wielu gminach Polski zachodniej, dopiero pod koniec lat pięćdziesiątych i w latach sześćdziesiątych zaczęły powstawać nieliczne obiekty przemysłowe i mieszkaniowe o niskim standardzie, zarówno estetycznym, jak i funkcjonalnym. Pod koniec lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych rozpoczęto budowę obiektów szkolnych w ramach akcji „tysiąc szkół na tysiąclecie” oraz budowę osiedli mieszkaniowych. Z tego okresu notuje się część bloków mieszkaniowych powstałych w technologii tzw. wielkiej płyty i wielkiego bloku. Rozwój państwowych gospodarstw rolnych i spółdzielni również związany był z inwestycjami z zakresu obiektów do produkcji rolnej i małych budynków z kilkoma mieszkaniami oraz budynków wielolokalowych realizowanych przez państwowe lub spółdzielcze gospodarstwa rolne.

Ogólna charakterystyka stanu dóbr kultury współczesnej w mieście i gminie Lewin Brzeski przedstawia się raczej negatywnie, szczególnie w aspekcie nawiązania, zarówno formą jak i skalą, do zabudowy sprzed 1945.

Brak jest ciekawych współczesnych rozwiązań urbanistyczno - architektonicznych, szczególnie w zabudowie jednorodzinnej, gdzie lokalizuje się obiekty zgodnie z podziałami geodezyjnymi wbrew wszelkim zasadom kompozycji przestrzennej, obowiązującymi w nauce i sztuce projektowania.

5.5. UKŁAD URBANISTYCZNY - LEWIN BRZESKI

Lewin Brzeski to stara Osada targowa, leżąca przy przeprawie przez Nysę Kłodzką na szlaku handlowym, łączącym Śląsk z Węgrami. Trakt handlowy, przy którym powstało miasto, jest zaliczany do węgierskiej odnogi szlaku bursztynowego. Miasto lokowane było około 1250r. przez pierwszego właściciela Bogusza z Pogorzeli. Po raz pierwszy wymienione w przekazach źródłowych jako Lewin (1257), później Lebyn (1376), od 1742 roku Loeben.

Etymologia nazwy nie jest do końca wyjaśniona. Herbem miasta jest złoty lew wyskakujący zza trzech pagórków, całość w niebieskim tle.

Rozwój Lewina datuje się właściwie dopiero od 1333 r., kiedy to otrzymał prawa miejskie na wzór Brzegu. Miasto kilkakrotnie zmieniało swoją przynależność polityczną.

Układ przestrzenny miasta wpisany do rejestru zabytków: Rynek nieproporcjonalnie duży do wielkości miasta z ratuszem z czterema żurawiami studziennymi w narożach. Ulice prostopadłe do Rynku, wychodzą z jego naroży. Domy mieszczan ustawione wokół Rynku były w większości jednokondygnacyjne, szczytowe, przy czym częstokroć w szczycie mieściły się mieszkania. Budynki w rynku posiadały podcienia, tworząc całe ulice. Tam też wykładali swój towar kupcy zjeżdżający się na targi i jarmarki. Słupy podtrzymujące podcienia były bardzo ozdobne. Konstrukcja budynków w całym mieście była drewniana. Najbardziej reprezentacyjnymi budynkami w mieście są: kościół, pałac i ratusz. Zabudowa Rynku – zachował się średniowieczny Układ rynku z uliczkami odchodzącymi po dwie z każdego rogu. Ponadto owalny kształt zabudowy uliczek okalających rynek. Stan zachowania zabytkowych obiektów na terenie historycznego Układu staromiejskiego jest ogólnie dobry. Dotyczy to zarówno obiektów sakralnych, użyteczności publicznej jak i kamienic zabudowy bloków przyrynkowych.

5.6. UKŁADY RURALISTYCZNE WSI

Na obszarze gminy występują cenne układy ruralistyczne, zlokalizowane w najstarszych częściach wsi. Występują we wsiach: Łosiów, Oldrzychowice, Różyna, Sarny Małe, Strzelniki. Ponadto dla wsi Strzelniki, Łosiów, Skorogoszcz oraz Chróścina wyznaczono w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego strefy ochrony konserwatorskiej

Wsie te posiadają średniowieczny rodowód, mają przede wszystkim układ ulicowy z nieregularnością w miejscu istnienia założeń folwarcznych, pałacowych lub przykościelnych. Każda z ww. wsi tworzy historyczny układ przestrzenny, charakteryzuje się wysokimi walorami widokowymi i historycznymi. Układy zostały przedstawione na załączniku graficznym do studium. Większość wsi znajdujących się na terenie gminy posiada metrykę średniowieczną, lokowano je na prawie niemieckim. W większości reprezentują typ ulicowy. Niektóre z nich posiadają w centrum charakterystyczne wrzeciono, tzw. nawieś. Zabudowę poszczególnych wsi tworzą w przeważającej mierze zabudowania gospodarstw rolnych. Parcele ściśle do siebie przylegają, najczęściej mają plan wydłużonego prostokąta, o Układzie prostopadłym do osi ulicy. W obrębie działek, od frontu znajduje się Budynek mieszkalny, przeważnie o układzie szczytowym, zabudowa kalenicowa jest nielicznie reprezentowana. Budynki mieszkalne łączą się zwykle z zabudowaniami gospodarczymi. W głębi parcel znajdują się stodoły, ustawione w poprzek parceli. Budynki mieszkalne posiadają zazwyczaj jedną, rzadziej dwie kondygnacje. Na terenie gminy w zasadzie zachowane są historyczne struktury osadnicze. Współczesne realizacje nie zaburzają historycznych Układów wiejskich.

Wiejskim budynkiem mieszkalnym towarzyszą obiekty gospodarcze związane z produkcją rolną i przetwórstwem rolno-spożywczym (np. młyny, wiatraki, kuźnie itp.). W gminie zachował się jeden tego typu obiekt: w Łosiowie znajduje się wiatrak o architekturze typowej dla obiektów przemysłowych końca XIX w.

Różyna - gdzie układ przestrzenny wsi to ulicówka/wrzecionowaty, czytelny schemat organizacji zabudowy, wewnętrzne osie kompozycyjne, powtarzający się schemat organizacji zabudowy poszczególnych zagród, Układ budynków. Historyczne obiekty i zespoły architektoniczne we wsi Różyna to zabudowa zagrodowa, stodoły, obory, kościół, była szkoła, cmentarz, krzyże, figury, ogrodzenia, krzyż pokutny. Elementami regionalnego stylu

architektonicznego w Różynie jest ok. 10 stodół szachulcowych, tynki, pokrycie dachów dachówką ceramiczną, drewno oraz sztukaterie i ganki. Z wartości przyrodniczych należy wymienić Układy alejowe, ogrody przydomowe, sady, warzywniki, przedogródki, pojedyncze naturalne zadrzewienie oraz pomniki przyrody (dęby).

Strzelniki - Historyczny układ przestrzenny wsi to typ owalnica. Historyczne obiekty i zespoły architektoniczne to zabudowa zagrodowa, kościół, cmentarz, spichlerz, ogrodzenia, stacja transformatorowa, studnie oraz elementy regionalnego stylu architektonicznego to pokrycia dachów dachówka ceramiczną, sztukateria, ganki, opaski okienne. Z wartości przyrodniczych to układy alejowe, ogrody przydomowe, przedogródki. W Strzelnikach zachowały się zabytkowe XIX wieczne budynki o charakterze ozdobnych willi z kutymi płotami i bramami w otoczeniu drzew i zieleni.

Łosiów - położona jest na tzw. Wzgórzu Łosiowskim usytuowanym 182,7 m. n. p. m. Wzgórze to znajduje się na Wale Łosiowskim stanowiącym pasmo niewielkich wzniesień, przy drodze nr 4 Opole – Brzeg. Stacja PKP – dworzec XIX w. Układ przestrzenny wsi: ulicówka przechodząca w wrzeciono, z drogami w kierunku Różyny i Jasiony. Zabytkowa zabudowa wsi zachowana po stronie płn. Od frontu tereny wolne lub zabudowane w XIX/XX w. oraz współcześnie. W dalszym planie są główne zagrody usytuowane szczytowo ze Stodołami szachulcowymi, przebudowanymi. Droga w kierunku Różyny – ul. Słowackiego od strony południowej. Zabudowana współcześnie Domami jednorodzinnymi w gabarycie otoczenia, dachy płaskie i dwuspadowe, kalenicowe. Po stronie północnej szkoła z dachem płaskim. Równoległe do ulicy Głównej biegnie ulica Stawowa, Nowowiejska z zabudową XIX w., zagrodami i Stodołami po północnej stronie. Zagrody są odsunięte od linii drogi. Obok drogi na małym wzniesieniu stoją Kościół, plebania i figura św. Jana Nepomucena otoczone lipami. Na północno – zachodnim skraju wsi zespół pałacowo – parkowy z zabudowaniami hotelowymi, mieszkaniowymi i administracyjnymi. Pałac otoczony Drzewostanem parkowym, murowany z cegły z podjazdem, zmodernizowany, wieżowy. Własność resortu rolnictwa – Ośrodek Doradztwa Rolniczego. Park krajobrazowy – romantyczny z XVIII/XIX w. z polaną i ogrodem warzywnym. Drzewostan urozmaicają egzotyczne gatunki drzew oraz rodzime bardzo stare egzemplarze drzew.

Za wsią cmentarz złożony z XIX w., obecnie współczesny. Zachowało się w starym murze kilka epitafiów z XIX w. Na cmentarzu współczesnym kaplica cmentarna. Panorama wsi od strony Olszanki z Dominantą wieży kościoła i pałacu.

Oldrzyszowice - położona na Równinie Niemodlińskiej, na południowym skraju Doliny Nysy Kłodzkiej. W pobliżu kompleks leśny, stanowiący część Borów Niemodlińskich. Układ przestrzenny wsi: ulicówka. Wzdłuż drogi brak zadrzewienia. Bezpośrednio przy drodze tradycyjna zabudowa mieszkalno – gospodarcza, zagrodowa, szczytowa, kalenicowa. Domy parterowe, piętrowe z dachami dwuspadowymi, ceramicznymi. Elewacje ozdobne. Przy zagrodzie nr 6 Stodoła szachulcowa – murowana. Niektóre zabudowania opuszczone. Nieliczna nowa zabudowa zachowująca gabaryty. W centrum wsi barokowy zespół parkowo – dworski. Dwór nie istnieje, pozostały obecnie budynki gospodarcze. W parku zaszypano stawy i zniszczono aleje grabowo – lipowe. Częściowo zachowane dwustuletnie graby i lipy. Panorama wsi niezakłócona. W otoczeniu stawy – Książęcy, Wołowski i 9 stanowisk archeologicznych, położone w dużej dolinie na terenie nadzalewowym.

Sarny Male - Układ przestrzenny wsi: wieś na planie kwadratu z rozgałęzieniami dróg. Kolonia drewnianych parterowych Domów, usytuowanych szczytowo z niewielką zabudową gospodarczą murowaną. Zabudowa wsi murowana, parterowa, szczytowa, z dachami dwuspadowymi. Elewacje dwuosiove, pięciosiove o skromnej dekoracji architektonicznej.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski

Nieliczne Domy kalenicowe z dachami ceramicznymi, naczółkowymi z początku XX w. Zespół parkowo – dworski z drugiej połowy XIX w. poza wsią. Pałac przebudowany, w otoczeniu niewielki park krajobrazowy. Przy zespole wzdłuż drogi folwark. Kolonia drewnianych parterowych Domów z zabudowaniami gospodarczymi usytuowanych szczytowo. Dachy dwuspadowe. Na skrzyżowaniu dróg obelisk niezidentyfikowany i krzyż.

Przy budynku nr 53 (dawno szkoła ewangelicka) kaplica upamiętniająca odzyskanie wolności i pielgrzymkę papieża Jana Pawła II w 1997 r. We wsi przy drogach brak zadrzewień.

6. REKOMANDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIE PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZOW PRIORYTETOWYCH.

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego nie określono granic krajobrazów priorytetowych, nie sporządzono także audytu krajobrazowego.

7. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONA ICH ZDROWIA.

7.1. ZALUDNIENIE.

Całkowita liczba mieszkańców Gminy Lewin Brzeski na koniec roku 2017 wyniosła 13 064 mieszkańców, w tym 6215 (50) mieszkańców zamieszkiwało w mieście Lewin Brzeski.

Na 1 km² powierzchni gminy przypada około 82 mieszkańców. Gęstość zaludnienia jest więc o około 10% niższa niż w powiecie (103 osoby/km²) oraz o jedną trzecią niższa od średniej dla województwa (105 osób/km²).

Tabela 15 Gęstość zaludnienia powiatu brzeskiego, Gminy Lewin Brzeski oraz pozostałych gmin powiatu.¹⁹

Nazwa	ludność na 1 km ²	zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców
	2017	2017
Powiat brzeski	103	-3,1
Brzeg	2 472	-5,0
Skarbimierz	73	10,9
Grodków	68	-0,6
Lewin Brzeski	82	-8,4
Lubsza	42	-4,8
Olszanka	53	-3,4

¹⁹ ¹⁹ GUS Bank Danych Lokalnych

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

Największa gęstość zaludnienia występuje w Brzegu oraz Lewinie Brzeskim. Natomiast najkorzystniejszy trend w liczbie ludności występuje w gminie Skarbimierz, co związane jest z dynamicznym rozwojem stref aktywizacji.

Najbardziej niekorzystny trend występuje w Gminie Lewin Brzeski, gdzie następuje znaczny odpływ ludności.

7.2. LUDNOŚĆ

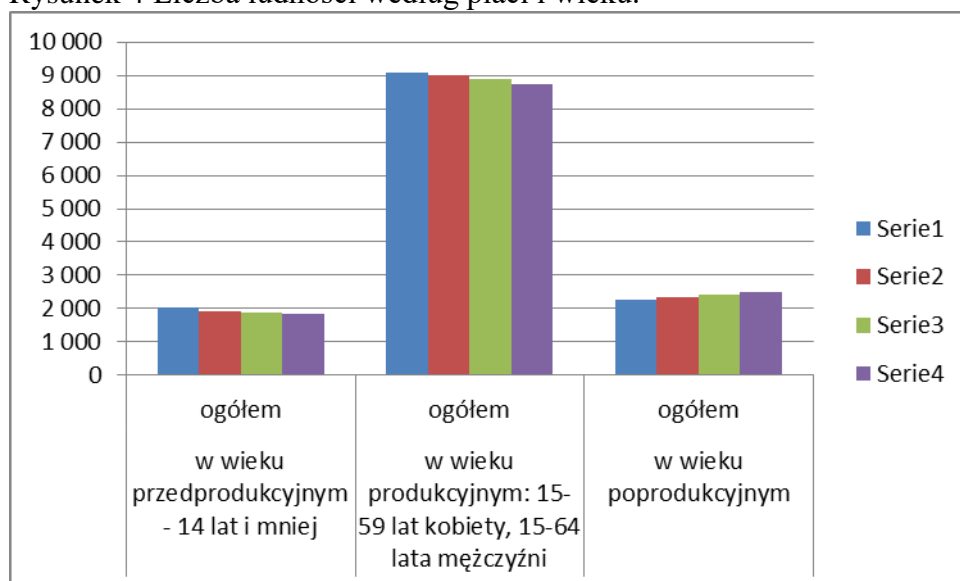
Potrzeby rozwojowe Gminy wynikają głównie z potrzeb jej mieszkańców, a tym samym struktury wieku oraz płci.

Tabela 16 Podział ludności według płci oraz wieku.²⁰

		2014	2015	2016	2017
ogółem	ogółem	13 389	13 299	13 175	13 064
ogółem	mężczyźni	6 546	6 511	6 422	6 401
ogółem	kobiety	6 843	6 788	6 753	6 663
w wieku przedprodukcyjnym -	ogółem	2 020	1 936	1 895	1 852
w wieku przedprodukcyjnym -	mężczyźni	1 038	999	977	973
w wieku przedprodukcyjnym -	kobiety	982	937	918	879
w wieku produkcyjnym:	ogółem	9 094	9 023	8 873	8 733
w wieku produkcyjnym:	mężczyźni	4 828	4 800	4 712	4 653
w wieku produkcyjnym	kobiety	4 266	4 223	4 161	4 080
w wieku poprodukcyjnym	ogółem	2 275	2 340	2 407	2 479
w wieku poprodukcyjnym	mężczyźni	680	712	733	775
w wieku poprodukcyjnym	kobiety	1 595	1 628	1 674	1 704

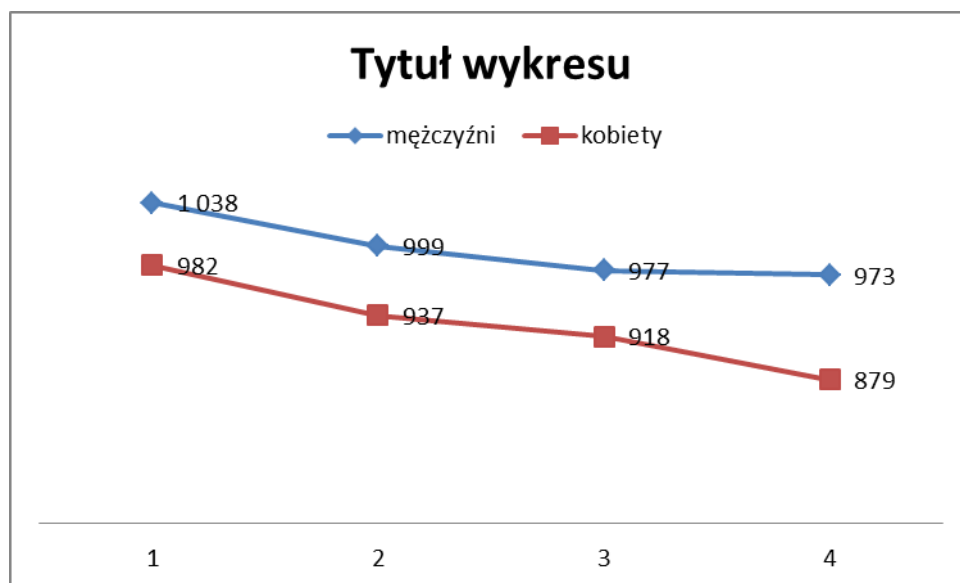
²⁰GUS Bank Danych Lokalnych

Rysunek 4 Liczba ludności według płaci i wieku.²¹

Seria 1 - rok 2014; seria 2 - rok 2015; seria 3 - rok 2016; seria 4- rok 2017

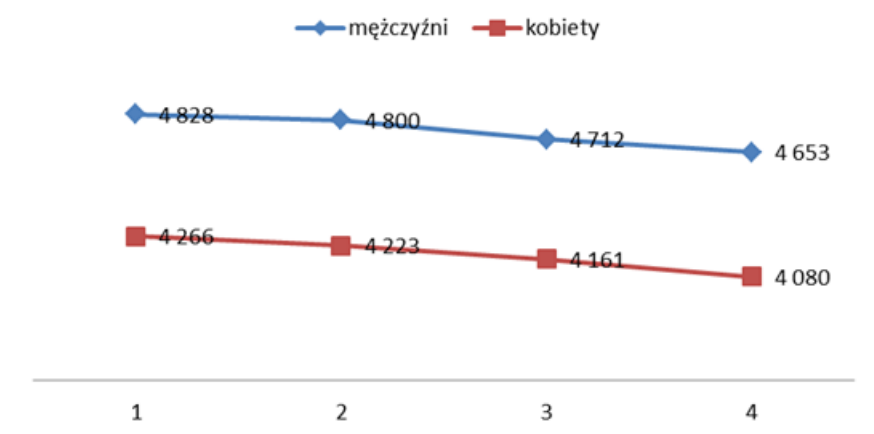
Rysunek 5 Ludność w wieku przedprodukcyjnym.²²

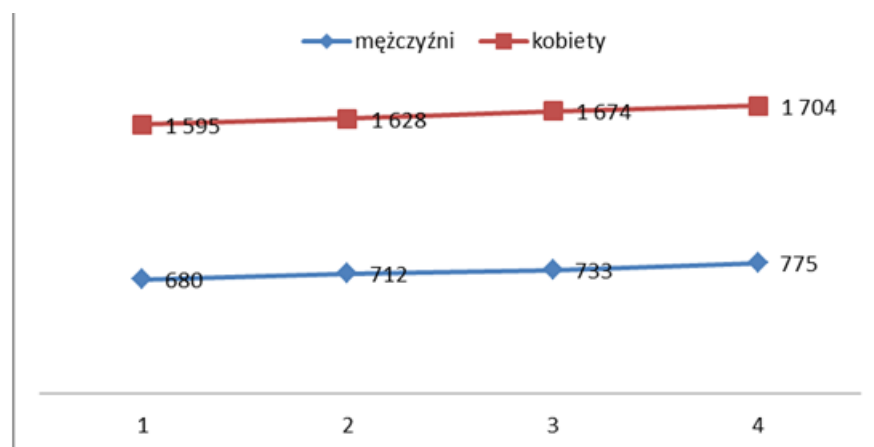
²¹ Opracowanie własne GUS Bank Danych Lokalnych

²² Opracowanie własne GUS Bank Danych Lokalnych

Rysunek 6 Ludność w wieku produkcyjnym.²³

Rysunek 7 Ludność w wieku poprodukcyjnym.²⁴

1-2014 rok; 2- 2015 rok; 3- 2016 rok; 4- 2017 rok;

Powyższa tabela i wykresy przedstawiają podział ludności według wieku produkcyjnego. Wynika z niej stopniowy spadek udziału ludności w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym w granicach 0,01 do 0,8% w skali roku, co nie jest znaczące, lecz tożsamy z ogólnopolskim trendem starzenia się społeczeństwa. Natomiast widoczne jest zwiększenie udziału w wieku poprodukcyjnym, zwłaszcza kobiet co stanowi istotne wyzwanie dla rozwoju gminy oraz zapewnienie godnych warunków zamieszkania i opieki dla osób starszych.

7.3. AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA.

²³ Opracowanie własne GUS Bank Danych Lokalnych

²⁴ Opracowanie własne GUS Bank Danych Lokalnych

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

Tabela 17 Struktura zatrudnienia na terenie Gminy według rodzaju działalności.²⁵

ogółem	2014	2015	2016	2017	rolnictwo, leśnictwo, hodowla zwierząt i rybactwo				przemysł i budownictwo				pozostała działalność			
	707	689	679	682	10	9	8	8	195	194	188	191	502	486	483	483

Tabela 18 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych.²⁶

	2013	2014	2015	2016	2017
podmioty gospodarki narodowej ogółem	705	707	689	679	682
sektor publiczny - ogółem	82	82	83	85	80
sektor publiczny - państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	8	8	8	9	6
sektor publiczny - spółki handlowe	2	2	2	2	2
sektor prywatny - ogółem	623	625	606	593	602
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	493	489	470	454	460
sektor prywatny - spółki handlowe	19	21	20	22	22
sektor prywatny - spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	2	2	2	2	2
sektor prywatny - spółdzielnie	4	4	4	4	4
sektor prywatny - fundacje	1	2	2	2	2
sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	8	8	8	8	8

Przeobrażenia gospodarcze w ubiegłej dekadzie spowodowały upadek bądź likwidację przedsiębiorstw zatrudniających nawet kilkuset pracowników, co doprowadziło do znacznego bezrobocia na terenie gminy Lewin Brzeski i zmiany struktury zatrudnienia. Największy spadek nastąpił w budownictwie oraz rolnictwie. W rolnictwie sytuacja ta w dalszym ciągu się pogarsza, natomiast w budownictwie następuje nieznaczny wzrost zatrudnienia.

²⁵ Opracowanie własne GUS Bank Danych Lokalnych

²⁶ Opracowanie własne GUS Bank Danych Lokalnych

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski

Struktura podmiotów gospodarki narodowej w okresie 2013-2017 wskazuje na stały, wysoki udział sektora prywatnego w całości wszystkich podmiotów gospodarczych, funkcjonujących na terenie Gminy Lewin Brzeski. Natomiast wskaźnik przedsiębiorczości dla obszaru całej gminy Lewin Brzeski wyniósł w 2017 r. – 682, co jest wskaźnikiem niskim w porównaniu z sąsiednimi gminami.

W ostatnich latach nastąpił rozwój drobnych form przedsiębiorczości oraz stały jego wzrost głównie niewielkich zakładów usługowych, rzemieślniczych, często rodzinnych. W 2017 r. według danych GUS, zarejestrowanych było 602 podmioty gospodarcze, w tym 460 prowadzących działalność gospodarczą oraz 2 spółki handlowe, 2 spółki z udziałem kapitału zagranicznego, oraz 4 spółdzielnie. Ponadto na terenie Gminy prowadzi działalność 6 gminnych samorządowych jednostek organizacyjnych, przy czym spadek ich liczby nastąpił w wyniku likwidacji gimnazjów, a wzrost w wyniku utworzenia w formie jednostki gminnej Świetlicy Terapeutycznej. Nie obserwuje się wzrostu liczby podmiotów gospodarczych, co przekłada się w istotnym stopniu na liczbę osób bezrobotnych.

Prawie jedna trzecia podmiotów prowadzi działalność związaną z handlem i naprawami. Liczba podmiotów zaliczanych do tej sekcji wykazuje trwałą tendencję wzrostową. Wyraźnie wzrasta także liczba podmiotów zajmujących się obsługą nieruchomości oraz wynajmem i usługami związanymi z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Dominującą działalność produkcyjną w gminie stanowi eksploatacja kruszyw mineralnych. Większe zakłady na terenie miasta i gminy:

Górażdże Heidelberg Cement Group - Kopalnia Surowców Mineralnych Stroszowice – odkrywkowe wydobycie kruszyw budowlanych;

- SEGA Stanisław Gabruk Sp. k. – produkcja urządzeń rozdzielczych i sterowniczych niskiego napięcia,
- MERA S.A. – konstrukcje schodowe,
- GABAG Sp. z o.o. sp.k. – produkcja opakowań foliowych,
- PPH Chemia – Bomar E. Marciniak – produkcja płynów eksploatacyjnych do samochodów i produkcja pojemników do przechowywania kwasów,
- Sarah I JD Trade sp. z o. o. - odkrywkowy zakład górniczy – kopalnia kruszyw,
- Mawo Cores Sp. z o.o. Tuleje Papierowe – produkcja tulei papierowych,
- IEM Sp. z o.o. – instalacje elektryczne, przewiertny,
- Strunobet - Migacz Sp. z o.o. – produkcja słupów kompozytowych,
- Elkoplast Polska Sp. z o.o. – produkcja pojemników.

Drobna działalność gospodarcza w gminie prowadzona najczęściej jest w następującym zakresie:

- budownictwo w szerokim zakresie,
- produkcja wyrobów metalowych,
- handel detaliczny i hurtowy,
- transport i gospodarka magazynowa,
- obsługa rynku nieruchomości,
- biura rachunkowo-księgowo,
- informatyka (komputery),
- opieka zdrowotna.

Struktura mieszkańców wskazuje na potrzebę podjęcia działań mogących zahamować zjawisko spadku udziału ludności w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym poprzez prowadzenie przemyślanej polityki prorodzinnej. Brak jest obecnie badań w zakresie wpływu na przyrost naturalny programu 500 plus, zatem nie będzie on brany pod uwagę. **Niemniej problemy demograficzne będą wpływać na wszystkie dziedziny życia i nie chodzi tutaj tylko o zadbanie o odpowiednią liczbę żłobków i przedszkoli, lecz również o poziom bezrobocia wśród młodych ludzi czy liczbę tanich mieszkań. Z kolei w związku ze starzeniem się społeczeństwa należy organizować miejsca pobytu czasowego dla osób starszych także na terenie wsi, gdzie występuje większy odsetek osób powyżej 60 roku życia.**

Gmina charakteryzuje się znacznym wzrostem odsetka ludności utrzymującej się ze źródeł pozarolniczych. W dalszym ciągu wieś jest miejscem zatrudnienia jedynie dla osób prowadzących gospodarstwa rolne. Wielofunkcyjny rozwój wsi, gdzie obserwuje się rozwój usług i rzemiosła ma miejsce jedynie w większych wsiach o wyższym potencjale ludzkim oraz zapotrzebowaniu na usługi. Wieś Skorogoszcz, Chróścina i Łosiów jest wsią, gdzie Dominuje rozwój wielofunkcyjny. Pozostałe wsie w szczególności położone bliżej miasta są głównie miejscem zamieszkania. Mieszkańcy mniejszych wsi, nie zatrudnieni w rolnictwie przemieszczają się do ośrodków większych w tym do miasta Opola i Brzegu a także Oławy czy Wrocławia. Na taki stan wpływa sytuacja w rolnictwie, która zmusza część ludności, pracującej dotychczas w rolnictwie, do poszukiwania innych źródeł zarobkowania.

W celu podtrzymania spadku stopy bezrobocia oraz niwelowania niekorzystnych cech zwłaszcza wśród osób zamieszkałych na wsiach oraz osób 50+, należy dążyć do stwarzania warunków dla rozwoju przede wszystkim indywidualnej aktywności ekonomicznej poprzez rozwój głównie małych, ale i średnich przedsiębiorstw, w tym położyć także nacisk na rozwój turystyki i wypoczynku związanym z położeniem geograficznym gminy, w tym atrakcjami przyrodniczymi, cennymi zabytkami oraz produktami regionalnymi.

Ponadto należy stwarzać korzystne warunki do rozwoju aktywności gospodarczej w strefie położonej w Lewinie Brzeskim, co może bezpośrednio wpłynąć na rozwój miejsc pracy.

7.4. BEZROBOCIE.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Brzegu, zarejestrowanych było na koniec 2017 Gminy Lewin Brzeski 543 osoby (w tym 57% stanowią kobiety). Stopa bezrobocia liczona jako stosunek liczby bezrobotnych do liczony osób uznanych za pracujące od roku 2016 w powiecie brzeskim systematycznie maleje, niemniej jest nieznacznie wyższa niż w mieście Brzegu i województwie w stosunku do innych gmin powiatu brzeskiego. Na terenie Gminy Lewin Brzeski obserwuje się stały spadek liczby bezrobotnych w stosunku do okresów poprzednich. Ludność Gminy pracuje częściowo także na terenie krajów Unii Europejskiej w ramach czasowej emigracji zarobkowej, co wpływa na zmniejszenie liczby bezrobotnych. Niemniej więcej osób bezrobotnych zamieszkuje obszar wiejski, w tym większość kobiet. Ponadto na obszarze wiejskim więcej osób jest długotrwale bezrobotnych oraz powyżej 50 roku życia.

Tabela 19 Struktura bezrobocia w Gminie.²⁷

Wymiar 2	Jednostka	2014	2015	2016	2017
----------	-----------	------	------	------	------

²⁷ Opracowanie własne GUS Bank Danych Lokalnych

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

	miary				
ogółem	osoba	937	646	683	543
kobiety	osoba	486	357	373	313
mężczyźni	osoba	451	289	310	230
do 25 roku życia	osoba	116	66	62	50
do 30 roku życia	osoba	-	146	159	117
powyżej 50 roku życia	osoba	279	225	223	179
długotrwale bezrobotni	osoba	574	377	380	321
ogółem	osoba	805	637	591	453
kobiety	osoba	410	362	318	271
mężczyźni	osoba	395	275	273	182
do 25 roku życia	osoba	102	74	62	39
do 30 roku życia	osoba	-	151	138	99
powyżej 50 roku życia	osoba	263	212	204	139
długotrwale bezrobotni	osoba	454	359	342	264

Cechy bezrobocia, które nadal występują w gminie to:

- wyższy poziom bezrobocia wśród kobiet,
- znaczny udział bezrobotnych na wsiach w tym osób trwale bezrobotnych,
- znaczny udział wśród bezrobotnych ludzi powyżej 50 roku życia,
- wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych najwięcej legitymuje się jedynie wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym i jest to 1/3 wszystkich bezrobotnych, najmniejsza grupa to osoby z wykształceniem wyższym – ok. 5 %.

7.5. WARUNKI MIESZKANIOWE .

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego za rok 2016 w gminie Lewin Brzeski znajduje się łącznie 2268 budynków mieszkalnych w tym 4386 mieszkań. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań to 75,7 m², Około 140 583 m² powierzchni użytkowej mieszkań przypada na miasto Lewin Brzeski, a ok. 191 197 m² na obszar wiejski. Średnio na jedno mieszkanie przypadają niecałe trzy izby mieszkalne, a na 1 mieszkańca przypada 25,2 m² powierzchni użytkowej mieszkania.

W zakresie wyposażenia w urządzenia techniczne na terenie miasta ok. 99,8% mieszkańców korzysta z wodociągu, 96,3 % z łazienki i 78,5 % z c.o., na wsi wskaźnik ten wynosi odpowiednio: 96,3%, 88,3%, 78,5%.

Tabela 20 Zasoby mieszkaniowe Gminy za 2017 rok. ²⁸

ogółem	mieszkania	-	4 383
ogółem	izby	-	17 234
ogółem	powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	331 780
w miastach	mieszkania	-	2 092
w miastach	izby	-	7 546
w miastach	powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	140 583
na wsi	mieszkania	-	2 291

²⁸ Opracowanie własne GUS Bank Danych Lokalnych

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

na wsi	izby	-	9 688
na wsi	powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	191 197
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania		m ²	75,7
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę		m ²	25,2
mieszkania na 1000 mieszkańców		-	332,7
przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu		-	3,93
przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie		-	3,01
przeciętna liczba osób na 1 izbę		-	0,76

Tabela 21 Zasoby komunalne Gminy za 2017 rok.²⁹

mieszkania ogółem	mieszkania	-	335
mieszkania ogółem	powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	15 124
lokale socjalne	lokale	-	46
lokale socjalne	powierzchnia użytkowa lokali	m ²	1 549
ogółem	mieszkania	-	11
ogółem	powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	541

Zasobami mieszkaniowymi Gminy gospodaruje Zarząd Mienia Komunalnego – Lewin Brzeski Spółka z o.o., która prowadzi działalność w zakresie wynajmu i zarządzania nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi, utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zielonych, oraz zleconych prac remontowo – budowlanych.

Ogólny zasób mieszkaniowy Gminy Lewin Brzeski tworzą lokale w budynkach będących w 100% własnością gminy (36%) oraz lokale we wspólnotach mieszkaniowych z udziałem gminy (64%).

Na terenie Gminy Lewin Brzeski istnieje różnica standardów mieszkaniowych. Ogólny stan techniczny budynku zależy w dużej mierze od roku jego budowy oraz przeprowadzonych prac remontowych. Z przeprowadzanych ocen wynika, że zasób mieszkaniowy Gminy charakteryzuje się dużym stopniem dekapitalizacji. Ze względu na wiek budynków oraz wieloletnie zaniedbania należytej konserwacji bieżącej, zasoby mieszkaniowe uległy zużyciu i znaczącej degradacji oraz wymagają remontów kapitalnych. Dotyczy to wymiany stropów, napraw dachów, modernizacji sieci ciepłowniczej oraz instalacji co, wymiany grzejników, wymiany instalacji wodno-kanalizacyjnej, stolarki okiennej i drzwiowej. Zdecydowana większość budynków wymaga działań termomodernizacyjnych. Powszechną wadą zwłaszcza w budynkach wzniesionych przed 1945 r. jest wadliwa izolacja pozioma i pionowa ścian fundamentowych lub jej całkowity brak. Z powodu ograniczonych środków finansowych nie wykonuje się wszystkich niezbędnych modernizacji, remontów i wyburzeń, z wyłączeniem takich działań we wspólnotach mieszkaniowych, w których gmina uczestniczy jako właściciel lokali oraz na mocy powziętych uchwał zobowiązana jest do ich realizacji w ramach tzw.

„planów gospodarczych” wspólnot.

W latach 2012-2014 w stopniu istotnym wzrosło zaangażowanie wspólnot mieszkaniowych w remonty budynków i części wspólne nieruchomości, a gmina jako współwłaściciel poprzez środki wydatkowane z Funduszy Remontowych wspólnot w przedsięwzięciach tych uczestniczy w stopniu odzwierciedlającym stosunki właścicielskie poprzez spółkę Zarząd

²⁹ Opracowanie własne GUS Bank Danych Lokalnych

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski

Mienia Komunalnego – Lewin Brzeski Sp. z o.o. Wydatki ponoszone przez gminę z agregowanych przez wspólnoty środki zgromadzone na Funduszach Remontowych, a także angażowanie się Gminy wspólnie z innymi właścicielami lokali w umowy kredytu wzmacnia potencjał ekonomiczny wspólnot.

Szczegółowa analiza stanu zasobów mieszkaniowych Gminy Lewin Brzeski wskazuje, że struktura wiekowa oraz stopień zużycia zasobów skutkuje koniecznością poniesienia znacznych nakładów na remonty i polepszenie wyposażenia w media, przy czym co wynika ze sprawozdań zarządców wspólnot wydatki na ww. zadania w ramach planów gospodarczych wspólnot mieszkaniowych znacząco rosną³⁰.

Gmina sygnalizuje potrzebę łącznie ok. 50 mieszkań socjalnych i komunalnych. Gmina posiada niewielkie zasoby własnych terenów pod budownictwo mieszkaniowe, a jej rola w kreowaniu rozwoju zabudowy mieszkaniowej polega na aktywnej polityce przestrzennej w tym zakresie oraz budowie infrastruktury technicznej należącej do zadań własnych gminy.

Miernikiem zapotrzebowania na nowe tereny budowlane jest m.in. ilość decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Tabela 22 Ilość decyzji celu publicznego i o warunkach zabudowy z podziałem na funkcje zabudowy w latach 2013-2016

	2015	2016	2017
Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego	2	6	
Decyzje o warunkach zabudowy ogółem	28	29	40
Decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	0	0	0
Decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	20	17	30
Decyzje dotyczące zabudowy usługowej	4	3	2
Decyzje dotyczące innej zabudowy	4	9	8

Najwięcej decyzji o warunkach zabudowy dotyczyło zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Decyzje to dotyczą obszarów wiejskich Gminy i wskazują przy spadku w latach 2014-2015 wzrost w roku 2017. Świadczy to o zapotrzebowaniu na nową zabudowę mieszkaniową jednorodziną. Niski udział w zabudowie wiejskiej mają inwestycje o charakterze usługowym, co świadczy o niewielkiej aktywności ludności wiejskiej w zakresie lokalizowania miejsca pracy w miejscu zamieszkania lub braku rozeznania co do zapotrzebowania na usługi. Decyzje celu publicznego związane były z rozwojem zabudowy mieszkaniowej i dotyczyły infrastruktury głównie energetycznej. Niewielki odsetek dotyczył zabudowy zagrodowej, znacznie większy natomiast zabudowy produkcyjnej w gospodarstwach rolnych wielohektarowych, co świadczy o dynamicznym rozwoju tych gospodarstw oraz umiejętności korzystania ze środków unijnych.

7.6. EDUKACJA.

7.6.1. Placówki szkolne.

W gminie funkcjonuje 4 szkoły podstawowe, dla których organem prowadzącym jest Gmina Lewin Brzeski:

³⁰ Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gmina na lata 2015-219

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Lewinie Brzeskim, z Gimnazjum w stanie wygaszania
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Łosiowie, z Gimnazjum w stanie wygaszania
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Skorogoszczy z Gimnazjum w stanie wygaszania

W roku szkolnym 2016-2017 było łącznie 35 oddziałów w szkołach podstawowych i 731 uczniów, oraz 8 oddziałów w gimnazjach i 212 uczniów. Od roku szkolnego 2018/19 w związku z wygaszeniem gimnazjum 2018 będą to szkoły podstawowe 8 oddziałowe o odpowiednio zwiększonej liczbie uczniów.

Tabela 23 Liczba szkół, oddziałów oraz liczebność uczniów w gimnazjach latach 2014-2016.³¹

Nazwa	ogółem			oddziały w szkołach				uczniowie		
	2014	2015	2016		2014	2015	2016	2014	2015	2016
Lewin Brzeski - miasto (4)	1	1	1	10,00	9,00	8,00	241	233	211	
Lewin Brzeski - obszar wiejski (5)	2	2	2	8,00	8,00	7,00	145	131	128	

Tabela 24 Liczba szkół, oddziałów oraz liczebność uczniów szkołach podstawowych w latach 2014-2016.³²

Nazwa	ogółem			oddziały w szkołach				uczniowie		
	2014	2015	2016		2014	2015	2016	2014	2015	2016
Lewin Brzeski - miasto (4)	1	1	1	20,00	22,00	20,00	471	512	441	
Lewin Brzeski - obszar wiejski (5)	2	2	2	15,00	15,00	15,00	319	325	288	

Analiza trendów wskazuje iż następuje zmniejszenie liczebności uczniów na wsiach, a od 2016 roku także zmniejszenie ich w mieście. Przy czym, w roku 2015 nastąpił wzrost liczebności uczniów w mieście. Szkoły podstawowe rozmieszczone na terenach wiejskich będą natomiast relatywnie zmniejszały nabory pomimo iż od roku szkolnego 2017/2018 będą to szkoły 8 klasowe. W związku z reformą szkolnictwa i likwidacją gimnazjum jednostki prowadzone przez organ Gminy będą jednostkami 8 oddziałowymi zatem w jednostkach tych nie będzie ostatniego rocznika obecnej klasy gimnazjalnej, która przejdzie do szkoły ponadpodstawowej. Tym samym ubędzie w kształceniu prowadzonym przez Gminę 1 rocznika, który rozpocznie naukę w szkole średniej czyli poza obszarem Gminy Lewin Brzeski.

Sytuacja demograficzna jest jednym z istotnych czynników, który rzutuje na zmiany w systemie oświaty, bezpośrednio wpływa na kształt sieci przedszkoli i szkół, na wykorzystanie budynków, pomieszczeń i wyposażenia, a także na koszty prowadzenia każdej placówki. Z tego powodu znajomość trendów demograficznych ważna jest dla planowania przyszłego

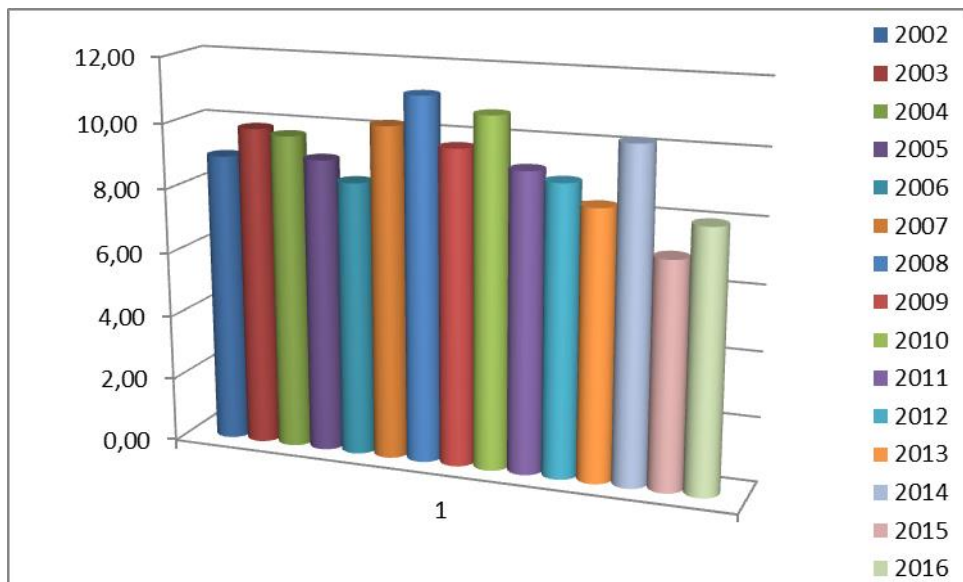
³¹ Opracowanie własne GUS Bank Danych Lokalnych

³² Opracowanie własne GUS Bank Danych Lokalnych

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski

rozwoju sieci placówek, przede wszystkim planowania przyszłego zatrudnienia, jak też przyszłych wydatków na utrzymanie przedszkoli i szkół.

Rysunek 8 Liczba urodzeń na 1000 ludności w latach 2002 – 2016.³³

Poniższy wykres i tabela zawiera dane, co do liczby dzieci urodzonych i zameldowanych na terenie Gminy Lewin Brzeski w latach 2002 - 2016. Wynika z niej, że wzrost liczby urodzeń nastąpił w latach 2008, 2010 i 2014 . Tendencja nawet przy tym wzroście jest jednak spadkowa. Znaczny spadek liczby urodzeń, nastąpił w 2015 roku przy nieznacznej poprawie w 2016, co jednak nie osiąga poziomu średniego. Dane te przekładają się na liczbę dzieci w szkołach i przedszkolach i wskazują na nieznaczne wahania w tym zakresie z tendencją spadkową, co może się przedłożyć na uzyskaną subwencję oświatową, a tym samym koszty funkcjonowania jednostek szkolnych.

7.6.2. Placówki przedszkolne.

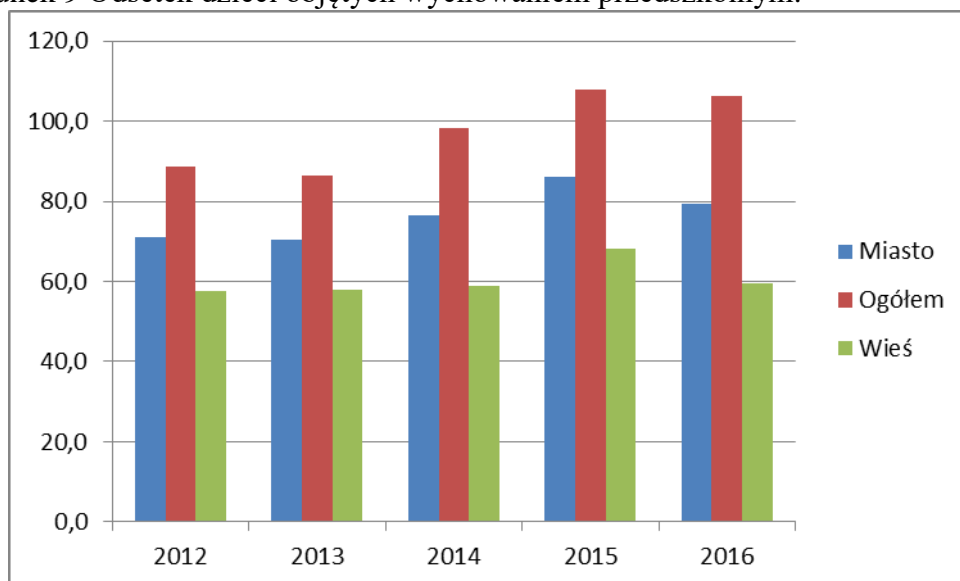
W gminie funkcjonują 4 przedszkola, dla których organem prowadzącym jest Gmina Lewin Brzeski:

- Publiczne Przedszkole Nr 1 w Lewinie Brzeskim,
- Publiczne Przedszkole Nr 2 w Lewinie Brzeskim,
- Publiczne Przedszkole Nr 1 w Łosiowie,
- Przedszkole Publiczne w Skorogoszczy.

Na terenie gminy brak jest niepublicznych jednostek przedszkolnych.

³³Opracowanie własne GUS Bank Danych Lokalnych

Rysunek 9 Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym.³⁴

Podobny odsetek występuje w innych grupach wiekowych i wskazuje iż wychowaniem przedszkolnym w stopniu zadowalającym objęte są dzieci na terenie miasta, natomiast dzieci ze wsi są objęte wychowaniem przedszkolnym w stopniu minimalnym.

³⁴ Opracowanie własne GUS Bank Danych Lokalnych

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski

Tabela 25 Wskaźniki przedszkolne dla gminy w tym obszarze wiejskiego oraz województwa i powiatu.³⁵

Nazwa	Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat			Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Powiat brzeski	819	867	846	1,06	1,02	0,92
Lewin Brzeski - miasto (4)	984	1 079	1 062	0,75	0,75	0,60
Lewin Brzeski - obszar wiejski (5)	587	682	594	1,31	1,18	1,16

Wskaźnik udziału dzieci w wieku 3 – 5 lat w edukacji przedszkolnej Gminy wynosi średnio 82% i jest nieznacznie niższy od wskaźnika dla Powiatu Brzeskiego. Niemniej niepokojący zwłaszcza jest niski wskaźnik udziału dzieci w edukacji w wieku 3 – 5 lat (59 %) na obszarze wiejskim poza miastem Lewin Brzeski. Wskaźniki wyraźnie wskazują, iż brak jest miejsc dla dzieci w przedszkolach na obszarach wiejskich.

7.7. KULTURA.

Zadania w zakresie kultury realizowane są przez gminne jednostki organizacyjne tj. Miejską i Gminną Bibliotekę Publiczną w Lewinie Brzeskim oraz Miejsko - Gminny Dom Kultury.

• MIEJSKO – GMINNY DOM KULTURY W LEWINIE BRZESKIM

Koordynatorem życia kulturalnego na terenie miasta i gminy jest Miejsko – Gminy Dom Kultury w Lewinie Brzeskim. Istnieje od 1958 roku. Początkowo prowadził działalność w budynku przy ulicy Wojska Polskiego, gdzie dziś mieści się przedszkole, a od 1985 roku w obecnej siedzibie - Rynek 14. Zarządza Domem Kultury w Łosiowie i 12 świetlicami wiejskimi. Prowadzi działalność merytoryczną z dziećmi i młodzieżą, dorosłymi, emerytami i rencistami. Stałą formą zajęć objętych jest 125 osób w zespołach i kołach zainteresowań.

Wyróżniają się:

- Kapela podwórkowa „Lewiniacy” – koncertuje na terenie województwa i wielu miejscowości w kraju. Wielokrotnie nagradzana na konkursach i przeglądach. W 2004 roku Kapela Podwórkowa obchodziła 15 lecie działalności. W dorobku ma dwie płyty. W opracowaniu następną,
- „Ta joj” – zespół wokallyno-instrumentalny - kresowy, który popularnością dotrzymuje kroku Kapeli Podwórkowej. Prezentuje się na terenie całej Polski. Wydali pierwszą płytę,

³⁵ Opracowanie własne GUS Bank Danych Lokalnych

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

- Zespół wokalny i teatralny „SAMI SWOI” – składający się z emerytów i rencistów. Laureaci wielu konkursów na szczeblu wojewódzkim,
- Młodzieżowy zespół teatralny „Lumpy” – laureat nagród wojewódzkich,
- Dziecięcy zespół teatralny – przygotował wiele inscenizacji, które prezentował dla mieszkańców Lewina i w konkursach wojewódzkich,
- Teatrzyk kukielkowy – nowa forma działalności Domu kultury, która będzie prezentowana w Domach kultury i świetlicach wiejskich,
- Zespoły taneczne i wokalne dla dzieci szkół podstawowych.

Funkcjonuje Izba Pamięci i Kultury w Lewinie Brzeskim. Zajmuje się gromadzeniem i przechowywaniem eksponatów związanych z historią Lewin Brzeskiego. Znajduje się w Domu Kultury w Lewinie Brzeskim i zwiedzać ją można po wcześniejszym umówieniu się w sekretariacie Domu Kultury.

Dom Kultury jest organizatorem wielu imprez, które na stałe wpisały się w kalendarz kulturalny naszej gminy, województwa i Polski. Posłużyły innym Domom kultury za pomysł wdrożenia ich na swoim terenie. Do najciekawszych należy zaliczyć:

- Wojewódzki przegląd zespołów kołędniczych „HERODY” – organizowany od 20 lat w okresie karnawału. Każdorazowo w przeglądzie bierze udział kilkadziesiąt zespołów (ponad 400 wykonawców) z całego województwa opolskiego. Na deskach Domu kultury prezentują się zespoły, które wygrały eliminacje w swoich gminach i powiatach. „Herody” znacznie przyczyniają się do popularyzacji kołędowania na Opolszczyźnie,
- „Biesiady Kresowe” – popularyzujące tradycję i kulturę kresową. Jednocześnie pokazują, że na mapie województwa jest coś więcej niż mniejszość niemiecka. Od kilku lat Dom kultury „Biesiady kresowe” organizuje na terenie całego województwa,
- Ogólnopolski plener malarski Lewin, gdzie artyści plastycy w ciągu dziesięciu dni malują, rzeźbią, tworzą, a następnie prezentują swoje prace. Wystawa jest połączona z wernisażem i sprzedażą prac, na który przybywa wiele osób z województwa opolskiego. Po każdym plenerze pozostaje w mieście jedna forma przestrzenna, którą można podziwiać na skwerach naszego miasta. Również każdy uczestnik zostawia jedną pracę olejną (wyboru dokonuje komisja), która wzbogaca galerię Miejsko-Gminnego Domu Kultury,
- Turniej sołectw – to impreza, na której od 12 lat prezentują się poszczególne sołectwa gminy. Impreza od lat nabiera atrakcyjności poprzez czynne uczestnictwo sołectw i coraz ambitniejsze prezentacje.

Ponadto do podstawowych zadań Domu Kultury należą w szczególności:

- Rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych mieszkańców,
- Tworzenie warunków do rozwoju aktywności kulturalnej, artystycznej, hobbystycznej, rekreacyjno-ruchowej oraz zainteresowania sztuką,
- Prezentacja i promocja amatorskiego ruchu artystycznego oraz twórczości profesjonalnej,
- Gromadzenie i udostępnianie informacji o twórcach, instytucjach kultury i działalności artystycznej,
- Inspirowanie działań artystycznych i kulturalnych oraz różnorodnych form spędzania czasu wolnego we współpracy z organizacjami pozarządowymi, samorządowymi oraz innymi placówkami kultury;
- Działanie na rzecz integracji społeczności lokalnej,

- Współdziałanie z instytucjami i organizacjami społecznymi w zakresie lepszego zaspokajania potrzeb kulturalnych i społecznych mieszkańców;
- Prowadzenie współpracy kulturalnej z zagranicą,
- Edukacja kulturalna i wychowanie przez sztukę,
- Kształtowanie nawyków mieszkańców do aktywnego spędzania czasu wolnego,
- Inne działania na rzecz rozwijania i zaspokajania potrzeb kulturalnych mieszkańców.

MIEJSKO – GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA.

Zgodnie ze statutem, do głównych zadań Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Lewinie Brzeskim należy:

- gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie, ochrona i konserwacja materiałów bibliotecznych, ze szczególnym uwzględnieniem materiałów dotyczących własnego regionu,
- udostępnianie zbiorów bibliotecznych na miejscu, wypożyczanie do Domu oraz prowadzenie wypożyczeń międzybibliotecznych,
- prowadzenie działalności informacyjno – bibliograficznej,
- popularyzacja książki i czytelnictwa,
- promowanie zbiorów, pisarzy i działalności bibliotecznej,
- inicjowanie i organizowanie różnorodnych form działalności zmierzających do rozwoju czytelnictwa,
- prowadzenie różnych form pracy z mieszkańcami gminy służących popularyzowaniu kultury, sztuki i nauki, promocji gminy i regionu, w tym tradycji i historii.

Ponadto działają filie Miejsko-Gminnej Biblioteki w: Łosiowie, Przeczu, Skorogoszczu, Strzelnikach.

7.8. SPORT, REKREACJA I WYPOCZYNEK.

7.8.1 SPORT

Działalność sportowa realizowana jest w klubach sportowych, sekcjach i szkółkach sportowych oraz poprzez cykliczne zajęcia i imprezy sportowe.

- **Gminne Zrzeszenie LZS Lewin Brzeski:**

1. LZS „Olimpia” Lewin Brzeski
2. LZS „Pogoń Łosiów
3. LZS Skorogoszcz
4. LZS „Błękitni Przeczka
5. LZS Golczowice

Wszystkie kluby sportowe prowadzą jedną sekcję – piłka nożna, oprócz LZS Skorogoszcz, która dodatkowo posiada sekcję podnoszenia ciężarów.

Kluby prowadzą rozgrywki sportowe w poprzez Opolski Związek Piłki Nożnej oraz sekcja podnoszenia ciężarów poprzez Ogólnopolski Związek Podnoszenia Ciężarów

Największe sukcesy w latach 2010-2015 osiągnął klub sportowy LZS „Olimpia” Lewin Brzeski, która jest najwyższym ułożonym klubem w gminie tj. opolska IV liga „SALTEX”. - seniorzy, oraz I liga juniorów młodszych, II liga opolska trampkarzy. Ponadto klub posiada najlepszą infrastrukturę sportową.

Klub corocznie organizuje festyn sportowy dla środowiska lokalnego -Memoriał im. Mieczysława Kawiaka (m-c maj). Drugim klubem pod względem osiągnięć jest klub sportowy LZS „Pogoń” Łosiów. Swoje rozgrywki prowadzi obecnie w „A” klasie-seniorzy od

3-ich sezonów. Poprzednio w klasie okręgowej. Oprócz drużyn seniorskich klub prowadzi 2 drużyny młodzieżowe- trampkarzy oraz orlików. Trzecim klubem jest klub LZS Skorogoszcz z sekcją piłka nożna i sekcja podnoszenia ciężarów. Klub rozgrywa swoje rozgrywki piłki nożnej w klasie „B”. Oprócz drużyny seniorskiej klub posiada drużynę młodzieżową - trampkarzy. Klub ściśle współpracuje z szkołą oraz gimnazjum. Korzysta z pomieszczeń socjalnych szkoły. Sekcja Podnoszenia Ciężarów posiada mistrzów polskich w kat. juniorów. Organizator corocznych Turniejów o Puchar Burmistrza, w którym rywalizują czołowi zawodnicy na szczeblu ogólnopolskim jak również i mistrzowie Polscy w kat. młodzieżowych i seniorskich.

Klub LZS „Błękitni” Przecza posiada 1 drużynę obecnie w klasie „B”. Jeden sezon w klasie „A” w roku 2014. Posiada dobrą bazę socjalną.

Klub sportowy LZS Golczowice- 1 drużyna seniorów w klasie „B” .Posiada Budynek socjalny z szatniami dla zawodników. Obecnie remontowany we własnym zakresie. Współorganizator festynów oraz innych imprez dla środowiska lokalnego.

Kluby sportowe ponad 100 razy rocznie rozgrywają mecze poza naszą gminą.

- **Klub Aikido Reidokan Dojo - Lewin Brzeski:**

Klub Aikido funkcjonuje od 2009 roku w Lewinie Brzeskim. Na zajęcia uczęszczają chłopcy i dziewczęta w grupach wiekowych od 4-6 lat oraz od 7 – 15 lat, ponadto istnieje grupa dorosłych. Od powstania klubu w zajęciach wzięło udział ok. 100 osób.

W szkołach działają **szkolne kluby sportowe** zrzeszające dzieci i młodzież zainteresowane aktywnym uprawianiem sportu. Kluby sportowe rywalizują ze sobą, na szczeblu powiatowym i wojewódzkim w: piłce nożnej, piłce ręcznej, koszykówce dziewcząt i chłopców.

- **Sekcja Karate Kyokushnkai:**

W Lewinie od wielu lat działa należąca do Polskiej Organizacji KARATE KYOKUSHNKAI IFK. Trenuje młodzież ze szkoły podstawowej, gimnazjum, szkół średnich i kilku studentów. Razem ponad 40 osób. Odnosi znaczące sukcesy na szczeblu krajowym.

Sekcja organizowała pokazy karate na festynach szkolnych, przedszkolnych i wiejskich. Zawodnicy przygotowują się do startów w zawodach międzynarodowych w Szwajcarii i Hiszpanii.

- **Szkółka Piłkarska – Football Academy:**

W Lewinie Brzeskim od 2012 roku działa szkołka piłkarska Football Academy. Trenerzy prowadzą zajęcia dla chłopców w wieku od lat 6 – 12. W sezonie zimowym treningi odbywają się w hali sportowej przy byłym Gimnazjum w Lewinie Brzeskim, natomiast w sezonie: wiosennym, letnim i jesiennym na „Orliku” w Lewinie Brzeskim. Szkołka prowadzi współpracę z klubem piłkarskim „LZS „Olimpia-Pogoń” Lewin Brzeski-Łosiów w konsekwencji chłopcy którzy ukończyli 12 rok życia kontynuują zajęcia piłkarskie w klubie Olimpia. Przez 4 lata funkcjonowania w zajęciach uczestniczyło ok. 110 chłopców.

- **Lewin Biega**

Lewin Biega - grupa amatorów biegania utworzona przez kilkunastu mieszkańców gminy, mająca na celu propagowanie zdrowego stylu życia i aktywnego spędzania czasu. Początki sięgające 2009 roku. Z biegiem czasu grupa zanotowała liczne sukcesy na zawodach i stała się bardzo rozpoznawalna w kręgach biegowych. Aktualnie członkowie grupy posiadają liczne osiągnięcia indywidualne jak zwycięstwa w biegach czy zdobycie korony maratonów polskich, półmaratonów. W przeciągu tego krótkiego okresu istnienia, grupa Lewin Biega startowała w zawodach w całej Polsce. W ostatnich latach również zaangażowana jest w

organizację, propagowanie i rozwój lokalnej imprezy sportowej w Lewinie Brzeskim – „Lewin Biega”.

- **Akademia Biegania – Bieganie to stan umysłu.**

Akademia biegania to cykl zajęć realizowanych w terenie, propagujących bieganie, ruch i zdrowy tryb życia. Zajęcia prowadzone są przez fizjoterapeutę, trenera personalnego, biegaczy-maratończyków, ultramaratończyków, triatlonistów.

Zajęcia cieszą się ogromnym zainteresowaniem mieszkańców gminy, w drugiej edycji spotkań udział wzięło ponad 120 osób.

7.8.2 REKREACJA I WYPOCZYNEK

- **Walory przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe.**

Walory krajobrazowe gminy kształtowane są przez bieg i starorzecza rzeki Odry i Nysy Kłodzkiej, lasy stanowiące otuliny wsi oraz Stawy Niemodlińskie.

W kompleksach leśnych we wschodniej części gminy istnieje obszar chronionego krajobrazu „Bory Niemodlińskie”, który utworzony został dla ochrony największego płatu naturalnej roślinności i bogatej fauny lewego brzegu Odry w województwie opolskim.

Drugim interesującym turystycznie obszarem jest „Stobrawski Park Krajobrazowy” stanowiący ostoję ptactwa o randze europejskiej. Na terenie gminy Park obejmuje dolinę Odry i Nysy Kłodzkiej wraz z kompleksami lasów i starorzeczami w okolicy Wronów i Zawadna. W lasach Stobrawskich licznie występuje zwierzyna płowa oraz liczne gatunki ptaków: m.in. orzeł bielik i bocian czarny.

Kolejnym wartym obejrzenia miejscem jest Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy „Stawy Niemodlińskie”, który powstał w celu ochrony ze względów naukowych, dydaktycznych i społecznych wielu interesujących ptaków wodno – błotnych gniazdujących, żerujących i wypoczywających na ich terenie. Występują tu m.in. kania rdzawa, trzmielojad i zimorodek. Ponadto w Parku położone są stawy hodowlane wykorzystywane również przez wędkarzy.

Interesującym, z punktu widzenia turystyczno – krajobrazowego, jest proponowany Rezerwat „Odra”. Ma obejmować on tereny porośnięte starodrzewem dębowo – jesionowym w wieku ok. 150 lat. Stale na tym obszarze przebywa wiele gatunków ptaków drapieżnych w tym orły bieliki i myszołowy oraz drapieżne ptaki śpiewające.

W granicach miasta znajduje się zbiornik wodny o pow. ok. 25 hektarów z przygotowanym miejscem do kąpielii, zapleczem sanitarnym, parkingiem i wolnymi terenami do dalszego zagospodarowania.

Wsie gminy, malowniczo położone, tworzą piękne panoramy z Dominującymi sylwetkami wież kościołów gotyckich i barokowych, oraz zamków i pałaców położonych w zespołach parków przypałacowych.

Na wsiach Dominuje zabudowa typu ulicówki, podkreślająca charakter wsi opolskiej. Przez gminę przebiega trasa turystyczna „Szlakiem polichromii brzeskich”, która ujmuje kościoły w Strzelnikach i Łosiowie. Z tego samego okresu pochodzą polichromie w kościołach w Różynie i Buszycach, które wymagają jednak badań i prac konserwatorskich.

- **Infrastruktura rekreacyjna**

Obiekty i budowle rekreacyjne w Lewinie Brzeskim zlokalizowane są w południowej części miasta są to: wzgórze rekreacyjno – widokowe wraz z ciągami pieszo – jezdnyimi zlokalizowanymi na wałach przeciwpowodziowych; plaża miejska z pełnym zapleczem i infrastrukturą wraz z skate-parkiem, placem zabaw, siłownią zewnętrzną oraz pomost o dł.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski

120m; boisko „Orlik” z zapleczem socjalnym, boiskiem wielofunkcyjnym, placem zabaw, siłownią zewnętrzną.

Rysunek 10 Tereny rekreacyjne w gminie.³⁶

Przez teren gminy przebiega oznakowany 81-km szlak rowerowy, który swym zasięgiem obejmuje wszystkie ciekawe historycznie, przyrodniczo i krajobrazowo miejsca gminy Lewin Brzeski.

Na terenie gminy znajdują się trzy pożwirowe zbiorniki wodne. 2 największe z nich, położone blisko siebie pomiędzy Kantorowicami i Ptakowicami o łącznej powierzchni ok. 80 ha posiadają ciekawie ukształtowaną linię brzegową sprzyjającą wypoczynkowi osób prywatnych jak również biwakowania zorganizowanych grup. Pomiędzy akwenami znajduje się teren z wydzielonymi działkami rekreacyjnymi dla indywidualnych nabywców i teren przygotowany pod pole namiotowe oraz miejsce przeznaczone na gastronomię i urządzenia sportowo – rekreacyjne. O atrakcyjności tego miejsca świadczą licznie odwiedzający te zbiorniki osoby zamieszkałe nie tylko na Opolszczyźnie, ale również na Dolnym i Górnym Śląsku.

Pomiędzy zbiornikami pożwirowymi w Kantorowicach zlokalizowane są tereny przeznaczone pod budowę letniskową.

³⁶ Opracowanie własne

7.9. OCHRONA ZDROWIA.

Podstawową opiekę zdrowotną mieszkańcom gminy zapewniają niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, które podpisały kontrakty z Narodowym Funduszem Zdrowia:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej - „Vita” w Lewinie Brzeskim,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Praktyka Lekarska s. c. w Lewinie Brzeskim,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Praktyka Grupowa Lekarzy POZ „Nomag – Med.” w Łosiowie, który funkcjonuje w Łosiowie i Skorogoszczy.

Zakłady opieki zdrowotnej w Lewinie Brzeskim obsługują około 8.000 mieszkańców, a „Nomag – Med.” około 5.000 mieszkańców skupionych wokół Łosiowa i Skorogoszczy. Zakłady świadczą pełny zakres usług podstawowej opieki zdrowotnej tj. diagnozowanie i leczenie pacjentów, sprawują opiekę nad noworodkiem wykonując patronaże pielęgniarskie i lekarskie w Domu pacjenta, wykonują szczepienia ochronne. Zakłady opieki zdrowotnej w Skorogoszczy i w Łosiowie prowadzą profilaktykę oraz zajmują się koordynowaniem higieny szkolnej. W Lewinie Brzeskim sprawami higieny szkolnej zajmuje się pielęgniarka szkolna. Na terenie gminy funkcjonują także gabinety stomatologiczne, trzy w Lewinie Brzeskim i jeden w Łosiowie.

Uzupełnieniem dla publicznej służby zdrowia jest powstała w 1998 roku Stacja Opieki „Caritas” w Skorogoszczy. Wyposażenie i sprzęt zapewniła „Caritas” Diecezji Opolskiej, gmina zaadaptowała pomieszczenia udostępnione przez Proboszcza Parafii w Skorogoszczy oraz zapewnia bieżące utrzymanie działalności Stacji. W Stacji zatrudnione są trzy pielęgniarki dysponujące samochodami i podstawowym sprzętem medyczo - rehabilitacyjnym. Pielęgniarki współpracują z lekarzami, świadcząc usługi pielęgniarskie i pielęgnacyjne dla osób starszych, niepełnosprawnych, chorych wymagających opieki paliatywnej głównie w miejscu zamieszkania. Stacja corocznie uczestniczy w konkursie ofert ogłaszanych przez gminę w ramach programu współpracy z organizacjami pozarządowymi uzyskując na swoją działalność środki finansowe, część świadczeń wykonywanych przez Stację Opieki „Caritas” finansuje Narodowy Fundusz Zdrowia.

Podstawowa opieka zdrowotna uzupełniona jest profilaktyką antyalkoholową. W pomieszczeniu Miejsko-Gminnego Domu Kultury w Lewinie Brzeskim czynny jest Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin. Ambulatoryjne, specjalistyczne świadczenia medyczne w zakresie chirurgii ogólnej, ortopedii, okulistyki, dermatologii, psychiatrii, chorób płuc i alergologii itp. zabezpieczone są w przychodniach specjalistycznych w Brzegu i Opolu oraz w szpitalach Brzegu i Opola. Na terenie gminy funkcjonuje sześć aptek zabezpieczających dostęp do leków i preparatów medycznych: cztery w Lewinie Brzeskim, po jednej w Skorogoszczy i Łosiowie.³⁷

7.10. POMOC SPOŁECZNA.

Organizację pomocy społecznej, cele i zadania określiła uchwalona dnia 29 listopada 1990 r. ustawa o pomocy społecznej. Do dnia 30 kwietnia 2004 r. ośrodek realizował zadania wyłącznie w zakresie pomocy społecznej. Od 1 maja 2004 r., wraz z dniem wstąpienia Polski do Unii Europejskiej, Ośrodek Pomocy Społecznej odpowiada za realizację dwóch ustaw, a mianowicie: ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz nową ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Ośrodek Pomocy Społecznej w Lewinie Brzeskim jest instytucją mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne

³⁷ Strategia rozwoju Gminy Lewin Brzeska na lata 2016-2022

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

środki, możliwości i uprawnienia. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Poza udzielaniem pomocy finansowej pracownicy socjalni Ośrodka świadczą również pomoc w formie pracy socjalnej.

Ośrodek zajmuje się również przemocą w rodzinie, problemami uzależnień (alkoholizm, narkomania). Pomaga w poszukiwaniu pracy, w załatwianiu spraw, z którymi niejednokrotnie rodziny sobie nie radzą, nie wiedzą gdzie mają się udać. Zajmuje się także sprawami rodzinnymi i opiekuńczymi. Współpracuje z kuratorami sądowymi, z Domami Dziecka, Policją, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Caritasem itp. Każdy sygnał od osób postronnych jest natychmiast sprawdzany, pracownicy Ośrodka starają się dbać, aby dzieciom, osobom starszym i samotnym nie działa się krzywda, zwłaszcza w rodzinach z problemem alkoholowym.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje świadczenia takie jak:

- świadczenia z pomocy społecznej,
- świadczenia pieniężne, tj: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- świadczenia niepieniężne, tj. praca socjalna, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składki na ubezpieczenie społeczne, sprawienie pogrzebu, schronienie, posiłek, usługi opiekuńcze, skierowanie i ustalenie odpłatności w sprawie umieszczenia w Domu pomocy społecznej,
- świadczenia rodzinne i świadczenia opiekuńcze, tj: zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenie rodzicielskie, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnacyjne i zasiłek pielęgnacyjny,
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- stypendia i zasiłki szkolne.

Ponadto w Ośrodku Pomocy Społecznej można złożyć wniosek o Kartę Dużej Rodziny, Opolską Kartę Rodziny i Seniora, a także wypłacane są dodatki wychowawcze na dzieci 500 plus. świadczenia wychowawcze (Program Rodzina 500+);

Tabela 26 Liczba rodzin i dzieci w rodzinach korzystających z pomocy w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci	400	340	351
dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny - ogółem	775	682	700
dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny	695	608	634
udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku	27,5	24,8	27,0

Tabela 27 Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy w latach 2014-2016.³⁸

Gospodarstwa Domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego	ogółem	577	513	475
--	--------	-----	-----	-----

³⁸ Opracowanie własne GUS Bank Danych Lokalnych

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

Gospodarstwa Domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego	poniżej kryterium dochodowego	378	346	318
Gospodarstwa Domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego	powyżej kryterium dochodowego	199	167	157
Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego i ekonomicznych grup wieku	ogółem	1 318	1 153	1 004
Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego i ekonomicznych grup wieku	poniżej kryterium dochodowego	858	790	680
Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego i ekonomicznych grup wieku	powyżej kryterium dochodowego	460	363	324

Sukcesywnie następuje spadek liczby rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej ogółem. Jest to wynikiem spadku liczby osób bezrobotnych, a także skutecznej pracy socjalnej z korzystającymi z pomocy Ośrodka.

Brak stałych dochodów (brak pracy, świadczeń społecznych) lub niskie dochody miały wpływ w głównej mierze na liczbę rodzin zgłaszających się o wsparcie z pomocy społecznej. Niepokojący jest fakt coraz większej liczby osób objętych wyłącznie pomocą socjalną. Do negatywnych zjawisk, które mają wpływ na funkcjonowanie rodziny, należy alkoholizm oraz idąca za tym bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Bezradność występuje najczęściej wspólnie z innymi niekorzystnymi zjawiskami, np. z długotrwałym bezrobociem. Ponadto w ramach szeroko pojętej pomocy na terenie gminy działają organizacje pozarządowe w tym fundacje prowadzące działalność pożytku publicznego:

- Stacja Caritas Diecezji Opolskiej w Skorogoszczy,
- Ośrodek Pomocy Caritas przy parafii Św. Archanioła,
- Związek Harcerstwa Polskiego w zakresie wypoczynku dzieci i młodzieży, pracy wychowawczej,
- Świetlica Terapeutyczna w Lewinie Brzeskim dla 60 dzieci,
- Stowarzyszenie Przyjaciół i osób niepełnosprawnych „Pomóżmy im”,
- Punkt Informacyjny – Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin: w Lewinie Brzeskim, w Skorogoszczy oraz w Łosiowie:

Na terenie gminy brak jest stale funkcjonujących ośrodków dla seniorów jak: Uniwersytet Trzeciego Wieku, Senior Wigor, kluby seniora czy też inne ośrodki wsparcia oraz pobytu czasowego dla osób starszych.

7.11. ZAGROŻENIE BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA.

Za zapewnienie porządku i bezpieczeństwa publicznego na terenie gminy odpowiedzialny jest Komisariat Policji w Lewinie Brzeskim.

W 2017 roku w gminie Lewin Brzeski stwierdzono szacunkowo 285 przestępstw. Oznacza to, że na każdym 1000 mieszkańców odnotowano 21,77 przestępstw. Jest to wartość większa od wartości dla województwa opolskiego oraz znacznie większa od średniej dla całej Polski. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w gminie Lewin Brzeski wynosi 67,30% i jest mniejszy od wskaźnika wykrywalności dla województwa opolskiego oraz mniejszy od wskaźnika dla całej Polski.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

W przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy Lewin Brzeski najczęściej stwierdzono przestępstw o charakterze kryminalnym - 14,44 (wykrywalność 61%) oraz przeciwko mieniu - 10,45 (wykrywalność 48%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa o charakterze gospodarczym - 4,76 (70%), drogowe - 1,89 (97%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,86 (82%).³⁹

Zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej na terenie gminy Lewin Brzeski sprawuje Państwowa Straż Pożarna w Brzegu, a w swoich działaniach wspomagana jest jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych.

W ciągu ostatnich 12 miesięcy zanotowano 132 zdarzenia z tego 69 pożarów.

Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru określa ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków oraz rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych. Kryteria oraz sposób zaopatrzenia w drogi pożarowe określa rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych. Należy uwzględnić lokalizację parkingów dla pojazdów przewożących materiały niebezpieczne w ciągu drogi Opole - Wrocław, spełniające wymagania lokalizacyjne określone w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie parkingów, na które są usuwane pojazdy przewożące towary niebezpieczne.

Gmina posiada Straż Miejską w obsadzie jednoosobowej. Straż wykonuje zadania w zakresie ochrony porządku publicznego wynikające z ustaw i aktów prawa miejscowego. Straż Miejska współdziała z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli, pomocy w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń. Straż współdziała z organizatorami i innymi służbami w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych. Do momentu przybycia właściwych służb, Straż Miejska zabezpiecza miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia - albo miejsc zagrożonych takim zdarzeniem - przed dostępem osób postronnych lub zniszczeniem śladów i dowodów, a także ustala wstępnie świadków zdarzenia⁴⁰.

Podstawowe zadania, związane z reagowaniem kryzysowym na terenie gminy, realizowane są poprzez komórkę wydziału Urzędu Miejskiego, która prowadzi sprawy dot. zarządzania kryzysowego, obronności, obrony cywilnej, bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, ochrony przeciwpożarowej i melioracji. Zadania te polegają przede wszystkim na ostrzeganiu, alarmowaniu i informowaniu ludności o zagrożeniach, prowadzeniu zarządzonych ewakuacji oraz zapewnieniu ewakuowanym pomocy medycznej i socjalnej.

Zagrożenia powodziowe stwarzają rzeki Nysa Kłodzka oraz Ścinawa Niemodlińska. Szybkiemu odprowadzeniu wód powodziowych służą również kanały i rowy melioracyjne, jednak ich stan jest niezadowalający, chociaż sukcesywnie się poprawia.

³⁹ http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lewin_Brzeski#ixzz5INxFTnX9

⁴⁰ <http://lewin-brzeski.pl/3303/straz-miejska-w-lewinie-brzeskim.html>

8. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY.

8.1. ZAŁOŻENIA WSTĘPNE.

Podstawą do sformułowania potrzeb i możliwości rozwojowych gminy w tym wyznaczenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz terenów wyłączonych z zabudowy jest sporządzona na potrzeby studium „Analiza ekonomiczna środowiskowa i społeczna, prognoza demograficzna oraz możliwości finansowe gminy, maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy” – część D niniejszego opracowania.

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę obejmuje cztery główne etapy:

- 1) Określenie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę - na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy (wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy),
- 2) Oszacowanie chłonności, położonych na terenie obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej - rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy (wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy).
- 3) Oszacowanie chłonności, położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, położonych poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej - rozumianą, jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę,
- 4) Podstawą określenia maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę stanowi prognoza demograficzna oraz analizy opracowane w procedurze sporządzania projektu studium.

8.2. ANALIZA EKONOMICZNA, ŚRODOWISKOWA I SPOŁECZNA - DIAGNOZA.

W gminie Lewin Brzeski występują trendy demograficzne, charakterystyczne dla powiatu i Województwa Opolskiego, takie jak:

- spadek liczby ludności ogółem, przy jednoczesnym nieznacznym wzroście liczby ludności w wieku poprodukcyjnym i zmniejszeniu liczby ludności w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym.
- ujemny przyrost naturalny,
- wysoki wskaźnik migracji,
- nadumieralność mężczyzn.

Negatywne trendy demograficzne tj. starzenie się społeczeństwa stanowią zagrożenie dla przyszłego rozwoju społeczno-ekonomicznego i wymagają prowadzenia aktywnej oraz racjonalnej polityki przestrzennej, skupiającej potencjał ludnościowy i gospodarczy. Sukcesywny spadek ogółu mieszkańców stanowi proces charakterystyczny dla obecnej sytuacji demograficznej kraju, związany ze zmniejszaniem się liczby urodzeń, przy jednoczesnym wydłużaniu się wieku życia ludności (tzw. społeczeństwo starzejące się). Następuje więc trwała tendencja zmniejszania liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym,

przy czym zwiększa się nieznacznie liczba osób w wieku produkcyjnym oraz znacznie liczba osób w wieku poprodukcyjnym, co świadczy o starzeniu się społeczeństwa. Efekt ten może się nasilić w wyniku obniżenia od października 2017 roku wieku emerytalnego i masowego odchodzenia ludności na emeryturę.

Z analizy demograficznej wynika, iż następuje trwały spadek liczby ludności, przy czym jest on większy w mieście niż na terenie niektórych wsi. Jedynie we wsi Kantorowice nastąpił znaczący wzrost liczby mieszkańców, co wiązało się z małą odległością od miasta Lewin Brzeski tj. ok. 1 km oraz wysoką ceną terenów pod zabudowę w mieście w porównaniu ze wsią Kantorowice. Pomimo zmniejszenia liczby ludności w mieście i na terenach wiejskich wystąpiło zjawisko lokalizacji zabudowy mieszkaniowej na sąsiadujących z miastem wsiach, co złagodziło skutki wyludnienia tychże wsi. Liczba ludności gminy na przestrzeni ostatnich 7 lat spadła o prawie 735 mieszkańców. **Największy spadek obserwuje się w mieście Lewin Brzeski 376 osoby, w Łosiowie 74 osoby, w Skorogoszczy 57 osób, co świadczyć może o niewykorzystaniu istniejącego potencjału trzech najważniejszych ośrodków w gminie.**

Saldo migracji w gminie ma tendencję ujemną, co oznacza większą liczbę osób wymeldowujących się z gminy, niż dokonujących na jej terenie zameldowania. Świadczy to o braku czynników mogących zatrzymać mieszkańców na terenie gminy.

Z prognozy demograficznej wynika, iż nastąpi nieznaczny trwały spadek ludności w Gminie Lewin Brzeski, wpływ na te zjawiska będzie miało ujemne saldo migracji oraz ujemny przyrost naturalny. Większe znaczenie będzie miała emigracja wewnętrzna spowodowana odpływem części zwłaszcza młodej ludności do większych ośrodków, co jest charakterystyczne dla mniejszych miast i obszarów wiejskich nie oferujących zwłaszcza miejsc pracy dostosowanych do kwalifikacji zawodowych i potencjału.

Struktura mieszkańców wskazuje na potrzebę podjęcia działań mogących zahamować zjawisko spadku udziału ludności w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym poprzez prowadzenie przemyślanej polityki prorodzinnej. Brak jest obecnie wieloletnich badań w zakresie wpływu na przyrost naturalny programu 500 plus, zatem nie będzie on brany pod uwagę. Niemniej problemy demograficzne będą wpływać na wszystkie dziedziny życia i nie chodzi tutaj tylko o zadbanie o odpowiednią liczbę żłobków i przedszkoli, lecz również o poziom bezrobocia wśród młodych ludzi, czy liczbę tanich mieszkań. Z kolei, w związku ze starzeniem się społeczeństwa należy organizować miejsca pobytu czasowego dla osób starszych także na terenie wsi, gdzie występuje większy odsetek osób powyżej 60 roku życia.

Gmina Lewin Brzeski charakteryzuje się znacznym wzrostem odsetka ludności utrzymującej się ze źródeł pozarolniczych. W dalszym ciągu wieś jest miejscem zatrudnienia jedynie dla osób prowadzących gospodarstwa rolne. Wielofunkcyjny rozwój wsi, gdzie obserwuje się rozwój usług i rzemiosła ma miejsce jedynie w większych wsiach o wyższym potencjale ludzkim oraz zapotrzebowaniu na usługi. Wieś Łosiów, Skorogoszcz oraz Chróścina są wsiami, gdzie dominuje rozwój wielofunkcyjny. Pozostałe wsie w szczególności położone bliżej miasta są głównie miejscem zamieszkania a także wypoczynku i rekreacji. Mieszkańcy mniejszych wsi, nie zatrudnieni w rolnictwie przemieszczają się do ośrodków większych w tym do miasta Opola, a także Oławy, Brzegu i Wrocławia. Na taki stan wpływa sytuacja w rolnictwie, która zmusza część ludności, pracującej dotychczas w rolnictwie, do poszukiwania innych źródeł zarobkowania. Podobne atrakcyjne nieuciążliwe miejsca pracy, poza rolnictwem, mogą lokować się w tzw. ww. większych wsiach tworząc czterostopniową strukturę hierarchiczną sieci osadniczej miasta i gminy Lewin Brzeski. We większych wsiach powinny być również zlokalizowane szkoły podstawowe i przedszkola,

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

które obsługiwałyby mniejsze, skupione wokół szkoły, miejscowości tworząc jednostki szkolne dla około 250 – 300 uczniów (model preferuje dwie równoległe klasy 20 – 25 uczniów w ośmioklasowej szkole). Należy dążyć do zwiększenia ilości mieszkańców w najmniejszych wsiach gminy do około 500 osób ze względu na rentowność usług handlowych oraz możliwość lokalizacji przedszkola dla minimum 30 dzieci (trzy grupy wiekowe po 10 dzieci).

W związku ze starzeniem się społeczeństwa należy organizować miejsca pobytu czasowego dla osób starszych także na terenie wsi gdzie występuje większy odsetek osób powyżej 60 roku życia.

Bardzo ważnym zadaniem w najbliższym czasie będzie podniesienie standardu mieszkań oraz Domów mieszkalnych, zarówno starszych zasobów sprzed II wojny światowej, jak i wybudowanych w okresie powojennym do końca lat 90-tych.

Bilans terenów zwłaszcza mieszkaniowych wyznaczony w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz terenów położonych w obszarze zwartej zabudowy o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno – przestrzennej wskazuje, iż zapotrzebowanie na nowe tereny jest większe niż możliwość ich pozyskania, w szczególności chodzi o tereny uzbrojone przygotowane do realizacji inwestycji. Niedobory tychże terenów można rozpatrywać w kontekście poszczególnych wsi, gdzie jest niewiele terenów położonych w lukach zabudowy, a z tendencji rozwojowych oraz faktycznego zapotrzebowania na nową zabudowę (z wydanych decyzji o warunkach zabudowy) wynika konieczność wyznaczenia nowych terenów.

Faktyczne zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową wynosi 68 727 m² tj., co w przeliczeniu na powierzchnię terenu wyniesie ok. 67 ha.

Aby zrównoważyć potrzeby rozwojowe z terenami nowej zabudowy, pod nową zabudowę mieszkaniową można przeznaczyć max. 67 ha gruntów.

Analiza uwarunkowań związanych z szeroko pojętymi potrzebami rozwoju gminy, pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków, do wyznaczenia kierunków rozwoju Gminy:

- 1) Należy utrzymać kierunki rozwoju zgodnie z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego z dopuszczeniem niezbędnych zmian w ramach obszarów przewidzianych pod zabudowę w szczególności w zakresie wprowadzenia zabudowy mieszkaniowej na terenach przeznaczonych wyłącznie pod zabudowę zagrodową oraz w Układach komunikacyjnych,
- 2) Nowe tereny zabudowy wiejskiej należy wyznaczać głównie w lukach zabudowy oraz jako kontynuację zabudowy w obszarach o wykształconej strukturze funkcjonalno – przestrzennej z dostępem do uzbrojenia oraz infrastruktury społecznej,
- 3) Wyznaczenie nowych terenów poza obszarami o wykształconej strukturze funkcjonalno – przestrzennej dopuszczalne wyłącznie na wsiach rozwojowych, gdzie występuje znaczne zapotrzebowanie na nową zabudowę, a struktura przestrzenna i własnościowa nie stanowi znacznych ograniczeń w lokalizacji nowej zabudowy,
- 4) Dopuszczenie na terenach wiejskich szerokiego wachlarza usług, także o charakterze publicznym w tym rozwój bazy turystycznej we wsiach do tego predysponowanych (Kantorowice, Ptakowice),
- 5) Kontynuowanie rozwoju terenów aktywizacji gospodarczej, opartego o dostępność komunikacyjną drogi nr 94 (docelowo klasa KDGP);

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

- 6) Rozwój sieci komunikacyjnej, w tym dróg rowerowych, łączących tereny o różnych prorozwojowych funkcjach w tym obwodnicy Buszyc, Łosiowa Leśniczówki,
- 7) Rozwoju bazy turystycznej w oparciu o walory przyrodniczo – krajobrazowe oraz kulturowe, ze szczególnym uwzględnieniem terenów rekreacyjnych w Lewinie Brzeskim, Ptakowicach i Kantorowicach;
- 8) Sukcesywny rozwój publicznej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej w tym realizacja krytej pływalni.
- 9) Rozwoju usług senioralnych na obszarach wiejskich;
- 10) Poprawa, jakości przestrzeni publicznych.

9. STAN PRAWNY GRUNTÓW.

Na obszarze gminy Lewin Brzeski istotne znaczenie w strukturze własności gruntów mają grunty należące do Skarbu Państwa, a przede wszystkim do Skarbu Państwa – Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. Przeważnie przejęto je po byłych państwowych gospodarstwach rolnych. Są to z reguły duże działki rolne. Wynika to z typowo rolniczego charakteru gminy. Najistotniejszy udział w strukturze własności gruntów gminy mają grunty należące do osób fizycznych. Są to przede wszystkim grunty orne, zlokalizowane na całym obszarze gminy oraz pastwiska i łąki.

Tabela 28 Struktura władania według własności (w %).⁴¹

Skarb Państwa, jeżeli nie występuje w zbiegu z użytkownikami wieczystymi	16,97
Skarb Państwa, jeżeli występuje w zbiegu z użytkownikami wieczystymi	1,81
Jednoosobowe spółki Skarbu Państwa, przedsiębiorstwa państwowe i inne państwowe osoby prawne	0,05
Gminy i związki międzygminne, jeżeli nie występują w zbiegu z użytkownikami wieczystymi	0,07
Gminy i związki międzygminne, jeżeli występują w zbiegu z użytkownikami wieczystymi	0,22
Jednoosobowe spółki jednostek samorządu terytorialnego i inne osoby prawne, których organami założycielskimi są organy samorządu terytorialnego	0,05
Osoby fizyczne	67,5
Spółdzielnie	0,04
Kościóły i związki wyznaniowe	0,41
Powiaty i związki powiatów, jeżeli nie występują w zbiegu z użytkownikami wieczystymi	0,61
Województwo, jeżeli nie występują w zbiegu z użytkownikami wieczystymi	0,34
Spółki prawa handlowego i inne podmioty ewidencyjne niewymienione w grupach 1-14	11,98

⁴¹ Opracowanie własne GUS Bank Danych Lokalnych

Tabela 29 Powierzchnia gruntów gminnych według form użytkowania (w ha).⁴²

		2012	2013	2014
Powierzchnia gruntów komunalnych wg prawnych form użytkowania	Ogółem stan na 1.01	632,0	621,6	621,0
Powierzchnia gruntów komunalnych wg prawnych form użytkowania (Rodzaje gruntów)	Tworzące gminny zasób nieruchomości	595,6	585,3	584,7
Powierzchnia gruntów komunalnych wg prawnych form użytkowania	Przekazane w trwałe zarząd gminnym jednostkom organizacyjnym	7,8	7,7	7,7
Powierzchnia gruntów komunalnych wg prawnych form użytkowania	Przekazane w użytkowanie wieczyste	28,6	28,6	28,6
Powierzchnia gruntów komunalnych wg prawnych form użytkowania	Przekazane w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym	23,9	25,2	25,2

W skład gminnego zasobu nieruchomości wchodzi głównie grunty pod drogami publicznymi, obiektami użytku publicznego jak boiska sportowe, placówki oświatowe, kultury i administracji. Zasoby gruntów głównie wskutek sprzedaży nieruchomości ulegają zmniejszeniu. Gmina nie nabywa nowych nieruchomości do zasobu. Gmina dysponuje terenami inwestycyjnymi położonymi w kilku miejscowościach gminy. Największy z nich - strefa inwestycji pn. "Lewińska Strefa Biznesu" znajduje się na terenie Lewina Brzeskiego i obejmuje prawie 100 ha powierzchni, w którego w skład wchodzi działki gminne, działki KOWR oraz działki prywatne. Teren inwestycyjny został laureatem w prestiżowym ogólnopolskim konkursie "Grunt na medal 2008" oraz „Gmina Atrakcyjna dla Inwestora”. Gmina jest w posiadaniu niewielkich nieruchomości przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe i usługi.

10. WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH.

W gminie Lewin Brzeski występują obiekty i tereny chronione zgodnie, omówione zostały w rozdziale 3 i 4 części A - Uwarunkowania

11. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH.

Na terenie gminy Lewin Brzeski nie występują tereny predysponowane do występowania ruchów masowych.

12. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA.

Złoża kopalin występujących na terenie gminy Lewin Brzeski zostały wymienione i omówione w rozdziale 4.2. w części A – Uwarunkowania.

Zasoby wód podziemnych występujących na terenie gminy Lewin Brzeski zostały wymienione i omówione w rozdziale 4.3.2 części A – Uwarunkowania.

⁴² Opracowanie własne GUS Bank Danych Lokalnych

13. WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBYNYCH.

Tereny górnicze występujące na terenie gminy Lewin Brzeski:

- **Lewin Brzeski – Stroszowice I:**
 - Kopalina – piasek ze żwirem,
 - Zagospodarowanie - złożę eksploatowane,
 - Użytkownicy: Górażdże Kruszywa sp. z o.o.,
 - Koncesja decyzja 66/2008 (DOŚ.II.JJ-7513-5/08) rok wydania 2008
 - Termin ważności koncesji 2023-12-31
- **Sarny Pole IIa – 1:**
 - Kopalina - piasek ze żwirem,
 - Zagospodarowanie - złożę eksploatowane,
 - Użytkownicy Górażdże Kruszywa sp. z o.o.,
 - Koncesja, decyzja: nr DOŚ.II.JJ-7513-12/08, rok wydania: 2018 r.,
 - Termin ważności: 2038-11-30
- **Stroszowice:**
 - Kopalina - piasek ze żwirem,
 - Zagospodarowanie - złożę eksploatowane,
 - Użytkownicy: Górażdże Kruszywa sp. z o.o.,
 - Koncesja, decyzja: nr DOŚ-II.7422.1.2.2013.JJ rok wydania: 2013 r.,
 - Termin ważności: 2023-12-31r.

Złoża występujące na terenie gminy Lewin Brzeski zostały opisane w rozdziale 4.2.

14. STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI.

14.1. STAN SYSTEMU KOMUNIKACJI.

14.1.1. KOMUNIKACJA DROGOWA.

W skład systemu drogowego na terenie gminy Lewin Brzeski wchodzi:

Drogi krajowe:

- Autostrada A-4 – szlak komunikacyjny łączący granicę wschodnią i zachodnią naszego kraju z przejścia granicznego w Korczowej (z Ukrainą) ciągiem szlaków drogi krajowej nr 94 oraz drogi krajowej nr 94, w kierunku Wrocławia autostradą A-4 i dalej w kierunku przejścia granicznego w Olszynie (z Republiką Federalną Niemiec) ciągiem autostrady A-4 oraz A-18. Autostrada na terenie gminy ma charakter przelotowy, gmina nie ma bezpośredniego połączenia, brak jest węzła komunikacyjnego. Najbliższe węzły znajdują się w sąsiednich gminach: Olszanka (ok. 22 km od centrum Lewina Brzeskiego) oraz Dąbrowa (ok. 20 km od centrum Lewina Brzeskiego);
- Droga krajowa nr 94 Krzywa – Kraków jest szlakiem komunikacyjnym będącym bezpłatną trasą alternatywną dla autostrady A4. Po całkowitym wybudowaniu autostrady A4 na odcinku Brzeg - Kraków dawna droga DK94 na tym samym odcinku nabrała znaczenia drugorzędowego. W skali lokalnej droga jest podstawowym szlakiem

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski

komunikacyjnym łączącym miasto Lewin Brzeski i okoliczne miejscowości z większymi sąsiednimi miastami, z Brzegiem i Opolem.

Drogi wojewódzkie:

- nr 458, droga przebiegająca na odcinku Obórki-Czeska Wieś-Lewin Brzeski-Skorogoszcz-Popielów, stanowiąca połączenie miasta Lewin Brzeski z drogą krajową nr 94
- nr 459, droga biegnąca na północ od drogi krajowej nr 94 na odcinku Skorogoszcz-Narok
- nr 462 droga biegnąca na odcinku Stobrawa-Kopanie-Łosiów-Pogorzela-Krzyżowice, stanowiąca połączenie z drogą krajową nr 94.

Drogi powiatowe:

- 1159 O Mikolin – Golczowice o długości 3,187 km
- 1160 O droga przez miejscowość Golczowice o długości 1,824 km
- 1161 O Wronów DK-94 o długości 1,733 km
- 1162 O Różyna - Lewin Brzeski o długości 6,4 km
- 1184 O Stroszowice – Rogi o długości 4,946 km
- 1185 O Skorogoszcz – Oldrzychowice o długości 9,252 km
- 1186 O Borkowice – Przecza o długości 4,057 km
- 1508 O Niemodlin – Lewin Brzeski o długości 6,722 km
- 1719 O Ciepiewice – Przecza o długości 0,752 km
- 1182 O Łosiów – Kantorowice o długości 6,481 km
- 1165 O Prędocin – Strzelniki o długości 1,708 km
- 1166 O Zwanowice – Strzelniki o długości 1,26 km
- 2151 O ul. Moniuszki o długości 0,64 km
- 2152 O ul. Powstańców Śląskich o długości 0,48 km
- 2153 O ul. Świerczewskiego o długości 0,12 km
- 2154 O al. Wojska Polskiego o długości 0,65 km.

Tabela 30 Wykaz dróg publicznych gminnych.⁴³

Wykaz dróg gminnych publicznych		
Lp.	Nr drogi	Nazwa odcinka
1	102311O	Jasiona - Pogorzela
2	102312O	Jasiona - Michałów
3	102401O	Mikolin - ul. Zamkowa Mikolin - Parkowa
4	102402O	Chróścina - Piaski - Golczowice
5	102403O	Borkowice - wieś
6	102404O	Przecza - Raski - Lewin Brzeski
7	102405O	Oldrzychowice - Lipowa - 1 odcinek Oldrzychowice - Lipowa - 2 odcinek
8	102406O	Oldrzychowice - Magnuszowice
9	102407O	Oldrzychowice - wieś

⁴³ Dane Urzędu Mieszkiego

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

10	1024080	Stroszowice - wieś
11	1024090	Sarny Małe - wieś - 1 odc.
		Sarny Małe - wieś - 2 odc.
12	1024100	Skorogoszcz - Zamkowa
13	1024110	Skorogoszcz - Za Nysą
14	1024120	Skorogoszcz - Słowackiego
15	1024130	Skorogoszcz - Kolonia
16	1024140	Skorogoszcz - Cmentarna
17	1024150	Wronów - wieś - 1 odc.
		Wronów - wieś - 2 odc.
		Wronów - wieś - 3 odc.
18	1024160	Wronów - Zawadno - Kopanie
19	1024170	Wronów - Różyna
20	1024180	Różyna - Zawadno
21	1024190	Łosiów - Stawowa
		Łosiów - Stawowa - I łącznik
		Łosiów - Stawowa - II łącznik
		Łosiów - Stawowa - III łącznik
22	1024200	Łosiów - Nowowiejska
		Łosiów - Nowowiejska - I łącznik
23	1024210	Łosiów - Nowa Wieś Mała
24	1024220	Strzelniki - wieś
25	1024250	Ptakowice - wieś
26	1024260	Nowa Wieś Mała - Kantorowice
27	1024280	Lewin Brzeski - Rynek
28	1024270	Kantorowice - wieś
29	1024310	Lewin Brzeski - Poczтовая
30	1024320	Lewin Brzeski - Zamkowa
31	1024340	Lewin Brzeski - Buczka
32	1024350	Lewin Brzeski - Konopnickiej
33	1024360	Lewin Brzeski - Kilińskiego
34	1024370	Lewin Brzeski - Narutowicza
35	1024380	Lewin Brzeski - Krasickiego
36	1024390	Lewin Brzeski - Okrzei
37	1024400	Lewin Brzeski - Kwiatowa
38	1024410	Lewin Brzeski - Nysańska
39	1024420	Lewin Brzeski - Kosynierów
40	1024430	Lewin Brzeski - Dzierżonia
41	1024440	Lewin Brzeski - Krótka
42	1024450	Lewin Brzeski - Stroma
43	1024460	Lewin Brzeski - Rzeźnicza
44	1024470	Lewin Brzeski - Marzanny
45	1024480	Lewin Brzeski - Cicha

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

46	1024490	Lewin Brzeski - Kopernika
47	1024500	Lewin Brzeski - Dąbrowskiego
48	1024510	Lewin Brzeski - Partyzantów
49	1024520	Lewin Brzeski - Obrońców Westerplatte
50	1024530	Łosiów - Słoneczna
51	1024540	Łosiów - Klonowa
		Łosiów - Kwiatowa
		Łosiów - Sportowa
52	1024550	Lewin Brzeski - Kolejowa
53	1024570	Skorogoszcz - Świerczewskiego
54	1024590	Skorogoszcz - Leśna
55	1024600	Lewin Brzeski - Rzemieślnicza
56	1024610	Lewin Brzeski - Ogrodowa
57	1024620	Lewin Brzeski - Wiosenna
58	1024630	Lewin Brzeski - Leśna
59	1024640	Lewin Brzeski - Wiśniowa
60	1024650	Borkowice - Błazejowice
61	1024660	Nowa Wieś Mała - przez wieś
62	1024670	Przecza - droga przy blokach
63	1024680	Buszyce - droga przy Kościele
64	1024690	Skorogoszcz - łącznik pomiędzy DW i ul. Cmentarna
65	1024700	Golczowice - Leśna
66	1024710	Oldrzychowice - wieś II

Układ komunikacyjny w gminie Lewin Brzeski posiada charakter pasmowy. Podstawowe połączenia komunikacyjne, stanowiące szkielet siatki komunikacyjnej, przebiegają w kierunku od północnego zachodu na południowy wschód. Jest to autostrada A-4 oraz droga krajowa nr 94. Uzupełnieniem są drogi wojewódzkie przecinające drogi krajowe w Układzie zbliżonym do prostopadłego. Ze względu na charakterystyczne położenie miasta Lewin Brzeski, który nie leży przy żadnej z dróg krajowych, szczególnego znaczenia nabiera droga wojewódzka nr 458, zapewniająca połączenie Lewina Brzeskiego z drogą krajową nr 94 oraz z węzłem autostradowym, znajdującym się w gminie Olszanka.

Drogi lokalne, które łączą poszczególne miejscowości, są w większości utwardzone, o nawierzchni asfaltowej i sporadycznie brukowanej. Stan techniczny dróg w gminie nie odpowiada w pełni wymaganym standardom i nie zapewnia bezpieczeństwa ruchu komunikacyjnego. Fragmenty drogi krajowej nr 94 na odcinkach jej przebiegu przez wsie Leśniczówka, Łosiów, Buszyce i Skorogoszcz wymaga budowy obejść terenów mieszkaniowych.

Stan dróg jest bardzo zróżnicowany, przede wszystkim wymagają one wymiany i modernizacji nawierzchni, budowy chodników na obszarach zabudowy miejskiej i wiejskiej, kanalizacji deszczowej. Niektóre drogi o kategorii gminnej wymagają budowy nawierzchni asfaltowej.

Podstawową obsługę komunikacji zapewniają stacje paliw w Lewinie Brzeskim, Chróście, Łosiowie i Skorogoszczu. Obsługę serwisową pojazdów zapewniają prywatne warsztaty naprawcze, elektromechaniczne i lakiernicze, zlokalizowane na terenach zabudowy,

najczęściej w okolicy drogi krajowej nr 94 oraz w mieście Lewin Brzeski. W Lewinie Brzeskim znajduje się Centrum Usług Motoryzacyjnych MIDCAR, w którego skład wchodzi m.in. Okręgowa Stacja Kontroli Pojazdów.

14.1.2. KOMUNIKACJA KOLEJOWA.

Przez gminę Lewin Brzeski przebiega magistralna linia kolejowa nr 132 (E-30) o znaczeniu krajowym, relacji Wrocław – Bytom. Jest to linia dwutorowa, prowadząca ruch kolejowy ze Szczecina przez Wrocław, Opole, Katowice, Kraków do Przemyśla. W gminie znajdują się trzy stacje kolejowe (w Łosiowie, Lewinie Brzeskim i Przeczy), na których zatrzymują się pociągi o charakterze lokalnym. Gmina posiada bezpośrednie połączenie kolejowe z takimi miastami jak: Wrocław, Opole, Kędzierzyn Koźle, Brzeg, Oława.

Na stacjach PKP nie zatrzymują się pociągi pośpieszne. Najbliższe stacje, gdzie zatrzymują się pociągi pospieszne znajdują się w Brzegu oraz Opolu. Linia kolejowa jest częściowo zmodernizowana.

14.1.3. KOMUNIKACJA ROWEROWA I PIESZA.

Na terenie gminy wyznaczony jest szlak rowerowy, biegnący przez miejsca o wysokich wartościach kulturowych oraz przyrodniczych. Szlak został poprowadzony drogami gminnymi drugorzędnymi oraz gruntowymi tak, aby nie kolidował z intensywnym ruchem samochodowym. Ponadto lokalny ruch rowerowy, związany z codziennymi dojazdami ludności do pracy i szkół, odbywa się po drogach publicznych wraz z ruchem pieszym i samochodowym.

Ruch pieszy w Gminie odbywa się głównie na terenach zabudowanych na wydzielonych ciągach pieszych oraz po terenach parkowych.

14.1.4. KOMUNIKACJA WODNA

Przez teren gminy przechodzi szlak wodny „Odrzańska Droga Wodna”, zakwalifikowana do III klasy drogi wodnej.

14.2. STAN SYSTEMU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.

14.2.1. SYSTEM GOSPODARKI WODNEJ.

Gmina jest w pełni zwodociągowana.

Miasto i gmina jest zaopatrywane w wodę z trzech studni głębinowych zlokalizowanych w Lewinie Brzeskim. Obok studni znajdują zbiorniki do magazynowania i stacja uzdatniania wody.

Gmina zaopatrywana jest w wodę do spożycia przez wodociąg, którego sieć ma długość ok. 110 km i jest wykonana głównie z pcv. Gmina zasilana jest z ujęcia wody w Lewinie Brzeskim. Wodociągi bazują na podziemnych wodach czwartorzędowych czerpanych z głębokości 13 m -15 m. Zasoby ujęcia zatwierdzone zostały w kat. B na 103 m³/h przy depresji 3 m, co pokrywa potrzeby całej gminy. Ujęcie zlokalizowane jest ok 100 m na zachód od SUW gdzie zlokalizowane są 3 studnie (kopana nr 7, wiercona nr 4 i 1A). Woda surowa ujmowana jest za pomocą pomp i rurociągiem tłocznym przechodzi przez proces technologicznego uzdatniania. Następnie woda gromadzona jest w dwóch zbiornikach czystej wody o pojemności 450 i 800 m³. Ze zbiorników pompami II stopnia podawana jest do sieci miejskiej. Zgodnie z pozwoleniem wodno-prawnym Nr OŚ 6341.125.2016.MS z dnia

04.01.2017r. ważne do 31.12.2036 r. pobór wód może wynosić - $Q_{\max} h = 92,3 \text{ m}^3/\text{h}$, $Q_{\max} \text{ doba} = 1914 \text{ m}^3/\text{dobę}$.

14.2.2. SYSTEM GOSPODARKI ŚCIEKOWEJ.

W Lewinie Brzeskim funkcjonuje kanalizacja sanitarna, której stan techniczny jest dobry, natomiast kanalizacja ogólnospławna wymaga remontu. Stan skanalizowania gminy przedstawia się następująco:

- Lewin Brzeski 98%,
- Łosiów, Strzelniki, Kantorowice, Nowa Wieś Mała po 100%,
- Skorogoszcz 30%.

Pozostałe miejscowości wymagają skanalizowania lub budowy oczyszczalni przydomowych.

Obecnie jest na etapie budowy sieć kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Skorogoszcz, Chróścina, Przecza oraz na osiedlu przy ul. Mickiewicza w Lewinie Brzeskim.

Pozostałe miejscowości objęte są dofinansowaniem do budowy oczyszczalni przydomowych. Ścieki komunalne odprowadzane są do oczyszczalni w Lewinie Brzeskim, która obsługuje główne dzielnice miasta Lewin Brzeski, a po wybudowaniu sieci kanalizacji sanitarnej Gmina zamierza podłączyć do niej również Skorogoszcz, Chróścina i Przeczę oraz pozostałą część miasta Lewin Brzeski. Oczyszczalnia BIOCOS o przepustowości $1500 \text{ m}^3/\text{d}$ spełnia wszystkie wymogi ochrony środowiska i posiada zezwolenie na unieszkodliwianie płynnych odpadów komunalnych.

14.2.3. SYSTEM INFRASTRUKTURY GAZOWEJ.

Przez gminę przebiega gazociąg wysokoprężny Zdzieszowice – Brzeg na dł. 18,6km, do którego podłączone jest miasto Lewin Brzeski oraz osiedle mieszkaniowe w Łosiowie (OODR). Stacje gazowe znajdują się w Łosiowie i Lewinie Brzeskim. Po obu stronach przebiegającego przez gminę gazociągu znajduje się 11 wsi w tym 7 wsi w odległości 150 – 900 m od trasy gazociągu są to : Łosiów, Skorogoszcz, Chróścina, Buszyce, Strzelniki, Leśniczówka, Borkowice.

W gminie są dwa rodzaje sieci gazowej:

- a) średnie o dł. 1km – o ciśnieniu do 0,5 MPA i 76 sztuk przyłączy
- b) niskie o dł. 23km – o ciśnieniu do 10 kPa i 593 przyłącza

Stan sieci jest dobry. Miasto Lewin Brzeski zasilane jest ze stacji redukcyjno-pomiarowej I i II stopnia zlokalizowanej w północno – zachodniej części miasta. Wieś Łosiów zasilana jest ze stacji redukcyjno – pomiarowej I i II stopnia zlokalizowanej na obrzeżach wsi od strony miasta Brzeg.

Obie stacje są własnością OGP Gaz System podobnie jak gazociągi wysokoprężne doprowadzające do nich gaz. Obecnie sporządzany jest projekt budowy gazociągu Zdzieszowice - Wrocław o długości około 130 km i średnicy 1000 mm. Gazociąg będzie przebiegał przez województwa dolnośląskie i opolskie.

Na terenie gminy Lewin Brzeski Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ – SYSTEM S.A. eksploatuje niżej wymienione gazociągi i obiekty systemu przesyłowego:

- 1) gazociąg w/c DN 350 PN 4,0 MPA, relacji: Zdzieszowice – Brzeg,
 - a) odgałęzienie Łosiów DN 100 PN 6,3 MPA,
 - stacja gazowa Łosiów $Q_{\text{nominalna}} = 1200 \text{ Nm}^3/\text{h}$
- 2) gazociąg DN 200 PN 4,0 MPA, relacji: Lewin Brzeski – Nysa,

- b) odgałęzienie SG Lewin Brzeski DN 100 PN 4,0 MPa |°
- stacja gazowa Lewin Brzeski, Q nominalna=1500 Nm³/h,
Obecnie jest na etapie budowy zadanie realizowane przez GAZ-SYSTEM pn. „Budowa gazociągu Zdieszowice – Wrocław DN1000, MOP 8,4MPa ok. 130 km wraz z obiektami towarzyszącymi i infrastrukturą niezbędną do jego obsługi, obejmującego: Odcinek I – Brzeg – Zębice – Kiełczów o dł. ok. 46 km, Odcinek II – Zdieszowice – Brzeg o długości ok. 84 km” , który jest zlokalizowany w odległości ok. 1 m od istniejącego gazociągu wysokoprężnego.

14.2.4. SYSTEM ENERGETYCZNY.

Na terenie gminy Lewin Brzeski dobrze rozwinięta jest sieć linii dystrybucyjnych zarządzanych przez Tauron Dystrybucja. Odbiorcy z terenu gminy zasilani są z trzech Głównych Punktów Zasilania: w Graczach, Pawłowie i Siołkowicach zlokalizowanych poza terenem gminy.

Ponadto przez teren Gminy przebiegają następujące sieci dystrybucyjne 110 kV:

- 1) Gracze - Groszowice o długości ok. 5,9 km,
- 2) Hermanowice – Gracze o długości ok. 2,9 km,
- 3) Hermanowice - Groszowice o długości ok. 4,1 km,

Na terenie miasta jest 6,820 km linii elektroenergetycznych 15 kV napowietrznych i 8,470 km linii kablowych. Na terenie wiejskim gminy jest 96,377 km linii napowietrznych 15 kV i 4,828 km linii kablowych. Wszystkie sieci elektroenergetyczne napowietrzne znajdujące się na terenie miasta i gminy Lewin Brzeski mają długość 173,949 km, z czego w mieście jest ich 22,399 km. Natomiast długość sieci elektroenergetycznych kablowych znajdujących się na terenie miasta i gminy w Lewinie Brzeskim to 33,828 km, z czego na terenie miasta znajduje się 21,504 km

Na terenie gminy zlokalizowane są następujące stacje transformatorowe:

- 1) Miasto Lewin Brzeski - 21 stacji
- 2) Błażejowice 3 stacje
- 3) Borkowice – 4 stacje
- 4) Buszyce 1- stacja
- 5) Golczowice – 3 stacje
- 6) Jasiona – 1 stacja
- 7) Kantorowice - 4 stacje
- 8) Leśniczówka – 2 stacje
- 9) Łosiów – 6 stacji
- 10) Nowa Wieś Mała - 1 stacja
- 11) Mikolin - 2 stacje
- 12) Niwa – 1 stacja
- 13) Oldrzychowice – 4 stacje
- 14) Piaski - 1 stacja
- 15) Przecza -2 stacje
- 16) Ptakowice - 3 stacje
- 17) Raski - 2 stacje
- 18) Różyna - 1 stacja
- 19) Sarny Małe 2 stacje
- 20) Skorogoszcz - 9 stacje

- 21) Stroszowice - 1 stacja
- 22) Strzelniki - 2 stacje
- 23) Wronów - 1 stacja

Razem: 77 stacji.

Ponadto przez teren gminy przebiega sieć przesyłowa dwutorowa 400 kV relacji: Dobrzeń – Pasikowice 2, Dobrzeń – Wrocław.

14.2.5. SYSTEM TELEKOMUNIKACYJNY.

Na terenie miasta Lewin Brzeski znajdują się obiekty infrastruktury technicznej wyposażone w nowoczesne cyfrowe urządzenia telekomunikacyjne. Istniejąca sieć telefoniczna jest sprawna technicznie, podlega stałej konserwacji i modernizacji. W Lewinie Brzeskim jest stały dostęp do Internetu. Telekomunikacja na terenie miasta i gminy planuje budowę światłowodowych linii doziemnych oraz doziemnej miedzianej sieci rozdzielczej. Miejscowości miasto Lewin Brzeski, Łosiów, Jasiona, Nowa Wieś Mała, Buszyce, Skorogoszcz, Chróścina, Borkowice, Golczowice, Błażejowice, Kantorowice, Mikolin są wyposażone w linię światłowodową zapewniającą dostęp do szerokopasmowego internetu wybudowaną przez firmę Czarnet.

Dostęp do sieci telekomunikacyjnej realizowany jest przez ogólnopolskich operatorów Orange i Netia, P4, a dostęp do sieci telefonii komórkowej odbywa się min. za pośrednictwem stacji.

Tabela 31 Stacje bazowe telefonii komórkowej

Lp.	Lokalizacja, adres
1.	Łosiów, ul. Główna 1
2.	Łosiów, ul. Główna dz. nr 786
3.	Lewin Brzeski, Ul. Konopnickiej
4.	Lewin Brzeski, Rynek 1
5.	Lewin Brzeski, dz. nr 474/48
6.	Lewin Brzeski, ul. Powstańców Śląskich 30
7.	Skorogoszcz Ks. Jerzego Popiełuszki
8.	Stroszowice 19A
9.	Skorogoszcz, Kolonia, dz. nr 230/37
10.	Oldrzyszowice
11.	Sarny Małe dz. Nr 122

14.2.6. SYSTEM GOSPODARKI CIEPLNEJ.

Gmina charakteryzuje się indywidualnymi źródłami ciepła, zarówno na terenie miasta, jak i w pozostałych miejscowościach wiejskich. Na terenach wiejskich wykorzystywana są źródła indywidualne tj. piece stacjonarne na paliwa stała rzadziej na gaz ze zbiornikiem na gaz płynny propan – butan. Coraz częściej w odniesieniu do nowej zabudowy jednorodzinnej stosowane są instalacje z pozyskaniem ciepła z odnawialnych źródeł tj. pompy ciepła, i instalacje solarne.

14.2.7. GOSPODARKA ODPADAMI.

Na terenie gminy Lewin Brzeski istnieje zrehabilitowane składowisko odpadów komunalnych w Lewinie Brzeskim. Eksploatacja została zakończona w 1997 r. W zakresie monitoringu poeksploatacyjnego przewidziano monitoring gazu składowiskowego (2 razy do roku) i wód podziemnych (2 razy do roku). Ocieki zbierane są do odstoju szlamowego, a wody opadowe odprowadzane rurociągiem do rowu. Gaz składowiskowy ujmowany jest za pomocą 5 studni odgazowujących. Ponadto zrehabilitowana została kwatera nr 1 składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne we Wronowie (obręb Wronów, dz. nr. 81/3, o pow. całkowitej 0,73 ha). Decyzją OŚ.7643-2/07 z dnia 06 czerwca 2007 r. wydano zgodę na zamknięcie składowiska oraz określono kierunek rekultywacji - zadrzewienia śródpolne (Lz). Kwatera nr 1 została zamknięta i zrehabilitowana w 2009 r. W zakresie monitoringu poeksploatacyjnego przewidziano monitoring wielkości opadu atmosferycznego (w raz dziennie), osiadania powierzchni składowiska (1 raz w roku), objętość odcieków (co 6 miesięcy), poziomu i parametrów wód podziemnych (co 6 miesięcy), emisja i parametry gazu składowiskowego (co 6 miesięcy). Jednocześnie tą samą decyzją ustalono warunki wypełnienia kwatery nr 2 (obręb Wronów, dz. nr. 1,06 ha) i harmonogram jej rekultywacji. Kwatera nr 2 nie została jednak wykorzystana do składowania odpadów, ale powstał tam zbiornik wodny, który stał się siedliskiem zwierząt i ostoją roślin. Ostatecznie wydano decyzję DOŚ-III.7241.1.1.2016.MK z dnia 22 kwietnia 2016 r. zmieniającą decyzję OŚ.7643-2/07 z dnia 06 czerwca 2007 r, gdzie kwaterę nr 2 pozostawiono bez rekultywacji.⁴⁴

⁴⁴ Program ochrony środowiska dla Gminy Lewin Brzeski na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

Tabela 32 Gospodarka odpadami i selektywna zbiórka odpadów na terenie Gminy Lewin Brzeski w 2016 roku.⁴⁵

zbiórka odpadów na terenie Gminy Lewin Brzeski w 2016 roku	Ilość odpadów komunalnych odebranych i zebranych z terenu gminy	Ilość odpadów zdeponowanych na składowisku (Mg)	Ilość odpadów zagospodarowanych w sposób inny niż składowanie (Mg)	zagospodarowania odpadów	P	SZ	TW	ZOO	BIO	N	ZSEiE	W	BiR	Suma	%
4 064,1 Mg ↑ 307 kg/miesz./r.	-----	4 064↑	R3, R5, R12, R12/D8, R13		0	218,9	0	288,1	358,2	0,6	4,9	151,8	166,9	1 189,4	29,3

Gdzie:

R3, R5, R12, R12/D8, R13 - Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania oraz zgazowanie i pirolizę z wykorzystaniem tych składników jako odczynników chemicznych)

P - Papier i tektura, w tym opakowania

SZ - szkło białe i kolorowe, w tym opakowania

TW – tworzywa sztuczne w tym opakowania

BIO - Odpady biodegradowalne (z wył. papieru i tektury)

N - Odpady niebezpieczne

ZSEiE - - Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

W - Odpady wielkogabarytowe

BiR - Odpady budowlane i remontowe .

Wszystkie odpady zebrane na terenie gminy zostały zagospodarowane w inny sposób niż składowanie, co świadczy o prawidłowej gospodarce odpadami.

14.2.8. INFRASTRUKTURA PRZECIWPOWODZIOWA.

W 2014 roku zrealizowane zostało zadanie pn. „Poprawa stanu ochrony przeciwpowodziowej Lewina Brzeskiego na rzece Nysie Kłodzkiej”. Inwestycja zrealizowana na południowym obrzeżu miasta Lewin Brzeski. Prace rozpoczęto jesienią 2010 roku i objęły swoim zasięgiem koryto Nysy Kłodzkiej wraz z przyległymi terenami zalewowymi oraz tereny trasy kanału ulgi powodziowej. Dzięki inwestycji bezpieczna przepustowość powodziowa hydrowęzła Nysy Kłodzkiej w Lewinie Brzeskim zwiększyła się aż czterokrotnie - z 200 m³/s do 800 m³/s. Istniejący do tej pory uszkodzony skośny jaz stały został zlikwidowany, a Nysę Kłodzką poprowadzono na wybudowany "na sucho" nowy trzyprzęsłowy jaz kłapowy o świetle 3 x 17 m. Ta nowoczesna konstrukcja, która gwarantuje właściwe przepuszczenie wód powodziowych, została wyposażona w most

⁴⁵Źródło WIOŚ

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

technologiczny, przepławkę dla ryb oraz nadbudówki maszynowni i sterowni przystosowanej zarówno do pracy w cyklu automatycznym, jak i ręcznym.

Spora część prac objęła również koryto rzeki Nysy Kłodzkiej, które na długości 4,5 km zostało udrożnione - zamulenia piaskowe zostały usunięte, odpowiednio ukształtowane i zabezpieczone linie brzegowe, a światło mostu drogowego zostało poszerzone. Dzięki odpowiedniemu modelowaniu zwiększyła się również przepustowość międzywała rzeki, wzdłuż której - na długości 8,5 km - wybudowano lub zmodernizowano wały przeciwpowodziowe z drogami technologicznymi oraz ścieżkami pieszo-rowerowymi na ich koronach.

Dzięki tym elementom przepustowość rzeki na tym odcinku osiągnęła wartość 550 m³/s. Wały przeciwpowodziowe powstały także wzdłuż udrożnionego kanału ulgi o długości 2 km, dzięki któremu powodziowe zdolności przepustowe zwiększyły się o kolejne 250 m³/s. W ramach tego zadania przygotowano też przelew boczny części wlotowej dla wielkich wód, a na długości ok. 900 m przebudowano ul. Nysańską przecinającą wylot ulgi powodziowej.

15. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH.

W ustaleniach planu zagospodarowania przestrzennego województwa zawarto następujące zadania celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym, stanowiącym podstawę do uzgodnienia studium, obejmujące obszar gminy Lewin Brzeski tj.:

- 1) Budowa Gazociągu Zdziszowice – Wrocław,
- 2) Rozbudowa kanalizacji sanitarnej na terenie Aglomeracji Brzeg,
- 3) Poprawa stanu ochrony p-powodziowej poniżej km 11,60 rz. Nysy Kłodzkiej i na odcinku ujściowym w rejonie Skorogoszczy i Wronowa. Udrożnienie i przebudowa koryta rzeki Nysy Kłodzkiej od km 11+600 do km 4+900 wraz z obiektami zlokalizowanymi przy korycie rzeki; uporządkowanie koryta od km 4+900 do km 2+750; realizacja ulgi powodziowej na brzegu lewym rzeki w km 8+850; budowa i modernizacja lewobrzeżnych wałów (od km 11+600 do drogi Brzeg – Opole-prace modernizacyjne, od drogi Brzeg – Opole do Wronowa modernizacji wału dług. 3,32 km; od drogi Wronów wzdłuż drogi w stronę Odry - ściana p. powodziowa); budowa i modernizacja prawobrzeżnych wałów (od km 11+600 do kanału Raskiego, od km 9+800 do km 8+300-budowa nowego wału, od km 7+623 do km 5+100-modernizacja); budowa wałów ulgi (km 8+750 do pierwszego mostu ulgi na rzece - budowa wału ochronnego, od km 8+750 do km 7+800-budowa nowego wału, od km 7+800 do km 7+625 - budowa muru p-powodziowego; ubezpieczenie i udrożnienie mostów; przebudowa lub budowa przepustów wałowych i rowów,
- 4) Budowa obwodnic miejscowości Łosiów, Buszyce, Leśniczówka, Skorogoszcz w ciągu drogi krajowej nr 94,
- 5) Budowa Małej Elektrowni Wodnej na rzece Nysa Kłodzka na jazie Lewin Brzeski,
- 6) Przebudowa systemowej stacji redukcyjno - pomiarowej Lewin Brzeski.

16. WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ.

Na terenie gminy na podstawie aktualnych map zagrożenia powodziowego wyznaczono:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,

- obszary szczególnego zagrożenia powodzią na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- obszary narażone na zalania w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Obszary te położone są w dolinie rzeki Ścinawa Niemodlińska oraz Nysy Kłodzkiej i Odry.

Na poziomie gminy ochronę przed powodzią realizuje się w szczególności przez: kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych, w szczególności obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, racjonalne retencjonowanie wód, zapewnienie funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze i hydrosferze, zachowanie, tworzenie i odtwarzanie systemów retencji wód, prowadzenie polityki informacyjnej w zakresie ochrony przed powodzią oraz ograniczania jej skutków.

17. WPŁYW UWARUNKOWAŃ NA OKREŚLENIE KIERUNKÓW I ZASAD ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY.

Gmina Lewin Brzeski posiada duży potencjał rozwojowy ze względu na:

- walory wynikające z położenia w sieci osadniczej Województwa Opolskiego (szczególnie - niewielka odległość od Opola i połączenie kolejowe z Wrocławiem i Opolem).
- walory publicznej przestrzeni rekreacyjnej, parki, tereny rekreacyjne i ścieżki rowerowe przy wałach, plaża w Lewinie Brzeskim,
- walory przyrodnicze w tym otwarte zbiorniki wodne stanowią szansę na rozwój sektora wypoczynku i rekreacji.
- niezabudowane tereny inwestycyjne zlokalizowane w granicach miasta Lewin Brzeski, oddalone od zabudowy mieszkaniowej mieszące się w Wałbrzyskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej,
- przemysłowe tereny zabudowane możliwe do rewitalizacji,
- kopalnie, które są wartościowym źródłem piasku i żwiru wykorzystywanego w budownictwie i produkcji gotowych elementów betonowych.

Ograniczeniem dla rozwoju nowej zabudowy o charakterze nierolniczym są grunty wysokich klas bonitacyjnych, które z kolei służą gospodarce rolnej. Ponadto w Gminie pomimo wykonania inwestycji przeciwpowodziowej w dalszym ciągu występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią na terenach zawartej zabudowy oraz potencjalnych terenach rozwojowych.

Dotychczasowe zagospodarowanie przestrzenne terenów mieszkaniowo-usługowych, przemysłowych, rekreacyjnych oraz sieci połączeń tych funkcji w okresie kierunkowym wymaga rewitalizacji dla zachowania walorów historyczno-kulturowych, a także zagospodarowania nowych terenów, zarówno związanych z miejscem zamieszkania oraz pracy, jak i miejscem wypoczynku. W okresie kierunkowym wnioskuje się konieczne zmiany we wszystkich dziedzinach, uwzględniające możliwości rozwoju tkwiące w przestrzeni przyrodniczej, kulturowej i w sferze społecznej.

Priorytetem powinno być dążenie do zahamowania i ograniczenia migracji, zwłaszcza młodzieży, poprzez sprzyjanie powstawaniu atrakcyjnych miejsc pracy, zamieszkania, bogaty wybór usług, w tym oświatowych, kulturalnych, rekreacyjnych itp. Szeroko ujęty program poprawy jakości życia mieszkańców poprzez atrakcyjne zagospodarowanie terenu w Gminie Lewin Brzeski, powinien wpłynąć na zahamowanie migracji i stymulować zainteresowanie

zamieszkiwaniem i pracą na jej terenie, zarówno ze strony mieszkańców jak i ludności spoza gminy, a nawet spoza Województwa Opolskiego. Nie bez znaczenia jest także odpowiednie zaopatrzenie w opiekę i atrakcyjne zamieszkanie ludzi w wieku poprodukcyjnym, których liczba będzie znacznie rosła. Dotychczasowe działania w tym zakresie są mało wystarczające i niewielkie w stosunku do potrzeb oraz działań podejmowanych w gminach o podobnym potencjale.

17.1. UZBROJENIE I KOMUNIKACJA

Dotychczasowe uzbrojenie terenu jest niewystarczające, szczególnie w zakresie odprowadzenia ścieków. Brak kanalizacji, za wyjątkiem części Lewina Brzeskiego (98% terenów skanalizowanych), Łosiowie, Strzelnikach, Kantorowicach, Nowej Wsi Małej oraz częściowo w Skorogoszczy (30% terenów skanalizowanych) jest podstawowym problemem do rozwiązania w okresie kierunkowym. Obecnie Gmina Lewin Brzeski dla terenów nie objętych budową sieci kanalizacji sanitarnej dofinansowuje budowę indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków.

Zaopatrzenie w wodę jest wystarczające, natomiast w okresie kierunkowym konieczny będzie rozwój systemu zaopatrzenia w wodę ze względu na rozwój nowych terenów budowlanych oraz modernizacja istniejącego Układu.

Ochrona powietrza wymaga w okresie kierunkowym rozwoju sieci gazowej dla celów grzewczych pozyskiwania energii z lokalnych odnawialnych źródeł energii. Obecnie gmina Lewin Brzeski dofinansowuje wymianę źródeł ciepła opartych na paliwie stałym na ekologiczne.

Sieć energetyczna niskiego i średniego napięcia jest obecnie wystarczająca, natomiast w okresie kierunkowym wymagać będzie rozbudowy ewentualnie nowych GPZ i skablowania ze względu na rozwój nowych terenów inwestycyjnych. Rozbudowa sieci energetycznej niskiego i średniego napięcia będzie konieczna ze względu na zaopatrzenie w energię elektryczną nowych terenów mieszkaniowych i terenów aktywności gospodarczej.

W okresie kierunkowym wraz ze wzrostem standardu życia i rozwojem zabudowy mieszkaniowej będzie konieczne zwiększenie produkcji wody pitnej. W przypadku lokalizacji inwestycji wodochłonnych, wskazana byłaby budowa sieci odrębnie dla wody komunalno-przemysłowej, niewymagającej kosztownego uzdatniania w porównaniu z wodą pitną. Priorytetem powinna być także budowa systemu sieci i lokalnych oczyszczalni ścieków na terenach wiejskich. obecnie jest realizowana budowa sieci kanalizacji sanitarnej obejmująca Przeczę, Skorogoszcz, Chróscinę oraz os. Mickiewicza w Lewinie Brzeskim z terminem zakończenia prac do końca czerwca br., a pozostałe miejscowości są objęte dofinansowaniem w zakresie budowy indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków.

W okresie kierunkowym istnieje konieczność rozbudowy sieci gazowej nie tylko w Lewinie Brzeskim, ale też w pozostałych miejscowościach gminy oraz wykorzystanie gazu do ogrzewania w celu ochrony klimatu. Rozwój gospodarki cieplnej powinien być powiązany z budową sieci gazowej zarówno w mieście Lewinie Brzeskim jak i w innych miejscowościach gminy.

17.2. ŁAD PRZESTRZENNY

Dotychczasowy stan ładu przestrzennego w gminie Lewin Brzeski w okresie kierunkowym wymaga przekształceń związanych z rewitalizacją istniejących obiektów oraz rozbudową mieszkalnictwa, szczególnie jednorodzinnego na terenach o funkcji

mieszkańcовой, a nie tylko o funkcji mieszkaniowo-rolniczej. Poprawa ładu przestrzennego wymaga uwzględnienia wielofunkcyjnego rozwoju, w wybranych wsiach szczególnie w aspekcie szeroko pojętych usług. Zachowanie tożsamości kulturowej i ochrona wartości historycznych, zarówno obiektów jak i Układów urbanistycznych, wymaga rewaloryzacji i rewitalizacji zabudowy w otoczeniu i sąsiedztwie obiektów historycznych na terenach wiejskich i w mieście Lewinie Brzeskim. Istniejąca struktura hierarchiczna sieci osadniczej w granicach gminy miejsko – wiejskiej Lewin Brzeski charakteryzuje się dużym rozproszeniem i tzw. punktowym rozmieszczeniem wsi często ulicówek nie łączących się ze sobą. Sieć ta posiada słabo wykształconą strukturę hierarchiczną ośrodków usługowych. Głównym ośrodkiem jest miasto Lewin Brzeski, kolejnym wieś Skorogoszcz i Chróścina oraz w mniejszym stopniu Łosiów pozostałe wsie stanowią tzw. trzeci stopień struktury hierarchicznej sieci osadniczej gminy. Miejsca pracy poza rolnictwem występują głównie w Lewinie Brzeskim, Skorogoszczy i Łosiowie.

Struktura hierarchiczna sieci osiedleńczej gminy, w okresie kierunkowym, powinna charakteryzować się dobrą dostępnością komunikacyjną, usprawniającą jej właściwe funkcjonowanie podnosząc jakość życia mieszkańców. W ww. tzw. jednostkach szkolnych, należy projektować sieć dróg pieszo – rowerowych umożliwiającą bezpieczne dojście i dojazd rowerem dzieci do szkoły podstawowej z mniejszych wsi będących w promieniu obsługi szkolnej.

17.3. OCHRONA ŚRODOWISKA I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.

Zrównoważony rozwój gminy Lewin Brzeski w okresie kierunkowym wymaga zachowania i ochrony walorów środowiska, w powiązaniu z koniecznym rozwojem nowych funkcji terenu, wynikających z nowych potrzeb i aspiracji mieszkańców gminy. Szczególnie ze względu na atrakcyjne położenie gminy w sieci osiedleńczej (bliskość Opola i Brzegu) muszą w przyszłości wystąpić pewne konflikty pomiędzy zachowaniem stanu przestrzeni rolniczej w szczególności gruntów rolnych wysokich klas których jest znaczna ilość, a rozwojem nowych funkcji, szczególnie związanych z mieszkalnictwem oraz zjawiskiem suburbanizacji oraz rozwojem stref tzw. aktywizacji gospodarczej. Rozwój funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej jest również często w konflikcie z ochroną gruntów rolnych i leśnych. Globalizacja i międzynarodowe powiązania ekonomiczne wymuszają ograniczanie przestrzeni rolniczej i ten trend jest nie do uniknięcia, szczególnie po wejściu Polski do Unii Europejskiej, powiązanej z globalną gospodarką światową. Ochrona środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, a także wód gruntowych, wymaga zachowania terenów cennych przyrodniczo.

Występowanie terenów chronionych obszarowo może stać w konflikcie z ograniczeniami szczególnie na obszarze chronionego krajobrazu „Bory Niemodlińskie”. W tym aspekcie należy dążyć do takiego wyznaczania kierunków rozwoju, aby nie stały w sprzeczności z obowiązującymi w tym zakresie przepisami uchwalonymi przez Sejmik Woj. Opolskiego. W odniesieniu do pozostałych form ochrony przyrody ich ochrona będzie dotyczyła min. zachowania ustanowionych pomników przyrody oraz działań ochronnych na terenie użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo - krajobrazowych. W odniesieniu do obszarów objętych ochroną siedliskową, przedsięwzięcia wymagać mogą oceny oddziaływania na obszar Natura 2000. Niemniej położenie tych obszarów większości w terenach rolnych w tym nieużytkach, nie sprzyja do wprowadzenia na nich nowej zabudowy.

Obszar gminy Lewin Brzeski, w związku z dość znacznym zróżnicowaniem siedlisk obfituje w chronione i rzadkie gatunki roślin. Związane jest to między innymi z faktem

występowania rozległych dolin rzek i pokryciem biocenozy leśnymi znacznymi terenów pozadolinnych.

Przez teren gminy przepływa rzeka Odra, Nysa Kłodzka oraz rzeka Ścinawa Niemodlińska z dopływami: Ptakowicki Potok, Borkowicki Potok, Kanał Raski, Cięcina, Dożyna, Jasień, Krzemionka, Starzyna, Chróścińska Struga, Mozgawa, Osetnica, Radoszówka, Wytoka, Żłób.

Szczególnie ze względu na atrakcyjne położenie gminy w sieci osiedleńczej muszą w przyszłości wystąpić pewne konflikty pomiędzy zachowaniem stanu przestrzeni rolniczej, i leśnej, a rozwojem nowych funkcji, szczególnie związanych z rozwojem stref tzw. aktywizacji gospodarczej. Rozwój funkcji pozarolniczych w obrębie terenów wysokich klas bonitacyjnych oraz gruntów pochodzenia organicznego może być w konflikcie z ochroną tychże gruntów oraz wysokim kosztem pozyskania gruntów pod inwestycje. Ograniczenia w zabudowie wzdłuż dolin rzecznych wynikać będą z położenia ich na obszarze zagrożenia i obszarze szczególnego zagrożenia powodzią.

Należy szukać rozwiązań planistycznych, które pozwolą na zachowanie walorów środowiskowych, naturalnych i kulturowych i nie blokowały koniecznego rozwoju nowych funkcji w gminie.

Prorozwojowe kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Lewin Brzeski wymagają w pierwszej kolejności zachowania tożsamości kulturowej wraz z jej dziedzictwem. Zachowaniu powinny podlegać obiekty objęte ochroną konserwatorską poprzez wpis do rejestru oraz rygorom obiekty ujęte w ewidencji zabytków. Dla stref ochrony konserwatorskiej należy określić zasady kształtowania nowej zabudowy oraz wskazanie elementów Układu który podlega bezwzględnej ochronie.

Atuty i walory wynikające z szeroko pojętej ochrony środowiska w przestrzeni kulturowej, bezpośrednio wpływają na atrakcyjność gminy dla inwestorów, zarówno w zakresie inwestycji związanych z miejscem zamieszkania, miejscem pracy jak i miejscem wypoczynku i rekreacji. Mając na uwadze tę zależność, odbudowa obiektów i założeń urbanistycznych dziedzictwa kulturowego, szczegółowo przedstawionych w rozdziale 4.1, powinna być traktowana priorytetowo.

17.4. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA ORAZ POTRZEBY ROZWOJOWE GMINY.

Istniejące warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona zdrowia w Gminie Lewin Brzeski, analizowane w aspekcie danych demograficznych i zatrudnienia, edukacji, kultury, sportu, wypoczynku oraz pomocy społecznej, podobne są do statystycznych danych na temat warunków i jakości życia w Województwie Opolskim.

Baza oświatowa, opieka zdrowotna oraz baza jednostek kultury i sportu jest wystarczająca. Mając na uwadze spadającą liczbę urodzeń dzieci w gminie, istniejąca infrastruktura społeczna w zakresie oświaty winna być utrzymana i dostosowywana do potrzeb przestrzennych oraz poprawy warunków nauczania. Na nowych terenach rozwoju zabudowy wyznaczonych w mpzp może istnieć konieczność rozbudowania tzw. infrastruktury społecznej w tym jednostek oświatowych oraz sportu i rekreacji. W ramach istniejących terenów należy: podnieść walory użytkowe boisk wiejskich wraz z budową na nich obiektów socjalnych oraz poprawić stan techniczny i użytkowy świetlic wiejskich. W ramach urządzania publicznych przestrzeni w mieście i na wsi należy podnieść ich walory użytkowe o obiekty i urządzenia rekreacyjne dla dzieci i dorosłych wraz z zagospodarowaniem urządzoną zielenią.

Przewiduje się, że baza pomocy społecznej oparta także na organizacjach pozarządowych będzie się aktywnie rozwijać zwłaszcza na terenach wiejskich, gdzie występuje zjawisko starzenia się społeczeństwa.

W celu podtrzymania spadku stopy bezrobocia oraz niwelowania niekorzystnych cech zwłaszcza wśród osób zamieszkałych na wsiach oraz osób 50+, należy dążyć do stwarzania warunków dla rozwoju przede wszystkim indywidualnej aktywności ekonomicznej poprzez rozwój głównie małych, ale i średnich przedsiębiorstw, w tym położyć także nacisk na rozwój turystyki i wypoczynku związanym z położeniem geograficznym gminy, w tym atrakcjami przyrodniczymi, cennymi zabytkami oraz produktami regionalnymi.

Ponadto należy stwarzać korzystne warunki do rozwoju aktywności gospodarczej w strefie położonej w Lewinie Brzeskim, co może bezpośrednio wpłynąć na rozwój miejsc pracy. Jednocześnie, aby przyciągnąć osoby należy intensywnie promować produkty regionalne.

Poprawa jakości życia mieszkańców gminy Lewin Brzeski powinna wpłynąć na lepsze wskaźniki wzrostu prognozowanej ilości mieszkańców i zahamowanie ujemnych trendów, np. w prognozowanych ilościach dzieci podlegających obowiązkowi szkolnemu. Obecnie, a tym bardziej w okresie kierunkowym, konieczne będzie zwiększenie terenów i obiektów dla przedszkoli, zarówno w Lewinie Brzeskim jak i w mniejszych miejscowościach gminy. Rozwój usług i strefy aktywizacji gospodarczej w oparciu o dogodną dostępność komunikacyjną z drogą nr 94, a tym samym, na podniesienie poziomu i jakości życia jej mieszkańców.

Potrzeby rozwojowe zostały określone na podstawie analizy ekonomicznej środowiskowej i społecznej, prognozy demograficznej oraz możliwości finansowych gminy, maksymalnego w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy. Wyniki analizy zostały zawarte w rozdziale 9.2

17.5. BEZPIECZEŃSTWO.

W zakresie bezpieczeństwa wyróżniono trzy główne aspekty:

- bezpieczeństwo porządku publicznego,
- bezpieczeństwo przeciwpożarowe,
- bezpieczeństwo przeciwpowodziowe.

Bardziej bezpieczne sposoby zagospodarowania terenu powinny stanowić czynnik dodatkowy bezpieczeństwa publicznego, np. stosowanie przejrzystych Układów urbanistycznych w zabudowie, oświetlenie dróg i ulic, systemy alarmowe czy, w razie potrzeby, monitoring kamer ulicznych. Bezpieczeństwo przeciwpożarowe wymaga modernizacji i wzmocnienia służb straży pożarnej oraz stosowania przepisów ppoż. w zagospodarowaniu terenów. Bezpośredni wpływ na zwiększenie bezpieczeństwa w tym zakresie będzie miało przyszłe zagospodarowanie przestrzenne terenów, uwzględniające stosowną dostępność drogową i rozmieszczenie obiektów, odległość pomiędzy nimi, zaopatrzenie w wodę dla celów przeciwpożarowych, a także stosowanie odpowiednich materiałów budowlanych (lub odpowiednio zabezpieczonych), ograniczających zagrożenie pożarowe.

W aspekcie ochrony przeciwpowodziowej kierunki zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski wymagają rozwiązań kompleksowych w skali całych zlewni, nie tylko gminy. Problemy ochrony przeciwpowodziowej i jej powiązań z zagospodarowaniem przestrzennym, wyznaczają mapy zagrożenia powodzią (MZP), w której wskazane są min. obszary zagrożenia powodzią oraz obszary szczególnego zagrożenia powodzią tj. Q1% -

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

obszary, na których prawdopodobieństwo powodzi jest średnie, Q 10% - obszary, na których prawdopodobieństwo powodzi jest wysokie. Dokument ten jest realizacją Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dyrektywa Powodziowa), tj. obowiązku sporządzenia przez kraje członkowskie map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego.

W latach 2010 – 2014 na zlecenie RZGW zrealizowano inwestycje „Poprawa ochrony przeciwpowodziowej Lewina Brzeskiego na rzece Nysie Kłodzkiej”.

Od dnia 22 października 2020 roku obowiązują aktualne mapy zagrożenia powodziowego, które odzwierciedlają min. przewidywany stan po wykonaniu w.w. inwestycji. Tym samym ochronę przed powodzią rzeki Nysy Kłodzkiej uzyskało miasto Lewin Brzeski.

17.6. STAN PRAWNY GRUNTÓW.

Analiza uwarunkowań dotyczących stanu prawnego gruntów umożliwia wyciągnięcie następujących wniosków:

- znaczna część terenów stanowi własność prywatną, zarówno w mieście Lewin Brzeski, jak i na terenach wiejskich gminy;
- na terenach wiejskich, Skarb Państwa posiada większą ilość terenów w porównaniu z właścicielami prywatnymi;
- najmniej terenów stanowi własność gminy,
- sukcesywnie maleje gminny zasób Nieruchomości, co świadczy że Gmina zbywa nieruchomości własne natomiast nie są nabywane nowe grunty.

Realizacja prorozwojowej polityki przestrzennej w gminie wymaga w okresie kierunkowym znacznego zwiększenia terenów stanowiących własność gminy.

CZEŚĆ B

KIERUNKI

1. OGÓLNE ZAŁOŻENIA KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY LEWIN BRZESKI NA TLE KONCEPCJI ZAGOSPODAROWANIA KRAJU, STRATEGII I PLANU ZAGOSPODAROWANIA WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO I STRATEGII ROZWOJU GMINY.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Lewin Brzeski opracowano w oparciu o analizę następujących dokumentów strategicznych:

- 1) Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, przyjętą przez Radę Ministrów 25 września 2012 r.,
- 2) Planu Zagospodarowania Województwa Opolskiego (uchwała Sejmiku Nr XLIX/357/2002 z dnia 24 września 2002 roku następnie zmieniona uchwałą nr XLVIII/505/ 2010 r. i nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r.,
- 3) Strategię Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 r (uchwała Sejmiku Nr XXV/325/2012 z dnia 28 grudnia 2012),
- 4) Strategia Rozwoju Gminy Lewin Brzeski na lata 2015-2025 przyjętą uchwałą Nr XIX/87/15 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim dnia 26 listopada 2015 r.

Zaktualizowana Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju określa zasady kształtowania polskiej przestrzeni, które zostały uwzględnione w Studium Lewin Brzeskiego, szczególnie w aspekcie zrównoważonego rozwoju, które ww. koncepcja określa następująco: Wizja zagospodarowania przestrzennego Polski opiera się na pięciu cechach naszej przestrzeni: konkurencyjności i innowacyjności, spójności wewnętrznej, bogactwie i różnorodności biologicznej, bezpieczeństwie oraz ładzie przestrzennym.

Zgodnie z dokumentem, rdzeniem krajowego systemu gospodarczego i ważnym elementem systemu europejskiego stanie się współzależny otwarty Układ obszarów funkcjonalnych najważniejszych polskich miast, zintegrowanych w przestrzeni krajowej i międzynarodowej. Jednocześnie na rozwoju największych miast skorzystają mniejsze ośrodki i obszary wiejskie. Oznacza to, że podstawową cechą Polski 2030 r. będzie spójność społeczna, gospodarcza i przestrzenna. Do jej poprawy przyczyni się rozbudowa infrastruktury transportowej (autostrad, dróg ekspresowych i kolei) oraz telekomunikacyjnej (przede wszystkim internetu szerokopasmowego), a także zapewnienie dostępu do wysokiej jakości usług publicznych.

W 2030 r. Polska przestrzeń będzie bardziej zintegrowana w Układach międzynarodowych. Warszawa i pozostałe ośrodki metropolitalne będą lepiej powiązane funkcjonalnie (głównie gospodarczo) między sobą, a także z podobnymi obszarami UE. Polska 2030 r. będzie krajem o ugruntowanych warunkach trwałego i zrównoważonego rozwoju, dobrze zagospodarowanym, sprawnie zarządzanym i bezpiecznym.

W ustaleniach planu województwa zawarto następujące zadania celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym, stanowiącym podstawę do uzgodnienia studium, obejmujące obszar gminy Lewin Brzeski, które zostały uwzględnione w niniejszym dokumencie.

Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2030 r. określa najważniejsze celestrategiczne tj.

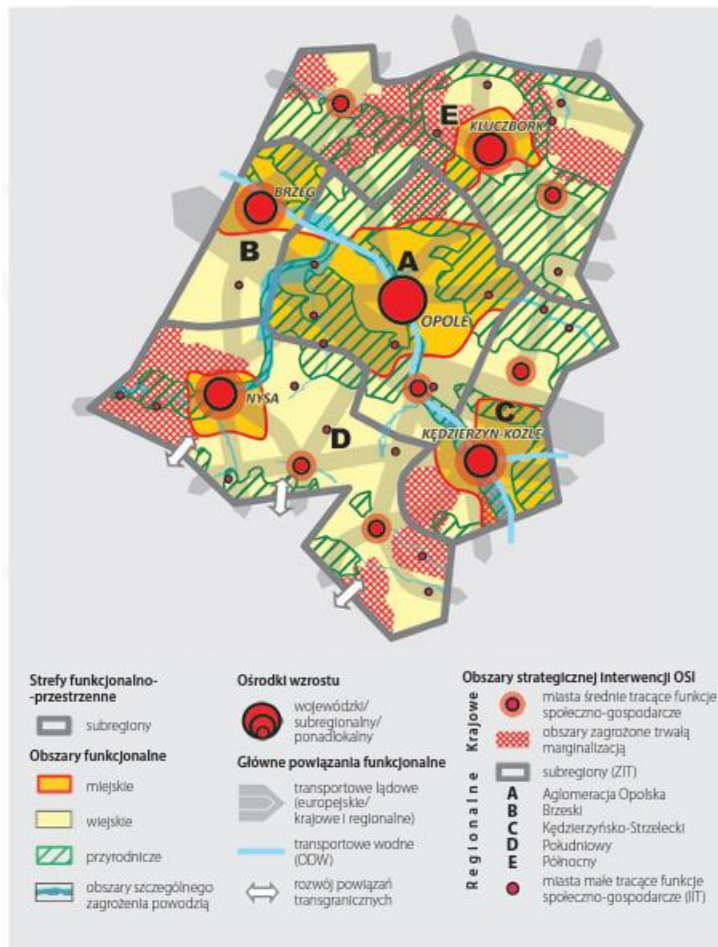
- Cel strategiczny 1: Człowiek i relacje – Mieszkańcy gotowi na wyzwania i tworzący otwartą wspólnotę.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski

- Cel strategiczny 2: Środowisko i rozwój – Środowisko odporne na zmiany klimatyczne i sprzyjające rozwojowi.
- Cel strategiczny 3: Silna gospodarka – Gospodarka inteligentna \\\wzmacniająca konkurencyjność regionu.

Wizja rozwoju województwa to „Opolskie w 2030 roku to region cenionej jakości życia wynikającej z unikalnego i uniwersalnego łączenia różnorodności: dynamiki i równowagi, nowoczesności i tradycji oraz otwartości i integracji”.

Rysunek 11 Model struktury funkcjonalno – przestrzennej, określonej w Strategii Woj. Opolskiego Opolskie 20130

Miasto Lewin Brzeski zostało wskazane w strategii jako miasto małe tracące funkcje społeczno – gospodarcze i tym samym wymagające wsparcia. Gmina Lewin Brzeskim należy do Aglomeracji Opolskiej, gdzie wśród celów polityki przestrzennej wskazuje się m.in. rozwijanie stref aktywizacji gospodarczej, tworzenie warunków dla rozwoju nowoczesnego przemysłu, usług dla biznesu i sektora IT, tworzenie warunków dla rozwoju inkubatorów przedsiębiorczości, rozwijanie stref aktywizacji gospodarczej, ograniczanie rozpraszania zabudowy oraz inne. Cele te mogą być zrealizowane w oparciu o dokument studium, a w ślad za nim sporządzane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego zwraca uwagę na walory historyczne i przyrodnicze Gminy w tym przyrodnicze drobnoprzestrzenne obszary

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

węzłowe o znaczeniu lokalnym oraz historyczne: wieś Strzelniki leży na szlaku turystyczno – kulturowym polichromii brzeskich.

Jednocześnie Gmina Lewin Brzeski jest na pierwszym miejscu wśród miast o najniższym potencjale społeczno – gospodarczym w województwie, gdzie występują najczęściej negatywnych zjawisk społeczno – gospodarczych.

W planie tym zwrócono uwagę na racjonalne zagospodarowanie zasobami surowcowymi i zasobami naturalnymi oraz zwrócono uwagę na konieczność rekultywacji terenów zdegradowanych wskutek eksploatacji złóż. Wymienione zapisy planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego oraz ogólne założenia strategii rozwoju województwa stanowiły podstawę w kreowaniu kierunków zagospodarowania przestrzennego.

W studium wykorzystano również cały szereg zapisów Strategii Rozwoju Gminy Lewin Brzeski. Wizja rozwoju gminy stanowiła podstawę do wyznaczenia kierunków rozwoju z poszanowaniem istniejących zasobów przyrodniczych i historycznych z otwarciem na tereny prorozwojowe oraz zapewnieniem spójności zabudowy.

Ponadto Gmina Lewin Brzeski zawarła porozumienie z 19 gminami województwa opolskiego w sprawie powstania Aglomeracji Opolskiej. Projekt *Strategii rozwoju województwa opolskiego do 2020 roku* zakłada, iż Aglomeracja Opolska odegra kluczową rolę w rozwoju całego regionu. Będzie ona pełnić funkcję centrum rozwoju o znaczeniu ponadregionalnym, generując wzrost społeczno-gospodarczy. Jest to zgodne z założeniami krajowych dokumentów programowych: *Krajową strategią rozwoju regionalnego 2010-2020* oraz *Koncepcją zagospodarowania przestrzennego kraju 2030*, które aglomeracjom i obszarom metropolitalnym (pojęcia niesłusznie używane zamiennie) w Polsce przyznają szczególną rangę. Silna AO ma również wzmocnić pozycję regionu w zakresie kooperacji i konkurencji na różnych płaszczyznach z innymi ośrodkami regionalnymi. Taką rolę przypisano jej także w projekcie nowej *Strategii rozwoju Opola w latach 2012-2020*.

Aglomerację Opolską tworzy 21 gmin położonych w centralnej części województwa opolskiego. Są to: stolica województwa – miasto Opole, 7 gmin miejsko-wiejskich: Lewin Brzeski, Prószków, Niemodlin, Ozimek, Gogolin, Krapkowice, Zdzeszowice oraz 13 gmin wiejskich: Murów, Popielów, Tułowice, Turawa, Izbicko, Strzeleczyki, Dąbrowa, Łubniany, Walce, Chrzastowice, Tarnów Opolski, Dobrzeń Wielki, Komprachcice. Należą one do 4 powiatów: opolskiego, krapkowickiego, strzeleckiego i brzeskiego. Całkowita powierzchnia AO wynosi 2370,25 km², co stanowi niespełna 25% obszaru województwa opolskiego. Obszary wiejskie zajmują 2175,25 km² tj. 91,77% powierzchni Aglomeracji, natomiast miasta to 8,23% powierzchni wyznaczonego obszaru funkcjonalnego (195 km²). Na terenie Aglomeracji znajduje się 8 miast oraz 250 miejscowości wiejskich. Przesądza to o charakterze zabudowy przestrzennej AO – Dominuje zabudowa wiejska, skoncentrowana wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych.

W Porozumieniu kwestię obszarów współpracy partnerzy Aglomeracji Opolskiej zdefiniowali następująco: „Współpraca między samorządami Aglomeracji Opolskiej będzie miała wszechstronny charakter, jednakże w szczególności obejmie następujące dziedziny:

- 1) planowanie strategiczne i przestrzenne,
- 2) rozwój gospodarczy i wspólne działania na rzecz pozyskiwania inwestorów,
- 3) transfer nowych technologii z centrów naukowych Opola do podmiotów gospodarczych Aglomeracji,
- 4) transport zbiorowy,

- 5) ochronę zasobów przyrodniczych,
- 6) ochronę środowiska,
- 7) ochronę przeciwpowodziową,
- 8) oświatę, kulturę, sport i turystykę.

Strategia ZIT Aglomeracji Opolskiej przyjęta została Uchwałą nr W/10/2016 Walnego Zgromadzenia Członków Stowarzyszenia z dnia 18 listopada 2016 r.

W ramach ZIT dla Gminy Lewin Brzeski zostały uwzględnione następujące cele i zadania:

- 1) realizacja projektów z zakresu edukacji ekologicznej i kreowania postaw proekologicznych mieszkańców AO (stworzenie kodeksu dobrej praktyki rolniczej),
- 2) budowa boisk przyszkolnych przy PSP w Łosiowie,
- 3) ochrona jakości wód powierzchniowych na obszarze AO, w tym: budowa kanalizacji sanitarnej,
- 4) modernizacja oczyszczalni ścieków w Lewinie Brzeskim,
- 5) budowa dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Lewinie Brzeskim: ulice Chopina, Asnyka, Słowackiego,
- 6) szereg projektów strategicznych obejmujących swym zakresem cały obszar AO.

2. KIERUNKI ROZWOJU PRZESTRZENNEGO ZGODNIE Z WYMOGAMI USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM.

W ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r., w art. 10, ust. 2, określone są wymogi dotyczące kierunków zagospodarowania przestrzennego. Są to następujące zadania:

1) uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, o którym mowa w ust. 1 pkt 7 lit. d: a) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego, b) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy;

3) obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;

4) obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;

5) kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;

6) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;

7) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1;

8) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej;

9) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;

10) kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;

- 11) obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych;
- 12) obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;
- 13) obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 2015 r. poz. 2120);
- 14) obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji;
- 14a) obszary zdegradowane;
- 15) granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
- 16) obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie

Zgodnie z obowiązującą ustawą Studium jest jedynym dokumentem planistycznym, sporządzanym dla całego obszaru gminy. Dokument ten nie jest przepisem gminnym i nie stanowi podstawy do wydawania decyzji o ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu.

3. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Lewin Brzeski różnią się od kierunków określonych w zmianie suikzp Gminy Lewin Brzeski opracowanym przez Radosława Jończaka zatwierdzonym uchwałą nr XVII/110/11 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 24 listopada 2011 roku.

W szczególności kierunki rozwoju dostosowano do istniejących uwarunkowań przyrodniczych w tym obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, uwarunkowań społecznych w szczególności demograficznych oraz prawnych uwzględniających rozwój terenów od realnego zapotrzebowania wynikającego ze struktury ludności.

Za podstawę rozwoju gminy przyjęto wizję rozwoju określoną w strategii ⁴⁶ tj.: „**Gmina Lewin Brzeski to miejsce przyjazne mieszkańcom i inwestorom, stwarzające możliwości do rozwoju biznesu, równoległe dbające o wysoki standard usług publicznych i ochronę środowiska**” w taki sposób, aby możliwa była jej realizacja na gruncie przestrzennym.

Zakłada się następujące ogólne zasady zmian w strukturze przestrzennej gminy:

- 1) rozwój poszczególnych obszarów i jednostek osadniczych dostosowany jest do zapotrzebowania na nową zabudowę a także do możliwości realizacji przez Gminę infrastruktury technicznej,
- 2) na obszarach które nie wykazują tendencji rozwojowych, rozwój nowej zabudowy realizowany jest na zasadzie uzupełnień plombowych, intensyfikacji zabudowy oraz jej niewielkiego rozwoju na terenach o wykształconej strukturze funkcjonalno – przestrzennej z dostępem do infrastruktury społecznej i technicznej,
- 3) dla jednostek Lewin Brzeski, Chróścina Skorogoszcz, Łosiów , Strzelniki przyjęto ich rozwój w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego nieznacznie skorygowane, dla pozostałych wsi także w oparciu o nowe tereny wymagające realizacji nowej infrastruktury,

⁴⁶ <http://www.prawomiejskowe.pl/api/file/GetZipxAttachment/137/283514/preview>

- 4) przewiduje się dalszy rozwój infrastruktury technicznej oraz komunikacji, a także infrastruktury społecznej,
- 5) przewiduje się zabudowę terenów aktywności gospodarczej położonych w Lewinie Brzeskim w kierunku drogi nr 94 wraz z możliwością zwiększenia tych terenów na obszarze P2 stosownie do potrzeb rozwojowych,
Województwo opolskie nie posiada uchwalonego audytu krajobrazowego, zatem przy ustalaniu kierunków zmian w infrastrukturze przestrzennej nie jest brany pod uwagę.

4. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY.

Ustala się następujące wytyczne do określania wymagań w zakresie kierunków i wskaźników w planach miejscowych:

- 1) dopuszcza się pozostawienie dotychczasowego zagospodarowania i użytkowania terenów oraz przeznaczenia określonego w obowiązujących (w dniu wejścia w życie studium) mpzp oraz w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydanych przed dniem wejścia w życie studium,
- 2) dopuszcza się uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego sposobu wykorzystania terenów oraz parametrów i wskaźników urbanistycznych zgodnie z ważnymi (w dniu wejścia w życie studium) decyzjami w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej, które dotyczą zagospodarowania terenu,
- 3) dopuszcza się przyjęcie w planach miejscowych innych parametrów i wskaźników urbanistycznych dotyczących zagospodarowania, jeśli wynikają one z faktycznego sposobu wykorzystania terenu, ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, z ważnych decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej, lub aktów prawa mających wpływ na sposób zagospodarowania i zabudowy terenu,
- 4) dla terenów położonych na obszarach wiejskich oznaczonych na rysunku studium symbolem ZW – tereny zainwestowania wiejskiego, w planach miejscowych należy ustalić przeznaczenie terenu z podziałem na funkcje zabudowy zgodnie z istniejącym oraz planowanym zagospodarowaniem terenu,
- 5) dla terenów zabudowy zlokalizowanych wzdłuż drogi krajowej należy przewidzieć zieleń izolacyjną w pasie nie mniejszym niż 10 m, w tym zimozieloną wysoką i średniowysoką,
- 6) lokalizację zabudowy produkcyjnej w rolnictwie (chów i hodowla zwierząt, składy magazyny, przetwórstwo rolne) dopuszcza się wyłącznie na terenach wskazanych w studium,
- 7) zakazuje się lokalizacji wielkopowierzchniowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży ponad 2000 m²,
- 8) dla wszystkich terenów dopuszcza się lokalizację urządzeń infrastruktury technicznej, o ile lokalizacja tych urządzeń jest zgodna z przepisami odrębnymi, z wyłączeniem sieci gazowych wysokiego ciśnienia, napowietrznych sieci elektroenergetycznych 110 kV, 220 kV i 400 kV, dla których studium wyznacza odrębną lokalizację,
- 9) ustalona w studium maksymalna wysokość zabudowy dotyczy budynków niebędących zabytkami w rozumieniu przepisów odrębnych oraz ustalonych w planie miejscowym dominant zabudowy; dla obiektów zabytkowych obowiązuje historyczna wysokość zabudowy,
- 10) dla obiektów nie będących budynkami wysokość zabudowy należy ustalić indywidualnie na etapie sporządzania planu miejscowego, dostosowując ją do przeznaczenia terenu,

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

ochrony i kształtowania krajobrazu oraz planowanej funkcji obiektów bądź urządzeń pod warunkiem że ich wysokość nie będzie wyższa niż 45 m,

- 11) dla wszystkich terenów, na których obowiązują zasady zabudowy i zagospodarowania wynikające z przepisów odrębnych, pierwszeństwo w sposobie zagospodarowania wyznaczają przepisy odrębne oraz warunki wynikające z tych przepisów,
- 12) dopuszcza się dokonywanie korekt zasięgu stref ochrony konserwatorskiej, jeżeli wynika to ze szczegółowych analiz przeprowadzonych w trakcie opracowania planów miejscowych,
- 13) dopuszcza się wprowadzenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dodatkowych, bardziej szczegółowych zapisów służących bezpieczeństwu powodziowemu, ochronie środowiska, przyrody, dziedzictwa i krajobrazu kulturowego,
- 14) dla poszczególnych obszarów wymienionych w tabeli nr 33, które położone są na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zgodnie z oznaczeniem na załączniku pn. „Kierunki rozwoju” obowiązują szczególne zasady zagospodarowania oraz wytyczne w zakresie zabudowy i zagospodarowania określone w rozdz. 13 kierunków,
- 15) terenami wyłączonymi z zabudowy są tereny w granicach miasta Lewin Brzeski, przylegające do cieku Cięcina pasem szerokości min. po 6 m z każdej strony,
- 16) dopuszcza się na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią wprowadzanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów z zakazem zabudowy,
- 17) dopuszcza się eksploatację kopalni na terenach, gdzie wskazano ich występowanie zgodnie z przepisami odrębnymi w szczególności decyzji koncesyjnej, ocenie oddziaływania na środowisko lub w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (o ile został sporządzony) z uwzględnieniem wskazanych w studium obiektów i obszarów dla których ustanawia się filar ochronny.
- 18) dopuszcza się tymczasowe zagospodarowanie gruntów rolnych przylegających do terenów eksploatacji kopalni - zgodnie z pkt 17, w pasie o szerokości nie większym niż 100 m na cele składowania nadkładu z uwzględnieniem wymagań określonych w przepisach odrębnych.

Na potrzeby interpretacji zapisów dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów przyjęto następujące definicje:

- 1) obszary – należy przez to rozumieć wyznaczone na rysunku nr 2 studium obszary posiadające odrębne oznaczenie wyróżniające go spośród innych obszarów dla których ustala się Dominujące przeznaczenie oraz odrębne lub takie same wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu,
- 2) oznaczenia obszarów – oznaczenie posiadające symbol jednostki administracyjnej na którym jest Dominujące przeznaczenie obszaru, dla obszarów dla których wprowadzono odrębne lub dodatkowe ustalenia wprowadzono po symbolu literowym także symbol liczbowy,
- 3) Dominujące przeznaczenie – należy przez to rozumieć takie formy zabudowy lub zagospodarowania które stanowią ponad 50% powierzchni wyznaczonego na rysunku studium obszaru,
- 4) przeznaczenie - należy przez to rozumieć takie zagospodarowanie, które występuje na obszarze określonym w studium w formie zabudowy lub zagospodarowania o jednej funkcji lub wielu funkcjach w dowolnych proporcjach,
- 5) parametry i wskaźniki urbanistyczne, należy przez to rozumieć: wysokość zabudowy, wskaźnik powierzchni zabudowy, intensywność zabudowy, wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

Tabela 33 Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów.

Lp.	Symbol obszaru	Sposób zagospodarowania	Parametry i wskaźniki urbanistyczne
1	R	Przeznaczenie – obszary użytkowane rolniczo - Dopuszcza się Uprawy rolne, stawy rybne i inne zbiorniki wodne, służące potrzebom rolnictwa, urządzenia i obiekty służące produkcji rolniczej bez prawa zabudowy nowych siedlisk, urządzenia: melioracji wodnych, przeciwpowodziowe i przeciwpożarowe, zaopatrzenia rolnictwa w wodę, kanalizacji oraz utylizacji ścieków i odpadów dla potrzeb rolnictwa i mieszkańców wsi, drogi dojazdowe, ścieżki rowerowe, trasy turystyczne, zadrzewienia śródpolne. Na terenach występowania złóż kopalin dopuszcza się ich eksploatację zgodnie z przepisami odrębnymi. Sposób zagospodarowania oraz parametry przyjąć jak dla terenu oznaczonego symbolem PE.	wysokość zabudowy max. 20 m, wskaźnik powierzchni zabudowy max. 0,10, - intensywność zabudowy od 0,01 do 1,0
2	ZP	Przeznaczenie - obszary zieleni. Dopuszcza się zielenią urządzoną i nieurządzoną w tym parki, zieleńce, skwery oraz lokalizację elementów małej architektury np.: altany, fontanny, rzeźby itp., tymczasowe obiekty budowlane, obiekty i urządzenia infrastruktury sportu i rekreacji, drobne obiekty usługowe w zakresie gastronomii, toalety publiczne.	Wysokość zabudowy max. 10 m wskaźnik powierzchni zabudowy max. 0,20, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 80% intensywność zabudowy od 0,01 do 0,02
3	ZC	Przeznaczenie – obszary czynnych i planowanych cmentarzy. Dopuszcza się zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi	Wysokość zabudowy max. 15 m wskaźnik powierzchni zabudowy max. 0,10, intensywność zabudowy od 0 do 0,02
4	ZCn	Przeznaczenie – obszary cmentarzy nieczynnych. Dopuszcza się likwidację cmentarzy zgodnie z przepisami odrębnymi i przeznaczenie na tereny zieleni. Zaleca się zachowanie historycznych nagrobków oraz ogrodzeń.	Nie ustala się
5	WS	Przeznaczenie - obszary wód w tym cieki wodne, naturalne i sztuczne zbiorniki wodne, kanały, rowy, oraz urządzenia melioracji wodnych. Dopuszcza się budowle przeciwpowodziowe,	Nie ustala się. Dla urządzeń sportu i rekreacji oraz obiektów lokalizowanych przy stawach przyjąć parametry zabudowy

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

		<p>budowle piętrzące, urządzenia wodne, budowle inżynierskie, elektrownie wodne.</p> <p>W strefie położonej poza linią brzegu dopuszcza się zagospodarowanie zielenią oraz lokalizację urządzeń i obiektów sportu i rekreacji, a w obrębie gruntów pod stawami hodowlanymi także wiat oraz budynków gospodarczych.</p>	<p>jak dla terenu US.</p>
6	ZL	<p>Przeznaczenie - obszary lasów i zadrzewień.</p> <p>Zagospodarowanie terenu zgodnie z przepisami o lasach. W odniesieniu do zadrzewień nie będących lasami dopuszcza się nasadzenia Drzewostanu i krzewów zgodnych z siedliskiem, lub zmianę zadrzewień śródpolnych na tereny użytkowane rolniczo pod warunkiem spełnienia wymagań określonych w przepisach odrębnych</p>	<p>wysokość zabudowy max. 20 m, wskaźnik powierzchni zabudowy max. 0,10, - intensywność zabudowy od 0,01 do 1,0</p>
7	ZD-1	<p>Przeznaczenie - obszary ogrodów działkowych.</p> <p>Zagospodarowanie i użytkowanie terenu zgodnie z przepisami odrębnymi.</p>	<p>wskaźnik powierzchni zabudowy max. 0,10, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 80% intensywność zabudowy od 0,00 do 0,01 wysokość zabudowy budynków nie będących altanami max. 9 m, altan zgodnie z przepisami odrębnymi</p>
	ZD-2	<p>Przeznaczenie i zasady zagospodarowania jak teren ZD -1.</p> <p>Dopuszcza się likwidację ogrodu działkowego i przeznaczenie terenu w całości lub częściowo pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną lub/i wielorodzinną.</p>	<p>wskaźnik powierzchni zabudowy max. 0,10, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 80% intensywność zabudowy od 0,00 do 0,01 wysokość zabudowy budynków nie będących altanami max. 9 m, altan zgodnie z przepisami odrębnymi; dla zabudowy mieszkaniowej zasady zagospodarowania jak dla terenów MN i MW.</p>
8	US	<p>Dominujące przeznaczenie - obszary sportu i rekreacji w tym boiska sportowe, hale sportowe, parkingi, zielen, budynki administracyjne i socjalne, świetlice, toalety, strzelnice sportowe, skate parki, bieżnie, baseny, kąpieliska, inne obiekty sportu i rekreacji.</p> <p>Dopuszcza się usługi komercyjne uzupełniające ofertę jak gastronomia, drobny handel;</p>	<p>wskaźnik powierzchni zabudowy max. 0,50, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 20% intensywność zabudowy od 0,1 do 1,0 wysokość zabudowy max. 20 m w przypadku budynków</p>

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

		Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią dopuszcza się wyłącznie obiekty małej architektury, miejsca do biwakowania, obowiązuje zakaz lokalizacji zabudowy.	przeznaczonych dla usług sportu, 15 m w przypadku innych budynków;
9	PE	Dominujące przeznaczenie –eksploatacja złóż kopalin. Dopuszcza się powierzchnią eksploatację złóż zgodnie z warunkami określonymi w koncesji oraz lokalizację tymczasowych urządzeń i budowli związanych z wydobywaniem kopalin. Po zakończeniu eksploatacji rekultywacja zgodnie z kierunkiem określonym w decyzji właściwego organu. Pożądanym kierunkiem rekultywacji jest kierunek wodny z zagospodarowaniem rekreacyjnym. Dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, na zasadach określonych w ust. 20	wysokość zabudowy max. 20 m
10	P, P2	Przeznaczenie - obszary zabudowy produkcyjnej, usługowej składy i magazyny. Dopuszcza się wszelkie formy aktywności gospodarczej nie związane z produkcją rolniczą. Dopuszcza się usługi komercyjne i publiczne, a także drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi, tereny zieleni, tereny infrastruktury technicznej, pompownie, samodzielne urządzenia techniczne, w tym rozdzielnie energetyczne i stacje trafo. Dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, na zasadach określonych w ust. 20. Dopuszcza się lokalizację instalacji, gdzie prowadzi się gospodarowanie i magazynowanie odpadów itp. z wyłączeniem ich składowania. Dopuszcza się przetwarzanie odpadów, zbieranie odpadów, termiczne przekształcanie odpadów, oraz unieszkodliwianie odpadów z wyłączeniem ich składowania. Obszar oznaczony symbolem P2 stanowi rezerwę pod rozwój aktywności gospodarczej Dostępność komunikacyjna tego obszaru poprzez wyznaczone w planie miejscowym z drogi niższej kategorii.	wskaźnik powierzchni zabudowy max. 0,80, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 10% intensywność zabudowy od 0,1 do 2,0 wysokość zabudowy max. 25 m
11	PR	Przeznaczenie - obszary zabudowy produkcyjnej i usługowej w rolnictwie. Dopuszcza się wszelkie formy aktywności	wskaźnik powierzchni zabudowy max. 0,80, minimalny udział powierzchni

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

		<p>gospodarczej związane z produkcją rolniczą w tym fermy hodowlane, magazyny, silosy i suszarnie zbóż, obiekty przetwórstwa rolno – spożywczego a także budynki mieszkalne i administracyjno – socjalne. Dopuszcza się drogi wewnętrzne, parkingi, tereny zieleni, tereny infrastruktury.</p> <p>Dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, na zasadach określonych w ust. 20.</p>	<p>biologicznie czynnej 20% intensywność zabudowy od 0,1 do 2,0, wysokość zabudowy max. 20 m</p>
12	ZW	<p>Dominujące przeznaczenie – obszary zainwestowania wiejskiego.</p> <p>Dopuszcza się zabudowę zagrodową, mieszkaniową oraz usługową. Wybór funkcji na danym terenie i szczegółowy podział na poszczególne rodzaje zabudowy winno nastąpić na etapie sporządzania planów miejscowych.</p> <p>Dopuszcza się drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi, tereny zieleni, tereny infrastruktury, tereny sportu i rekreacji.</p> <p>Dla terenów obowiązują ograniczenia w hodowli zwierząt, dopuszcza się nowe obiekty inwentarskie o obsadzie zwierząt nie większej niż 40 DJP, w przypadku istniejących ferm (również powyżej 40 DJP) dopuszcza się zwiększenie pogłowia do 60 DJP.</p>	<p>wskaźnik powierzchni zabudowy max. 0,8, intensywność zabudowy od 0,1 do 2,0, wysokość zabudowy max. 12 m</p>
13	RM	<p>Przeznaczenie – obszary zabudowy zagrodowej dopuszcza się nowe obiekty inwentarskie o obsadzie zwierząt nie większej niż 210 DJP</p> <p>Na terenie OChK „Bory Niemodlińskie” obowiązuje zachowanie 100 m odległości nowej zabudowy od linii brzegowej rzek i cieków wodnych.</p>	<p>wskaźnik powierzchni zabudowy max. 0,9, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 25%, intensywność zabudowy od 0,1 do 1,5, wysokość zabudowy max. 15 m</p>
14	MW	<p>Przeznaczenie – obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i mieszkaniowej jednorodzinnej.</p> <p>Dopuszcza się usługi, drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi, tereny zieleni, tereny infrastruktury, tereny sportu i rekreacji.</p>	<p>wskaźnik powierzchni zabudowy max. 0,7, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 15%, intensywność zabudowy od 0,3 do 2,5, wysokość zabudowy max. 20 m</p>
15	MN	<p>Dominujące przeznaczenie – obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.</p> <p>Dopuszcza się usługi, drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi, tereny zieleni, tereny</p>	<p>wskaźnik powierzchni zabudowy max. 0,4, intensywność zabudowy od 0,1 do 2,0,</p>

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

		infrastruktury, tereny sportu i rekreacji, pojedyncze budynki wielorodzinne.	wysokość zabudowy max. 12 m.
16	U	<p>Dominujące przeznaczenie – obszary zabudowy usługowej.</p> <p>Dopuszcza się usługi komercyjne w tym obsługi przedsiębiorstw, usługi o charakterze publicznym w tym świetlice wiejskie, usługi publiczne w tym: oświaty i wychowania, zdrowia, opiekuńcze, sportu i rekreacji, a także usługi kultu religijnego wraz z zabudową i zagospodarowaniem towarzyszącym. Rodzaj usług winien nastąpić na etapie sporządzania planu miejscowego.</p> <p>Dopuszcza się dla terenów położonych w mieście Lewin Brzeski zabudowę mieszkaniową zgodnie ze wskaźnikami określonymi w pkt. 13, 14.</p> <p>Dopuszcza się drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi, tereny zieleni, tereny infrastruktury., urządzenia rekreacyjne.</p>	<p>wskaźnik powierzchni zabudowy max. 0,80,</p> <p>intensywność zabudowy od 0,1 do 2,0</p> <p>wysokość zabudowy max. 18 m</p>
17	MS	<p>Przeznaczenie – obszary zabudowy śródmiejskiej.</p> <p>Dopuszcza się zabudowę mieszkaniową wielorodzinną, jednorodziną, usługową w tym usługi publiczne i komercyjne. Wybór funkcji na danym terenie i szczegółowy podział na poszczególne rodzaje zabudowy winno nastąpić na etapie sporządzania planu miejscowego.</p> <p>Dopuszcza się nieuciążliwą działalność wytwórczą, której produkty są sprzedawane wyłącznie w obiekcie handlowym na obszarze danego terenu jak: cukiernie, piekarnie, lodziarnie, punkty krawieckie, wyrób pamiątek regionalnych, rękodzieło itp.</p> <p>Dopuszcza się drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi, tereny zieleni, tereny infrastruktury, rekreacji.</p> <p>Należy zachować istniejącą zabudowę historyczną w niezmienionej formie pod względem wysokości zabudowy, formy dachów i linii zabudowy.</p> <p>Zakazuje się lokalizacji stacji paliw oraz obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m².</p>	<p>wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej - max. 100 %,</p> <p>wskaźnik intensywności zabudowy od 0,01 do 3,5,</p> <p>wysokość zabudowy budynków mieszkalnych, o funkcji mieszanej i usługowych max. 20 m.</p>

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

18	ML	<p>Dominujące przeznaczenie – obszary zabudowy letniskowej.</p> <p>Dopuszcza się usługi komercyjne oraz usługi o charakterze publicznym w tym usługi sportu i rekreacji. Rodzaj usług winien nastąpić na etapie sporządzania planu miejscowego.</p> <p>Dopuszcza się drogi publiczne i wewnętrzne, parkingi, tereny zieleni, tereny infrastruktury.</p>	<p>wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej - max. 50%,</p> <p>wskaźnik intensywności zabudowy od 0,10 do 0,8,</p> <p>wysokość zabudowy budynków letniskowych max. 9 m, budynków o funkcji mieszanej i usługowych max. 12 m.</p>
19	G, W, E, K, T, O, PP	<p>Przeznaczenie – obszary wyodrębnionej przestrzennie infrastruktury technicznej</p> <p>Dopuszcza się odpowiednio:</p> <p>stacje gazowe redukcyjno – pomiarowe, obiekty sieci gazowej,</p> <p>ujęcia wód, stacje uzdatniania wód,</p> <p>stacje transformatorowe, główny punkt zasilania,</p> <p>tereny lokalizacji sieci energetycznych wysokich napięć,</p> <p>oczyszczalnie i przepompownie ścieków,</p> <p>telekomunikacja,</p> <p>obiekty i urządzenia gospodarki odpadami z wyłączeniem składowania,</p> <p>urządzenia ochrony przeciwpowodziowej</p> <p>W przypadku likwidacji urządzeń publicznych na tych terenach dopuszcza się przeznaczenie ich na cele usługowe (U).</p> <p>Na terenie oznaczonym symbolem K w Lewinie Brzeskim dopuszcza się przetwarzanie odpadów, zbieranie odpadów, termiczne przekształcanie odpadów, oraz unieszkodliwianie odpadów z wyłączeniem ich składowania.</p>	<p>wskaźnik powierzchni zabudowy max. 1,0,</p> <p>minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej nie ustala się,</p> <p>intensywność zabudowy od 0,0 do 1,0.</p>
20	EP	<p>Przeznaczenie – obszary zabudowy produkcyjnej w zakresie lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW na zasadach określonych w ust. 20.</p> <p>Dopuszcza się przeznaczenie terenów pod OZE j.w. na terenie przewidzianym pod obwodnicę po rezygnacji z tegoż wariantu w sąsiedztwie obszarów EP</p>	<p>wysokość paneli max. 3 m</p> <p>wskaźnik powierzchni zabudowy max. 0,8,</p> <p>minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 10%,</p> <p>intensywność zabudowy od 0,01 do 0,8,</p>
21	KK	<p>Przeznaczenie – tereny kolejowe; dopuszcza się lokalizację infrastruktury kolejowej oraz zabudowy usługowej (dz. nr 207/4 - Przecza 747/4 Łosiów, 845/1 Lewin Brzeski), a także składy i magazyny i zabudowa produkcyjna na dz.</p>	<p>wskaźnik powierzchni zabudowy max. 0,80,</p> <p>minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 5%</p> <p>intensywność zabudowy od 0,1</p>

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

		nr 204/3 – Lewin Brzeski. Należy uwzględnić zagospodarowanie obszarów kolejowych zgodnie z przepisami odrębnymi.	do 2,0 wysokość zabudowy max. 18 m
22	KW	Przeznaczenie tereny infrastruktury żeglugi śródlądowej z przeznaczeniem pod budowlę, obiekty oraz infrastrukturę związaną z żeglugą śródlądową, w tym obiektami punktowymi infrastruktury transportu śródlądowego.	wskaźnik powierzchni zabudowy max. 1,0, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 25%, intensywność zabudowy od 0,01 do 0,3.

Na rysunku studium oznaczono także tereny komunikacji w tym drogi publiczne oraz tereny kolejowe. Zasady ich zagospodarowania zostały omówione w części dot. kierunków rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

Uznaje się, że plan miejscowy nie narusza ustaleń Studium, jeżeli wypełnia ustalenia i dopuszczenia dotyczące obszaru opracowania planu miejscowego. Uznaje się, że jeżeli w planie miejscowym rozszerza się zakres zakazów ustalonych w kierunkach Studium lub wprowadza się inne zakazy, to nie skutkuje to naruszeniem ustaleń Studium przez plan miejscowy. Uznaje się, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie narusza ustaleń Studium wtedy, gdy rozszerza zakres danego zakazu lub wprowadza nowe zakazy, o ile nie jest to zakazane w Studium. W Studium nie przytacza się powszechnie obowiązujących przepisów prawnych. Przywołuje się natomiast akty prawa lub odsyła się do nich. Studium nie jest aktem prawa powszechnie obowiązującego, w tekście dokumentu poza uwarunkowaniami i kierunkami zawarte są treści informacyjne, wyjaśnienia, uzasadnienia przyjętych rozwiązań, opisy metod postępowania i inne treści niemające charakteru normatywnego.

5. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.

Spośród lokalnych wartości zasobów środowiska przyrodniczego gminy Lewin Brzeski największe znaczenie mają:

- zasoby przyrodnicze objęte ochroną prawną,
- gleby,
- wody,
- krajobraz,
- złoża naturalne.

Wszystkie te elementy zostały szczegółowo omówione w dziale „Uwarunkowania przyrodnicze”.

Przy kształtowaniu przestrzeni na terenie gminy Lewin Brzeski należy uwzględnić następujące zasady dotyczące ochrony środowiska jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego:

- chronić ekosystemy wodno – łąkowo - leśne,
- tworzyć powiązania ekologiczne dolin rzecznych z uwzględnieniem wymagań w zakresie ochrony przeciwpowodziowej,
- chronić wszystkie dotychczasowych gatunków roślin i zwierząt występujących na terenie gminy oraz zapewnić ochronę przyrody, a zwłaszcza jej form chronionych prawem,
- zachować i zrewitalizować parki zabytkowe,

- porządkować gospodarkę ściekową,
- ograniczać rozpraszanie zabudowy dla zachowania i ochrony ekosystemów łąkowo – rolno - leśnych poprzez preferowanie zabudowy odtworzeniowej i uzupełniającej w istniejących jednostkach osadniczych oraz poprzez modernizację i adaptację siedlisk istniejących,
- ograniczać obudowę ciągów komunikacyjnych, powodującej powstawanie barier ekologicznych i niszczenie walorów widokowych,
- tworzyć przejścia ekologiczne dla zwierząt wzdłuż ważniejszych ciągów komunikacyjnych,
- kształtować krajobraz terenów osadniczych poprzez:
 - preferowanie nowej zabudowy nawiązującej do regionalnej tradycji i otaczającego krajobrazu,
 - utrzymanie historycznej i regionalnej skali struktury jednostek osadniczych,
- zalesiać grunty zdegradowane, nieużytki oraz grunty o najniższej przydatności do produkcji rolniczej,
- budować i przebudować systemy melioracyjne, pod warunkiem że nie mogą one powodować znacząco niekorzystnych zmian stosunków gruntowo-wodnych, zwłaszcza na terenach tworzących system przyrodniczy,
- zachować i chronić tereny położone w obrębie korytarzy ekologicznych przed intensywnym zagospodarowaniem,
- chronić przed zabudową tereny podmokłe oraz zachować naturalne cechy tych siedlisk,
- chronić przed zabudową grunty o najwyższych klasach bonitacyjnych,
- stosować do ogrzewania oraz pozyskania ciepłej wody użytkowej odnawialne źródła energii.
- uwzględniać w zagospodarowaniu technologie przeciwdziałające zmianom klimatu,
- uwzględniać w zagospodarowaniu przestrzennym uwarunkowania wynikające z występowania form ochrony przyrody i krajobrazu, a w szczególności ustaleń planów ochrony SOO Natura 2000, ustaleń ochrony obszarów chronionego krajobrazu, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytków ekologicznych, pomników przyrody oraz stanowisk chronionych gatunków roślin i zwierząt.
- przed pojęciem decyzji co do lokalizacji infrastruktury żeglugi śródlądowej w Golczowicach przeprowadzić ocenę przelotów wiosennych i jesiennych ptaków, kiedy teren może być wykorzystywany jako żerowisko.
-

5.1. OBSZARY I OBIEKTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO PROPONOWANE DO OBJĘCIA OCHRONĄ PRAWNĄ.

- **Rezerwat przyrody Stawy Niemodlińskie tożsamy z ZPK Stawy Niemodlińskie.**
Kompleks stawów proponowanych do ochrony rezerwatowej stanowią stawy: Sangów, Chłopski, Czarny, Wołowski, Książęcy, Kamaszka i Młyński. Położone są one na Równinie Niemodlińskiej i obejmują oddziały : 113 h, 148 d f, 153 p, 162 a f, 119,152, 166 A Nadleśnictwa Opole o powierzchni 374,97 ha. Projektowana, okalająca zbiorniki, otulina przekracza 720 ha powierzchni. Celem ochrony ma być zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i społecznych wielu cennych i rzadkich gatunków ptaków,

związanych w szczególności ze środowiskiem wodnym i błotnym, które stanowią ich miejsca gniazdowania bądź żerowania i wypoczynku.

Na obszarze Stawów Niemodlińskich stwierdzono dotychczas obecność ponad 200 gatunków ptaków, z czego 36 gatunków wodno-błotnych stale tu gniazduje. Wśród nich znajdują się takie ornitologiczne rarytasy jak: kania rdzawa (*Milvus milvus*), krogulec (*Accipiter nisus*), kobuz (*Falco subbuteo*), muchołówka mała (*Ficedula parva*), trzmielojad (*Pernis apivorus*), lelek (*Caprimugus europaeus*), dudek (*Upupa epops*), świergotek polny (*Anthus campestris*), kruk (*Corvus corax*), muchołówka białoszyja (*Ficedula albicollis*). Spotyka się tu również krakwę (*Anas strepera*), płaskonosą (*Anas clypeata*), kanię czarną (*Milvus migrans*), słonkę (*Scolopax rusticola*), śmieszkę (*Larus ridibundus*), (- kolonia liczyła ponad 100 gniazd w 1996r.), zimorodka (*Alcedo atthis*) i wiele innych. Od kilku lat w sąsiedztwie stawów gniazduje bielik. W proponowanym rezerwacie licznie występują chronione gatunki płazów jak np.: żmija zygzakowata i zaskroniec.

Na Śląsku pod względem bogactwa gatunków Stawy Niemodlińskie, z 36 gatunkami lęgowymi ptaków wodno-błotnych ustępują jedynie rezerwatowi przyrody Stawy Milickie w dolinie Baryczy. Ochrona rezerwatowa stawów będzie miała istotne znaczenie dla tej grupy ptaków, a w szczególności dla gatunków nielicznych i bardzo nielicznych, które stanowią 63% ogółu ptaków wodno-błotnych gniazdujących na tych stawach.

Obok bogactwa faunistycznego na uwagę zasługują występujące na obszarze stawów walory florystyczne. Zanotowano tu występowanie bardzo rzadkich gatunków roślin, takich jak wpisane na polską listę roślin zagrożonych ponikło jajowate *Eleocharis ovata* i nadwodnik sześciopęcikowy *Elatine hexandra*. Występują tu również rzadka turzyca ciborowata *Carex bohemica* i ponikło igłowate *Eleocharis acicularis*.

- **Rezerwat przyrody Ptakowice** – tożsamy z użytkiem ekologicznym o tej samej nazwie opisanym w cz. uwarunkowania.

6. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ.

Obszary i obiekty środowiska kulturowego, objęte ochroną prawną, zostały wymienione i omówione w rozdziale uwarunkowań kulturowych. Zagadnienie dziedzictwa kulturowego regulują umowy i konwencje międzynarodowe oraz ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Podstawą do ustalenia zasad w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego jest Gminny program opieki nad zabytkami na lata 2015-2018 uchwalony przez Radę Miejską w Lewinie Brzeskim w 2015 roku⁴⁷

Stan techniczny obiektów zabytkowych jest niezadowalający. Celowym kierunkiem działania powinno być wykorzystanie ich jako obiektów pełniących funkcje usług turystycznych i kulturalnych.

Bezwzględna ochroną należy objąć:

- zabytki architektury i budownictwa w postaci obiektów uznanych za szczególnie cenne wartości dziedzictwa kulturowego,
- zabytkowe założenia parkowe,
- zabytkowe założenia ruralistyczne,
- krajobraz kulturowy zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi,
- krajobraz kulturowy w formie ustanowionych stref ochrony konserwatorskiej,

⁴⁷

https://Lewin Brzeski.pl/download/attachment/11617/Lewin Brzeski_gpoz.pdf

- stanowiska archeologiczne.

Na terenie gminy znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków, które podlegają szczególnej ochronie konserwatorskiej. Wszelkie prace wykonywane na tych obiektach oraz na terenach otaczających, objętych strefą ochrony konserwatorskiej wymagają pozwoleń Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków podlegają ochronie i wszelkie działania projektowe, remontowe i inwestycyjne na tych obiektach wymagają uzgodnienia z Opolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

W przypadku wykreślenia obiektów z rejestru zabytków lub ewidencji zabytków nie stosuje się obostrzeń wynikających z niniejszego rozdziału.

Na terenie gminy wyznacza się następujące strefy ochrony konserwatorskiej,:

- Strefa „A” - ścisłej ochrony konserwatorskiej w Lewinie Brzeskim, Łosiowie Wronowie i Skorogoszczy,
- Strefa „B”- ochrony konserwatorskiej w Strzelnikach, Łosiowie, Różynie, Nowej Wsi Małej, Kantorowicach, Lewinie Brzeskim, Wronowie, Skorogoszczy, Chróście, Jasionie, Ptakowicach, Stroszowicach, Oldrzychowicach, Mikolinie, Przeczy, Borkowicach, Błażejowicach, Golczowicach,
- Strefa „OW” – obserwacji archeologicznej, we wszystkich miejscach gdzie występują stanowiska archeologiczne oraz na terenie strefy A,
- Strefa „W” – ścisłej ochrony relikwów archeologicznych, w miejscowościach występowania grodzisk i cmentarzysk: Strzelniki, Lewin Brzeski Wronów, Różyna, Łosiów, Buszyce, Mikolin, Kantorowice, Ptakowice, Borkowice, Różyna,
- Strefa „E” – ekspozycji w Strzelnikach i Łosiowie.

W odniesieniu do poszczególnych form ochrony zabytków ustala się:

- 1) **Obiekty zabytkowe - wpisane do rejestru zabytków** - zaleca się dążyć do pełnej rewaloryzacji obiektów wpisanych do rejestru zabytków, obejmując ochroną także ich otoczenie. Wszelkie działania podejmowane przy zabytkach wymagają realizacji zgodnie z przepisami obowiązującymi.
- 2) **Obiekty zabytkowe - ujęte w ewidencji zabytków:**
 - należy zachować ich historyczną formę (bryłę, kształt i geometrię) oraz zastosowane tradycyjne materiały budowlane;
 - realizowana w bezpośrednim sąsiedztwie tych obiektów nowa zabudowa nie powinna naruszać ich zabytkowych walorów;
 - zaleca się chronić, a w przypadku zniszczenia odtwarzać historyczny detal architektoniczny;
 - zaleca się zachować kształt, rozmiary i rozmieszczenie otworów zgodne z historycznym wizerunkiem budynku; zaleca się utrzymać lub odtwarzać w historycznym kształcie oryginalną stolarkę okien i drzwi;
 - w przypadku konieczności przebicia nowych otworów, zaleca się je zharmonizować z zabytkową elewacją budynku;
 - zaleca się chronić zachowany Układ i wystrój wnętrz oraz dążyć do jego odtworzenia w tych przypadkach, gdy uległ niekorzystnym zmianom;
 - zaleca się stosować kolorystykę i materiały nawiązujące do tradycyjnych lokalnych rozwiązań, w tym ceramiczne lub tynkowe pokrycie ścian zewnętrznych;

- elementy elewacyjne instalacji technicznych należy montować z uwzględnieniem wartości zabytkowych obiektów;
 - w odniesieniu do obiektów umieszczonych w ewidencji zabytków, które znajdują się w strefach ochrony konserwatorskiej, dodatkowo obowiązują ustalenia określone dla tych stref;
 - w odniesieniu do prac rozbiórkowych prowadzonych przy zabytkach należy uzyskać uzgodnienie właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków.
- 3) na obszarze stanowisk archeologicznych:** podjęcie prac ziemnych o charakterze budowlanym, wymagają realizacji zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 4) Strefa „A” - ścisłej ochrony konserwatorskiej:** obszary zawierające historyczny Układ przestrzenny wyróżniający się wartością i wysokim stopniem zachowania historycznie ukształtowanej struktury urbanistycznej.
- ścisłej ochronie podlega:
- historyczna kompozycja przestrzenna obszaru,
 - Układ, geometria i materiały nawierzchni ulic,
 - podział parcelacyjny,
 - struktura zabudowy, zieleń, wyposażenie i elementy zagospodarowania wewnątrz publicznych.
 - warunki ochrony:
 - zachowanie zasadniczych proporcji wysokościowych kształtujących sylwetek zespołu (z Dominantami),
 - zachowanie osi kompozycyjnych i powiązań widokowych,
 - zachowanie charakteru wewnątrz urbanistycznych,
 - zachowanie kompozycji Układów zieleni wraz z koniecznością uzupełniania ubytków i kontrolą dosadzeń,
 - utrzymanie Układu ulic i placów z dążeniem do zachowania lub przywrócenia ich historycznych: przebiegu, przekrojów, dawnych linii rozgraniczających i linii zabudowy,
 - utrzymanie i odtworzenie historycznych podziałów parcelacyjnych w postaci podziałów geodezyjnych lub poprzez ich uczytelnienie w terenie (ogrodzenia, specjalne ukształtowanie wewnątrz kwartałów, mała architektura),
 - utrzymanie istniejącej zabudowy, ze szczególnym uwzględnieniem zabudowy wartości historycznej lub lokalnej -kulturowej oraz zachowanych elementów zagospodarowania terenu we właściwym stanie technicznym i funkcjonalnym,
 - utrzymanie wartościowej kompozycji obiektów kubaturowych z określeniem zakresu dopuszczalnych przekształceń, ze szczególnym uwzględnieniem kondygnacji dachów i przyziemi, oraz wymogiem dostosowania elementów nowych do kompozycji pierwotnej,
 - wykorzystanie (kontynuacja) w nowej zabudowie zasad historycznej kompozycji zespołu i charakteru zabudowy sąsiadującej.
- 5) Strefa „B” – ochrony konserwatorskiej:** obszary o historycznym Układzie przestrzennym z fragmentarycznie zachowanymi elementami zabudowy i zagospodarowania lub przekształconą kompozycją.
- ochronie podlega:
- rozplanowanie i przekroje ulic i placów, z uwzględnieniem możliwości ochrony zachowanych nawierzchni,
 - linie zabudowy i historyczne ukształtowanie szerokości frontów parceli i działek budowlanych,

- forma architektoniczna zabudowy istniejącej i uzupełniającej (w tym gabaryty wysokościowe, formy dachów, zasadnicze proporcje elewacji),
 - zielen komponowana, obsadzenia ulic i placów, starodrzew w obrębie działki, jej Układ i skład gatunkowy.
warunki ochrony:
obowiązuje utrzymanie podstawowych elementów Układu przestrzennego,
 - likwidacja obiektów dysharmonijnych poprzez wyburzenie lub przebudowę z dostosowaniem do zasad kompozycji zespołu,
 - nowe obiekty należy dostosować do historycznej kompozycji przestrzennej oraz architektonicznych form zabudowy występującej w obrębie zespołu,
 - przy budowie nowych obiektów lub remontach zabudowy istniejącej, wskazane jest stosowanie tradycyjnych materiałów budowlanych, przede wszystkim w pokryciach dachów,
 - Układy zieleni komponowanej winny być odbudowywane lub budowane na zasadach kontynuacji lokalnej tradycji.
- 6) **Strefa „K” – ochrony krajobrazu kulturowego:** obszary zdominowane przez historyczne zespoły zieleni komponowanej, z elementami zabudowy i zagospodarowania terenu, ochronie podlega:
- historyczne ukształtowanie zagospodarowania w granicach jednostek krajobrazowych,
 - kompozycja zieleni, rozplanowanie i skład gatunkowy,
 - Układ dróg i ciągów pieszych (alejek),
 - zabudowa rezydencjonalna, sakralna i gospodarcza,
 - mała architektura: ogrodzenia, bramy, nawierzchnie,
 - elementy wyposażenia, zabudowa, altany, fontanny, rzeźby, nagrobki, krzyże i inne elementy urządzenia skwerów, parków, cmentarzy i ogrodów.
warunki ochrony:
 - zachowanie historycznych granic i zachowanych elementów historycznego urządzenia terenu,
 - likwidacja obiektów dysharmonijnych i przypadkowych lub przebudowa z dostosowaniem do estetyki i funkcji terenu,
 - ograniczenie parcelacji i zabudowy zabytkowych założeń parkowych i cmentarnych,
 - dopuszczenie odbudowy obiektów kubaturowych na terenie parków i cmentarzy w miejscach dawnej zabudowanych, jako wkomponowanych w Układ założenia.
- 7) **Strefa „E” - ekspozycji panoramy:** obejmujące obszary, na których ukształtowanie terenu lub zasada kompozycyjna wymaga zachowania lub ustalenia specjalnych warunków zagospodarowania, umożliwiającego kontakt optyczny z wartościowymi zespołami krajobrazu, Dominantami przestrzennymi, estetycznymi lub zabytkami.
ochronie podlega:
- istniejąca struktura przestrzenna wskazanego zespołu krajobrazowego, sylwety, Dominanty,
 - zagospodarowanie terenu stanowiącego przedpole i tło widoku na wskazany wartościowy zespół krajobrazowy, sylwetę, Dominantę przestrzenną,
 - Układ wnętrza i terenów otwartych (niezabudowanych) oraz ich zagospodarowanie umożliwiające kontakt wzrokowy z przestrzeni publicznych, z widokiem wartościowych zespołów krajobrazowych naturalnych i kulturowych, zabytków, współczesnych dzieł architektonicznych, tradycyjnych symboli przestrzennych oraz znaków nawigacyjnych.

warunki ochrony:

- ustalanie w obszarze strefy ekspozycji zakazu zabudowy i zadrzewień lub ograniczenia lokalizacji zagospodarowania utrudniającego lub zakłócającego widok chronionego zespołu, krajobrazu, sylwety czy Dominanty z przestrzeni o dostępie publicznym (drogi, ulice, place, parki, szlaki turystyczne, drogi wodne, punkty widokowe, itp.),
- ograniczenie lokalizacji nowych budynków i budowli mogących zakłócić odbiór chronionych wartości zabytkowych i krajobrazowych,
- w obszarze widoczności z punktów widokowych ustalanie zasad budowy piątej elewacji (kształtu i form pokrycia budynków) z uwagi na wartości krajobrazowe i warunków dopuszczania lokalizacji instalacji i urządzeń technologicznych.

obszary ochrony:

- panorama wsi,
- lokalne obszary widoku na zabytek, Dominantę, wartościowy zespół krajobrazowy kulturowy lub naturalny wskazywane i ustalone w planach miejscowych,
- wnętrza publiczne na podstawie analizy i ustaleń zamieszczonych w planach miejscowych.

8) Strefa „OW” - obserwacji archeologicznej

Obejmująca tereny o wczesnej metryce historycznej. Wszelkie inwestycje i prace ziemne na obszarze strefy należy uzgadniać z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Strefa ta jest tożsama z pojedynczymi stanowiskami archeologicznymi lub zespołami oraz ich otoczeniem oraz tożsama ze strefą A ochrony konserwatorskiej.

9) Strefa „W” - ścisłej ochrony relikwów archeologicznych

Obejmuje ochroną tereny o rozpoznanej zawartości stanowisk archeologicznych podlegających ochronie konserwatorskiej, a charakteryzujących się własną formą krajobrazową, wyróżniającą się w rzeźbie terenu. Obiektami tymi mogą być: grodziska wraz z otaczającymi je fosami, pojedyncze kurhany lub cmentarzyska kurhanowe, fortalicje, groble, wały itp. W strefie „W” występują następujące wymogi konserwatorskie: zakazana jest wszelka działalność budowlana oraz inwestycyjna niezwiązana bezpośrednio z konserwacją lub rewaloryzacją terenu, dopuszcza się jedynie prowadzenie prac porządkowych, konserwację zachowanych fragmentów zabytkowych celem ich ekspozycji w terenie lub zabezpieczenia przed zniszczeniem, przystosowanie do pełnienia funkcji muzealnych, kultowych, rekreacyjnych lub innych, wszystkie wymienione wyżej działania bezwzględnie należy uzgadniać z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Opolu.

Nowopowstające zespoły urbanistyczne należy harmonijnie komponować z otaczającym krajobrazem, a jeśli znajdować się będą w sąsiedztwie stref ochrony konserwatorskiej, nie powinny kolidować z historycznym Układem zabudowy. Kształtowanie zabudowy i jej otoczenia dla poszczególnych stref ochrony konserwatorskiej, podlega następującym ustaleniom:

- należy zapewnić ochronę ciągów i osi widokowych poprzez odpowiednie kształtowanie zabudowy, kadrowanie widoków poprzez zabudowę, ukształtowanie linii i płaszczyzny zieleni oraz alei,
- należy dostosować skalę zabudowy do otoczenia, uwzględniając ukształtowanie wnętrza urbanistycznych i otwarć kierunkowych,

- należy dostosować nowoprojektowaną zabudowę do historycznych Układów w zakresie sytuacji, bryły, skali, podziałów architektonicznych, materiałów budowlanych, a także nawiązaniem formami współczesnymi do lokalnej architektury; należy harmonijnie połączyć elementy zabudowy współczesnej z historyczną,
- dla zabudowy zagrodowej preferuje się zwarty Układ, lokalizację wzdłuż dróg niższych klas z możliwością powiązań z polami,
- należy wprowadzić w nowopowstających zespołach urbanistycznych przestrzenie ogólnodostępne, zieleń urządzonej wysoką i niską oraz ścieżki dla pieszych,
- zabudowania zagrodowe należy projektować jako zagrody wielobudynkowe zgodnie z historyczną zasadą kształtowania tych obiektów,
- należy unikać sytuowania obiektów budowlanych w sposób powodujący dysharmonię z otoczeniem.

7. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.

7.1. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI.

7.1.1. KOMUNIKACJA DROGOWA.

Sieć komunikacji drogowej gminy Lewin Brzeski opiera się na następujących trasach komunikacyjnych: droga krajowa Nr 94, drogi wojewódzkie Nr 458 , Nr 459 , Nr 462 , drogi powiatowe oraz lokalne i dojazdowe gminne.

Dla usprawnienia i podniesienia płynności ruchu ponadlokalnego i lokalnego oraz poprawienia bezpieczeństwa należy dążyć do modernizowania i rozbudowy istniejącego systemu komunikacji

Dla elementów Układu komunikacyjnego wprowadza się następujące ustalenia:

- dla istniejącej autostrady A4, przyjmuje się docelowo klasę **A** (autostrada). Przyjmuje się minimalną szerokość w liniach rozgraniczających: 70 m wraz z możliwością poszerzenia fragmentów jezdni w obrębie węzłów komunikacyjnych. Zezwala się na włączenia komunikacyjne do drogi tylko i wyłącznie za pomocą węzłów autostradowych, zgodnie z przepisami odrębnymi. Dopuszcza się poszerzenie autostrady oraz lokalizację trzeciego pasa ruchu, a także węzeł autostradowy w obrębie Sarny Małe,
- dla istniejącej drogi krajowej nr 94 oraz planowanej **obwodnicy**, miejscowości Skorogoszcz, Buszyce, Łosiów, przyjmuje się docelowo klasę **GP** (główna ruchu przyspieszonego). Na odcinku Lewin Brzeski-Buszyce-Leśniczówka zaproponowano dwa warianty przebiegu. Jedynie wariant I ominię użytek Ekologiczny „Torfowisko koło Buszyc”. Należy uznać, że wariant I jest wariantem optymalnym. Przy sporządzaniu MPZP oraz przanalizowaniu wariantów pod względem oddziaływania na środowisko i ludzi, dopuszczalny jest wybór jednego z wariantów. Ze względu na uciążliwość akustyczną drogi, zabudowę mieszkaniową należy lokalizować w możliwie jak największej odległości od drogi lub stosować rozwiązania techniczne i przestrzenne w celu zapewnienia standardów hałasowych. Włączenia komunikacyjne przyległych terenów do planowanej obwodnicy należy projektować poprzez węzły drogowe,
- dla dróg wojewódzkich przyjmuje się docelową klasę techniczną **G** – główna. Sieci infrastruktury technicznej niezwiązane z potrzebami zarządzania drogami wojewódzkimi lub potrzebami ruchu drogowego należy wykonywać poza pasem drogowym drogi

istniejącej lub docelowej. W szczególnie uzasadnionych przypadkach możliwa będzie lokalizacja tych sieci w pasie drogowym po wcześniejszym uzyskaniu zezwolenia zarządcy drogi. Należy zminimalizować ilość włączeń do przedmiotowych dróg wojewódzkich a włączenia z terenów przeznaczonych pod zabudowę powinny odbywać się poprzez drogi zbiorcze (w uzgodnieniu z zarządcą drogi); zaleca się w porozumieniu z PKP w trakcie modernizacji drogi wojewódzkiej nr 458 powiększenie skrajni wiaduktu pod linią kolejową E-30 w mieście Lewin Brzeski,

- dla dróg powiatowych przyjmuje się **klasę Z - zbiorcza** przy zachowaniu minimalnej szerokości zgodnie z przepisami odrębnymi. W przypadku braku możliwości uzyskania normatywnej szerokości w liniach rozgraniczających terenu pod drogi, ze względu na istniejące zainwestowanie, dopuszcza się zawężenie parametru szerokości w liniach rozgraniczających do stanu istniejącego. Dopuszcza się zmianę klas dróg do klasy KDZ(G) od strony ewentualnego węzła autostradowego na terenie Gminy Niemodlin – wariant I, do obwodnicy drogi nr 94 oraz w II wariantcie od węzła autostradowego w obrębie Sarny Małe
- Układ komunikacji dróg gminnych uzupełnia się projektowanymi drogami lokalnymi oraz ważniejszymi dojazdowymi w celu zapewnienia dogodnej obsługi terenów nowoprojektowanych; przyjmuje się docelowo klasy **L** oraz **D** przy zachowaniu minimalnych szerokości w liniach rozgraniczających zgodnie z przepisami odrębnymi.

W przypadku realizacji obwodnic drogi krajowej nr 94 odcinek drogi krajowej zastąpiony nowo wybudowanym odcinkiem drogi z chwilą oddania go do użytkowania zostanie pozbawiony dotychczasowej kategorii i zaliczony do kategorii drogi wojewódzkiej.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zaleca się przyjąć miejsca parkingowe w ilości, co najmniej:

- 1 miejsce na 1 mieszkanie,
- 0,5 miejsca na 1 zatrudnionego, dla obiektów kultury, sportu, oświaty administracji
- 1 miejsce na każde rozpoczęte 50 m² powierzchni obiektów usługowych lub produkcyjnych, lub 0,5 miejsca na 1 zatrudnionego,
- dla osób zaopatrzonych w kartę parkingową dla zabudowy usługowej oraz mieszkaniowej wielorodzinnej 1 miejsce na każde rozpoczęte 10 miejsc parkingowych.

7.1.2. KOMUNIKACJA KOLEJOWA.

Utrzymuje się linię kolejową magistralną nr 132 (E-30) o znaczeniu krajowym, relacji Wrocław – Bytom. Przewiduje się modernizację linii kolejowej E 30 – etap II.

7.1.3. KOMUNIKACJA ROWEROWA.

Na terenie gminy wyznaczony jest szlak rowerowy, biegnący przez miejsca o wysokich wartościach kulturowych oraz przyrodniczych. Szlak został poprowadzony drogami gminnymi drugorzędowymi oraz gruntowymi tak, aby nie kolidował z intensywnym ruchem samochodowym. Ponadto lokalny ruch rowerowy, związany z codziennymi dojazdami ludności do pracy i szkół, odbywa się po drogach publicznych wraz z ruchem pieszym i samochodowym. Ruch pieszy w Gminie odbywa się głównie na terenach zabudowanych na wydzielonych ciągach pieszych oraz po terenach parkowych. Przez gminę przebiega trasa turystyczna „Szlakiem polichromii brzeskich”, która ujmuje kościół w Strzelnikach i Łosiowie. Wyznaczone trasy rowerowe łączą miasto Lewin Brzeski z niemal wszystkimi wsiami gminy. Przebiegają one wzdłuż dróg wewnętrznych tworząc zwarty Układ komunikacyjny. Wskazany jest dalszy rozwój infrastruktury rowerowej z jej oznakowaniem,

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski

informacją turystyczną oraz wprowadzeniem atrakcyjnych urządzonych miejsc do postoju i odpoczynku.

Planuje się budowę drogi rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 458 Lewin Brzeski – Mikolin do granicy z gminą Popielów. W Lewinie Brzeskim oraz w Kantorowicach są także ścieżki rowerowe w koronach wałów przeciwpowodziowych.

Rysunek 12 Schemat tras rowerowych.

7.1.4. KOMUNIKACJA WODNA.

Przez teren gminy przechodzi szlak wodny „Odrzańska Droga Wodna”, zakwalifikowana do III klasy drogi wodnej. Planuje się przystosowanie szlaku wodnego „Odrzańska Droga Wodna” (E-30), do parametrów co najmniej IV klasy drogi wodnej.

7.2. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.

Wzrost terenów mieszkaniowych w zmianie studium wynika przede wszystkim z sukcesywnego podwyższania się poziomu standardu życia. Dotyczy to głównie młodego i średniego pokolenia, które z mieszkań rodziców przenosi się do nowych Domów. Wzrasta zainteresowanie zamieszkiwaniem w budynkach jednorodzinnych. Chłonność terenów dla zabudowy jednorodzinnej w porównaniu do mieszkań w Domach wielorodzinnych, np. o wysokiej intensywności zabudowy, jest bardzo duża, nawet kilkadziesiąt razy większa. Dowodem na to jest zahamowanie zaludnienia gminy pomimo zwiększonego ruchu budowlanego oraz oddania do użytków Domów jednorodzinnych,

Rozwój infrastruktury technicznej wiąże się przede wszystkim ze wzrostem liczby użytkowników tej infrastruktury. Przy bardzo słabym wzroście prognozowanej ilości mieszkańców w gminie Lewin Brzeski kierunki rozwoju infrastruktury technicznej będą w zmienianym studium podobne do kierunków przyjętych w studium obowiązującym.

7.2.1. ZAOPATRZENIE W WODĘ.

Posiadane wielkości zasobów wszystkich ujęć w gminie Lewin Brzeski wynoszą 103 m³/h. Ujęcie zlokalizowane jest ok 100 m na zachód od SUW gdzie zlokalizowane są 3 studnie (kopana nr 7, wiercona nr 4 i 1A). Wielkość ta gwarantuje obecnie zapotrzebowanie ludności, niemniej ze względu na długi czas eksploatacji ujęć oraz zwiększone zapotrzebowanie na wodę wskutek rozwoju nowych terenów zajdzie potrzeba ich rekonstrukcji oraz budowa nowych ujęć.

Całość systemu uzdatniania i zaopatrzenia w wodę nie posiada monitoringu i sterowania, co także ma niekorzystny wpływ na eksploatację, powodując zwiększenie kosztów i przestoje w dostawach wody.

W gminie powinny zostać realizowane dwa główne cele strategiczne, takie jak zapewnienie odbiorcom ciągłości dostawy wody zdatnej do picia w odpowiedniej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem, ochrona zasobów wód podziemnych.

7.2.2. OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW.

W Lewinie Brzeskim funkcjonuje kanalizacja sanitarna, której stan techniczny jest dobry, natomiast kanalizacja ogólnospławna wymaga remontu. Stan skanalizowania gminy przedstawia się następująco:

- Lewin Brzeski 98%,
- Łosiów, Strzelniki, Kantorowice, Nowa Wieś Mała po 100%,
- Skorogoszcz 30%.

Obecnie jest na etapie budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Skorogoszcz, Chróścina, Przecza oraz na osiedlu przy ul. Mickiewicza w Lewinie Brzeskim.

Pozostałe miejscowości objęte są dofinansowaniem do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków. Ścieki komunalne odprowadzane są do oczyszczalni w Lewinie Brzeskim, która obsługuje główne dzielnice miasta Lewin Brzeski, a po wybudowaniu sieci kanalizacji sanitarnej Gmina zamierza podłączyć do niej również Skorogoszcz, Chróścina i Przeczę oraz pozostałą część miasta Lewin Brzeski. Oczyszczalnia BIOCOS o przepustowości 1500 m³/d spełnia wszystkie wymogi ochrony środowiska i posiada zezwolenie na unieszkodliwianie płynnych odpadów komunalnych.

Dopuszcza się rozbudowę oczyszczalni ścieków w celu zwiększenia jej przepustowości.

7.2.3. ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ.

Utrzymuje się dotychczasowy sposób zaopatrzenia w energię elektryczną.

Zapotrzebowanie mocy, jakie wystąpi w wyniku pojawienia się nowych odbiorców przewidzianych na terenie gminy, może spowodować konieczność budowy nowych obiektów elektroenergetycznych. Zasadność ich realizacji powinna wynikać z koncepcji elektroenergetycznej, i obejmującej analizę kształtowania zapotrzebowania mocy oraz niezbędny zakres budowy sieci.

W przypadku zaistnienia kolizji projektowanych obiektów z urządzeniami elektroenergetycznymi urządzenia te mogą być przebudowane na koszt inicjatora zmian, w oparciu o warunki przebudowy oraz umowę bądź porozumienie o przebudowę, którą zawrze inicjator zmian z właścicielem sieci.

Do istniejących oraz projektowanych urządzeń elektroenergetycznych należy zapewnić możliwość dojazdu oraz dostępu dla ich zarządcy w celu prowadzenia eksploatacji.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

Na terenie gminy Lewin Brzeski utrzymuje się dotychczasowe urządzenia elektroenergetyczne wymienione w części A – Uwarunkowania.

Na terenie gminy planuje się:

- przebudowę, budowę i modernizację linii elektroenergetycznych 15 kV, 0,4kV, wraz z budową przyłączy i stacji trafo, w tym realizację inwestycji związanych z realizacją umów o przyłączenie, w tym: modernizację sieci 0,4kV w Golczowicach, budowę sieci 15 kV w Lewinie Brzeskim, modernizację linii 15kV Kopin – Lewin Brzeski, modernizację stacji trafo 15/0,4kV Mikolin Wieś,
- przebudowę i modernizację napowietrznych linii elektroenergetycznych 110kV po istniejącej trasie z dopuszczeniem budowy linii kablowych 110kV,
- modernizację istniejących linii wysokich napięć (400 kV Dobrzeń - Pasikurovice2, Dobrzeń - Wrocław) po istniejącej trasie.

Wokół napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 kV, oraz 400 kV obowiązują strefy ochronne określone przez przepisy odrębnych tj. odpowiednio 20 m od osi linii 110kV, 25m od linii 220 kV i 35 m od osi linii 400 kV.

Sposób zagospodarowania terenów pod liniami elektroenergetycznymi i w jej pobliżu określają przepisy odrębne oraz normy. Dopuszcza się rozdzielnie energetyczne i stacje trafo.

Uzupełnieniem systemu energetycznego jest pozyskiwanie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii zgodnie z zasadami określonymi ust. 20.

7.2.4. ZAOPATRZENIE W GAZ.

Uwarunkowania zaopatrzenia w gaz zostały przedstawione w części A,

Należy przestrzegać określonych przepisami odrębnymi ograniczeń w lokalizacji budynków i zagospodarowania terenów przyległych do istniejących gazociągów i obiektów gazowych zgodnie z przepisami odrębnymi.

Dopuszcza się budowę lokalnych zbiorników na gaz wraz z siecią rozprowadzającą w obrębie jednej lub kilku miejscowości.

Sieć gazowa rozwinięta jest jedynie na terenie miasta Lewin Brzeski i wsi Łosiów. Dystrybucję paliwa gazowego prowadzi Polska Spółka Gzownictwa sp. z o.o, Oddz. Zakład Gazowniczy w Opolu. Klientów indywidualnych obsługuje Rozdzielnia Gazu w Brzegu.

Docelowo dla zaopatrzenia w gaz dopuszcza się następujące kierunki rozwoju :

- miasto Lewin Brzeski oraz wieś Łosiów możliwość rozbudowy sieci gazowej średniego i niskiego ciśnienia podłączonego do stacji redukcyjno – pomiarowych,
- jednostki wiejskie – Kantorowice, Chróścina, Skorogoszcz możliwość budowy stacji redukcyjno – pomiarowej pierwszego stopnia. Podłączenie gazociągu DN 350 do istniejącej sieci relacji Zdieszowice - Brzeg,
- gazyfikacja terenów nie zgazyfikowanych miasta Lewin Brzeski i terenów wiejskich winna wynikać z opracowanej koncepcji,
- w przypadku potwierdzenia opłacalności inwestycji, realizacja sieci gazowej wymaga uzyskania od GSG Oddział Zakład Gazowniczy w Opolu warunków technicznych przyłączenia i podpisania umowy przyłączeniowej zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W zakresie wysokoprężnych sieci gazowych ustala się

- budowę gazociągu DN 300 Lewin Brzeski – Nysa wzdłuż trasy istniejącego gazociągu DN 200,

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski

- przebudowa gazociągu DN 100 (8,4MPa) przyłączeniowego do SRP Lewin Brzeski od projektowanego kąтового ZZU Lewin Brzeski gazociągu DN 300 (8,4MPa) relacji Lewin Brzeski do systemowej SRP Lewin Brzeski,
- budowa gazociągu DN 1000 MOP 8,4 MPa w ramach zadania „Budowa gazociągu Zdieszowice – Wrocław DN1000, MOP 8,4MPa ok. 130 km wraz z obiektami towarzyszącymi i infrastrukturą niezbędną do jego obsługi, obejmującego: Odcinek I – Brzeg – Zębice – Kiełczów o dł. ok. 46 km, Odcinek II – Zdieszowice – Brzeg o długości ok. 84 km” – jest zlokalizowany w odległości ok. 1 m od istniejącego gazociągu DN 350,
- budowa SRP w Buszycach.

7.2.5. CIEPŁOWNICTWO.

Gmina charakteryzuje się indywidualnymi źródłami ciepła w miejscowościach wiejskich. W mieście znajdują się dwie zbiorcze kotłownie firmy ECO oraz kotłownie indywidualne.

Nie przewiduje się rozwoju scentralizowanego systemu ciepłowniczego poza terenem miejskim. Postuluje się o stopniową likwidację źródeł opalanych węglem, powodujących znaczną, uciążliwą dla środowiska emisję zanieczyszczeń do powietrza. Należy promować proekologiczne systemy grzewcze z wykorzystaniem gazu. Przyjmuje się, że warunkiem poprawy środowiska przyrodniczego jest zastosowanie alternatywnych źródeł energii cieplnej. Dodatkowo należy propagować zastosowanie specjalistycznych i ekologicznych kotłowni, zasilanych paliwami będącymi produktami odpadowymi, takimi jak trociny, wierzba energetyczna, słoma, a także zasilanie energią elektryczną.

Ponadto na terenach nie zgazyfikowanych należy wdrażać instalację pozyskującą ciepło z odnawialnych źródeł energii jak: pompy ciepłe solary itp. z wykorzystaniem energii wody, wiatru, słońca, ziemi – tzw. mikroinstalacje.

Obecnie gmina dofinansowuje wymianę źródeł ciepła opartych na paliwie stałym na ekologiczne.

7.2.6. TELEKOMUNIKACJA

Rozwój sieci telekomunikacyjnej jest uzależniony od rozbudowy planowanych obszarów mieszkaniowych, usługowych i form aktywności gospodarczej. Na terenach istniejącej zabudowy sieć będzie uzupełniana w miarę potrzeb. Przewiduje się budowę linii światłowodowych.

Wszelkie zadania inwestycyjne i projektowe na terenie gminy w fazie projektowej powinny być uzgadniane z właściwym operatorem sieci w zakresie występowania kolizji z urządzeniami telekomunikacyjnymi.

Dopuszcza się:

- kompleksową realizację sieci teletechnicznej zapewniającej pełną obsługę wszystkich istniejących i projektowanych obszarów zabudowy, a także poza tymi obszarami zgodnie z wyrażonymi przez społeczeństwo lub gospodarkę potrzebami,

- sytuowanie tej sieci w liniach rozgraniczających dróg i ciągów pieszych,

- w sytuacjach uzasadnionych względami technicznymi, bezpieczeństwa, lub innymi, wynikającymi z potrzeb społeczno-gospodarczych, sytuowanie tejże sieci poza liniami rozgraniczającymi dróg, z zachowaniem przepisów odrębnych i po uzgodnieniu z właścicielami terenów.

- lokalizację naziemnych obiektów kubaturowych urządzeń telekomunikacyjnych w uzasadnionych technicznie lokalizacjach, jako obiektów wolnostojących (na terenie

posiadanych lub nabywanym przez gestora sieci), jak i wewnątrz budynków przeznaczenia podstawowego lub uzupełniającego, za zgodą ich właścicieli,

- zmianę sieci napowietrznych na sieci doziemne,
- przełożenie istniejących sieci w razie konfliktu z projektowanym zainwestowaniem terenów, za zgodą gestora sieci,
- budowę i rozbudowę telekomunikacyjnych linii i sieci radiowych, wraz z niezbędnymi obiektami i antenami linii radiowych, stacji bazowych telefonii komórkowej i linii radiowych łączących te stacje, zgodnie z obowiązującymi przepisami o ochronie środowiska, w tym szczególnie w zakresie ochrony ludności przed wpływami magnetycznego promieniowania nie jonizującego,

Dla teletechnicznych sieci podziemnych i nadziemnych obowiązują odpowiednie strefy i odległości ujęte w stosownych normach i przepisach. Należy zapewnić odpowiedni dostęp do urządzeń i sieci telekomunikacyjnej w trybach zwykłej eksploatacji, jak i w trybie awaryjnym.

Należy dążyć do stworzenia warunków przestrzennych dla zachowania ciągłości wyżej wymienionych działań, w celu umożliwienia budowy społeczeństwa informatycznego, uwzględniając potrzeby jego rozwoju gospodarczego, szkolnictwa, handlu i swobodnego przepływu informacji, zgodnie z odpowiednimi Dyrektywami prawodawstwa Unii Europejskiej.

Podłączenia do sieci teletechnicznej nowo powstałych obiektów będą realizowane zgodnie z wydawanymi warunkami technicznymi.

7.2.7. GOSPODARKA ODPADAMI.

Gospodarka odpadami na terenie gminy powinna polegać na zorganizowanej zbiórce w odpowiednich pojemnikach i kontenerach odpadów Domowych i gospodarczych z terenów zabudowy wiejskiej, wyodrębnieniu surowców wtórnych, zorganizowanym transporcie, segregacji oraz składowaniu odpadów z zagęszczaniem. Istotne jest zwrócenie uwagi na wstępne sortowanie odpadów w miejscu ustawienia pojemników, z odzyskiwaniem surowców przeznaczonych do powtórnego wykorzystania (recykling). Odpady są wywożone poza granice gminy Lewin Brzeski. Gmina od 1 lipca 2013 r. jest podmiotem odpowiedzialnym za odbiór odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach Domowych. Odbiór odpadów komunalnych wykonuje Gmina poprzez uprawniony podmiot. Stosuje się selektywne zbieranie odpadów do wyznaczonych pojemników oraz odbiór okresowo odpadów wielkogabarytowych. W zakresie gospodarowania przestrzenią Gmina utworzyła punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych obok oczyszczalni ścieków, który zapewnia dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy. Do GPSZOK można przekazać niżej wymienione odpady:

- odpady ulegające biodegradacji;
- odpady zielone
- papier i tektura;
- szkło, opakowania szklane;
- tworzywa sztuczne;
- opakowania wielomateriałowe;
- metale;
- meble i inne odpady wielkogabarytowe;
- zużyte baterie przenośne i akumulatory przenośne;

- zużyty sprzęt elektroniczny i elektryczny;
- odpady niebezpieczne (w tym chemikalia);
- przeterminowane leki;
- zużyte opony (wyłącznie z pojazdów osobowych);
- odpady budowlane i rozbiórkowe (pochodzące z prowadzenia drobnych prac remontowych nie wymagających pozwolenia na budowę, ani zgłoszenia zamiaru budowy lub wykonania zamiaru budowy lub wykonania robót)

Na terenie gminy na terenach oznaczonym symbolem P dopuszcza się lokalizację instalacji, gdzie prowadzi się gospodarowanie i magazynowanie odpadów itp. z wyłączeniem ich składowania i spalarni oraz na terenie oznaczonym symbolem K stanowiącym teren oczyszczalni ścieków w Lewinie Brzeskim. Na terenie oznaczonym symbolem O zlokalizowanym na działce gminnej w obrębie Golczowic dopuszcza się przetwarzanie odpadów, zbieranie odpadów, termiczne przekształcanie odpadów, oraz unieszkodliwianie odpadów z wyłączeniem ich składowania.

Gospodarka odpadami wymaga w dalszym ciągu monitorowania i likwidacji nielegalnych składowisk odpadów.

8. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM.

Obszary w gminie Lewin Brzeski, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym, to:

- obszary przeznaczone pod drogi: publiczne zbiorcze, lokalne i dojazdowe, oznaczone na rysunku kierunków kolorem szarym,
- obszary pod budowę i modernizację systemów infrastruktury technicznej, w szczególności kanalizacji i oczyszczalni ścieków oraz sieci i urządzeń zaopatrzenia w wodę, oznaczone na rysunki kierunków odpowiednio symbolami: K, W.

9. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA I USTALENIAMI PROGRAMÓW ZAWIERAJĄCYCH ZADANIA RZĄDOWE.

Obszary w gminie Lewin Brzeski, na których przeznaczone będą planowane inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, to:

- obszar pod obwodnicę drogi krajowej nr 94, oznaczony symbolem I,
- obszar stacji redukcyjno – pomiarowej w Buszycach, oznaczony symbolem II,
- obszary lokalizacji sieci gazowych wysokich ciśnień wraz ze strefami regulowanymi oznaczone na rysunku studium,
- obszar linii kolejowej, pokrywający się z granicami terenu zamkniętego oznaczonego na rysunku studium symbolem KK

10. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE

OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 m² ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ.

W studium nie wyznacza się: obszarów dla których sporządzenie mpzp jest obowiązkowe, obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszarów przestrzeni publicznej.

W gminie nie występują:

- 1) strefa "A" ochrony uzdrowiskowej,
- 2) nieruchomości zajęte pod byłe lotniska wojskowe, przekazane właściwym jednostkom samorządu terytorialnego,
- 3) tereny objęte planem generalnym,
- 4) obszar Pomnika Zagłady i jego strefy ochronne,
- 5) nieruchomości Skarbu Państwa przejęte od wojsk Federacji Rosyjskiej,
- 6) obszary, na których utworzono park kulturowy.

W gminie Lewin Brzeski występują tereny górnicze niemniej zgodnie z obowiązującym przepisami prawa geologicznego i górniczego dla terenów górniczych nie ma obowiązku sporządzenia mpzp. Ponadto obowiązek sporządzenia MPZP wynika w celu przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne oraz gruntów rolnych klas od I do III na cele nierolnicze, co omówione zostało w ust. 11.

11. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE.

Przewiduje się sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów nie objętych mpzp oraz dla terenów objętych w całości lub części ustaleniami mpzp, jako nowe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla następujących obszarów w gminie Lewin Brzeski:

- 1) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Lewina Brzeskiego –w granicach obrębu ewidencyjnego,
- 2) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru wsi Przecza w granicach obrębu ewidencyjnego,
- 3) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru wsi Kantorowice w granicach obrębu ewidencyjnego,
- 4) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru wsi Oldrzychowice w granicach obrębu ewidencyjnego,
- 5) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru wsi Łosiów w granicach obrębu ewidencyjnego,
- 6) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru wsi Strzelniki w granicach obrębu ewidencyjnego,
- 7) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru wsi Skorogoszcz i Chróścina w granicach obrębu ewidencyjnego.

Dopuszcza się sporządzenie innych mpzp w zależności od potrzeb i możliwości rozwojowych gminy.

Obszary oznaczone na rysunku studium jako użytki rolne klas I-III występujące na obszarach przewidzianych pod zabudowę będą wymagać uzyskania zgody na przeznaczenie ich na cele nierolnicze na etapie procedury opracowania projektu planu miejscowego, o ile projekt planu będzie przewidywał taką konieczność.

12. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.

Najważniejsze kierunki przemian w rolnictwie to:

- 1) stworzenie mechanizmów umożliwiających powstawanie dużych, silnych ekonomicznych gospodarstw rolnych, upraw zbóż, hodowli bydła, drobiu i trzody, a także upraw ogrodniczych,
- 2) działania w kierunku tworzenia miejsc pracy na wsi poza rolnictwem,
- 3) wprowadzanie rolnictwa ekologicznego i innych niekonwencjonalnych kierunków produkcji rolniczej,
- 4) w strukturze użytkowania gruntów rolnych zaleca się co najmniej utrzymać dotychczasowy udział trwałych użytków zielonych, zwłaszcza łąk na wilgotnych siedliskach,
- 5) zaleca się w możliwie największym stopniu zachowywać cenne siedliska, w tym łąkowe i leśne, będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty Europejskiej a także inne będące miejscem występowania chronionych gatunków roślin i zwierząt,
- 6) dopuszcza się zakładanie stawów hodowlanych tylko w przypadku, jeśli nie naruszą one istotnie bilansu wodnego (nie spowodują deficytu wodnego) w zlewni i nie spowodują zanieczyszczenia wód w innych akwenach oraz jeśli nie będzie to stało w kolizji z celami ochrony ustanowionych obszarów chronionej przyrody,
- 7) dopuszcza się przeznaczanie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne w przypadku lokalizacji dróg w tym rowerowych, lub poszerzenia istniejących pasów drogowych, przeprowadzenia elementów infrastruktury technicznej oraz innych potrzeb określonych w Studium,
- 8) wprowadza się następujące ograniczenia w hodowli zwierząt:
 - a) dla terenów oznaczonych symbolem ZW do 40DJP, (w przypadku już istniejących hodowli zwierząt do 60 DJP), zakaz hodowli zwierząt futerkowych,
 - b) dla terenów oznaczonych symbolem PR zakaz hodowli zwierząt futerkowych,
- 9) wprowadzanie systemów zadrzewień śródpolnych, wprowadzanie pasów zieleni wzdłuż cieków,
- 10) zwiększenie lesistości gminy poprzez dolesienia gruntów o bonitacji gleb nie nadającej się do produkcji rolnej oraz nieużytków i terenów w sąsiedztwie wyrobisk,
- 11) dopuszcza się dolesienia w sąsiedztwie terenów leśnych, oraz w enklawach leśnych, a także w sąsiedztwie terenów oznaczonych symbolami: P, PE, PR, EP,
- 12) obsługę rolnictwa zapewnić na terenach oznaczonych symbolem PR.

13. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH.

Na terenie gminy nie występują obszary osuwania się mas ziemnych oraz występują obszary zagrożenia powodzią i obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi związane są z rzeką Nysa Kłodzka, Ścinawa Niemodlińska oraz Odra.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

Zgodnie mapami zagrożenia powodziowego na załączniku graficznym wyznaczono:

- obszary zagrożenia powodzią gdzie zagrożenie powodzią jest niskie i wynosi 0,2%,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią, gdzie zagrożenie powodzią jest średnie i wynosi raz 1% oraz wysokie i wynosi 10%,
- obszary narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią należy ograniczyć zainwestowanie, a dla nowej zabudowy, w tym odtworzenia zabudowy lub uzupełnień zabudowy wyznaczonej na rysunku kierunków obowiązują następujące zasady:

- a) zakaz gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody oraz przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowania,
- b) zakaz lokalizowania nowych cmentarzy,
- c) mycia pojazdów w wodach powierzchniowych oraz nad brzegami tych wód,
- d) pobierania z wód powierzchniowych wody bezpośrednio do opryskiwaczy rolniczych oraz mycia opryskiwaczy rolniczych i sprzętu do aplikacji nawozów, oraz wylewania wody z ich mycia w odległości mniejszej niż 25 m od brzegu zbiorników wodnych, jezior, cieków naturalnych, rowów, kanałów, ujęć wody, jeżeli nie ustanowiono strefy ochronnej na podstawie art. 135 ust. 1 ustawy Prawo wodne,
- e) używania farb produkowanych na bazie związków organiczno-cynowych (TBT) do konserwacji technicznych konstrukcji podwodnych;
- f) sposób kształtowania zabudowy oraz kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym ukształtowania terenu, intensywności zabudowy oraz udziału procentowego powierzchni biologicznie czynnej zgodnie z tabelą kierunków,
- g) zakaz lokalizacji podpiwniczeń,
- h) nakaz wyniesienia poziomu parteru ponad poziom wód powodziowych (Q1%),
- i) nakaz zabezpieczenia wszelkich obiektów infrastruktury technicznej przed uszkodzeniami w trakcie powodzi,
- j) dopuszczenie stosowania wybieralnych zbiorników na ścieki pod warunkiem zastosowania szczelnej konstrukcji oraz rozwiązań technicznych zabezpieczających przed zalaniem wodami powodziowymi oraz przedostawaniem się ścieków do środowiska gruntowo – wodnego zwłaszcza w trakcie powodzi,
- k) zakaz nowej zabudowy na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią Q 10 % oraz w międzywalu z wyjątkiem budowli przeciwpowodziowych, urządzeń wodnych i obiektów związanych z gospodarką wodną (tj. obiektów hydrotechnicznych, hydroenergetycznych itp.).

Jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi, właściwy organ Wód Polskich może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazów, o którym mowa w lit. a, b, określając warunki niezbędne dla ochrony jakości wód.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują następujące wymagania dotyczące uzyskania pozwolenia wodnoprawnego, które jest wymagane w następujących przypadkach:

- 1) lokalizowanie na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią:
 - a) nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
 - b) nowych obiektów budowlanych;

- 2) gromadzenie na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią ścieków, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, oraz prowadzenie na tych obszarach przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowania, jeżeli wydano decyzję, o której mowa w art. 77 ust. 3 ustawy Prawo wodne.

Na terenie gminy nie występują udokumentowane tereny osuwania się mas ziemnych.

14. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY.

Filarem ochronnym jest ta część obszaru górniczego, w której dla zabezpieczenia chronionych obiektów przed szkodami wskutek robót górniczych prowadzenie tych robót może być dozwolone pod szczególnymi warunkami, zapewniającymi w dostateczny sposób ochronę przed tymi szkodami. Filar ochronny ustanawia właściwy Okręgowy Urząd Górniczy.

Na terenie gminy ustanowiono na podstawie przepisów odrębnych filary ochronne dla złóż: Lewin Brzeski oznaczonego na rysunku studium symbolem 1 oraz Stroszowice oznaczonego na rysunku studium symbolem 2.

Wskazuje następujące obiekty dla których wyznacza się w złożu filary ochronne:

- Fragmenty: sieci elektroenergetycznych 110 kV i 400 kV, terenu lasu oraz terenu zabudowanego dla złoża Sarny oznaczonego na rysunku studium symbolem 5,
- Fragment sieci elektroenergetycznej 110 kV dla złoża Sarny Pole IIa -2, oznaczonego na rysunku studium symbolem 7,
- Fragment sieci elektroenergetycznej 110 kV dla złoża Sarny - Pole IIa -1 oznaczonego na rysunku studium symbolem 8.
- Fragment terenu lasu, cieków i zbiorników wodnych dla złoża Kantorowice oznaczonego na rysunku studium symbolem 6,
- Fragmenty: tereny zabudowane dla złoża Lewin Brzeski oznaczonego na rysunku studium symbolem 1.

Nie wyklucza się na wyznaczenia filarów ochronnych od innych obiektów i obszarów zgodnie z przepisami odrębnymi.

15. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ.

Na terenie gminy nie występują obszary pomników zagłady.

16. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI.

Nie wyznacza się obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.

17. OBSZARY ZDEGRADOWANE.

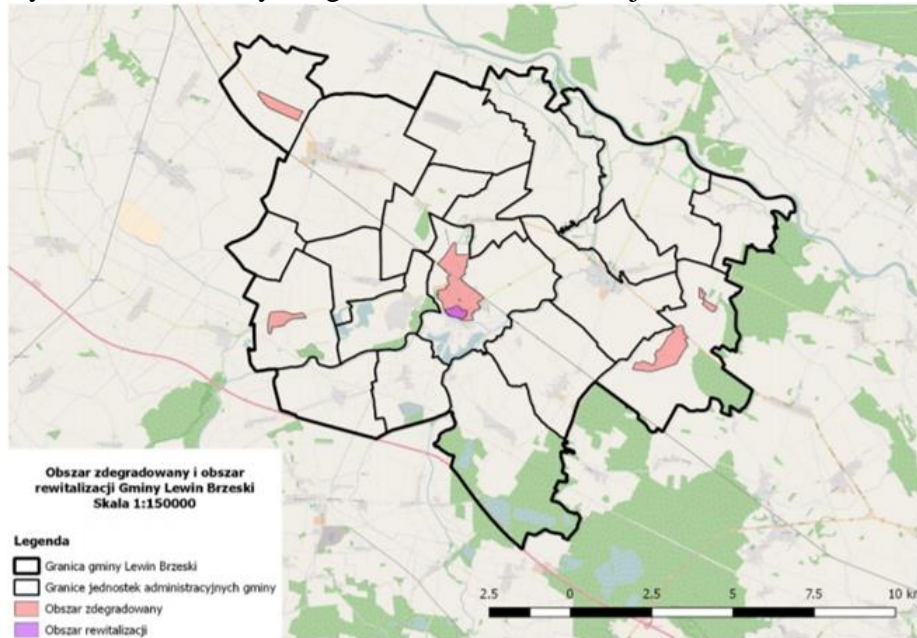
Zgodnie z Lokalnym Programem Rewitalizacji uchwalonym w 2016 roku⁴⁸ wyznaczono obszary zdegradowane w miejscowościach: Lewin Brzeski, Strzelniki, Borkowice,

⁴⁸ <https://Lewin Brzeski.pl/2915/2004/lokalny-program-rewitalizacji-Lewin Brzeskia-na-lata-2016-2023.html>

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski

Błażejowice, Ptakowice. Wyznaczone obszary zdegradowane objęły część zurbanizowaną powyższych obszarów gminy Lewin Brzeski. Wiąże się to bezpośrednio z obszarami wprost generującymi zidentyfikowane problemy, zarówno społeczne występujące przeważnie na obszarach zamieszkałych przez miejscową ludność, jak również problemy bezpośrednio związane z warunkami mieszkalnymi oraz stanem technicznym budynków.

Rysunek 13 Obszary zdegradowane i rewitalizacji

18. GRANICE TERENU ZAMKNIĘTEGO I JEGO STREFY OCHRONNEJ, W TYM STREF OCHRONNYCH WYNIKAJĄCYCH Z DECYZJI LOKALIZACYJNYCH WYDANYCH PRZEZ KOMISJĘ PLANOWANIA PRZY RADZIE MINISTRÓW W ZWIĄZKU Z REALIZACJĄ INWESTYCJI W ZAKRESIE OBRONNOŚCI I BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWA.

Na terenie Gminy występują tereny kolejowe - zamknięte, dla których nie ustala się stref ochronnych. Tereny te oznaczono na mapie nr 2 – Kierunki.

19. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM, W ZALEŻNOŚCI OD UWARUNKOWAŃ I POTRZEB ZAGOSPODAROWANIA WYSTĘPUJĄCYCH W GMINIE.

Na terenie gminy nie określa się obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym.

Gmina Lewin Brzeski należy do Stowarzyszenia Aglomeracja Opolska powołanej przez 20 gmin województwa opolskiego na zebraniu założycielskim 16 października 2013 r. Aglomerację tworzy Opole - miasto na prawach powiatu, 7 gmin miejsko-wiejskich, a także 13 gmin wiejskich. Celem utworzonej płaszczyzny współpracy jest przezwyciężanie trudności i barier hamujących rozwój społeczno – gospodarczy Aglomeracji, poprawa jakości życia jej mieszkańców, a także wzrost konkurencyjności gmin- Partnerów.

Główne dziedziny, w ramach których Partnerzy zdecydowali się na współpracę zostały zapisane w Porozumieniu. Aglomeracja Opolska koncentruje swoje działania wokół kluczowych dla członków partnerstwa obszarów: planowanie strategiczne i przestrzenne, rozwój gospodarczy i wspólne działania na rzecz pozyskiwania inwestorów, transfer nowych

technologii z centrów naukowych Opola do podmiotów gospodarczych Aglomeracji, transport zbiorowy, ochrona zasobów przyrodniczych, ochrona środowiska, ochrona przeciwpowodziowa, oświata, kultura, sport i turystyka.

Obecnie największym przedsięwzięciem realizowanym wspólnie przez Partnerów jest projekt Zintegrowany rozwój Aglomeracji Opolskiej, który uzyskał dofinansowanie w konkursie w ramach Programu operacyjnego Pomoc techniczna 2007-2013. Projekt służyć będzie identyfikacji wspólnych celów rozwojowych dla obszaru funkcjonalnego AO, wzmocnieniu pełniących przez Opole funkcji miejskich i metropolitalnych, a także rozbudowie powiązań funkcjonalnych między gminami AO.⁴⁹

Rysunek 14 Położenie Gminy na tle województwa i aglomeracji Opolskiej.

20. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100KW, A TAKŻE ICH STREF OCHRONNYCH.

Ustala się następujące zasady ich lokalizacji: urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich strefy ochronnych:

- 1) zakazuje się lokalizacji elektrowni wiatrowych;
- 2) zakazuje się lokalizacji instalacji wytwarzających energię z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego oraz z biopłynów, powyższy zakaz nie dotyczy obszarów oznaczonych symbolem PR, gdzie dopuszcza się wytwarzanie biogazu rolniczego w małych instalacjach; strefa ochronna dla tych terenów pokrywa się z terenem, na którym te instalacje będą lokalizowane;

⁴⁹ <https://aglomeracja-opolska.pl/aglomeracja-opolska>

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

- 3) dopuszcza się instalacje wykorzystujące energię słoneczną na terenach oznaczonych symbolami: P, P2, PR. Ponadto wyznaczono tereny oznaczone symbolem EP w Lewinie Brzeskim tj. teren byłego składowiska odpadów i teren zlokalizowany w sąsiedztwie terenów przemysłowych dla lokalizacji urządzeń, w tym farm solarnych wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW. Strefa ochronna dla instalacji fotowoltaicznych wykorzystujących energię promieniowania słonecznego, aerothermalną i geothermalną lokalizowanych na tych terenach pokrywa się z terenem, na którym te instalacje będą lokalizowane;
- 4) dopuszcza się elektrownie wodne na rzece Odra, Nysa Kłodzka i Ścinawa Niemodlińska; nie ustala się stref ochronnych dla elektrowni wodnych.

CZĘŚĆ C

**UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ
STUDIUM**

W niniejszym Studium dokonano identyfikacji oraz oceny walorów środowiska, w tym środowiska kulturowego i zabytków oraz infrastruktury technicznej i społecznej, a także dokonano oceny istniejącego stanu zainwestowania. Zadaniem opracowania jest uzyskanie harmonijnego rozwoju gminy z poszanowaniem istniejących zasobów: przyrodniczych, kulturowych i przestrzennych.

W efekcie rozwój przestrzenny winien spowodować powstanie zwartych obszarów zabudowy z dostępem do infrastruktury technicznej i społecznej, stanowiących przyjazne środowisko do zamieszkania, wypoczynku oraz umożliwiające rozwój przedsiębiorczości.

1. Zmiany w kierunkach rozwoju w stosunku do poprzedniej decyzji studium.

W stosunku do poprzedniej edycji studium w znacznym stopniu ograniczono tereny nowej zabudowy mieszkaniowej w szczególności na obszarach o niewykształconej strukturze funkcjonalno – przestrzennej na obszarach wiejskich. Zasadniczo utrzymano przeznaczenie wynikające z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Generalnie na terenach wiejskich rozwój zabudowy dopuszczono na terenach o wykształconej strukturze przestrzennej z dostępem do uzbrojenia i infrastruktury społecznej z nieznacznym zwiększeniem obszarów zabudowy w kierunku dróg transportu rolnego w celu umożliwienia uzupełniania zabudowy z wyłączeniem wsi Przecza, Łosiów, Skorogoszcz, gdzie wyznaczono nowe tereny zabudowy wiejskiej oraz miasta Lewin Brzeski, gdzie wyznaczono nowe tereny zabudowy mieszkaniowej w kierunku Buszyc oraz Kantorowic, co jest efektem wydanych decyzji o warunkach zabudowy oraz postępującego uzbrajania tych terenów. Także w mieście Lewin Brzeski powiększono tereny aktywności gospodarczej jako rezerwa terenu pod kolejne etapy działalności inwestycyjnej.

Dla miasta Lewin Brzeski wyznaczono nowe obszary zabudowy na ulicy Piasta Kołodzieja, co pozwoli na zachowanie zwartości zabudowy oraz lokalizację także zabudowy usługowej o mniejszych parametrach powierzchniowych bliżej osiedli mieszkaniowych w zasięgu dojścia pieszego.

Ponadto dokonano korekt w zakresie kierunków rozwoju wynikających z istniejącego zagospodarowania. W ustaleniach studium uwzględniono większość zabudowy wynikającą z wydanych decyzji administracyjnych.

2. Istotne z punktu widzenia przestrzennego kierunki rozwoju komunikacji.

W zakresie komunikacji ważną inwestycją komunikacyjną będzie: budowa obwodnicy w ciągu drogi krajowej nr 94 stanowiącej obejście drogowe wsi Łosiów, Skorogoszcz i Buszyce, co przyczyni się do poprawy warunków akustycznych i ograniczenia zanieczyszczeń powietrza wzdłuż drogi krajowej oraz na terenach sąsiednich. Zaproponowano zmiany klasy drogi ulicy Hallera i części ulicy Wojska Polskiego; dla pozostałych dróg dopuszcza się ich poszerzenia zgodnie z przepisami odrębnymi do planowanych docelowo klas. Ponadto na wszystkich obszarach wyznaczonych pod zabudowę dopuszcza się Układy komunikacyjne w tym drogi publiczne do wprowadzenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Ponadto dopuszczono zmianę klas dróg zbiorczych na drogi główne w przypadku lokalizacji węzła autostradowego w rejonie Saren Małych lub Magnuszowic.

3. Polityka tworzenia nowych miejsc pracy.

Utworzenie nowych miejsc pracy poza rolnictwem, gdzie zatrudniony jest niewielki odsetek pracujących, w sektorze turystyki i wypoczynku winny zapewnić walory przyrodnicze gminy. Nowe miejsca poza rolnictwem zapewni strefa przemysłowo-usługowa w Lewinie Brzeskim oraz w Skorogoszczy w obrębie węzła drogowego. Miejsca pracy możliwe są również dzięki naturalnym zasobom złóż i związanym z tym wydobyciem surowców kopalin. Ustalenia projektu studium zakładają znaczną aktywizację gospodarczą w oparciu o realne możliwości rozwoju, które tkwią w przestrzeni przyrodniczej, kulturowej oraz w sferze społecznej gminy Lewin Brzeski.

4. **Polityka ochrony zasobów przyrodniczych i zieleni.**

Znaczny obszar terenów cennych przyrodniczo determinuje potrzebę ich zachowania oraz ochrony a także racjonalnej gospodarki rolnej i leśnej. Większość najcenniejszych obiektów objętych ochroną, a także siedlisk ptaków, poza obszarami chronionego krajobrazu znajduje się na terenach nie przewidzianych w niniejszym studium pod zabudowę. Na szczególne uwzględnienie zasługuje w planach rozwojowych rewitalizacja i udostępnienie parków zabytkowych cennych nie tylko ze względu na wartości kulturowe, ale także występowanie wartościowych gatunków roślin zwłaszcza Drzewostanu. Wykorzystanie zasobów przyrodniczych może być przyczynkiem do rozwoju infrastruktury turystycznej i wykorzystania potencjału także ludzkiego na terenach wiejskich.

5. **Polityka w zakresie rozwoju nowej zabudowy**

Atrakcyjne tereny mieszkaniowe zlokalizowane na obszarach o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno – przestrzennej, a także inne określone w planach miejscowych pod zabudowę powinny wpłynąć na konieczną zmianę struktury wieku mieszkańców w kontekście możliwości pozostania młodzieży na terenie gminy oraz ograniczenia migracji poza tereny gminy Lewin Brzeski. Podstawą do wyznaczenia nowych terenów pod zabudowę była analiza demograficzna i społeczna wskazująca na potrzeby rozwojowe Gminy dla obecnych i przyszłych mieszkańców.

Na podstawie analiz oraz barier wynikających z uwarunkowań określono kierunki zagospodarowania przestrzennego, minimalizujące powstawanie konfliktów oraz stwarzające warunki do harmonijnego kształtowania przestrzeni z uwzględnieniem w szczególności utrzymania zabudowy zwartej, dostępnej w pierwszej kolejności do infrastruktury technicznej i społecznej.

Przy wyznaczaniu nowych terenów pod zabudowę wzięto pod uwagę w szczególności wyniki analizy ekonomicznej środowiskowej i społecznej, prognozę demograficzną oraz możliwości finansowe gminy, maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy. Pozwoliło to na sformułowanie kierunków rozwoju z uwzględnieniem następujących kryteriów:

- 1) wyznaczono nową zabudowę produkcyjną i usługową w Skorogoszczy o pow. ok. 14 ha, powyższy zabieg ma na celu wykorzystanie potencjału w sąsiedztwie planowanego węzła drogowego obwodnicy drogi krajowej nr 94 oraz realne dostosowanie zabudowy produkcyjnej i usługowej do potrzeb gminy;
- 2) uwzględniono tereny pod zabudowę wyznaczone w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego z dopuszczeniem zmiany funkcji zabudowy w Lewinie Brzeskim w kierunku Buszyc na zabudowę wielorodzinną. Powyższe ma na celu zapewnienie zwiększonej podaży mieszkań dla ewentualnych nowych mieszkańców związanych z rozwojem strefy aktywności gospodarczej P i PII

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

- 3) na pozostałych terenach częściowo uwzględniono warunki zabudowy i zagospodarowania terenu wynikające z wydanych decyzji o warunkach zabudowy, dla których zachodzą okoliczności wymienione w pkt. 4;
- 4) nową zabudowę mieszkaniową zlokalizowano na zasadzie uzupełnień plombowych oraz kontynuacji zabudowy wzdłuż istniejących dróg oraz na zasadzie utrzymania zwartości zabudowy, a także w Lewinie Brzeskim w kierunku Buszyc, w Kantorowicach na granicy z miastem Lewin Brzeski oraz w Stroszowicach wokół zbiornika wodnego po eksploatacji kopalni;
- 5) uwzględniono obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz wprowadzono na nich ograniczenia w zabudowie poprzez niewyznaczanie nowych terenów pod zabudowę poza terenami wyznaczonymi w obowiązujących mpzp oraz wybranymi terenami położonymi w obszarach zwartej zabudowy w szczególności uwzględniono niekorzystne położenie wsi Wronów względem stref zagrożenia powodzią i wyznaczono tam tylko tereny uzupełnień plombowych o łącznej powierzchni 2 ha, przy całkowitej powierzchni zainwestowanej wynoszącej ok. 13,5 ha, w większości jako uzupełnienie zabudowy zagrodowej w ramach istniejących siedlisk;
- 6) w związku z aktualizacją map zagrożenia powodziowego dokonano korekty:
 - a) planowanej zabudowy we wsi Kantorowice, gdzie uwzględniono istniejącą zabudowę na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią oraz dopuszczono na tych terenach uzupełnienia plombowe o łącznej powierzchni ok. 1 ha,
 - b) planowanej zabudowy we wsi Ptakowice, gdzie nie dopuszczono nowej zabudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią;
- 7) uwzględniono potrzebę rozwoju i rozbudowy infrastruktury technicznej w tym wodociągowej i kanalizacji sanitarnej;
- 8) przeznaczono w obrębie Golczowic teren pod lokalizację obiektów związanych z przetwarzaniem odpadów z wyłączeniem ich składowania;
- 9) dopuszczono na terenach wiejskich wszelkie formy rozwoju usług w tym bazy turystycznej w oparciu o walory przyrodniczo – krajobrazowe oraz kulturowe, oraz usług społecznych w tym senioralnych;
- 10) uwzględniono potrzebę poprawy jakości przestrzeni publicznych w mieście oraz na wsiach.

CZEŚĆ D

**ANALIZA EKONOMICZNA ŚRODOWISKOWA I SPOŁECZNA, PROGNOZA
DEMOGRAFICZNA ORAZ MOŻLIWOŚCI FINANSOWE GMINY, MAKSYMALNE
W SKALI GMINY ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ, WYRAŻONE W
ILOŚCI POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ ZABUDOWY, W PODZIALE NA FUNKCJE
ZABUDOWY.**

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

1. WSTĘP.

Podstawą wyznaczenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów oraz kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz terenów wyłączonych z zabudowy jest bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę (art. 10 ust. 2 pkt 1) ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę obejmuje cztery główne etapy:

- określenie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę - na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy (wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy),
- oszacowanie chłonności, położonych na terenie obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej - rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy (wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy),
- oszacowanie chłonności, położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, położonych poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej - rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy,
- maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę.
Podstawą określenia maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę stanowi prognoza demograficzna oraz analizy opracowane w procedurze sporządzania projektu studium.

2. ANALIZA EKONOMICZNA, SPOŁECZNA I ŚRODOWISKOWA ZOSTAŁA ZAWARTA W CZĘŚCI STUDIUM W ROZDZIALE UWARUNKOWANIA.

3. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA.

Całkowita liczba mieszkańców Gminy Lewin Brzeski na koniec roku 2017 wyniosła 12 723 mieszkańców, w tym 5579 mieszkańców zamieszkiwało w mieście Lewin Brzeski.

Na 1 km² powierzchni gminy przypada około 83 mieszkańców. Gęstość zaludnienia jest, więc o około 12,5% niższa niż w powiecie (104 osoby/km²) oraz w województwie (105 osób/km²).

Tabela 34 Gęstość zaludnienia powiatu brzeskiego, Gminy Lewin Brzeski oraz pozostałych gmin powiatu.

Gminy w powiecie brzeskim	Osoby/km ²
Brzeg (gmina miejska)	2471
Grodków (gmina miejsko – wiejska)	68
Lewin Brzeski (gmina miejsko - wiejska)	83
Lubsza (gmina wiejska)	42
Olszanka (gmina wiejska)	53

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

Skarbimierz (gmina wiejska)	72
-----------------------------	----

Największa gęstość zaludnienia występuje w gminie miejskiej Brzeg, ze względu na to, że zawiera swe granice w obrębie miasta Brzeg. Gmina Lewin Brzeski znajduje się pomiędzy dwoma miastami Wrocławiem i Opolem oraz graniczy z powiatem opolskim, w związku z tym ruch ludności skierowany jest w kierunku miasta wojewódzkiego Opola, miasta wojewódzkiego Wrocław, które są miastami o większym potencjale rozwojowym oraz ościennej gminy Skarbimierz, która posiada na swoim terenie wiele przedsiębiorstw zatrudniających mieszkańców z terenu gminy Lewin Brzeski.

Na możliwości rozwoju społeczno-ekonomicznego i zagospodarowania przestrzennego danego obszaru istotny wpływ wywiera sytuacja ludnościowa panująca na tym obszarze.

Zarówno w analizie dynamicznej zagadnień ludnościowych jak i analizie struktury wykorzystano informacje z bieżącej ewidencji statystycznej ludności gminy (baza danych UM Lewin Brzeski, Baza Danych Lokalnych GUS) oraz prognozie demograficznej dla gminy opracowanej przez GUS do 2030 roku.

Tabela 35 Liczba stałych mieszkańców wg. miejscowości w latach 2010-2017.

Miejscowość	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Borkowice	305	306	297	296	300	302	302	290
Borkowice- Błajejowice	141	134	133	131	130	125	113	119
Borkowice- Niwa	66	74	74	78	78	77	68	65
Buszyce	188	189	191	192	194	194	194	189
Buszyce- Leśniczówka	154	150	148	144	139	138	136	133
Chróścina	311	308	313	312	307	314	308	304
Golczowice	231	233	234	233	233	233	228	232
Jasiona	109	109	109	111	112	113	114	122
Kantorowice	294	305	302	320	324	337	348	346
Łosiów	1510	1495	1495	1476	1462	1461	1451	1436
Mikolin	281	279	275	269	260	262	265	258
Mikolin- Piaski	44	39	36	36	35	36	39	35
Nowa Wieś Mała	244	245	247	243	247	245	244	251
Oldrzychowice	344	336	333	326	331	322	318	319

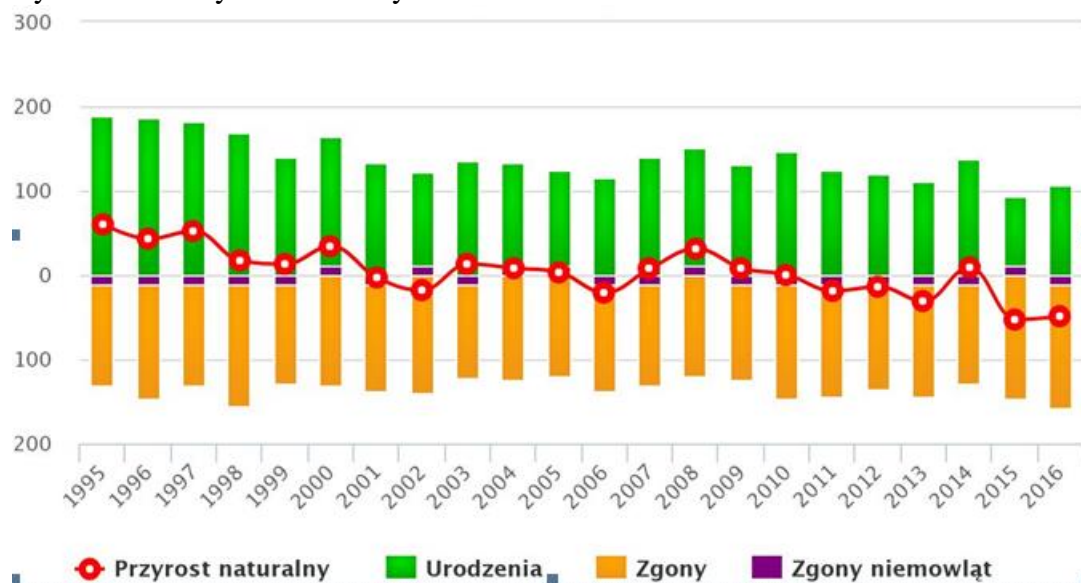
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

Przecza	531	514	514	505	508	507	506	505
Przecza-Raski	69	69	66	65	61	59	55	48
Ptakowice	283	281	281	275	269	268	263	256
Różyna	301	301	302	300	298	287	287	288
Sarny Małe	241	230	226	220	216	214	206	204
Skorogoszcz	1137	1137	1124	1107	1100	1096	1096	1080
Stroszowice	174	172	168	168	170	166	165	162
Strzelniki	378	379	387	379	376	360	355	359
Wronów	167	164	161	156	151	147	148	143
Lewin Brzeski	5955	5940	5943	5856	5812	5718	5657	5579
OGÓLEM	13458	13389	13359	13198	13113	12981	12866	12723

Jak wynika z zestawień następuje trwały spadek liczby ludności, przy czym jest on większy w mieście niż na terenie niektórych wsi. Jedynie we wsi Kantorowice nastąpił znaczący wzrost liczby mieszkańców, co wiązało się z małą odległością od miasta Lewin Brzeski tj. ok. 1 km oraz wysoką ceną terenów pod zabudowę w mieście w porównaniu ze wsią Kantorowice. Pomimo zmniejszenia liczby ludności w mieście i na terenach wiejskich wystąpiło zjawisko lokalizacji zabudowy mieszkaniowej na sąsiadujących z miastem wsiach, co złagodziło skutki wyludnienia tychże wsi. Liczba ludności gminy na przestrzeni ostatnich 7 lat spadła o prawie 735 mieszkańców. **Największy spadek obserwuje się w mieście Lewin Brzeski 376 osoby, w Łosiowie 74 osoby, w Skorogoszczy 57 osób, co świadczyć może o niewykorzystaniu istniejącego potencjału trzech najważniejszych ośrodków w gminie.**

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski

Rysunek 15 Przyrost naturalny w latach 1995-2016.⁵⁰

Przyrost naturalny w Gminie Lewin Brzeski jest ujemny i wynosi – 49.

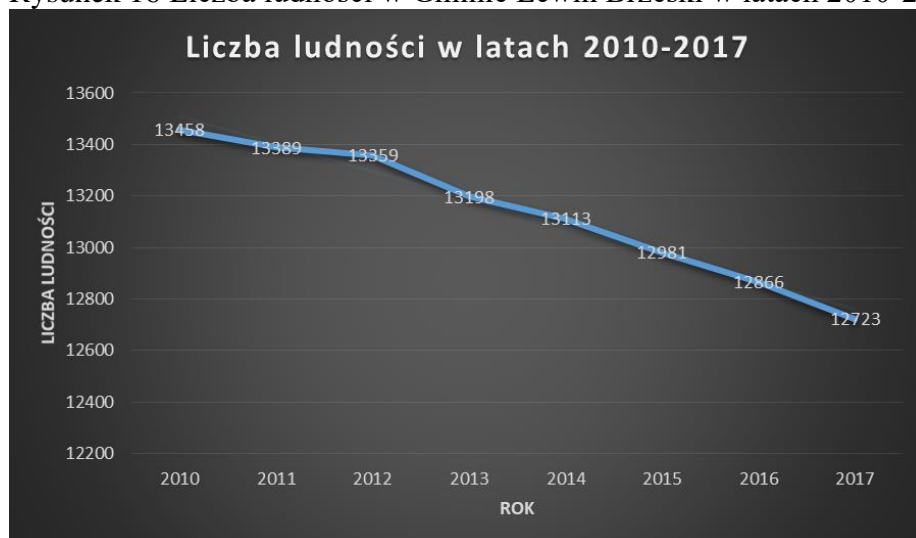
Tabela 36. Przyrost naturalny w Gminie Lewin Brzeski⁵¹

Lata	Przyrost naturalny	Wskaźnik
2011	-1,40	- 0,0001045
2012	-1,03	- 0,0000771
2013	-2,29	- 0,0001735
2014	0,67	0,0005109
2015	-3,97	- 0,0003058
2016	-3,70	- 0,0002875
2017	-4,20	- 0,0003301

⁵⁰ Opracowanie własne GUS Bank Danych Lokalnych

⁵¹ Opracowanie własne na podstawie danych z UM w Lewinie Brzeskim

Rysunek 16 Liczba ludności w Gminie Lewin Brzeski w latach 2010-2017

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UM w Lewinie Brzeskim.

Sukcesywny spadek ogółu mieszkańców stanowi proces charakterystyczny dla obecnej sytuacji demograficznej kraju, związany ze zmniejszaniem się liczby urodzeń, przy jednoczesnym wydłużaniu się wieku życia ludności (tzw. społeczeństwo starzejące się). Następuje, więc trwała tendencja zmniejszania liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym, przy czym zmniejsza się nieznacznie liczba osób w wieku produkcyjnym oraz zwiększa znacznie liczba osób w wieku poprodukcyjnym, co świadczy o starzeniu się społeczeństwa. Efekt ten może się nasilić w wyniku obniżenia od października 2017 roku wieku emerytalnego i masowego odchodzenia ludności na emeryturę.

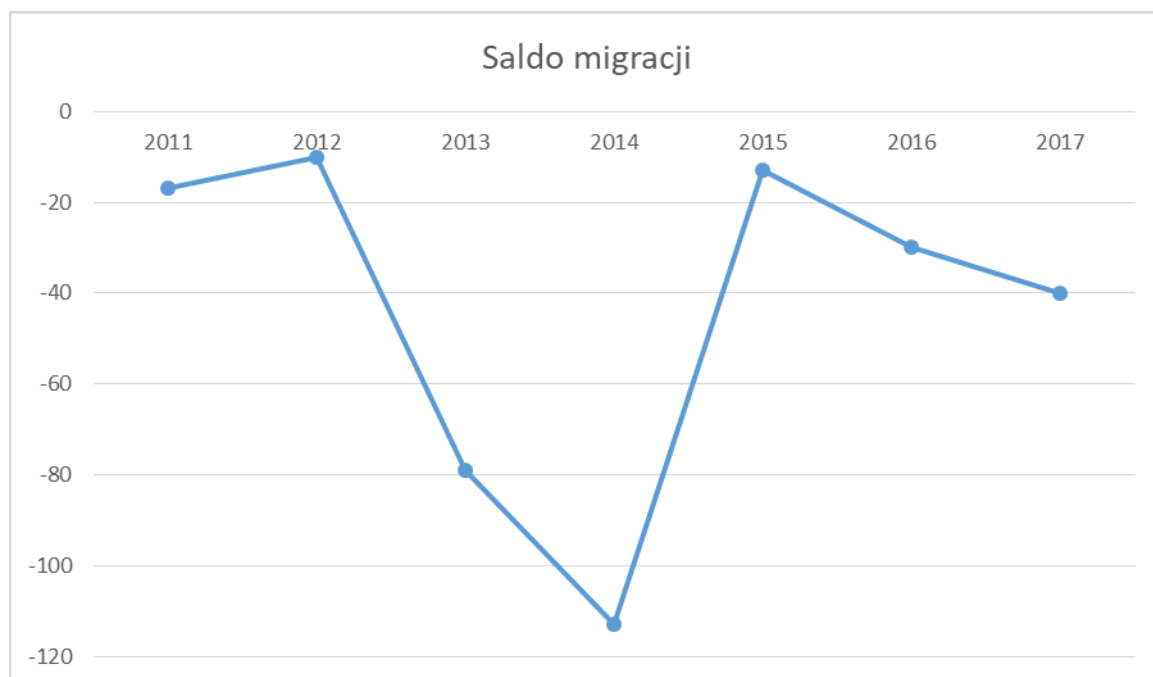
Liczba ludności w gminie nie wynika wyłącznie z przyrostu naturalnego, ale także z migracji. W związku z powyższym zanalizowano dane dotyczące migracji ludności, które przedstawia poniższa tabela.

Tabela 37. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych w latach 2011-2017⁵²

Lata	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Zagraniczne	-7	2	-32	-27	0	-18	-2
Wewnętrzne	-10	-12	-47	-86	-14	-22	-38
SUMA	-17	-10	-79	-113	-14	-30	-40
Wskaźnik	-0,00126	-0,00074	-0,00598	-0,00861	-0,00107	-0,00233	-0,00314

⁵² Opracowanie własne GUS Bank Danych Lokalnych

Rysunek 17 . Saldo migracji w Gminie Lewin Brzeski

Saldo migracji w gminie ma tendencję ujemną, co oznacza większą liczbę osób wymeldowujących się z gminy, niż dokonujących na jej terenie zameldowania. Najwięcej mieszkańców wymeldowało się w 2013 i w 2014r. Od 2011r. nie odnotowano na terenie Gminy Lewin Brzeski salda dodatniego, co może świadczyć o braku czynników mogących zatrzymać mieszkańców na terenie gminy.

W 2017 roku GUS udostępnił prognozę demograficzną dla gmin do 2030 roku, co przedstawia poniższa tabela.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

Tabela 38 Prognoza demograficzna dla gminy Lewin Brzeski na lata 2017-2030 opracowana przez GUS

Rok	Ludność, stan w dniu 31 XII	Ruch naturalny		Migracje wewnętrzne na pobyt stały			Migracje zagraniczne na pobyt stały	
		Urodzenia	Zgony	Napływ	Odpływ	Saldo	Imigracja	Emigracja
2017	13 120	123	134	130	155	-25	8	27
2018	13 064	121	134	129	153	-24	8	27
2019	13 010	121	133	128	151	-23	8	27
2020	12 952	117	133	126	150	-24	9	27
2021	12 896	117	133	125	147	-22	9	27
2022	12 833	111	133	122	145	-23	9	27
2023	12 771	109	132	121	143	-22	10	27
2024	12 710	109	132	119	140	-21	10	27
2025	12 643	103	132	117	138	-21	10	27
2026	12 576	103	132	115	136	-21	10	27
2027	12 507	102	134	114	135	-21	11	27
2028	12 431	96	135	112	133	-21	11	27
2029	12 354	96	137	111	131	-20	11	27
2030	12 276	93	134	108	129	-21	11	27

Z prognozy wynika, iż nastąpi ponad 7% spadek ludności w Gminie Lewin Brzeski, gdzie wpływ na to zjawisko będzie miało ujemne saldo migracji oraz ujemny przyrost naturalny. Większe znaczenie będzie miała emigracja wewnętrzna spowodowana odpływem części zwłaszcza młodej ludności do większych ośrodków, co jest charakterystyczne dla mniejszych miast i obszarów wiejskich nieoferujących zwłaszcza miejsc pracy dostosowanych do kwalifikacji zawodowych i potencjału.

WYNIKI PROGNOZY DEMOGRAFICZNEJ NA LATA 2017 – 2049 – OPRACOWANIE WŁASNE

W celu pełnego zanalizowania prognozy demograficznej mieszkańców Gminy Lewin Brzeski przeprowadzono tzw. analizę wskaźnikową. Odstąpiono od wykonania prognozy metodą kohortową, która to obarczona jest dużym błędem ze względu na badanie zjawisk demograficznych wyłącznie pod kątem przyrostu naturalnego.

W zastosowanej metodzie poddano wskaźnik przyrostu naturalnego i migracji w latach 2011-2016. Metoda wskaźnikowa w odróżnieniu od kohortowej polega na uwzględnieniu zmian demograficznych wynikających nie tylko z przyrostu naturalnego, ale także migracji, co w odniesieniu do Gminy Lewin Brzeski ma istotne znaczenie.

Zsumowano dane zawarte w tabelach 3 i 4 według lat, a następnie wybrano wartość minimalną, maksymalną i wyliczono średnią dla wszystkich danych. Na tej podstawie wskazano 3 warianty prognozy demograficznej.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

Tabela 39. Charakterystyczne wartości wskaźników.

Wartość min.	- 0,0080991
Wartość max.	- 0,0008171
Wartość średnia.	- 0,0034059

Źródło opracowanie własne wg. danych GUS- Bank Danych Lokalnych

Tabela 40. Prognoza ludności metodą wskaźnikową.

	Wariant min.		Wariant max.		Wariant średni	
Lata	Saldo	Liczba ludności	Saldo	Liczba ludności	Saldo	Liczba ludności
2017		12 723		12 723		12 723
2018	-103	12 620	- 10	12 713	-43	12 680
2019	-102	12 588	- 10	12 703	-43	12 637
2020	-101	12 487	- 10	12 693	-43	12 594
2021	-101	12 386	- 10	12 683	-42	12 552
2022	-100	12 286	- 10	12 673	-42	12 510
2023	-99	12 187	- 10	12 663	-42	12 468
2024	-98	12 089	- 10	12 653	-42	12 426
2025	-97	11 992	- 10	12 643	-42	12 384
2026	-97	11 895	- 10	12 633	-42	12 342
2027	-96	11 799	- 10	12 623	-42	12 300
2028	-95	11 704	- 10	12 613	-41	12 259
2029	-94	11 610	- 10	12 603	-41	12 218
2030	-94	11 516	- 10	12 593	-41	12 177
2031	-93	11 423	- 10	12 583	-41	12 136
2032	-92	11 331	- 10	12 573	-41	12 095
2033	-91	11 240	- 10	12 563	-41	12 054
2034	-91	11 149	- 10	12 553	-41	12 013
2035	-90	11 059	- 10	12 543	-40	11 973

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

2036	-89	10 970	- 10	12 533	-40	11 933
2037	-88	10 882	- 10	12 523	-40	11 893
2038	-88	10 794	- 10	12 513	-40	11 853
2039	-87	10 707	- 10	12 503	-40	11 813
2040	-86	10 621	-10	12 493	-40	11 773
2041	-86	10 535	- 10	12 483	-40	11 733
2042	-85	10 450	- 10	12 473	-39	11 694
2043	-84	10 366	- 10	12 463	-39	11 655
2044	-83	10 283	- 10	12 453	-39	11 616
2045	-83	10 200	- 10	12 443	-39	11 577
2046	-82	10 118	-10	12 433	-39	11 538
2047	-81	10 037	-10	12 423	-39	11 499
2048	-81	9 956	-10	12 413	-39	11 460
2049	-80	9876	-10	12403	39	11421

Prognozowana liczba ludności wyliczona przy pomocy metody wskaźnikowej daje dane uwzględniające zarówno obserwowane w ostatnich latach saldo migracji, a także wskaźniki przyrostu naturalnego. Przeprowadzona analiza wskaźnikowa zarówno dla wariantów minimalnego i uśrednionego wskazuje, iż w 2048 r. liczba ludności w gminie zmaleje. Nawet w wariantcie maksymalnym nie nastąpi wzrost ludności tylko zmaleje o 310 osób.

Na podstawie przedstawionych danych demograficznych także przez GUS do roku 2030, można stwierdzić, iż w gminie Lewin Brzeski w okresie perspektywicznym, podobnie jak w Województwie Opolskim, będzie następował powolny spadek liczby ludności. Do dalszych analiz przyjęto wariant średni tj. nieznaczny spadek liczby ludności (o 1263 osoby). Wariant ten jest porównywalny z danymi GUS na 2030 rok, a różnica wynika z odmiennych danych dot. liczby początkowej ludności według GUS oraz według UM w Lewinie Brzeskim. Przy czym faktyczna liczba ludności w 2017 roku jest niższa niż prognozowana, co świadczy, że prognozowane dane GUS do 2030 roku są zawyżona, a liczba ludności drastycznie spada.

Wobec postępującego procesu przemieszczania się licznych wiekowo grup osób obecnie zdolnych do pracy, do grupy osób z wieku poprodukcyjnego (emerytalnego) należy spodziewać się nasilenia problemów społecznych, związanych ze starzeniem się populacji. Prognoza ludności gmin na lata 2017 – 2030 sporządzona przez GUS dla terenu całego kraju, wskazuje przede wszystkim na silny rozwój głównych aglomeracji miejskich wraz z przyległymi obszarami. Będą one w dalszym ciągu przyciągać ludność z obszarów bardziej peryferyjnych. Jednocześnie należy się spodziewać kontynuacji procesu suburbanizacji, który będzie prowadził do powiększania się obszarów poszczególnych aglomeracji i znaczącego wzrostu ludności w gminach przyległych do wielkich miast. Do takich gmin nie należy Lewin Brzeski, zatem należy się spodziewać trwałego odpływu zwłaszcza młodych ludzi poza teren gminy, co spowoduje stopniowe starzenie się społeczeństwa.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski

W gminie Lewin Brzeski występują trendy demograficzne, charakterystyczne dla powiatu brzeskiego i Województwa Opolskiego, takie jak:

- spadek liczby ludności ogółem, przy jednoczesnym nieznacznym wzroście liczby ludności w wieku poprodukcyjnym i zmniejszeniu liczby ludności w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym.
- ujemny przyrost naturalny,
- wysoki wskaźnik migracji,

Negatywne trendy demograficzne tj. starzenie się społeczeństwa stanowią zagrożenie dla przyszłego rozwoju społeczno-ekonomicznego i wymagają prowadzenia aktywnej oraz racjonalnej polityki przestrzennej, skupiającej potencjał ludnościowy i gospodarczy.

4. MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA PRZEZ GMINĘ WYKONANIA SIECI KOMUNIKACYJNEJ I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ A TAKŻE INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ, SŁUŻĄCYCH REALIZACJI ZADAŃ WŁASNYCH GMINY.

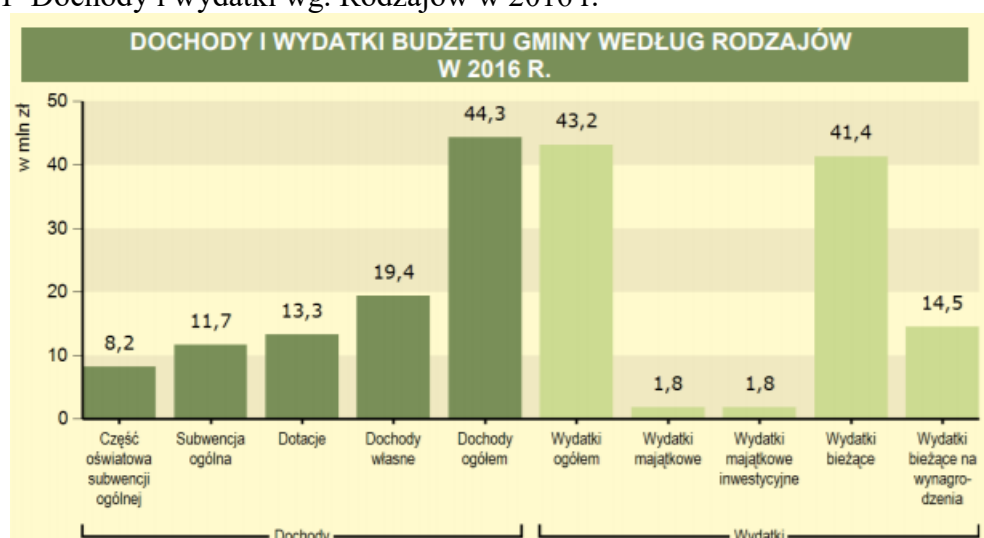
Kreowanie i stymulowanie rozwoju lokalnej gospodarki stanowi jeden z głównych celów działalności samorządu terytorialnego, w tym prowadzonej przez niego polityki przestrzennej. Kluczowe znaczenie dla tego rozwoju mają możliwości samorządu w zakresie działalności inwestycyjnej. Największy udział w inwestycjach poziomu lokalnego (gminnego) mają inwestycje komunalne, które tworzą warunki dla wzrostu konkurencyjności gminy oraz poprawy, jakości realizowanych usług komunalnych i społecznych.

Finanse gminy stanowią podstawę realizacji jej zadań publicznych i rozstrzygają o warunkach gospodarczego rozwoju lokalnego. O rozmiarach działalności inwestycyjnej decydują ponadto koszty realizacji bieżących zadań, a także dostępność zewnętrznych źródeł finansowania.

Ocena możliwości inwestycyjnych samorządu prowadzi do analizy poziomu samofinansowania. Wskaźnik samofinansowania (udział nadwyżki operacyjnej i dochodów majątkowych w wydatkach majątkowych) obrazuje, w jakim stopniu gmina finansuje inwestycje środkami własnymi.

Wykresy przedstawiają porównanie dochodów gminy z wydatkami w 2016 roku oraz strukturę wydatków i dochodów w latach 2013-2015.

Tabela 41 Dochody i wydatki wg. Rodzajów w 2016 r.⁵³

⁵³ GUS Vademecum samorządowca

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski

STRUKTURA DOCHODÓW BUDŻETU GMINY WEDŁUG DZIAŁÓW				STRUKTURA WYDATKÓW BUDŻETU GMINY WEDŁUG DZIAŁÓW			
	2014	2015	2016		2014	2015	2016
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0
Rolnictwo i łowiectwo	2,0	2,0	1,8	Rolnictwo i łowiectwo	2,1	2,2	2,0
Transport i łączność	2,4	0,6	0,7	Transport i łączność	4,5	2,4	3,5
Gospodarka mieszkaniowa	5,2	5,2	3,6	Gospodarka mieszkaniowa	3,2	3,8	3,4
Administracja publiczna	0,6	0,6	0,4	Administracja publiczna	10,3	12,1	11,1
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,6	0,3	0,0	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1,1	1,2	0,6
Różne rozliczenia	27,8	28,4	26,6	Różne rozliczenia	0,6	0,8	0,3
Oświata i wychowanie	2,4	3,2	1,6	Oświata i wychowanie	38,9	40,2	33,7
Pomoc społeczna	15,6	15,4	26,2	Pomoc społeczna	20,3	22,1	32,6
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,0	0,0	0,0	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	-	0,0	0,0
Edukacyjna opieka wychowawcza	0,3	0,3	0,2	Edukacyjna opieka wychowawcza	0,8	0,7	0,6
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4,7	4,8	4,2	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	6,7	8,4	6,7
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,0	-	0,0	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3,2	3,4	3,2
Kultura fizyczna	2,7	0,2	0,0	Kultura fizyczna	5,4	0,9	0,8
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej	34,8	37,2	33,9	Działalność usługowa	1,3	0,3	0,5
Pozostałe	0,9	1,8	0,8	Ochrona zdrowia	0,5	0,5	0,4
				Pozostałe	1,1	1,0	0,6

Tabela 42. Struktura wydatków

Rodzaje wydatków	Rok	Wartość	Jednostka miary
ogółem	2013	35364535,11	zł
ogółem	2014	40332684,31	zł
ogółem	2015	37361782,10	zł
ogółem	2016	43194753,73	zł
ogółem	2017	48588748,56	zł
wydatki majątkowe ogółem	2013	3081115,60	zł
wydatki majątkowe ogółem	2014	5921411,85	zł
wydatki majątkowe ogółem	2015	2007119,07	zł
wydatki majątkowe ogółem	2016	1839651,97	zł
wydatki majątkowe ogółem	2017	3708305,06	zł
wydatki majątkowe inwestycyjne	2013	3081115,60	zł
wydatki majątkowe inwestycyjne	2014	5921411,85	zł
wydatki majątkowe inwestycyjne	2015	2007119,07	zł
wydatki majątkowe inwestycyjne	2016	1839651,97	zł
wydatki majątkowe inwestycyjne	2017	3708305,06	zł
udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem	2013	8,7	%
udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem	2014	14,7	%
udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem	2015	5,4	%
udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem	2016	4,3	%

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem	2017	7,6	%
---	------	-----	---

Tabela 43. Finansowanie programów i projektów unijnych

dochody razem				
2013	2014	2015	2016	2017
[zł]	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]
254 101,00	1 095 056,24	787 634,33	29 335,34	19 864,50

Jak widać z zestawienia wydatki inwestycyjne od 2015 roku znacznie się zmniejszyły, przy czym od roku 2017 nastąpił nieznaczny ich wzrost. Wydatki majątkowe inwestycyjne wynosiły w 2014 roku blisko 6 mln złotych, gdy wydatki bieżące wynoszą ok 40 mln zł.

Przy realizacji zadań z zakresu infrastruktury gmina korzystała i korzysta nadal z dofinansowań z funduszy unijnych, a także innych dotacji i źródeł pomocowych. Brak środków pomocowych może spowodować znaczne obniżenie wydatków na Inwestycje, a tym samym spowolnienie rozwoju Gminy.

W 2017 roku Gmina uzyskała nieznaczne środki na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych.

Wyznaczone w planach miejscowych tereny budowlane będą generować znaczne nakłady na wykonanie infrastruktury stanowiącej zadania własne gminy.

5. OKREŚLENIE MAKSYMALNEGO W SKALI GMINY ZAPOTRZEBOWANIA NA NOWĄ ZABUDOWĘ - WYRAŻONE W ILOŚCI POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ ZABUDOWY, W PODZIALE NA FUNKCJE ZABUDOWY.

Tabela 44. Wskaźniki przyjęte do obliczeń

Liczba osób na mieszkanie w stanie istniejącym	3
Liczba osób na mieszkanie prognozowana	2,3
Pow. użytkowa mieszkania w stanie istniejącym	75,7 m ²
Pow. użytkowa mieszkania prognozowana	130 m dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
Pow. użytkowa funkcji usługowej prognozowana	250
Pow. użytkowa funkcji produkcyjnej prognozowana	800 m ²
Pow. użytkowa funkcji zagrodowej prognozowana	450 m ²
Pow. działki budowlanej o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej	900 m ²
Pow. działki budowlanej o funkcji usługowej	1500 m ²
Pow. działki budowlanej o funkcji zagrodowej	2500 m ²
Pow. działki budowlanej o funkcji produkcyjnej i produkcyjnej w gospodarstwach rolnych	5000 m ²

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

Prognozowaną średnią powierzchnię użytkową dla budynku mieszkalnego jednorodzinnego przyjęto na podstawie danych statystycznych budynków mieszkalnych oddawanych do użytkowania w ciągu ostatnich trzech lat, która wynosi ok. 13m².

Biorąc pod uwagę strukturę przestrzenną miasta występuje Dominacja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zapotrzebowanie na nową zabudowę wyznaczono jak dla obszarów wiejskich.

Przyjęto następującą strukturę terenów dla innych funkcji niż mieszkaniowa

- Zabudowa usługowa - 20%
- Zabudowa produkcyjna – 20%
- Zabudowa produkcyjna w gospodarstwach rolnych – 20%
- Zabudowa w zakresie lokalizacji urządzeń z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW – nie może przekraczać chłonności obszarów
- Istniejąca wielkość zaludnienia – 12 723 osób
- Przewidywana wielkość zaludnienia do 2048 roku – 12 403 osób,

Spadek zaludnienia o ok. 300 osób.

Zapotrzebowanie na nową zabudowę będzie, zatem wynikać nie z przyrostu naturalnego, lecz rozgęszczania zabudowy i tendencji zmierzających do poprawy warunków mieszkaniowych.

Na koniec okresu objętego prognozą chcemy uzyskać wskaźnik średniej liczby osób na mieszkania wynoszący 2,3.

Ile osób pozostanie w istniejących mieszkaniach po ich rozgęszczeniu?

Ilość mieszkań istniejących wg danych GUS z 2017r. – 4383.

Obliczenie liczby osób w mieszkaniach po ich rozgęszczeniu – $4383 \times 2,3 = 10\ 080$ osób.

Dla ilu osób trzeba przewidzieć nowe mieszkania (tylko dla osób rozgęszczanych, gdyż nowych osób nie przewiduje się).

$12\ 723 - 10\ 080 - 300 = 2343$ osoby.

Jaka jest maksymalna wielkość zapotrzebowania na nowe mieszkania?

$2333/2,3 = 1019$ mieszkań.

1019 mieszkań x 130 m² = 132 470 m² pow. użytkowej mieszkań.

6. OBLICZENIE ZAPOTRZEBOWANIA NA ZABUDOWĘ NETTO WYRAŻONĄ W POW. UŻYTKOWEJ

Zabudowa usługowa (U) - dla zabudowy usługowej i produkcyjnej przyjęto zapotrzebowanie w wysokości 20 % zabudowy mieszkaniowej tj. 26 494 m² pow. użytkowej usług oraz zabudowy produkcyjnej.

• **Zabudowa produkcyjna i usługowa (PR, P, U)** . dla zabudowy usługowej i produkcyjnej przyjęto zapotrzebowanie w wysokości 20 % zabudowy mieszkaniowej tj. 26 494 m² pow. użytkowej

• **Dla zabudowy letniskowej (ML)** przyjęto następujące założenia:

oferta budynków rekreacji indywidualnej skierowana głównie do mieszkańców gminy w ilości 16% ogółu mieszkań tj. $4383 + 1019 = 5402$ mieszkań z tego 16% działek tj. 864 , plus działki dla osób z poza gminy w ilości ok. 43 sztuk, łącznie 907 działek. Na działkach tych zostaną zrealizowane budynki rekreacji indywidualnej o powierzchni użytkowej ok. 80 m², o pow. działki ok. 400 m², co łącznie daje zapotrzebowanie na **72 560 m² pow. użytkowej zabudowy letniskowej.**

Dla zabudowy zagrodowej (RM) - według danych z Powszechnego Spisu Rolnego na rok 2010 łączna liczba gospodarstw rolnych wynosiła 445 i stanowiła łącznie powierzchnię 9734,96 ha, natomiast gospodarstw indywidualnych – 437 i stanowiła powierzchnię 6138,06 ha, co daje średnią indywidualnego gospodarstwa rolnego 14 ha. Powierzchnia użytków rolnych w indywidualnych gospodarstwach rolnych wynosi ok. 9735 ha z tego ok. 1,5 % tj. 146 ha zabudowanych jest budynkami wchodzącymi w skład zabudowy zagrodowej.

Prognozuje się, że rolnictwo stanowiące jedną z głównych dziedzin produkcji i bardzo dobrych warunków glebowych do upraw rolnych utrzyma się na zbliżonym poziomie, niemniej wymagać

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

będzie uzupełniania zabudowy i powiększania istniejących gospodarstw. Zapotrzebowanie na nowe tereny zabudowy zagrodowej nie powinno być większe niż 1,5% użytków rolnych wchodzących w skład gospodarstw indywidualnych. Zatem deficyt tych terenów wynosi $(9735 - 146) \times 3/100 = 143$ ha, co daje powierzchnię użytkową na poziomie 154 440 m².

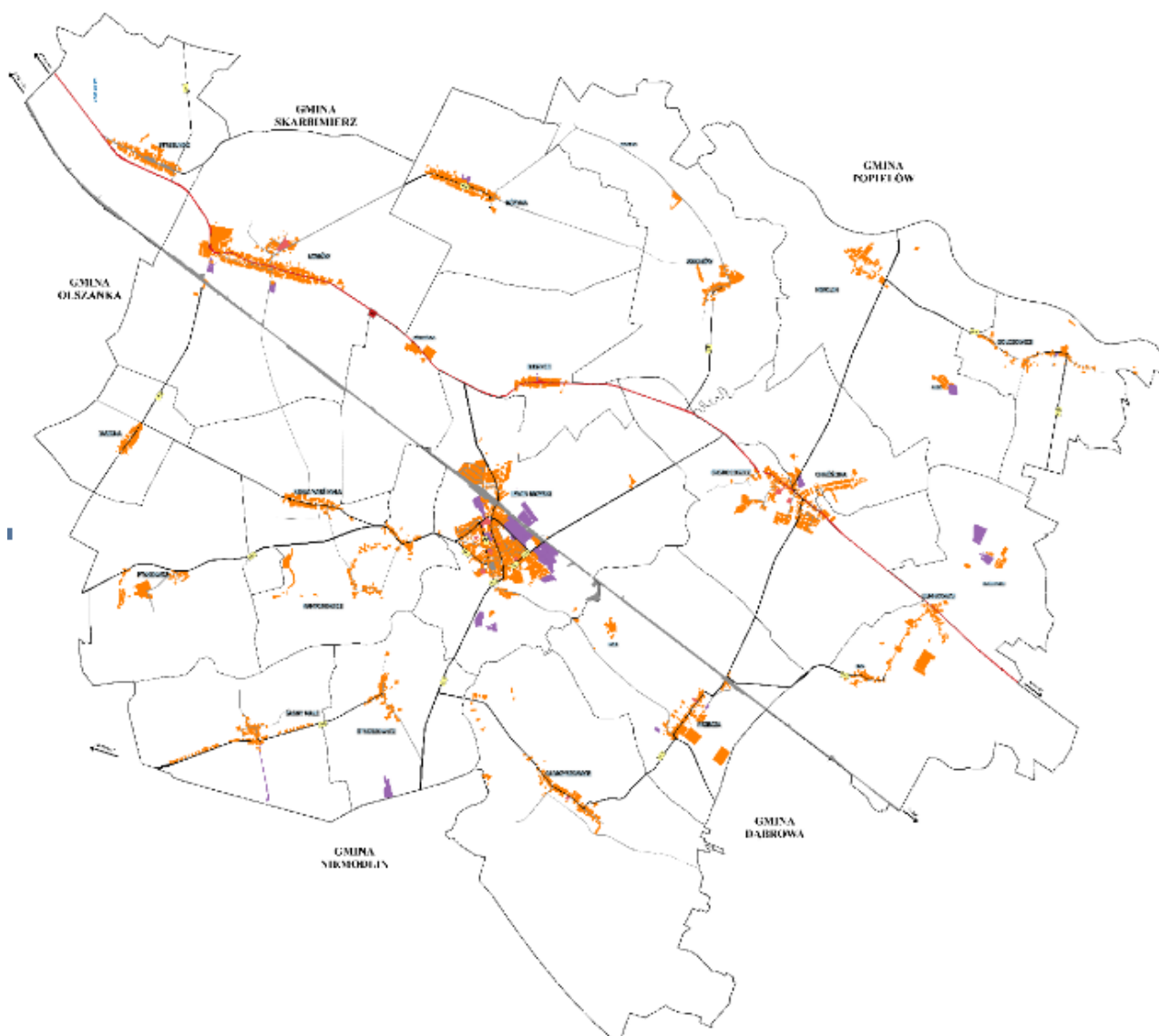
Zapotrzebowanie na nową zabudowę w zakresie infrastruktury wynikać będzie z dynamiki rozwoju nowych terenów. Gmina posiada wystarczające tereny pod lokalizację oczyszczalni ścieków oraz stacji uzdatniania wody, które zajmują najwięcej powierzchni w strukturze terenów infrastruktury. Może się pojawić zapotrzebowanie na nowe tereny pod ujęcia wód, urządzenia elektroenergetyczne i gazowe, niemniej będą one mogły być realizowane na terenach wyznaczonych pod inne funkcje z wyjątkiem terenów sieci elektroenergetycznych wysokich napięć i sieci gazowych wysokiego i podwyższonego ciśnienia. W związku z powyższym nie występują potrzeby w zakresie rozwoju nowych terenów infrastruktury technicznej.

Tabela 45. Zestawienie zbiorcze zapotrzebowania na nową zabudowę powiększone o 30% - A

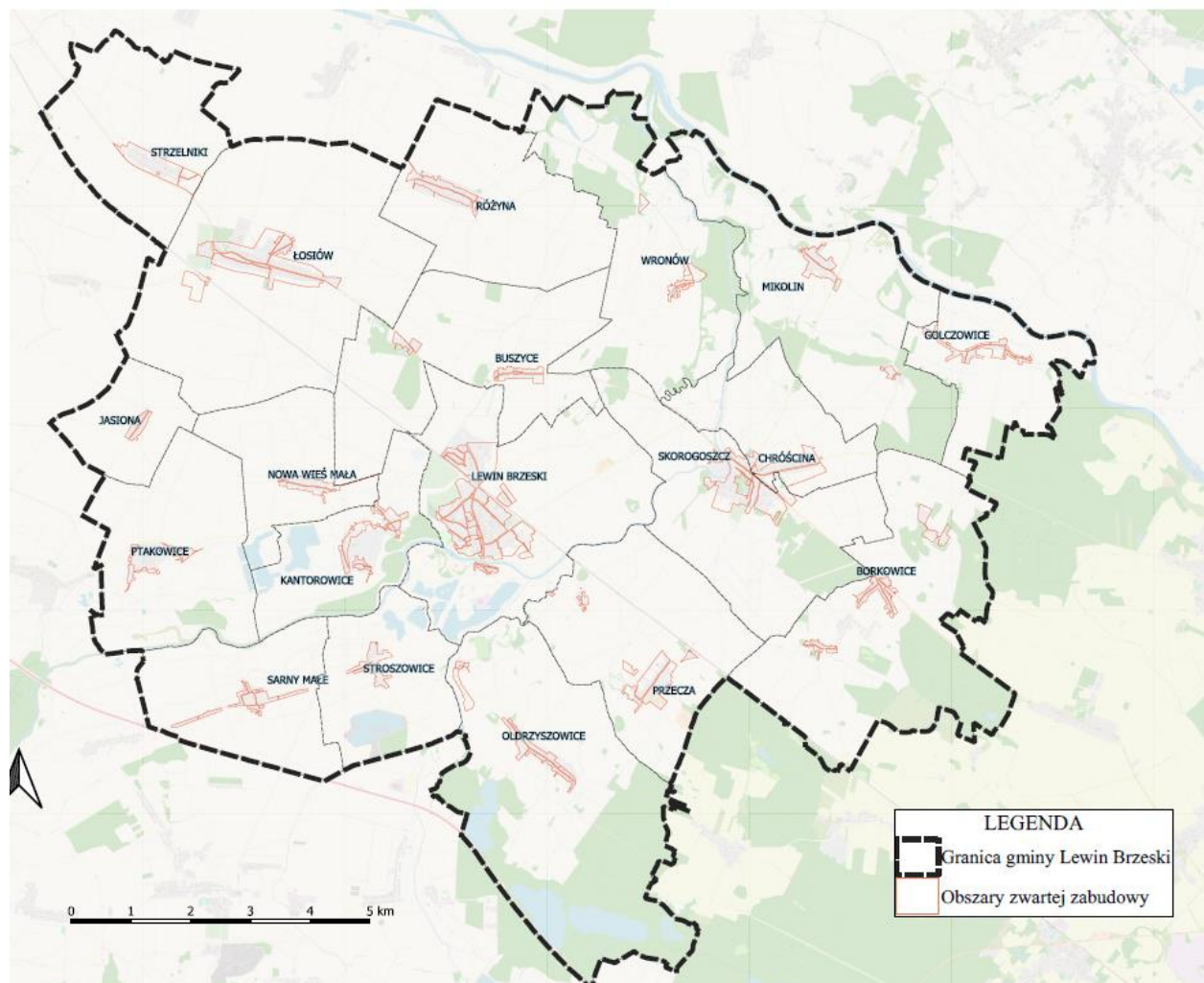
	M Powierzchnia użytkowa (m ²)	RM Powierzchnia użytkowa (m ²)	U Powierzchnia użytkowa (m ²)	ML Powierzchnia użytkowa (m ²)	PR Powierzchnia użytkowa (m ²)	P Powierzchnia użytkowa (m ²)
Powierzchnia użytkowa (m ²) /pow. użytkowa powiększona o 30%	132 470 / 172 211	154 440/ 205 405	26 494 /35 237	72560 / 96504	26 494 /35 237	26 494 /35 237

7. **OSZACOWANIE CHŁONNOŚCI, POŁOŻONYCH NA TERENIE OBSZARÓW O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ ZWARTEJ STRUKTURZE FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ W GRANICACH JEDNOSTKI OSADNICZEJ - ROZUMIANA, JAKO MOŻLIWOŚĆ LOKALIZOWANIA NA TYCH OBSZARACH NOWEJ ZABUDOWY (WYRAŻONĄ W POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ ZABUDOWY, W PODZIALE NA FUNKCJE ZABUDOWY) ORAZ OSZACOWANIE CHŁONNOŚCI, POŁOŻONYCH NA TERENIE GMINY, OBSZARÓW PRZEZNACZONYCH W PLANACH MIEJSCOWYCH POD ZABUDOWĘ, POŁOŻONYCH POZA OBSZARAMI O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ ZWARTEJ STRUKTURZE FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ W GRANICACH JEDNOSTKI OSADNICZEJ - ROZUMIANA, JAKO MOŻLIWOŚĆ LOKALIZOWANIA NA TYCH OBSZARACH NOWEJ ZABUDOWY, WYRAŻONĄ W POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ ZABUDOWY, W PODZIALE NA FUNKCJE ZABUDOWY.**

Rysunek 18 Rozmieszczenie zabudowy w poszczególnych jednostkach osadniczych.

Rysunek 19 Obszary zwartej zabudowy w poszczególnych jednostkach osadniczych.

Oszacowanie zapotrzebowania na nową zabudowę opracowano w oparciu o wytyczne rekomendowane przez Ministra Rozwoju i Technologii na stronie <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologiea/program-szkoleniowy-dla-pracownikow-administracji-samorządowej-z-zakresu-planowania-i-zagospodarowania-przestrzennego>

Na chłonność obszarów składa się: Chłonność położonych na terenie obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej oraz obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, położonych poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej wyznaczono.

Chłonność obszarów nie posiadających mpzp wyznaczono w oparciu o następujące zasady: Oszacowano luki w zabudowie tj. obszary, które mają dostęp do drogi utwardzonej oraz infrastruktury technicznej tj. sieci wodociągowej i elektroenergetycznej oraz infrastruktury społecznej i położone są w odległości od 50 m do 100 m od najbliższego budynku lub terenu zabudowanego jeśli budynek położony jest w odległości większej niż 50 m od granicy działki.

Dla obszarów posiadających mpzp oszacowano ich powierzchnię dla poszczególnych funkcji.

Po oszacowaniu wielkości obszarów w ha brutto, odrębnie dla luk w zabudowie i odrębnie dla terenów położonymi poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej zsumowano je i przeliczono na powierzchnię netto, a następnie na pow. użytkową zabudowy według zasad:

Przyjęto, że powierzchnia luk netto dla zabudowy na wsi stanowi 80% zabudowy brutto, tj. 20 % przewidziana jest pod komunikację wewnętrzną oraz funkcje towarzyszące, mieszkalnej jednorodzinnej i produkcyjnej, a w mieście stanowi 40% zabudowy brutto. Tereny zabudowy wiejskiej (ZW) rozbito na tereny zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej po 50%.

Do chłonności obszarów dodano

1. Obliczenie powierzchni użytkowej dla zabudowy mieszkaniowej (M).

Przewiduje się, że rozwój zabudowy mieszkaniowej skoncentrowany będzie w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej.

Powierzchnię użytkową obliczono według wzoru:

$$P_u = P_c / 1000 \times 120$$

Gdzie: P_c powierzchnia całkowita terenów w ha; 1000 m² powierzchnia działki budowlanej, 120 m² – powierzchnia użytkowa mieszkania.

2. Obliczenie powierzchni użytkowej dla zabudowy usługowej (U).

$$P_u = P_c / 1500 \times 250$$

Gdzie: P_c powierzchnia całkowita terenów w ha; 1500 m² powierzchnia działki budowlanej o funkcji usługowej, 250 m² – średnia powierzchnia użytkowa zabudowy usługowej.

3. Obliczenie powierzchni użytkowej dla zabudowy letniskowej (ML)

$$P_u = P_c / 400 \times 80$$

Gdzie: P_c powierzchnia całkowita terenów w ha; 400 m² powierzchnia działki w zabudowie zagrodowej, 80 m² – powierzchnia użytkowa zabudowy letniskowej

4. Obliczenie powierzchni użytkowej pod zabudowę produkcyjną (P, PR)

$$P_u = P_c / 5000 \times 800$$

Gdzie: P_c powierzchnia całkowita terenów w ha; 5000 m² powierzchnia działki; 800 m² – powierzchnia użytkowa zabudowy.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

Tabela 46 Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

L.p.	Nazwa uchwały, nr i data uchwały
1.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Lewin Brzeski Uchwała Nr XXXV/317/98 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 18 czerwca 1998 r.
2.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Mikolin – Uchwała Nr III/139/2002 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 30 grudnia 2002 r.
3.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Łosiów/Nr XXI/195/2004 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 29 grudnia 2004 r., zmieniony uchwałą Nr XIII/91/2007 z dnia 29 października 2007 r oraz uchwałą Nr XVI/50/2015 z 28 kwietnia 2015 r.
4.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w Łosiowie zlokalizowanego przy ulicy Kolejowej - uchwała Nr XXV/190/2012 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 13 sierpnia 2012 r.
5.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Łosiów - uchwała nr XV/166/2016 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 9 lutego 2016 r.
6.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Łosiów - uchwała nr XXI/156/2012 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 27 marca 2012 r.
7.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Łosiów - uchwała Nr VI/32/2007 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 28 lutego 2007 r.
8.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabezpieczenia przeciwpowodziowego/ Nr XX/177/2004 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim, z dnia 03 grudnia 2004 r.
9.	Mpzp dla części miejscowości Oldrzychowice, Stroszowice, Sarny Małe, Ptakowice oraz do zmiany planów zagospodarowania przestrzennego gminy Lewin Brzeski - Uchwała Nr XXVIII/216/2012 z 2012 r. Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 27 listopada 2012 r.
10.	Mpzp dla linii 400kV relacji Dobrzeń – Pasikurowice/Wrocław - Uchwała Nr XLIII/321/2013 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 30 grudnia 2013 r.
11.	Mpzp części miasta Lewin Brzeski - Uchwała nr XXX/230/2012 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 28 grudnia 2012 r.
12.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lewin Brzeski - Uchwała Nr XXIII/173/2008 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 14 lipca 2008 r., zmiana UCHWAŁA NR XXXIX/301/2013 RADY MIEJSKIEJ W LEWINIE BRZESKIM z dnia 24 września 2013 r.; zmiana UCHWAŁA NR VII/63/2015 RADY MIEJSKIEJ W LEWINIE BRZESKIM z dnia 26 maja 2015 r.
13.	Mpzp obszaru położonego w Lewinie Brzeskim - Uchwała Nr XLIX/437/2010 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 28 września 2010 r.
14.	Mpzp wsi Skorogoszcz, Chróstcina – Uchwała Nr XXI/196/2004 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 29 grudnia 2004 roku
15.	Zmiana mpzp wsi Skorogoszcz, Chróstcina – Uchwała Nr VI/34/2007 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 28 lutego 2007 r.
16.	Zmiana mpzp wsi Skorogoszcz, Chróstcina – Uchwała Nr XXXIX/339/2009 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 24 listopada 2009 r.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

17.	Zmiana mpzp wsi Skorogoszcz, Chróścina – Uchwała Nr XXVIII/217/2012 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 27 listopada 2012 r.
18.	Zmiana mpzp wsi Skorogoszcz, Chróścina – Uchwała Nr LI/380/2014 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 24 czerwca 2014 r.
19.	Mpzp wsi Strzelniki - Uchwała Nr XXI/197/2004 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 29 grudnia 2004 roku.
20.	Zmiana mpzp wsi Strzelniki Uchwała Nr VI/33/2007 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 28 lutego 2007 r.
21.	Mpzp terenów zabezpieczenia przeciwpowodziowego Uchwała Nr XX/177/2004 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 03 grudnia 2004 roku
22.	Mpzp złoża kruszywa naturalnego „Lewin Brzeski – Stroszowice” w Stroszowicach Uchwała Nr XX/155/2008 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 29 kwietnia 2008r.
23.	Zmiana mpzp złoża kruszywa naturalnego „Lewin Brzeski – Stroszowice” w Stroszowicach Uchwała Nr VII/46/2011 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 29 marca 2011r.
24.	Mpzp części gruntów wsi Kantorowice oraz Nowej Wsi Małej na południe od drogi nr 458 Obórki – Lewin Brzeski Uchwała Nr XXI/194/2004 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 29 grudnia 2004 r.
25.	Zmiana Mpzp części gruntów wsi Kantorowice oraz Nowej Wsi Małej na południe od drogi nr 458 Obórki – Lewin Brzeski Uchwała Nr X/67/2007 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 26 czerwca 2007 r.
26.	Zmiana Mpzp części gruntów wsi Kantorowice oraz Nowej Wsi Małej na południe od drogi nr 458 Obórki – Lewin Brzeski Uchwała Nr VII/45/2011 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 29 marca 2011 r.
27.	Zmiana Mpzp części gruntów wsi Kantorowice oraz Nowej Wsi Małej na południe od drogi nr 458 Obórki – Lewin Brzeski Uchwała Nr XXII/167/2012 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 24 kwietnia 2012 r.
28.	Mpzp części miasta Lewin Brzeski - Uchwała Nr XXII/230/2016 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 29 września 2016 r.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski

Tabela 47. Szacunek chłonności zabudowy – B

Nazwa miejscowości	ZW brutto/netto	M brutto/netto	RM	U	ML	PR	P brutto / netto
Lewin Brzeski	---	79/37,92	-	11,59	0	0	135,14/ 81
Borkowice,	7/4,48	1,79	2,69	1,12	0	0	0
Błazejowice	0,7/0,449	0,18	0,27	0,112	0	0	0
Buszyce,	4,3/2,752	1,10	1,65	0,688	0	0	0
Chróścina, Skorogoszcz	63/40,32	16,13	24,19	10,08	0	0	6,76
Golczowice,	10/6,4	2,56	3,84	1,6	0	0	0
Jasiona,	2/1,28	0,51	0,77	0,32	0	0	0
Kantorowice,	19/12,16	4,86	7,30	3,04	16	0	
Leśniczówka	2/1,28	0,51	0,77	0,32	0	0	
Łosiów,	57,4/36,7 3	14,69	22,04	9,184	0	0	6,11
Mikolin,	7,5/4,8	1,92	2,88	1,2	0	0	
Niwa	2/1,28	0,51	0,77	0,32	0	0	
Nowa Wieś Mała,	6/3,84	1,54	2,30	0,96	10	0	
Oldrzychowice,	8/5,12	2,05	3,07	1,28	0		
Przecha,	23/14,72	5,89	8,83	3,68	0	10	
Ptakowice,	3,5/2,24	0,90	1,34	0,56	41	0	
Różyna,	7/4,48	1,79	2,69	1,12	0	15	
Raski,	0	0,00	0,00	0	0	0	
Sarny Małe,	9/5,76	2,30	3,46	1,44	0	0	
Stroszowice	16/10,24	4,10	6,14	2,56	0	0	
Strzelniki,	26/16,64	6,66	9,98	4,16	0	30	
Wronów,	2,0/1,6	0,64	0,96	0,4	0		
Razem (ha) netto	354,9/214	85,7984	105,94	55,734	67	55	148,01
Razem m ²	-	15679 5,022	190702,0 8	75 730	93 800	52 800	142089

Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę wyniesie $Z=A-B$

Tabela 48. Porównanie zapotrzebowania na nową zabudowę z chłonnością obszarów.

	MN	RM	U	ML	PR	P
A Zapotrzebowanie na nową zabudowę zgodnie z tabelą 45	172 211	205 405	35 237	96 504	35 237	35 237

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

B Chłonność obszarów zgodnie z tabelą 47	156795,0 22	190 702,08	75 730	93 800	52 800	142 089
A-B (m2 pow, użytkowej)	15416	14703	-57653	2704	-17 563	-17 563
A-B (ha)	1,5	1,47	-1,8	0,27	-1,75	-1,75

Jak wynika z powyższego zestawienia tabelarycznego założone maksymalne zapotrzebowanie w skali gminy na nową zabudowę mieszkaniową i zagrodową jest większe niż suma terenów przewidzianych pod zabudowę w planach miejscowych oraz możliwych do zabudowy w jednostkach osadniczych. W związku z powyższym wskazane jest wyznaczenie nowej zabudowy. Dla pozostałych terenów występuje nieznaczny nadmiar terenów. Nadmierna ilość terenów usługowych wskazuje, iż nie jest konieczne wyznaczanie nowych terenów o funkcji usługowej.

WYKAZ TABEL.

Tabela 1 Stan wód powierzchniowych.....	21
Tabela 2 Powierzchnia użytków rolnych na terenie gminy Lewin Brzeski z podziałem na obręby.....	24
Tabela 3 Użytki rolne w gminie Lewin Brzeski.	25
Tabela 4 Struktura indywidualnych gospodarstw rolnych według powierzchni gospodarstwa.	26
Tabela 5 Struktura użytkowania gruntów rolnych według rodzaju użytku w gospodarstwach ogółem.	28
Tabela 6 Struktura użytkowania gruntów rolnych według rodzaju użytku w indywidualnych gospodarstwach rolnych.	28
Tabela 7 Liczba zwierząt gospodarskich w gospodarstwach rolnych.....	29
Tabela 8 Klasy stref zanieczyszczeń powietrza.	31
Tabela 9 Pomniki przyrody ożywionej (w formie pojedynczych drzew i grup drzew) i nieożywionej.	39
Tabela 10 Wykaz parków zabytkowych.	44
Tabela 11 Wykaz gatunków roślin i zwierząt.	46
Tabela 12 Udokumentowane stanowiska archeologiczne.....	47
Tabela 13 Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków województwa opolskiego.	53
Tabela 14 Wykaz innych obiektów nieruchomości ujętych w gminnej ewidencji zabytków. .	56
Tabela 15 Gęstość zaludnienia powiatu brzeskiego, Gminy Lewin Brzeski oraz pozostałych gmin powiatu.....	69
Tabela 16 Podział ludności według płci oraz wieku.	70
Tabela 17 Struktura zatrudnienia na terenie Gminy według rodzaju działalności.....	73
Tabela 18 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych.	73
Tabela 19 Struktura bezrobocia w Gminie.....	75
Tabela 20 Zasoby mieszkaniowe Gminy za 2017 rok.	76
Tabela 21 Zasoby komunalne Gminy za 2017 rok.	77
Tabela 22 Ilość decyzji celu publicznego i o warunkach zabudowy z podziałem na funkcje zabudowy w latach 2013-2016.....	78
Tabela 23 Liczba szkół, oddziałów oraz liczebność uczniów w gimnazjach latach 2014-2016.	79
Tabela 24 Liczba szkół, oddziałów oraz liczebność uczniów szkołach podstawowych w latach 2014-2016.....	79
Tabela 25 Wskaźniki przedszkolne dla gminy w tym obszarze wiejskiego oraz województwa i powiatu.....	82
Tabela 26 Liczba rodzin i dzieci w rodzinach korzystających z pomocy w latach 2014-2016	89
Tabela 27 Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy w latach 2014-2016.	89
Tabela 28 Struktura władania według własności (w %).	95
Tabela 29 Powierzchnia gruntów gminnych według form użytkowania (w ha).....	96
Tabela 30 Wykaz dróg publicznych gminnych.....	98

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin
Brzeski

Tabela 31 Stacje bazowe telefonii komórkowej	104
Tabela 32 Gospodarka odpadami i selektywna zbiórka odpadów na terenie Gminy Lewin Brzeski w 2016 roku.	106
Tabela 33 Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów. .	122
Tabela 34 Gęstość zaludnienia powiatu brzeskiego, Gminy Lewin Brzeski oraz pozostałych gmin powiatu.....	155
Tabela 35 Liczba stałych mieszkańców wg. miejscowości w latach 2010-2017.....	156
Tabela 36. Przyrost naturalny w Gminie Lewin Brzeski	158
Tabela 37. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych w latach 2011-2017	159
Tabela 38 Prognoza demograficzna dla gminy Lewin Brzeski na lata 2017-2030 opracowana przez GUS	161
Tabela 39. Charakterystyczne wartości wskaźników.....	162
Tabela 40. Prognoza ludności metodą wskaźnikową.....	162
Tabela 41 Dochody i wydatki wg. Rodzajów w 2016 r.	164
Tabela 42. Struktura wydatków	165
Tabela 43. Finansowanie programów i projektów unijnych	166
Tabela 44. Wskaźniki przyjęte do obliczeń	166
Tabela 45. Zestawienie zbiorcze zapotrzebowania na nową zabudowę powiększone o 30% - A	168
Tabela 46 Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	172
Tabela 47. Szacunek chłonności zabudowy – B	174
Tabela 48. Porównanie zapotrzebowania na nową zabudowę z chłonnością obszarów.....	174

WYKAZ RYSUNKÓW.

Rysunek 1 Zarys struktury rzeźby gminy Lewin Brzeski i terenów przyległych	16
Rysunek 2 Procentowy udział gleb poszczególnych klas gruntów rolnych na terenie gminy Lewin Brzeski.	24
Rysunek 3 Udział użytków rolnych poszczególnych klas w obrębach ewidencyjnych.	25
Rysunek 4 Liczba ludności według płci i wieku.	71
Rysunek 5 Ludność w wieku przedprodukcyjnym.	71
Rysunek 6 Ludność w wieku produkcyjnym.	72
Rysunek 7 Ludność w wieku poprodukcyjnym.	72
Rysunek 8 Liczba urodzeń na 1000 ludności w latach 2002 – 2016.	80
Rysunek 9 Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym.	81
Rysunek 10 Tereny rekreacyjne w gminie.	87
Rysunek 11 Model struktury funkcjonalno – przestrzennej, określonej w Strategii Woj. Opolskiego Opolskie 20130	116
Rysunek 12 Schemat tras rowerowych.	137
Rysunek 13 Obszary zdegradowane i rewitalizacji.....	147
Rysunek 14 Położenie Gminy na tle województwa i aglomeracji	148
Rysunek 15 Przyrost naturalny w latach 1995-2016.....	158
Rysunek 16 Liczba ludności w Gminie Lewin Brzeski w latach 2010-2017	159
Rysunek 17 . Saldo migracji w Gminie Lewin Brzeski	160
Rysunek 18 Rozmieszczenie zabudowy w poszczególnych jednostkach osadniczych.	169
Rysunek 19 Obszary zwartej zabudowy w poszczególnych jednostkach osadniczych.	170